

SPRAWOZDANIE
KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI
z rocznego okresu działalności

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie Przewodniczącego KRRiT

I. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI JAKO ORGAN KONSTITUCYJNY.....	1
Wprowadzenie.....	1
Udział w projektowaniu polityki państwa.....	2
Współpraca z organami administracji państwowej.....	9
II. DZIAŁALNOŚĆ PRAWOTWÓRCZA KRRiT.....	13
Nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji.....	13
Rozporządzenia KRRiT.....	16
Wpływ orzecznictwa NSA na działalność KRRiT.....	18
Procedura prowadzenia postępowania dotycząca ponownego udzielenia koncesji dla TVN sp. z o.o. i Polskich Mediów S.A.....	22
Decyzje przewodniczącego dotyczące nałożenia na nadawców kar pieniężnych.....	25
Udział TVP S.A. w spółce Polska Platforma Cyfrowa S.A. (art. 32 ustawy o radiofonii i telewizji).....	27
III. KRAJOWA RADA JAKO ORGAN KONCESYJNY.....	29
Wprowadzenie.....	29
Działalność koncesyjna w okresie sprawozdawczym - radiofonia.....	34
Realizacja koncesji ogólnokrajowych nadawców radiowych.....	34
Rozszerzenia koncesji i poprawa warunków nadawania radiowych nadawców ponadregionalnych, regionalnych i lokalnych.....	36
Inne zmiany w koncesjach radiowych.....	37
Przekształcenia właścicielskie podmiotów wykonujących koncesje radiowe.....	39
Postępowania wyjaśniające i decyzje o cofnięciu bądź uchyleniu koncesji.....	41
Nowa oferta – ogłoszenie o możliwości udzielenia bądź rozszerzenia koncesji.....	43
Działalność koncesyjna w okresie sprawozdawczym – telewizja.....	45
Realizacja koncesji nadawcy ogólnokrajowego oraz innych naziemnych nadawców telewizyjnych.....	45
Wznowienie postępowania w zakresie uchylonych koncesji.....	46
Zmiany właścicielskie w koncesjach telewizyjnych.....	47
Programy satelitarne i pakiety programów satelitarnych cyfrowych.....	48
Inne zmiany koncesji telewizyjnych.....	49
Telewizja kablowa.....	50
Rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.....	51
Załączniki.....	52
Decyzje wydane w roku sprawozdawczym, niezwiązane z konkursami koncesyjnymi.....	52
Zmiany dotyczące programu (czas emisji, reklamy).....	52
Zwiększenie zasięgu (mocy).....	53
Zmiana lokalizacji stacji nadawczej.....	54
Zmiana terminu uruchomienia.....	55
Zmiana nazwy programu.....	55
Inne zmiany parametrów technicznych.....	56
Odmowa zmian.....	56
Wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej wydanych w okresie sprawozdawczym 1998/1999.....	58
IV. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI A NADAWCY.....	61
Współpraca z nadawcami.....	61
Kontrola działalności programowej nadawców.....	69
Kontrola przestrzegania przez nadawców programowych zapisów koncesyjnych.....	70
Systematyczne monitorowanie programów wybranych nadawców publicznych.....	72

Ważne wydarzenia społeczne i polityczne w programach nadawców publicznych i koncesjonowanych.....	74
Monitoring interwencyjny	75
Analizy problemowe wykonane na zlecenie najwyższych organów i instytucji państwowych ..	77
Analiza wyników badań widowni telewizyjnej i audytorium radiowego	78
Monitoring działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców publicznych i komercyjnych	79
Telewizja publiczna - programy ogólnopolskie	81
Oddziały terenowe TVP S.A.....	81
Nadawcy ogólnopolscy i ponadregionalni	82
Telewizyjni nadawcy lokalni	82
Nadawcy programów w sieciach kablowych.....	82
Ocena działalności reklamowej i sponsorskiej w Polskim Radiu S.A.	84
Ocena działalności reklamowej i sponsorskiej ogólnopolskich komercyjnych nadawców radiowych	85
Ocena działalności reklamowej i sponsorskiej lokalnych komercyjnych nadawców radiowych	86
Odpłatne audycje w kampanii wyborczej do rad gmin, powiatów i sejmików województw w 1998 roku.	88
V. DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA KRRiT	91
Cele działalności międzynarodowej KRRiT	91
Prace związane z integracją europejską	93
Prace nad harmonizacją polskiego ustawodawstwa audiowizualnego z unijnym	94
Zmiany w polskim prawie audiowizualnym w kontekście zobowiązań międzynarodowych.....	97
Unia Europejska	97
OECD.....	98
Udział w nowelizacji europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej i podjęcie prac zmierzających do jej ratyfikacji	100
Udział w pracach związanych z tworzeniem polityki audiowizualnej UE	101
Media II.....	102
Działalność Anteny Informacyjnej	104
Udział w pracach Rady Europy; udział w Grupach Ekspertów	105
Przygotowania do Konferencji Ministerialnej	106
Udział w pracach EPRA.	106
Konferencja organizowana pod patronatem Eureka Audiowizualnej na temat: "Produkcja audiowizualna – możliwości i systemy finansowania".....	107
Współpraca bilateralna	107
VI. DZIAŁALNOŚĆ KRRiT W ZAKRESIE OPŁAT ABONAMENTOWYCH I PRZEKAZYWANIA WPLYWÓW Z NICH JEDNOSTKOM PUBLICZNEJ RADIOFONII I TELEWIZJI.....	109
VII. SKARGI I INTERWENCJE	128
Wprowadzenie	128
Skargi wyborcze.....	128
Skargi komitetów wyborczych	129
Skargi osób prywatnych	130
Problematyka przemocy i ochrony obyczajów.	130
Skargi na innych nadawców	133
Problem wiarygodności w programach informacyjnych TVP S.A.....	134
Skargi na naruszenie dóbr osobistych.....	138
Korespondencja na temat opłat abonamentowych.....	141
VIII. BUDŻET KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI	143

Mapy przedstawiające przybliżone zasięgi niektórych stacji radiowych i telewizyjnych.

ZAŁĄCZNIKI

1. Uchwały KRRiT wydane w 1998 roku:

część I: uchwały wydane od 25 marca do 3 czerwca;
część II: uchwały wydane od 3 czerwca do 9 września;
część III: uchwały wydane od 9 września do 14 października;
część IV: uchwały wydane od 14 października do 21 grudnia.

2. Uchwały KRRiT wydane w 1999 roku:

część I: uchwały wydane od 6 stycznia do 3 marca;
część II: uchwały wydane od 3 marca do 23 marca.

- 3.** A. Rozporządzenia KRRiT wydane w okresie sprawozdawczym.
B. Oświadczenia, komunikaty, stanowiska wydane w okresie sprawozdawczym.
C. Porozumienie polskich nadawców telewizyjnych „Przyjazne media”.
D. Jednostki podległe i nadzorowane przez przewodniczącego KRRiT.
E. Informacja o abonentach radiowych i telewizyjnych według stanu na 31 grudnia 1998 roku.

4. Materiały z konferencji KRRiT:

- A. „Kultura narodowa a media audiowizualne”,
B. „Media audiowizualne w zwierciadle społecznym”.

5. Monitoring kampanii samorządowej w 1998 roku w mediach elektronicznych.

6. Radiofonia regionalna w Polsce – stan obecny i perspektywy rozwoju.

7. Monitoring Programu TV Polonia.

8. Wprowadzanie telewizji cyfrowej w Polsce. Polityka Państwa a polskie i zagraniczne inicjatywy gospodarcze.

Sprawozdanie z działalności Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w 1998 roku jest już szóstym dokumentem, przedstawianym najwyższym władzom Państwa. Zamyka ono pełną, sześcioletnią kadencję Rady – pierwszą od czasu wejścia w życie ustawy o radiofonii i telewizji. Oznacza to także koniec mojej kadencji. Od 28 grudnia 1995 roku pełniłem funkcję przewodniczącego – pierwszego wybranego głosami członków KRRiT. W takiej też roli przekazuję „Sprawozdanie” – po raz czwarty – na ręce Pana Marszałka Sejmu, Pani Marszałek Senatu i Pana Prezydenta. Niech mi będzie wolno przy tej okazji spojrzeć wstecz, głównie na rok ubiegły, z perspektywy raczej osobistej.

Wszyscy członkowie KRRiT dysponują równym mandatem, lecz ustawa o radiofonii i telewizji wyznacza przewodniczącemu KRRiT rolę szczególną, nadając dodatkowe uprawnienia. To przewodniczący KRRiT kieruje pracami Rady, reprezentuje Radę oraz wykonuje zadania określone w ustawie, m.in. przewodniczący KRRiT jest organem koncesyjnym. Decyzje podejmowane są w Krajowej Radzie większością głosów. Członkowie kierują się znajomością rynku mediów, doświadczeniem i własnym sumieniem. Działają niezależnie.

Z perspektywy przewodniczącego KRRiT rok ubiegły daje niewiele powodów do zadowolenia. Wprawdzie KRRiT pełniła swoje funkcje: koncesyjne, kontrolne, ustalała i dzieliła wpływy abonamentowe pomiędzy nadawców publicznych, opiniowała i wspomagała ich plany inwestycyjne, rozszerzała możliwości monitorowania programu (szczegóły znajdą Państwo w odpowiednich rozdziałach „Sprawozdania” i „Informacji”). Na więcej niż dostatecznie ocenić należy działania KRRiT w obszarze międzynarodowym. Budowana w latach ubiegłych pozycja Polski w europejskich środowiskach i strukturach medialnych została jeszcze bardziej wzmocniona.

Ale był to też rok, kiedy stanęły przed nami nowe, bardzo trudne wyzwania. Szybki rozwój rynku audiowizualnego w Polsce wraz z sieciami kablowymi i DTH (system bezpośredniego odbioru programów poprzez anteny satelitarne) spowodowały swego rodzaju przedwczesną, cyfrową rewolucję technologiczną. Atrakcyjność Polski przyciągnęła zagranicznych inwestorów z planami tworzenia tzw. platform cyfrowych – bukieatów kanałów tematycznych, nadawanych satelitarne, głównie spoza terytorium naszego kraju. Zainicjowana wiosną 1998 roku współpraca pomiędzy amerykańską inicjatywą Wizja TV, a francusko – polskim projektem cyfrowym Canal+, przerodziła się w brutalną, amerykańsko – europejską konkurencję, która grozi destabilizacją naszego młodego rynku. Ta sytuacja ujawniła szereg innych problemów, m. in. pogłębiający się anachronizm polskiego prawa medialnego, które nie jest przygotowane ani do nadejścia społeczeństwa informacyjnego ani do integracji z Europą. Rozwiązywanie tych problemów wymagało współpracy przede wszystkim z Prezesem Rady Ministrów, Parlamentem, Rządem. Mówiąc krótko, niestety,

nie udało się doprowadzić do tej współpracy na poziomie niezbędnym do sformułowania i realizowania interesu państwa na tym obszarze.

Autorytet Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji został niewątpliwie osłabiony orzeczeniami Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 maja i 1 października 1998 roku, uchylającymi ponadregionalne koncesje spółek: TVN i Polskie Media (Nasza Telewizja). Prawem demokracji jest zarówno zaskarżalność decyzji, jak i to, że zdarzają się orzeczenia uznające zasadność skargi. Tak dzieje się we wszystkich państwach europejskich regulujących koncesjonowanie stacji radiowych i telewizyjnych w sposób analogiczny do naszego. Ale oczekiwać wypada, że suma orzeczeń NSA wytworzy spójną i czytelną, prawną wykładnię prawidłowości procedur koncesyjnych i odniesień do innych aktów prawnych, współregulujących ten obszar. Niestety, dotychczasowe orzeczenia NSA dezorientują raczej niż wskazują drogę.

Przykładem może być sprawa udziału kapitału zagranicznego w strukturze TVN sp. z o.o. W art. 35 ustawy o radiofonii i telewizji określono zasadę, że udział podmiotów zagranicznych w kapitale zakładowym lub akcyjnym spółki nie może przekroczyć 33%, spółka musi posiadać jako członków zarządu i rady nadzorczej w większości obywateli polskich, zamieszkałych w Polsce, a w zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu udział głosów podmiotów zagranicznych nie może przekroczyć 33%. Zdaniem Sądu niedopuszczalne jest stosowanie do pojęcia z art. 35 ust. 2 pkt 2 lit. „b” definicji z innych ustaw, m.in. chodzi tu o pojęcie osoby prawnej zależnej od podmiotów zagranicznych z art. 7 ustawy z 14 czerwca 1991 roku o spółkach z udziałem zagranicznym. Sąd stwierdził że dopiero łączne zmieszczenie się w ramach tych trzech ograniczeń (odnośnie kapitału, udziału w zarządzie i radzie nadzorczej oraz udziału głosów) pozwala uznać, że dana spółka nie jest w rozumieniu ustawy „uzależniona” czyli kontrolowana przez podmioty zagraniczne, przy czym powyższe ograniczenia dotyczą zarówno podmiotu ubiegającego się o koncesję jak i jego udziałowców. Tym samym Sąd uznał, że TVN sp. z o.o. nie spełnia wymogów art. 35 u.r.t. ponieważ jej wspólnik „ITI TV Holdings” posiada w swojej strukturze podmiot zagraniczny, który objął 49% udziałów.

Taka reguła interpretacyjna została sformułowana po raz pierwszy i nawet w orzecznictwie NSA nie znalazła potwierdzenia. W wyroku z 1 października 1998 roku dotyczącym skargi przeciwko temu samemu koncesjonariuszowi, a więc w identycznym stanie faktycznym i prawnym, odnosząc się do identycznego zarzutu, Sąd stwierdził, że TVN sp. z o.o. nie jest podmiotem kontrolowanym przez podmiot zagraniczny. W tym orzeczeniu NSA podjął więc wprost polemikę ze swoim orzeczeniem z 26 maja.

Problem interpretacji ustawowego ograniczenia udziału kapitału zagranicznego stał się jednym z motywów wniosku, skierowanego przez przewodniczącego KRRiT do Ministra Sprawiedliwości. We wniosku przewodniczący KRRiT zwrócił się o rozważenie możliwości wniesienia rewizji nadzwyczajnej wobec wyroków NSA. Minister odrzucił ten wniosek. W uzasadnieniu z 3 grudnia 1998 roku, podpisanym przez wiceministra Leszka Piotrowskiego, uzasadnienie orzeczenia NSA z 26 maja 1998 roku uznane zostało za prawidłowe. Nie mamy opinii Ministra Sprawiedliwości na temat orzeczenia z 1 października 1998 roku, orzeczenia sprzecznego z orzeczeniem majowym. Czym więc mamy się kierować?

Sprawa wysokości udziału kapitału zagranicznego w przedsiębiorstwach medialnych w Polsce była jednym z tematów projektu nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji. Projekt ten Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji opracowała jeszcze w uzgodnieniu z premierem Włodzimierzem Cimoszewiczem. Wiosną 1997 roku propozycje zostały przekazane ówczesnemu premierowi. Pomimo przeprowadzenia wszystkich koniecznych uzgodnień

międzyresortowych i przyjęcia projektu przez Radę Ministrów nie nastąpiło skierowanie do Sejmu. Nowy gabinet premiera Jerzego Buzka przyjął projekt i skierował go, bez żadnych zmian, na ścieżkę legislacyjną. Nastąpiło to 31 grudnia 1997 roku.

KRRiT nie proponowała zmian rewolucyjnych. Chodziło o dostosowanie ustawy z 29 grudnia 1992 roku do nowych okoliczności, przede wszystkim do wymogów szybko rozwijającego się rynku audiowizualnego, który ze względu na techniki przekazu oraz powiązania kapitałowe nabiera charakteru coraz bardziej międzynarodowego. W przeddzień rozpoczęcia negocjacji w sprawie wejścia Polski do Unii Europejskiej niezwykle ważną stała się harmonizacja naszych przepisów z normami europejskimi. W projekcie KRRiT znalazły się propozycje przepisów wprowadzających nas w świat technologii cyfrowej, której jeszcze nie można było uregulować w ustawie z 1992 roku. Wreszcie z motywów politycznych włączono do projektu propozycje odwoływania rad nadzorczych w spółkach publicznego radia i telewizji, ale tylko w szczególnych przypadkach udokumentowanej, skrajnej niegospodarności.

Po pierwszym czytaniu projekt nowelizacji trafił do sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu. Rząd praktycznie wycofał się z procesu legislacyjnego. W trakcie prac komisji nowelizacja zmieniła swój kierunek. Posłowie w najbardziej istotnych sprawach nie brali jednak pod uwagę głosów niezależnych ekspertów czy przedstawicieli KRRiT. Europejski wymiar projektu nowelizacji został praktycznie zignorowany na rzecz utrzymania, a nawet wzmocnienia elementów protekcyjnych, stwarzających iluzję chronionego, zamkniętego rynku. Oceniając projekt nowelizacji, Komitet Integracji Europejskiej wykazał w opinii z 22 października 1998 roku, że przyjęte rozwiązania są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej. Za późno. Możliwe okazały się jedynie korekty kosmetyczne. Uchwalono nowelizację ustawy obciążoną poważnymi wadami. Nie ma przesady w stwierdzeniu, że zmarnowaliśmy dwa lata wysiłków. Przez ten czas ustawa o radiofonii i telewizji jeszcze bardziej zestarzała się. Jesteśmy więc w sytuacji gorszej niż w 1997 roku, w momencie rozpoczęcia pracy nad projektem.

Polska deklarowała wolę stopniowej harmonizacji prawa medialnego z normami europejskimi do 2000 roku. Nowelizacja miała być znaczącym krokiem w tym kierunku. Zarówno zmiany w ustawie, jak i inne zjawiska na polskim rynku medialnym, obserwowane są z brukselskiej perspektywy, z biur komisarzy Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego. W procesie negocjacyjnym o przystąpienie Polski do Unii Europejskiej obszar audiowizualny ma swoje istotne miejsce. Krajowa Rada brała udział w pierwszym tzw. screeningu w Brukseli czyli przeglądzie polskiego prawa pod kątem jego zgodności z prawem obowiązującym w krajach Wspólnoty czyli „acquis communautaire”.

Jednym z elementów harmonizacji była, podjęta przez KRRiT w listopadzie 1997 roku, decyzja o promowaniu produkcji europejskiej. Decyzja ta - to zrealizowanie postulatów przyjętej i ratyfikowanej przez Polskę Konwencji Rady Europy o Telewizji Transgranicznej oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego, która będzie nasz kraj obowiązywać z chwilą wejścia do Unii. Takiego rozwiązania oczekiwała od nas Komisja Europejska. Wprowadzenie tego zobowiązania wraz z deklaracją stopniowej harmonizacji z prawem europejskim, miało bowiem Polsce otworzyć drogę do „Media II” – programu pomocy produkcyjnej dla państw członkowskich Unii Europejskiej. W ten sposób jednak Polska znalazła się w kłinczu sprzecznych zobowiązań – wobec OECD z jednej, i Unii Europejskiej z drugiej strony. Promocja dzieł europejskich metodą kwot, w tym istniejąca w naszym prawodawstwie kwota polska, była już problemem w negocjacjach o wejście Polski do OECD. Delegacja Stanów Zjednoczonych uznała to za element protekcyjizmu, sprzeczny z zasadą wolnego obrotu produktami, także audiowizualnymi (strona polska przyjęła wówczas kompromisowe rozwiązanie, zobowiązując się, że po roku 2000 filmy fabularne,

w domyśle – amerykańskie, w telewizjach komercyjnych nie będą wliczane w statystykę ustawowych kwot).

Kierunek nowelizacji, sprzeczny z intencjami KRRiT, nie pomógł w rozwiązaniu konfliktu pomiędzy oczekiwaniami europejskimi a OECD. W dodatku Parlament Europejski zablokował wejście Polski i Węgier do projektu „Media II”, stawiając warunek pełnego dostosowania się do unijnych norm prawnych.

Ten węzeł gordyjski nie będzie mógł być rozwiązany bez zrozumienia, kontaktu i prawdziwej współpracy KRRiT z Rządem i Parlamentem. Rozwiązanie go wymaga bowiem poważnych decyzji politycznych. Tymczasem takiego zrozumienia KRRiT nie znalazła, lub ściślej mówiąc znajdowała je sporadycznie, i to tylko w niektórych strukturach rządowych, po czym efekty tej współpracy były marnowane przez brak ciągłości i koordynacji. W przygotowaniach do negocjacji z Unią Europejską, dotyczących obszaru audiowizualnego, eksperci KRRiT i jej przewodniczący brali udział, ale na posiedzenie Rady Ministrów, podczas którego formułowano polskie stanowisko negocjacyjne w tych sprawach, już reprezentanta KRRiT nie zaproszono. Co więcej, stanowisko ostatecznie przyjęte zawierało nowe, zaskakujące sformułowanie. Polska zastrzegła sobie możliwość zapewnienia w prawie wewnętrznym wyższego poziomu ochrony konsumenta niż wymagają tego standardy unijne, co w szczególności dotyczy ograniczania czasu nadawania reklam. Stanowisko to wysłano do Brukseli bez konsultacji z Krajową Radą. Dopiero wówczas kiedy powstały problemy negocjacyjne w sprawach dotąd uważanych za bezkonfliktowe, poproszono nas o pomoc. Poniekąd oczekiwano, że będziemy uzasadniać i bronić tych sformułowań, którym w gruncie rzeczy byliśmy przeciwni.

Problemy ze stanowiskiem negocjacyjnym i niepokoje europejskie związane z kierunkiem nowelizacji, spowodowały, że zarówno zespół negocjacyjny jak i Komitet Integracji Europejskiej wystąpiły z inicjatywą by KRRiT przygotowała projekt tzw. „szybkiej nowelizacji”. Zakres projektu ograniczał się do podstawowych wątków harmonizacji polskiej ustawy z prawem Unii. Projekt został przesłany Prezesowi Rady Ministrów oraz – już nie przez nas, może nieco pochopnie – do wiadomości w Brukseli. Ku memu przyznam zdumieniu, otrzymałem list z 17 marca bieżącego roku, podpisany przez Pana Premiera. W liście Pan Premier stwierdza m.in., że projekt nowelizacji proeuropejskiej jest zbędny, bo „większość parlamentarna, podejmująca decyzje w sprawie kwoty produkcji polskiej (chodziło o zmianę przyjętego zapisu na zgodny z prawem Unii przepis o kwocie programów wytworzonych w języku polskim) i zasad inwestowania w media przez podmioty zagraniczne, kierowała się wiedzą fachową, wynikami konsultacji społecznych i polskim interesem narodowym”. Tak więc wykonanie zadania, którego inicjatywa powstała w kołach rządowych, potraktowane zostało surowo jako niepotrzebna, prywatna inicjatywa przewodniczącego KRRiT.

Tę wypowiedź Pana Premiera traktuję jako znak, że w rządzie i w otoczeniu Pana Premiera funkcjonują różne stanowiska i różne poglądy, realizowane samodzielnie, bez uzgadniania.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jest, jak powszechnie wiadomo, organem konstytucyjnym, właściwym w sprawach radiofonii i telewizji. Ustawa zobowiązuje KRRiT do kształtowania polityki państwa w tej dziedzinie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów. Ten kontakt jest i oczekiwany, i konieczny, i niezbędny. Brak tego kontaktu może rodzić wyłącznie negatywne skutki, w tym podejrzenie, że Krajowa Rada w sprawach jej właściwych jest pomijana umyślnie. Od wiosny 1998 roku trwa ożywiona, ale niestety jednostronna korespondencja pomiędzy przewodniczącym KRRiT a Panem Premierem. Listy kierowane do Kancelarii Premiera dotyczyły m.in. wspomnianej już amerykańskiej inicjatywy

stworzenia tzw. platformy cyfrowej – wiązki kanałów tematycznych, nadawanych satelitarnie na terytorium Polski w nowej cyfrowej technologii pod nazwą Wizja TV. Listy pozostały do dzisiaj bez jakiegokolwiek odpowiedzi.

Platforma cyfrowa Wizja TV ma swoją siedzibę w południowej Anglii, pod Londynem. To pozwala ominąć nasze ustawowe ograniczenia dotyczące udziału w przedsięwzięciach medialnych obcego kapitału. Pozwala to również na nadawanie programu w oparciu o brytyjską koncesję i europejską Konwencję o Telewizji Transgranicznej, podpisaną i ratyfikowaną przez Polskę. Pojawienie się Wizji TV zaniepokoiło nadawców krajowych. Rozwój Wizji TV stanowi nowe zagrożenie równowagi rynku. Szczególnie zagrożona stawała się przyszłość Canal + Polska, który również rozpoczął opracowywanie planów własnej platformy cyfrowej. Rozpoczęły się intensywne rozmowy obu stron. W kwietniu 1998 roku ogłoszono nawet ich fuzję, ale po kilku miesiącach rozmowy się załamały i Wizja TV wystartowała samodzielnie.

Sprawą najwyższej wagi stało się określenie polityki państwa w stosunku do tych transgranicznych inicjatyw. Tego problemu dotyczyły pisemne wystąpienia przewodniczącego KRRiT do Prezesa Rady Ministrów. Tymczasem, w sierpniu 1998 roku w Sopocie, przed tzw. Okrągłym Stołem Mediów, odbyło się spotkanie, którego gospodarzem był Marszałek Sejmu, a gośćmi główni polscy nadawcy telewizyjni - publiczni i komercyjni. Obecny miał też być Pan Premier, ale z powodów zdrowotnych nie wziął udziału w tym spotkaniu. Wśród uczestników był również minister Wiesław Walendziak, ówczesny szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Nie zaproszono natomiast nikogo z Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Mówiono o inwazji amerykańskich, transgranicznych nadawców i potrzebie obrony poprzez budowę wspólnej inicjatywy cyfrowej. Na konferencji „Okrągłego Stołu Mediów” minister Walendziak, w odpowiedzi na moje pytanie, potwierdził, że rząd sam występuje z inicjatywą porozumienia nadawców, ponieważ KRRiT pozwala nadawcom niekoncesjonowanym obchodzić polskie prawo i eksploatować polski rynek. Na moje pytanie, dlaczego wszystkie, czasami dramatyczne apele na ten sam temat oraz prośby o spotkanie z Panem Premierem pozostają bez odpowiedzi, wyjaśnień nie otrzymałem.

Opisuję ten incydent nie żeby się skarżyć, czy tłumaczyć się, ale by wskazać zagrożenie kto wie, czy nie największe. Oto bowiem z kół rządowych wysłano sygnał, że w Polsce, kraju o demokratycznym prawie medialnym, z niezależnie, konstytucyjnie umocowaną instytucją regulującą, prawdziwe decyzje w tym zakresie podejmuje się nie w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji, ale gdzie indziej – w organach władzy wykonawczej. Nie jest to prawdą. Dopóki funkcjonuje - w wielu sprawach już anachroniczna, ale pod względem ducha szczerze demokratyczna - ustawa o radiofonii i telewizji, nie da się ominąć KRRiT i nie można podejmować ważnych dla rynku mediów decyzji poza Krajową Radą. W ten sposób można wprowadzać tylko bałagan i tworzyć atmosferę łowienia ryb w mętnej wodzie. Paradoksalnie, w momencie owej sopockiej konfrontacji z ministrem Wiesławem Walendziakiem, nie było między nami różnic merytorycznych. Obaj chcieliśmy popierać porozumienie polskich nadawców, by nie pozwolić projektom transgranicznym zawładnąć rynkiem cyfrowym. Później sytuacja jeszcze bardziej skomplikowała się i rządowego poparcia dla projektu Polskiej Platformy Cyfrowej dzisiaj raczej już się nie odczuwa. Sprawa jest więc wciąż żywa, a konkluzja niestety niepewna.

W październiku 1998 roku doszło do spotkania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z Prezesem Rady Ministrów, któremu towarzyszyli ministrowie: skarbu, łączności i szef kancelarii. Ważną konkluzją spotkania było ustalenie, że Krajowa Rada przygotowuje dokument zawierający propozycję stanowiska państwa w stosunku do konkurencyjnych platform cyfrowych. Dokument ten, 2 lutego bieżącego roku, przesłaliśmy na ręce Pana Premiera. Do dzisiaj brak jest niestety odpowiedzi.

Są pewne historyczne przyczyny problemów na linii rząd – Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Polityczny pluralizm KRRiT, jej umocowanie i klucz wyboru członków nie ustrzegły jej przed grą interesów, także interesów partyjnych.

Latem 1997 roku Rada dokonać musiała wyboru nowych rad nadzorczych publicznego radia i telewizji. Powstał wówczas sojusz pięciu członków Rady o lewicowo-ludowych rodowodach politycznych. Ta „piątka” dokonała wyboru rad nadzorczych w spółkach publicznej radiofonii i telewizji. Są to więc rady zdominowane przez zwolenników ówczesnej koalicji rządzącej, a obecnej opozycji. Chcę przypomnieć, że znalazłem się wtedy wśród mniejszości, a mój komentarz o „czarnym dniu mediów publicznych” był szeroko cytowany. Wybór został jednak dokonany z zachowaniem regulaminowych procedur i wszyscy uznaliśmy go za ważny. W maju i czerwcu 1998 roku rady nadzorcze spółek: „Polskie Radio” S.A. i „Telewizja Polska” S.A. dokonały wyboru zarządów. Nie będę rozważał, czy i jaki wpływ ma pochodzenie zarządów na charakter programu publicznego radia i telewizji. Sądzę jednak, że część koalicji rządzącej w Parlamencie oraz część rządu nie chce się pogodzić z faktem braku wpływu na politykę programową publicznych mediów.

Ta niechęć przenoszona jest też na Krajową Radę Radiofonii i Telewizji. Prawo jednak tak starannie dzieli kompetencje i odpowiedzialność pomiędzy radę nadzorczą, zarząd i KRRiT, że praktycznie wykluczona jest możliwość interwencji z zewnątrz, w celu zmiany składu organów spółki. Istnieje też orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, z 1995 roku, z bogatym uzasadnieniem, w którym uznaje się nieusuwalność członków rad nadzorczych w mediach publicznych. Próby odwoływania się do przepisów kodeksu handlowego oraz zasad postępowania administracyjnego są de facto atakiem na ustawę o radiofonii i telewizji. Ustawa ta jest podstawowym źródłem demokratycznego ustroju mediów publicznych.

Przewodniczący KRRiT powinien być odporny na argumenty o doraźnie politycznym charakterze. Kiedy 31 sierpnia 1998 roku Minister Skarbu Państwa odwołał przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki „Radio Łódź” S.A., niezwłocznie zwróciłem się z wnioskiem o usunięcie naruszenia prawa. Po odmownej odpowiedzi złożyłem skargę do NSA, która wciąż jeszcze czeka na rozpatrzenie. Podobne działanie Minister Skarbu Państwa przeprowadził 18 grudnia 1998 roku w składzie Rady Nadzorczej Spółki „Polskie Radio” S.A. Na wniosek o usunięcie naruszenia prawa tym razem Pan Minister Emil Wąsacz nie odpowiedział wcale. Przewodniczący KRRiT złożył do sądu skargę na bezczynność ministra. W tym wypadku również nie jest znany termin rozpatrzenia tego wniosku.

Czekamy więc, ponad miarę cierpliwie, na orzeczenia Sądu, które powinny rozstrzygnąć wątpliwości dotyczące podstaw prawnych decyzji Ministra Skarbu Państwa. Tymczasem, w toku nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji, Parlament uchwalił odwoływalność rad nadzorczych w przypadku odmowy udzielenia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy skwitowania z wykonania obowiązków. Ta możliwość miała dotyczyć wyłącznie przypadków udokumentowanej, skrajnej niegospodarności. Wydaje się, że Minister Skarbu Państwa sam kompromituje tę propozycję poprzez próby odwoływania członków rad nadzorczych z motywów wyraźnie politycznych.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 25 marca 1999 roku zawetował nowelizację ustawy o radiofonii i telewizji. Mój następcą zacznie więc tę drogę od początku.

I. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI JAKO ORGAN KONSTYTUCYJNY

Wprowadzenie

1.1 W roku 1998 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji obchodziła jubileusz pięciolecia działalności jako organu państwa regulującego procesy zachodzące na rynku mediów elektronicznych. Rynek ten w dalszym ciągu utrzymuje pozycję najbardziej dynamicznie rozwijającego się w regionie Europy Środkowo – Wschodniej.

Był to jednocześnie pierwszy, pełny rok pracy pod rządami Konstytucji z 2 kwietnia 1997 roku, która utrzymując dotychczasową rangę KRRiT akcentuje jej rolę jako organu działającego na rzecz ochrony wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji (art. 213 ust. 1).

Przepisy dotyczące Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji znalazły się w rozdziale IX Konstytucji Rzeczypospolitej pt. „Organy kontroli państwowej i ochrony prawa” razem z przepisami określającymi pozycję Najwyższej Izby Kontroli i Rzecznika Praw Obywatelskich. Regulacja konstytucyjna wykorzystwała dotychczasowe koncepcje zawarte w ustawie o radiofonii i telewizji. Nowe, znaczące rozwiązanie to zasada niepołączalności mandatu posła i senatora z członkostwem w KRRiT. Według ustawodawcy taka regulacja wynika z zasady podziału władz i ma być jedną z podstawowych gwarancji apolityczności działania Krajowej Rady.

Był to także rok, w którym rozpoczęła się pierwsza faza rozmów Polski i Unii Europejskiej o przystąpieniu naszego kraju do struktur unijnych. Dokonywany jest przegląd polskiego prawa (tzw. screening) pod kątem jego zgodności z prawem obowiązującym w krajach Wspólnoty czyli „acquis communautaire”. Jako pierwsze są negocjowane regulacje dotyczące polityki kulturalnej i polityki audiowizualnej. Dodatkowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale V Sprawozdania KRRiT pt. „Działalność międzynarodowa KRRiT”.

1.2 W związku z wyborem na stanowisko prezesa Zarządu Spółki „Telewizja Polska S.A.” 25 czerwca 1998 roku złożył na ręce Prezydenta RP rezygnację dotychczasowy członek KRRiT, Robert Kwiatkowski. Prezydent, 11 września 1998 roku, powołał do Krajowej Rady Waldemara Dubaniowskiego. W roku bieżącym mija kadencja trzech członków KRRiT: Bolesława Sulika (2 kwietnia), Andrzeja Zarębskiego (2 kwietnia), Jana Szafrąca (18 kwietnia).

W dniu 14 października 1998 roku Krajowa Rada przyjęła uchwałę o wyborze wiceprzewodniczącego, którym został członek KRRiT, Witold Graboś.

Udział w projektowaniu polityki państwa

1.3 Projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji to jedno z ustawowych zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. W oparciu o ten przepis KRRiT, w 1996 roku, podjęła w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów inicjatywę ustawodawczą w zakresie zmiany ustawy o radiofonii i telewizji. Zakończenie prac z uwzględnieniem uzgodnień międzyresortowych nastąpiło w kwietniu 1997 roku. Jednakże dopiero 31 grudnia, a więc już po wyborach parlamentarnych, nowo powołany gabinet premiera Jerzego Buzka przyjął bez zmian projekt opracowany przez KRRiT i skierował go do Sejmu jako inicjatywę rządową. Z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów podczas I czytania, 22 stycznia 1998 roku, uzasadnienie do projektu nowelizacji przedstawił minister Wiesław Walendziak. Sejm projekt skierował do dalszych prac w Komisji Kultury i Środków Przekazu. Komisja z kolei powołała podkomisję, pracami której kierował poseł Mariusz Grabowski. Po trzech miesiącach podkomisja przedstawiła sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu. II czytanie projektu odbyło się 11 września. Projekt ponownie trafił do Komisji, a 5 listopada odbyło się III czytanie. Projekt został przekazany do Senatu. Rozpoczęły się prace w Senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu. Sprawozdanie z tych prac Senat rozpatrzył 3 grudnia kierując projekt z poprawkami do rozpatrzenia przez Sejm. Sejmowa Komisja Kultury i Środków Przekazu przygotowała sprawozdanie z prac nad poprawkami Senatu. Sprawozdanie to znalazło się w porządku obrad 45 posiedzenia Sejmu. W dniu 4 marca Sejm rozpatrzył poprawki Senatu oraz przyjął ustawę o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji. Omówienie prac legislacyjnych znajduje się w rozdziale II Sprawozdania KRRiT pt. „Działalność prawotwórcza KRRiT”.

1.4 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji po zapoznaniu się z dotychczasowym przebiegiem prac nowelizacyjnych uznała, że problematyka międzynarodowa nie znajduje w Parlamencie należnego zrozumienia. Niektóre przyjmowane rozwiązania nie są zgodne z normami europejskimi, tj. z postanowieniami Dyrektywy UE w sprawie koordynacji określonych przepisów prawa, ustawodawstwa lub działań administracyjnych w Państwach Członkowskich w zakresie nadawania programów telewizyjnych, znowelizowanej w 1997 roku Dyrektywą nr 97/36/WE oraz Europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej (znowelizowanej w 1998 roku). Nadto rozwiązania te stoją w sprzeczności z deklaracjami, złożonymi w procesie negocjacji o członkostwo Polski w Unii Europejskiej, zawierającymi zobowiązanie do zharmonizowania polskich regulacji prawnych w sektorze audiowizualnym z unormowaniami wspólnotowymi do roku 2000 oraz innymi zobowiązaniami, wynikającymi np. z członkostwa Polski w OECD. W celu wypracowywania spójnej polityki wewnętrznej i zagranicznej w omawianym obszarze, Krajowa Rada przygotowała i 5 lutego bieżącego roku przekazała na ręce Prezesa Rady Ministrów projekt tzw. szybkiej nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji. Projekt uwzględnia aktualną sytuację międzynarodową wynikającą w szczególności z przebiegu procesu akcesyjnego do Unii Europejskiej i konieczności wywiązania się z zobowiązań wobec OECD do 2000 roku. Omówienie projektu znajduje się w rozdziale V Sprawozdania KRRiT pt. „Działalność międzynarodowa KRRiT”.

1.5 Realizując również zadania, określone w art. 6 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji, Krajowa Rada przygotowała, we wrześniu ubiegłego roku, opracowanie pt. „Wprowadzanie telewizji cyfrowej w Polsce. Polityka państwa a polskie i zagraniczne inicjatywy

gospodarcze.” (opracowanie to stanowi załącznik do Sprawozdania KRRiT). Podczas spotkania 19 października 1998 roku Krajowej Rady z Prezesem Rady Ministrów oraz z Ministrem Łączności i Ministrem Skarbu Państwa uzgodniono, że opracowanie to będzie stanowiło podstawę do przygotowania przez KRRiT projektu stanowiska rządu w powyższej sprawie. W dniu 2 lutego bieżącego roku przewodniczący KRRiT skierował na ręce Prezesa Rady Ministrów, przyjęte przez Krajową Radę opracowanie pt. „Problemy polityki Państwa w stosunku do telewizyjnych satelitarnych platform cyfrowych”. Do tego opracowania zgłosił autorską, odrębną część końcową członek KRRiT – Marek Jurek. Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami opracowanie to jest wstępnym materiałem, który w wyniku dalszych prac na forum Rady Ministrów będzie stanowić podstawę oficjalnego, państwowego oświadczenia w powyższej sprawie. Dodatkowe informacje dotyczące platform cyfrowych znajduje się w rozdziale I „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

1.6 Ważnym elementem realizacji ustawowych zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, a w szczególności udziału w projektowaniu polityki Państwa w dziedzinie mediów elektronicznych, są stałe kontakty z Parlamentem. Są to przede wszystkim kontakty z Komisjami Kultury i Środków Przekazu Sejmu i Senatu. W okresie objętym sprawozdaniem, kontakty dotyczyły głównie problemów związanych z nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji.

Istotnym przykładem współpracy z parlamentem jest też proces powoływania członków rad programowych spółek publicznej radiofonii i telewizji. Zgodnie z art. 28a u.r.t. członków rad programowych powołuje Krajowa Rada – 10 członków powoływanych jest spośród kandydatów wskazanych przez ugrupowania parlamentarne, 5 spośród kandydatów wskazanych przez KRRiT.

W styczniu 1998 roku Krajowa Rada, po konsultacji z ugrupowaniami parlamentarnymi, powołała rady programowe w następujących spółkach „Telewizja Polska S.A.”, „Polskie Radio S.A.” oraz w Regionalnej Rozgłośni w Warszawie „Radio dla Ciebie S.A.”. Natomiast w lipcu Krajowa Rada dokonała uzupełnień w składach następujących rad programowych, działających w spółkach publicznej radiofonii w Białymstoku, Bydgoszczy, Kielcach, Krakowie, Rzeszowie i we Wrocławiu.

W marcu i kwietniu 1999 roku upływa kadencja rad programowych wszystkich pozostałych spółek publicznej radiofonii oraz oddziałów terenowych TVP S.A. W KRRiT aktualnie trwa procedura powoływania członków rad programowych II kadencji.

W 1998 roku Krajowa Rada uzupełniła wakat w radzie nadzorczej spółki Radio Łódź S.A., powstały wskutek rezygnacji złożonej przez jednego z członków. Natomiast 19 marca bieżącego roku KRRiT uzupełniła wakaty w radach nadzorczych, działających w spółkach Radio Kraków S.A. (1 wakat) oraz Telewizja Polska S.A. (2 wakaty).

Innym przykładem współpracy Krajowej Rady z Parlamentem jest również stałe uczestnictwo w posiedzeniach komisji i podkomisji sejmowych oraz senackich. W szczególności trzeba wymienić obrady Sejmowej oraz Senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu dotyczące m.in. następujących problemów:

- przyszłości telewizji publicznej i publicznego radia, w tym także określenia zarówno założeń programowych jak i perspektyw rozwoju radiofonii regionalnej;
- możliwości korzystania z fal średnich w publicznej radiofonii;

- realizacji zadań edukacyjnych przez publiczną radiofonię i telewizję oraz realizacji innych obowiązków ustawowych;
- możliwości rozpowszechniania programu II Polskiego Radia oraz programu Radia Bis;
- struktury kapitałowej w przedsięwzięciach medialnych zaangażowanych w Polsce oraz udziału kapitału zagranicznego w mediach;
- technologii stosowanych w przemyśle usług multimedialnych oraz możliwości rozwoju telewizji cyfrowej w Polsce;
- dostosowywania prawa polskiego do standardów europejskich w zakresie kultury i mediów;
- funkcjonowania ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych;
- obniżenia granicy wieku (do 70 lat) dla osób zwolnionych z płacenia abonamentu;
- stanu realizacji projektu sieci dla rozgłośni katolickiej „Radio Maryja”.

Ponadto członkowie Krajowej Rady uczestniczyli m.in. w następujących posiedzeniach innych komisji i podkomisji:

- Sejmowej Komisji Rodziny np. w sprawach: „Zagrożenia rodziny. Przemoc i pornografia w mediach.”; „Projekt rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska seksualnego wykorzystywania nieletnich.”; „Przestrzeganie przepisów o radiofonii i telewizji oraz przepisów wykonawczych w zakresie emisji programów, które mogą zagrażać psychicznemu, uczuciowemu lub fizycznemu rozwojowi dzieci i młodzieży”.
- Wspólnie z przedstawicielami Sejmowej Komisji Rodziny oraz Senackiej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej Krajowa Rada zorganizowała spotkanie, podczas którego goście z USA, Robert Showers i Jerry Kirk, przedstawili metody zwalczania pornografii w Stanach Zjednoczonych. W szczególności goście zwrócili uwagę na wyniki badań, które świadczą o bezpośrednim wpływie ograniczania punktów sprzedaży materiałów pornograficznych na obniżanie wskaźników przestępczości.
- Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą w sprawie oceny działalności i zamierzeń programu TV Polonia oraz V programu Polskiego Radia.
- Sejmowej Komisji Finansów Publicznych w sprawie wykonania budżetu KRRiT i projektu budżetu na rok następny.
- Nadzwyczajnej Podkomisji do oceny sytuacji zaistniałej po wyborze zarządu Polskiego Radia S.A. oraz po wydaniu orzeczeń NSA, dotyczących koncesji dla spółek TVN sp. z o.o. i Polskie Media S.A..
- Podkomisji nadzwyczajnej do przygotowania sprawozdania o zakresie koniecznych zmian legislacyjnych dotyczących cyfrowej technologii przekazu.

1.7 Innym rodzajem udziału Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w projektowaniu polityki państwa w zakresie mediów elektronicznych jest stała współpraca z przedstawicielami administracji państwowej, w szczególności realizowana w formie bezpośrednich roboczych spotkań. Przykładowo można wskazać dwukrotne spotkania z Ministrem – Koordynatorem Reform Społecznych, Teresą Kamińską oraz z przedstawicielami nadawców telewizyjnych. Spotkania te dotyczyły przede wszystkim określenia sposobu prezentowania działań rządu w zakresie wdrażania reform społecznych.

Można też wymienić spotkanie z udziałem przedstawicieli TVP S.A., PR S.A. oraz służb informacyjnych rządu i klubów parlamentarnych w sprawie określenia wzajemnych relacji pomiędzy mediami a światem polityki. Spotkanie to zostało zorganizowane w wyniku ustalenia zawartego w oświadczeniu KRRiT z 20 stycznia 1999 roku. Oświadczenie to stanowi załącznik do Sprawozdania KRRiT, a dodatkowe informacje w powyższej sprawie znajdują się w rozdziale VII Sprawozdania KRRiT pt. „Skargi i interwencje”.

Przykładem współpracy z organami administracji są także prace wspólnej grupy roboczej, w skład której wchodzi przedstawiciele Prezesa Rady Ministrów, Ministra Skarbu Państwa, Ministra Łączności, a także zarządów i rad nadzorczych spółek TVP S.A. oraz PR S.A. Wśród tematów, które były omawiane podczas obrad grupy roboczej należy wymienić m.in. problemy związane z tworzeniem spółki Polska Platforma Cyfrowa z udziałem TVP S.A. Omawiano również aktualną sytuację w spółce Polskie Radio S.A., w szczególności po decyzjach Ministra Skarbu Państwa o odwołaniu dotychczasowego przedstawiciela z rady nadzorczej spółki i powołaniu na jego miejsce nowego.

Prace grupy roboczej zostały zainicjowane dopiero po spotkaniu, 19 października 1998 roku, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z Prezesem Rady Ministrów z udziałem Ministra Skarbu Państwa oraz Ministra Łączności. Wcześniej niestety Krajowa Rada nie zawsze miała możliwość nawiązania bezpośredniej współpracy z Ministrem Skarbu Państwa, pomimo wielokrotnych prób zawierających, m.in. propozycje spotkań. Próby te były podejmowane w szczególności w związku z propozycjami Ministra Skarbu Państwa w zakresie zmniejszenia liczby członków zarządów spółek TVP S.A. i PR S.A., z pięciu do czterech. Kolejne próby były związane z decyzjami o odwołaniu przewodniczącego rady nadzorczej spółki Radio Łódź S.A. i powołaniu z dniem 1 września nowego członka, a także z późniejszymi, podobnymi decyzjami, wymienionymi wyżej, dotyczącymi spółki Polskie Radio S.A. Aktualnie sprawy te czekają na rozstrzygnięcie Naczelnego Sądu Administracyjnego. Dodatkowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale II Sprawozdania KRRiT pt. „Działalność prawotwórcza KRRiT”, natomiast inne formy współpracy z organami administracji państwowej omówione są również poniżej (pkt. 1.18 i następne).

1.8 Przedstawiciele Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji i jej Biura uczestniczyli także w pracach Międzyresortowego Zespołu do spraw Badania Procesów Własnościowych i Koncentracji Kapitału w Środkach Masowego Przekazu. Zespół został powołany przez Prezesa Rady Ministrów, na mocy zarządzenia z 22 września 1998 roku. Zadaniem Zespołu jest dokonanie analizy procesów własnościowych i koncentracji kapitału w środkach masowego przekazu (prasa, radio, telewizja), a następnie przedstawienie Radzie Ministrów raportu końcowego. Prace zespołu są w toku. Krajowa Rada przedstawiła, w grudniu ubiegłego roku, informację o koncesjonowanych nadawcach radiowych i telewizyjnych, zgodnie z prośbą prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który pracami zespołu kieruje.

Odpowiadając na wystąpienia nadawców oraz twórców i wykonawców KRRiT, 5 stycznia wspólnie z Ministerstwem Kultury i Sztuki zorganizowała spotkanie na temat wykonywania ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w szczególności w zakresie uiszczania opłat za korzystanie z utworów i artystycznych wykonania w programach radiowych i telewizyjnych. Szerzej na ten temat napisano w rozdziale IV Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji.

1.9 Niestety bieżący rok sprawozdawczy także nie jest wolny od wskazania takich przykładów, które rolę KRRiT jako organu konstytucyjnego ograniczają.

W dalszym ciągu nie rozstrzygnięte zostały problemy, które przedstawione już były w ubiegłorocznym Sprawozdaniu KRRiT (rozdział II, pkt 2.12). Problemy te dotyczą wykonywania przepisów ustawy z 22 sierpnia 1997 roku o ochronie osób i mienia (Dz.U. Nr 114, poz. 740). Ustawa ta, przyjęta z całkowitym pominięciem Krajowej Rady, nakłada na KRRiT obowiązki pozostające w ewidentnej sprzeczności z ustawą o radiofonii i telewizji. Pomimo wielokrotnego monitowania o tym problemie (pierwsze wystąpienie było kierowane jeszcze do premiera Włodzimierza Cimoszewicza, kolejne do premiera Jerzego Buzka, pozostałe do wicepremiera Janusza Tomaszewskiego oraz wiceministrów spraw wewnętrznych, odpowiedzialnych za wykonywanie przepisów tej ustawy) sprawa ta nadal nie jest rozwiązana. Krajowa Rada nie tylko nie ma podstaw prawnych do podejmowania działań wskazanych w ustawie, ale też nie jest ani organizacyjnie ani ekonomicznie przygotowana do ich realizacji.

Problem podobny, a mianowicie pominięcie Krajowej Rady w toku prac legislacyjnych, miało również miejsce przy opracowywaniu rządowego projektu ustawy „Prawo działalności gospodarczej”, który w listopadzie ubiegłego roku został skierowany do rozpatrzenia przez Sejm (druk sejmowy nr 715). Projekt przewiduje zmiany w ustawie o radiofonii i telewizji w zakresie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych. Propozycje tych zmian (art. 102 ust. 2 pkt 5 projektu) na etapie uzgodnień nigdy nie zostały przedstawione Krajowej Radzie do zaopiniowania.

W roku bieżącym takim przykładem ograniczania roli KRRiT jest wybór, bez jakiegokolwiek uzgodnienia z Krajową Radą, delegatów do komitetów zarządzających oraz komitetów ekspertów Rady Europy. Polscy delegaci pracują m.in. w takich gremiach jak Komitet Zarządzający ds. Mediów (CDMM), Grupa Specjalistów ds. pluralizmu w mediach (MM-S-PL), Grupa Specjalistów ds. Mediów w Perspektywie Paneuropejskiej (MM-S-EP), Grupa Specjalistów ds. nowych technologii (MM-S-NT). Bez porozumienia z KRRiT do pracy w tych zespołach zostali skierowani dodatkowi przedstawiciele. Przewodniczący KRRiT skierował w tej sprawie protest na ręce Ministra Spraw Zagranicznych.

1.10 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wspólnie z Biurem Bezpieczeństwa Narodowego zorganizowała, 23 listopada 1998 roku, konferencję pt. „Media w stanach nadzwyczajnych”. Patronat nad konferencją objął Prezydent RP, a uczestnikami byli m.in. przedstawiciele agend ONZ, specjalizujących w zwalczaniu klęsk żywiołowych, nadawców krajowych i zagranicznych, specjalistów od mediów, PCK, Obrony Cywilnej, policji. Uczestnicy konferencji postanowili m.in., że prace będą kontynuowane, a tematem kolejnego seminarium będzie określenie standardów pomiędzy służbami państwowymi a mediami w sytuacjach nadzwyczajnych.

Wspólnie z Ministrem Kultury i Sztuki pod patronatem Prezesa Rady Ministrów Krajowa Rada, 27 listopada 1998 roku, zorganizowała konferencję pt. „Kultura narodowa a media audiowizualne”. Podczas obrad przedstawiono m.in. następujące referaty „Dziedzictwo kulturowe w rozumieniu Jana Pawła II a rzeczywistość medialna” (ks. Wiesław Niewęglowski), „Teatr Telewizji a działalność kulturotwórcza mediów” (Gustaw Holoubek), „Funkcje mediów audiowizualnych wobec kultury narodowej” (prof. Edward Wnuk-Lipiński), „Kultura masowa i przekaz tradycji” (członek KRRiT Marek Jurek). Materiały z powyższej konferencji stanowią załącznik do Sprawozdania KRRiT.

W roku bieżącym, 16 lutego, przy współudziale Wicemarszałka Sejmu RP Stanisława Zająca, KRRiT zorganizowała konferencję pt. „Media audiowizualne w zwierciadle społecznym”. Podczas obrad przedstawiono następujące referaty: „Media audiowizualne i rozwój moralny” (bp Adam Lepa), „Stowarzyszenia konsumenckie – artykulacja społecznych potrzeb” (członek KRRiT dr Jan Szafraniec), „Protest społeczny przeciw przemocy i pornografii w mediach” (Lucyna Winnicka), „Oczekiwania społeczne – spojrzenie artysty” (Irena Santor), „Oczekiwania społeczne w badaniach OBOP-u” (Wojciech Pawlak). Materiały z konferencji stanowią załącznik do Sprawozdania KRRiT.

1.11 W odpowiedzi na dyskusję w mediach dotyczącą relacjonowania najważniejszych wydarzeń sportowych przez telewizję, KRRiT, 30 października 1998 roku, zorganizowała dyskusję z udziałem nadawców telewizyjnych, Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki oraz Polskiego Komitetu Olimpijskiego na temat praw do transmisji z imprez sportowych. Koncesjonowani nadawcy uważają, że wydarzenia i imprezy sportowe określonej rangi (mistrzostwa świata, mistrzostwa Europy, rozgrywki pucharowe) powinny być transmitowane w telewizjach niekodowanych, a zasady zakupu praw do transmisji powinny być uregulowane prawnie przy współudziale KRRiT.

1.12 Po wielomiesięcznych pracach, którymi z ramienia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji kierował członek KRRiT dr Jan Szafraniec, 25 lutego 1999 roku, zostało podpisane Porozumienie Polskich Nadawców Telewizyjnych „Przyjazne Media”. Sygnatariuszami Porozumienia są Telewizja Polska S.A., Telewizja „Polsat” S.A., Telewizja TVN, Polskie Media S.A. – Nasza Telewizja, Polska Korporacja Telewizyjna – Canal Plus, Telewizja Niepokalanów, Polska Telewizja Kablowa oraz Wizja TV. Tekst Porozumienia stanowi załącznik do Sprawozdania KRRiT.

Obecnie trwają prace nad podobnym porozumieniem nadawców radiowych.

1.13 Z inicjatywy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w styczniu 1998 roku została zorganizowana bilateralna konferencja z Niemcami, poświęcona współpracy w sektorze audiowizualnym. Jednym z tematów poruszanych w czasie konferencji były wspólne inicjatywy pomiędzy nadawcami z landów graniczących z Polską oraz przygranicznymi rozgłośniami radiowymi – Polskim Radiem S.A. w Szczecinie i Zielonej Górze. Przyjęto m.in. uzgodnienia w zakresie zainstalowania szybkich łączy światłowodowych między redakcjami we Frankfurcie nad Odrą i w Zielonej Górze. W wyniku tych prac przyjęto wspólne, polsko-niemieckie przedsięwzięcia programowe.

1.14 W związku z uchwałą Sejmu RP ogłaszającą 27 września dniem Państwa Podziemnego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji upoważniła przewodniczącego KRRiT do wystosowania apelu do wszystkich nadawców radiowych i telewizyjnych o włączenie się mediów w uroczyste obchody tego święta. W apelu tym przewodniczący KRRiT m.in. podkreślił, że to doniosłe wydarzenie jest hołdem, jaki niepodległa Rzeczpospolita pragnie złożyć wszystkim, którzy walczyli z niemiecką i sowiecką okupacją o wolność, z jakiej dziś korzystamy.

1.15 Jako organ kolegialny Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odbyła w 1998 roku 72 posiedzenia oraz ponad 50 spotkań, przede wszystkim z nadawcami zarówno publicznymi jak i komercyjnymi, ale również z przedstawicielami związków i stowarzyszeń ich zrzeszających (m.in. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Operatorów Telewizji Kablowych z Zielonej Góry; Związek Telewizji Kablowych z Łodzi; Konwent Lokalnych Komercyjnych Stacji Radiowych). Odbyły się także spotkania z przedstawicielami organów administracji i kontroli państwowej, z którymi KRRiT współpracuje (m.in. z Ministrem Łączności, Ministrem Skarbu Państwa, Ministrem Finansów, z przedstawicielami Najwyższej Izby Kontroli). Gośćmi KRRiT byli również przedstawiciele Państwowej Agencji Radiokomunikacyjnej, Telekomunikacji Polskiej S.A., Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także członkowie organów spółek Telewizja Polska S.A., Polskie Radio S.A. KRRiT przyjęła 520 uchwał, w oparciu o które Przewodniczący wydał ponad 200 decyzji, głównie dotyczących postępowania koncesyjnego.

W pierwszym kwartale 1999 roku odbyło się ponad 20 posiedzeń KRRiT oraz ponad 20 spotkań z nadawcami. Krajowa Rada odbyła spotkania zarówno z nadawcami publicznymi (m.in. Polskie Radio S.A.; Radio Koszalin S.A.; Stowarzyszenie Radia Publicznego; Telewizja Polska S.A.) jak i nadawcami komercyjnymi (m.in. Radio Zet; Radio RMF FM; Rozgłośnia Harcerska; Radio Wawa; Telewizja Polsat; Canal+; TVN; Nasza TV) oraz nadawcami katolickimi (Radio Maryja, Telewizja Niepokalanów). Odbyło się także spotkanie z reprezentacją Konferencji Episkopatu Polski. Spotkanie miało miejsce 19 stycznia 1999 roku. Stronę kościelną reprezentowali: ks. arcybiskup Henryk Muszyński – wiceprzewodniczący Konferencji Episkopatu, ks. bp Piotr Libera – sekretarz generalny Konferencji, ks. bp Zygmunt Kamiński, ks. bp Jan Chrapek, ks. bp Marian Błażej Kruszyłowicz. W wielowątkowej dyskusji na tematy ogólne dominował problem aktualnej sytuacji mediów publicznych. W sprawach dotyczących mediów katolickich mówiono głównie o radiowej inicjatywie integracyjnej pod nazwą Radio Plus i o sytuacji Telewizji Niepokalanów.

Podczas posiedzeń do dnia złożenia Sprawozdania Krajowa Rada przyjęła ponad 220 uchwał.

Organizacyjne i merytoryczne zaplecze Krajowej Rady stanowi Biuro KRRiT, w którym działają następujące departamenty: koncesyjny, programowy i monitoringu, ekonomiczny, finansowy, prawny, reklamy, techniki, współpracy z zagranicą oraz gabinet przewodniczącego KRRiT. Działają również dwa samodzielne wydziały: administracyjno-gospodarczy oraz nowo utworzony wydział nadawców kablowych.

W okresie sprawozdawczym kancelaria w Biurze KRRiT przyjęła ponad 30 tys. listów. Liczba ta nie obejmuje korespondencji okolicznościowej (np. świątecznej). W tym samym czasie podobną liczbę listów wysłano z Krajowej Rady. Liczba ta obejmuje również korespondencję związaną z kolportażem „Biuletynu Informacyjnego KRRiT”, który nieprzerwanie ukazuje się co miesiąc od października 1996 roku. Rocznie rozsyła się ponad 5 tys. sztuk Biuletynu, którego odbiorcami są m.in. Sejm, Senat, Kancelaria Prezydenta RP, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, spółki publicznej radiofonii i telewizji, nadawcy komercyjni oraz główne redakcje prasowe, a także niektóre ośrodki naukowe np. Ośrodek Badań Prasoznawczych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Wynałazczości i Ochrony Własności Intelektualnej UJ.

W kwietniu 1998 roku ukazało się wydanie specjalne „Biuletynu Informacyjnego KRRiT”, w którym przedstawiono kalendarium działalności KRRiT.

Od początku tj. od 1996 roku, kwartalnie ukazuje się angielskojęzyczna wersja „Biuletynu Informacyjnego KRRiT”.

1.16 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, w 1998 roku, przyznała swoje nagrody dla twórców biorących udział w następujących festiwalach i konkursach: Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, Międzynarodowym Festiwalu Filmów Katolickich w Niepokalanowie, Konkursie Reportażu Radiowego w Kazimierzu nad Wisłą, Konkursie im. Krzysztofa Mętraka dla Młodych Krytyków Filmowych, Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie.

1.17 We wrześniu 1998 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powołała zespół współpracowników terenowych w następujących miastach: Gdańsku, Lublinie, Łodzi, Katowicach, Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu. Obowiązki współpracowników w szczególności to systematyczny monitoring ilościowy i jakościowy lokalnych programów radiowych i telewizyjnych nadawców zarówno publicznych jak i koncesjonowanych. Ten przyjęty przez Krajową Radę sposób kontroli lokalnych mediów elektronicznych jest pilotażowym programem wdrażanym zgodnie z uchwałą Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Współpraca z organami administracji państwowej

1.18 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w ramach uzgodnień międzyresortowych ma obowiązek opiniowania projektów aktów prawnych, zwłaszcza dotyczących sfery działania przepisów ustawy o radiofonii i telewizji.

W 1998 roku Rada opiniowała projekty 16 aktów prawnych, wśród których 4 opinie dotyczyły projektów ustaw, a w 12 pozostałych przypadkach - rozporządzeń.

Spośród przedstawionych przez Ministra Łączności projektów ustaw: Prawo Pocztowe oraz Prawo Telekomunikacyjne wymagały zgłoszenia uwag merytorycznych wobec relacji proponowanych przepisów do przepisów ustawy o radiofonii i telewizji.

Nie wymagały uwag projekty takich ustaw jak na przykład ustawa o łączności czy przedstawiony przez Ministra Gospodarki projekt ustawy o administracji obrotu z zagranicą towarów i usług.

Uwagi merytoryczne zgłoszono m.in. do projektu rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki dotyczącego wykonywania niektórych zawodów filmowych oraz projektu rozporządzenia Ministra Łączności w sprawie trybu i warunków prowadzenia przetargu na wydanie koncesji na świadczenie usług telefonicznych oraz używanie sieci i urządzeń telekomunikacyjnych na terenie kraju.

1.19 Od dłuższego już czasu obserwuje się zjawisko spadku liczby osób uiszczających opłaty abonamentowe za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zwiększa się liczba wyrejestrowywanych odbiorników przez abonentów dotychczas uiszczających opłaty.

Na podstawie art. 51 ustawy o radiofonii i telewizji kontrolę wykonania obowiązku rejestracji odbiorników sprawuje Minister Łączności. Na podstawie rozporządzenia Ministra Łączności, z 16 lipca 1993 roku, Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Poczta Polska” zostało uprawnione do przeprowadzania kontroli w zakresie rejestracji. Działania te były jednak mało skuteczne. W latach 1996-1998 wystąpił blisko 20% realny spadek wpływów abonamentowych. Przeciwdziałanie temu zjawisku stało się sprawą bardzo istotną. Krajowa Rada wielokrotnie występowała do Ministerstwa Łączności o wypracowanie planu odpowiednich przedsięwzięć zmierzających do poprawy skuteczności kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, a w konsekwencji stabilizacji poziomu wpływów abonamentowych, inkasowanych przez jednostki Poczty Polskiej.

Przewodniczący KRRiT 21 lipca 1998 roku, nawiązując do pisma poprzedniego z 12 listopada 1997 roku (pismo pozostało bez odpowiedzi) oraz do rozmów przeprowadzonych w marcu 1998 roku, po raz kolejny zwrócił się do Ministra Łączności, nadzorującego bezpośrednio „Pocztę Polską”, z prośbą o pomoc w takich m.in. sprawach jak:

- podjęcie przez jednostki Poczty Polskiej działań związanych z intensyfikacją kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych,
- ustalenie wynagrodzenia umownego dla jednostek Poczty Polskiej w latach 1998-1999.

Odpowiedź Ministra Łączności, z 30 grudnia 1998 roku, nie zawierała niestety żadnych propozycji w zakresie nowych rozwiązań. Zdaniem Krajowej Rady ta ustawowa powinność od wielu lat nie jest właściwie realizowana przez Ministra Łączności i podległe przedsiębiorstwo „Poczta Polska”. Sprawę tę Krajowa Rada zgłosiła do wiadomości Prezesa Rady Ministrów.

1.20 W latach 1994-1997, jak również w 1998 roku istotną sprawą były rozliczenia z Urzędem do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z tytułu refundacji ulg przysługujących kombatantom zwolnionym z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

W szczególności w latach 1995-1997 Urząd do spraw Kombatantów regulował wyżej wymienione płatności w sposób nieterminowy. Odsetki ustawowe, na podstawie dokumentów wystawionych przez jednostki Poczty Polskiej w latach 1996-1997 wyniosły łącznie około 6,67 mln zł. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji od października 1995 roku podjęła działania mające na celu wyegzekwowanie od Urzędu zaległych odsetek ustawowych. W tym okresie spółki regionalnej radiofonii publicznej nie otrzymywały w należytej wysokości środków określonych przez KRRiT. Dopiero 9 grudnia 1998 roku, po blisko rocznych pertraktacjach i uzgodnieniach, przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zawarł ugodę z kierownikiem Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych odnośnie częściowego uregulowania zaległości powstałych z tytułu odsetek ustawowych.

Na podstawie tej ugody Urząd, 15 grudnia 1998 roku, przekazał na konto bankowe Centralnego Zarządu Poczty Polskiej kwotę 4 milionów zł, co stanowiło około 60% łącznej kwoty zaległych odsetek ustawowych.

Istotną sprawą są także bieżące rozliczenia Urzędu do spraw Kombatantów z tytułu refundacji ulg dla kombatantów, zwolnionych od opłat abonamentowych.

Problemy w ustalaniu podstawy ryczałtowych rozliczeń między KRRiT a Urzędem do spraw Kombatantów, za pośrednictwem jednostek Poczty Polskiej, wynikają z braku bazy

danych dla 600.000 kombatantów, którym w latach 1992-1994 Urząd wydał nowe legitymacje, w ramach wymiany dokumentów dawnego ZBOWiD. Urząd do spraw Kombatantów do chwili obecnej nie stworzył tej bazy danych, co powoduje konieczność corocznego negocjowania podstawy ryczałtowych rozliczeń. W negocjacjach Krajowa Rada zaproponowała, aby począwszy od 1999 roku, jako podstawę do wzajemnych rozliczeń przyjąć tę liczbę kombatantów, za których Urząd refunduje opłaty abonamentowe z Państwowego Funduszu Kombatantów. Środki te ujęte są w projekcie budżetu Urzędu na 1999 rok. Urząd do spraw Kombatantów zgłaszając zapotrzebowanie na środki budżetowe w 1999 roku uwzględnił konieczność refundacji ulg dla 330.000 kombatantów czyli według stanu na dzień 30 września 1997 roku. Wtedy miał miejsce ostatni przegląd uprawnień kombatanckich potwierdzony przez Poczta Polska. Urząd do spraw Kombatantów nie zaakceptował jednak propozycji Krajowej Rady, opowiadając się za kontynuowaniem dotychczasowego trybu uzgadniania ryczałtu. Tryb ten nie jest poparty analizą ilościowo-merytoryczną środowiska kombatanckiego, a tylko ta analiza mogłaby być rzetelną podstawą do ustalenia rzeczywistego stanu kombatantów objętych refundacją opłat abonamentowych. Wobec takiego stanowiska przewodniczący Krajowej Rady zawarł w dniu 17 grudnia 1998 roku z kierownikiem Urzędu do spraw Kombatantów porozumienie, w którym jako kompromisowe przyjęto następujące wielkości ryczałtowej ilości opłat abonamentowych: w I półroczu 1998 roku - 304 tys. osób, a w II półroczu - 292 tys. osób.

1.21 Działalność nadawców, naruszająca obowiązujący porządek prawny powodowała konieczność występowania do organów ścigania z informacjami i wnioskami o wszczęcie stosownych postępowań zmierzających do przywrócenia prawa.

Informacje kierowane przez Krajową Radę do organów ścigania w 1998 roku. dotyczyły m.in.:

- sytuacji prawnej i faktycznej nadawców po uchyleniu przez NSA decyzji o przyznaniu koncesji (informacje takie przekazano m.in. Prokuraturze Rejonowej Warszawa Mokotów, Prokuraturze Rejonowej w Piasecznie oraz Komendzie Rejonowej Policji w Piasecznie);
- tzw. „sprawy słupskiej”, będącej wynikiem zamieszek do jakich doszło po tragicznej śmierci kibica w tym mieście oraz roli audycji emitowanych przez lokalne rozgłośnie radiowe (informacje i wystąpienia w tej sprawie przekazano prokuraturom Okręgowej i Wojewódzkiej w Toruniu);
- nadawców kablowych, którzy tak jak w latach ubiegłych rozpowszechniali programy bez koncesji lub rejestracji (wobec wszczęcia postępowania przygotowawczego informacje dotyczące działalności tych nadawców skierowano m.in. do prokuratur rejonowych w Katowicach, Nakle i Płocku).

1.22 Zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji, koncesja na rozpowszechnianie programów jest udzielana w porozumieniu z Ministrem Łączności.

Krajowa Rada dokonywała wyboru wnioskodawcy, któremu zamierzała udzielić koncesji, a przewodniczący KRRiT przekazywał Ministrowi Łączności do uzgodnień część techniczną projektu koncesji wraz z oznaczeniem wnioskodawcy i programu. Minister Łączności przedstawił swoje pisemne stanowisko w tym zakresie

Taki tryb postępowania administracyjnego zakwestionował Naczelny Sąd Administracyjny wskazując, w wyroku z 26 maja 1998 roku (ze skargi Anteny 1 sp. z o.o.), że cytowany przepis dotyczy współdziałania z Ministrem Łączności zarówno przy rozstrzygnięciach pozytywnych, jak i negatywnych, a więc niezależnie od wyboru dokonanego przez Krajową Radę.

Sąd wskazał, że o obowiązku poddania pod ocenę Ministra Łączności każdego wniosku koncesyjnego, rozstrzygniętego pozytywnie lub negatywnie, świadczył również przepis zawarty w rozporządzeniu KRRiT z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych. Przepis ten stanowił, że przewodniczący KRRiT przekazywał Ministrowi Łączności dane zawarte we wszystkich wnioskach o udzielenie koncesji, określone w art. 37 ust. 1 pkt 3 ustawy o radiofonii i telewizji, powiadamiając o swojej decyzji uczestników danego postępowania.

Trzeba pamiętać, że kwestie procesowe związane ze współdziałaniem KRRiT z Ministrem Łączności reguluje przepis art. 106 kodeksu postępowania administracyjnego. Przepis ten określa jednoznacznie, że zajęcie stanowiska przez Ministra Łączności następuje w formie postanowienia, na które służy stronie zażalenie. Tak więc zmiana procedury uzgadniania z Ministrem Łączności warunków koncesji w zakresie technicznych warunków rozpowszechniania programu, zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji, była niezbędna i uzasadniona.

Niezbędnych zmian dokonywano również w wymienionym wyżej rozporządzeniu KRRiT. Uchylono przepis dotyczący obowiązku przekazywania Ministrowi Łączności przez przewodniczącego KRRiT danych wnioskodawców, wymaganych do uzyskania zezwolenia na zakładanie i używanie urządzeń, linii i sieci telekomunikacyjnej. Wprowadzono również przepis zobowiązujący przewodniczącego KRRiT do przekazywania Ministrowi Łączności projektu koncesji.

Działania te eliminują występujące dotychczas nieprawidłowości. W nowym stanie prawnym zobowiązaniem przewodniczącego KRRiT jest przekazanie projektu koncesji Ministrowi Łączności, który z kolei ma obowiązek zajęcia stanowiska w drodze postanowienia.

W oparciu o te nowe zasady zostało przeprowadzone postępowanie w zakresie przyznania koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego po uchyleniu dotychczasowych decyzji przez Naczelny Sąd Administracyjny. Dodatkowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale II Sprawozdania KRRiT pt. „Działalność prawotwórcza KRRiT”.

II. DZIAŁALNOŚĆ PRAWOTWÓRCZA KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

Nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji

2.1 Kalendarium prac nad nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji zostało przedstawione w rozdziale I Sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji pt. „Krajowa Rada jako organ konstytucyjny”. Sejm RP na posiedzeniu plenarnym, 4 marca 1999 roku głosował nad poprawkami Senatu. Tym samym zakończył się dwuletni, parlamentarny okres prac związanych z nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji. Obecnie ustawa oczekuje na decyzję Prezydenta RP.

2.2 Zmiany w ustawie o radiofonii i telewizji przyjęte przez Sejm i zaproponowane w projekcie nowelizacji odnoszą się do kilku podstawowych grup zagadnień.

Pierwsza część zmian dotyczy pojęć zawartych w ustawie. Zostały zmienione definicje programu i audycji. Zmiany te mają na celu doprecyzowanie istniejących przepisów. Nowa definicja programu obejmuje wszystkie przekazy pochodzące od nadawcy (dotychczas były wyłączone z tej definicji np. reklamy). Na skutek zmiany definicji programu, została także zmieniona definicja audycji, tak aby oba pojęcia były ze sobą zgodne. Wprowadzono także do ustawy definicję sponsoringu, w miejsce dotychczasowego określenia sponsora. Definicja zawarta w nowelizacji jest zbliżona do definicji sponsoringu, zawartej w Europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej oraz w aktach Unii Europejskiej. Nową definicją w nowelizacji jest definicja telesprzedazy. Pojęcie to nie posiadało dotychczas określenia ustawowego (definicja znajdowała się tylko w rozporządzeniu KRRiT w sprawie zasad działalności reklamowej w programach radiofonii i telewizji). Telesprzedaz została tak określona, aby jego definicja nie odbiegała od norm UE. Do ustawy wprowadzono także definicje produkcji krajowej, produkcji niezależnej oraz produkcji europejskiej. Definicja produkcji została podniesiona do rangi ustawowej (definicja ta znajdowała się w rozporządzeniu KRRiT w sprawie określenia minimalnego udziału audycji producentów krajowych w programach radiofonii i telewizji). Wprowadzono również do ustawy pojęcie produkcji niezależnej. To ostatnie pozwoli łatwiej określić stopień realizacji przez nadawców ustawowego obowiązku emitowania audycji wytworzonych przez producentów niezależnych. Zdefiniowano również pojęcie audycji wytworzonej przez producenta europejskiego. Definicja ta ma na celu zbliżenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji do norm unijnych.

2.3. Następna grupa zmian dotyczy usytuowania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. W tej grupie można wymienić zmiany mające na celu dostosowanie ustawy do obowiązujących przepisów (Konstytucji RP i kodeksu pracy). Polegają one na wprowadzeniu pojęć i określeń używanych w tych aktach prawnych. Zostały m.in. zmienione zadania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, określono w bardziej precyzyjny sposób rodzaje aktów prawnych wydawanych przez KRRiT. Wprowadzono też przepis porządkujący, w którym określa się formę prawną w jakiej Prezydent RP przyjmuje lub odrzuca sprawozdanie KRRiT (postanowienie).

2.4. W nowy sposób zostały uregulowane niektóre relacje pomiędzy Krajową Radą a nadawcami. Przede wszystkim wzmocniono uprawnienia kontrolne przewodniczącego KRRiT względem nadawców. Przewodniczący KRRiT może w drodze postanowienia żądać od nadawcy wszelkich niezbędnych materiałów i informacji mających umożliwić kontrolę działalności nadawcy pod kątem jej zgodności z prawem i warunkami koncesji. Przewodniczący KRRiT otrzymał również możliwość wytaczania powództwa cywilnego o przepadek na rzecz Skarbu Państwa korzyści uzyskanych za nadanie w programie reklamy lub telesprzedaży towaru lub usługi objętej ustawowym zakazem reklamy albo za nadanie audycji sponsorowanej przez osoby, które nie mogą sponsorować audycji.

2.5. W nowelizacji upoważniono KRRiT do wydania rozporządzeń określających wymiar czasu jaki nadawcy muszą przeznaczyć na emisję audycji krajowych oraz audycji wyprodukowanych przez producentów niezależnych. Kwoty produkcji krajowej zostały zwiększone w stosunku do obecnie obowiązujących. Pozostawiono możliwość zamiany kwoty produkcji krajowej i przeznaczenie odpowiednich środków finansowych na polską produkcję telewizyjną. Wówczas zobowiązania finansowe nadawcy będą wpisane do koncesji.

2.6. Zostały także zmienione przepisy dotyczące nadawania reklam i telesprzedaży. Telesprzedaż może być emitowana w wyraźnie wyodrębnionych blokach programowych. Zostały podniesione do rangi ustawowej niektóre przepisy zawarte dotychczas w rozporządzeniu KRRiT dotyczące m.in. sposobu nadawania reklam. W projekcie nowelizacji została wymieniona lista towarów i usług, których reklama jest bezwzględnie zakazana. Dotyczy to przede wszystkim wyrobów tytoniowych, alkoholu, leków recepturowych oraz zakładów i gier losowych. Ustalono również, że audycje, reklamy lub inne przekazy nie mogą propagować działań sprzecznych z polską racją stanu.

W stosunku do nadawców komercyjnych został wprowadzony przepis zakazujący przerywania reklamami audycji, jeśli narusza to integralność utworu. Zostały także zmniejszone liczby tzw. wejść reklamowych w trakcie pojedynczych audycji. Filmy fabularne i filmy telewizyjne trwające ponad 45 minut mogą być przerwane w celu nadania reklam lub telesprzedaży wyłącznie jeden raz.

Zabronione będzie przerywanie w celach nadania reklam lub telesprzedaży dzienników, audycji o treści religijnej oraz audycji publicystycznych, dokumentalnych i audycji przeznaczonych dla dzieci.

2.7. Zmianom poddano też grupę przepisów dotyczącą nadawców publicznych. Do

dotychczasowych obowiązków nadawców publicznych dodano nowe – służyć polskiej racji stanu, kultywowanie polskiej tradycji narodowej oraz podtrzymywanie tożsamości narodowej. W tym celu umożliwiono nadawcom publicznym zawieranie umów z Ministerstwem Kultury i Sztuki oraz Ministerstwem Spraw Zagranicznych, w zakresie emisji programów dla odbiorców za granicą.

Nałożono także na nadawców publicznych obowiązek prowadzenia badań nad nowymi technikami nadawania programu.

Znowelizowano przepisy dotyczące obowiązku udostępniania czasu antenowego naczelnym organom władzy – w nowelizacji wymieniono krąg uprawnionych: Prezydenta RP, Prezesa Rady Ministrów oraz Marszałków Sejmu i Senatu,

Na nadawcę telewizyjnego nałożono obowiązek utworzenia oddziałów terenowych we wszystkich miastach wojewódzkich, powstałych po reformie administracyjnej kraju.

Wprowadzono możliwość odwołania rady nadzorczej w spółkach publicznej radiofonii i telewizji. Zmieniono przepisy dotyczące rad programowych – oceny rad programowych będą przedmiotem obrad zarządów, rady zaś będą mogły oceniać zamierzenia programowe. Zmniejszono także liczbę członków rad programowych w oddziałach terenowych TVP S.A.

Nowelizacja ogranicza także możliwość nabywania przez nadawców programów nie mających charakteru ogólnopolskiego oraz programów kodowanych a także wyłącznych praw do transmisji najważniejszych imprez sportowych – olimpiad, mistrzostw świata i Europy w niektórych dyscyplinach.

2.8. Zgodnie z propozycją członka KRRiT Jana Szafranca wprowadzono pojęcie nadawcy społecznego (obok nadawcy publicznego i koncesjonowanego), a także z jego inicjatywy rozszerzono zakres ochrony dzieci i młodzieży, znacznie uszczegóławiając dotychczasowe przepisy ustawowe w tym zakresie (art. 18). Konstrukcja przepisów opiera się na postanowieniach Konwencji o „Telewizji bez granic”.

2.9. W znowelizowanej ustawie określono ponadto szczegółowe zasady przekazywania przez Ministra Łączności częstotliwości przeznaczonych na potrzeby rozpowszechniania programów radiofonicznych i telewizyjnych. Sprecyzowano dotychczasowe przepisy dotyczące postępowania koncesyjnego oraz zmian w przyznanych koncesjach. Wprowadzono zapisy regulujące kwestie ponownego przyznania koncesji na wnioski nadawcy.

Określono również warunki nabycia lub objęcia udziałów albo akcji, bądź nabycia prawa z udziałów lub akcji przez podmiot zagraniczny w spółce, która uzyskała koncesję na rozpowszechnianie programu. Podmiot taki musi uzyskać zgodę Przewodniczącego KRRiT na te czynności. Brak zgody powoduje, że dokonane czynności są nieważne z mocy prawa.

Sejm uchwalił, że do czasu wydania przepisów wykonawczych, przewidzianych w znowelizowanej ustawie, zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są sprzeczne z ustawą, nie dłużej jednak niż przez trzy miesiące. Termin wejścia w życie ustawy (*vacatio legis*) został ustalony na 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

2.10. W rozdziale V Sprawozdania KRRiT pt. „Działalność międzynarodowa KRRiT” omówione są problemy związane z harmonizacją polskiego ustawodawstwa audiowizualnego

z unijnym oraz omówiony jest przygotowany przez KRRiT projekt tzw. „szybkiej” nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji.

Rozporządzenia KRRiT

2.11 W 1998 roku zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji oraz na podstawie ustawowych delegacji Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała nowelizacji czterech obowiązujących aktów wykonawczych a także wydała jedno nowe rozporządzenie.

Rozporządzeniem z 12 lutego 1998 roku Krajowa Rada dokonała zmiany rozporządzenia w sprawie trybu postępowania w związku z przedstawianiem w programach publicznej radiofonii i telewizji stanowisk partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych (Dz.U. Nr 25, poz. 146). Nowelizacja ta spowodowana była przyczynami technicznymi. Spółka „Polskie Radio” S.A. zrezygnowała z eksploatacji fal średnich, na których emitowany był dotychczas program IV. W programie tym rozpowszechniane były audycje umożliwiające przedstawianie stanowisk partii politycznych w węzłowych sprawach publicznych. Audycje przeniesiono do Programu I Polskiego Radia. Nowelizacja wychodzi naprzeciw postulatam partii politycznych, a także daje łatwiejszy dostęp do tego rodzaju audycji.

W Dzienniku Ustaw Nr 67, z 3 czerwca 1998 roku, pod pozycją 443 ukazała się nowelizacja rozporządzenia KRRiT w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych. Zmiana dotyczyła przede wszystkim podniesienia opłat za udzielenie koncesji, a także zmniejszenia opłaty w przypadku zmiany koncesji. W celu urealnienia wysokości opłat koncesyjnych, które stanowią dochód budżetu państwa, Krajowa Rada podwyższyła stawki opłat ustalonych w 1993 roku o 100%, a w 1995 roku o 50%. Wprowadzono również nowe stawki w odniesieniu do opłaty za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w sposób rozsiewczy satelitarny w przypadku programu radiofonicznego na poziomie 500 zł, a w programie telewizyjnego – 1000 zł. W odniesieniu do opłaty za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w systemie cyfrowym, Krajowa Rada dokonała obniżki tej opłaty o 25% w stosunku do opłaty za koncesję na nadawanie w technice analogowej. Skutki finansowe nowelizacji rozporządzenia dla budżetu państwa oszacowano na poziomie 270 tys. zł w 1998 roku. Nowelizacja ta została dokonana w porozumieniu z Ministrem Finansów, zgodnie z art. 40 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji.

Rozporządzeniem z 14 czerwca 1998 roku dokonano zmiany rozporządzenia w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych (Dz.U. Nr 82, poz. 532). Nowelizacja rozporządzenia była wynikiem wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 maja 1998 roku. Celem jej było dopełnienie, od strony trybu postępowania przepisu art. 37 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji. Warunek, który musi być spełniony (osiągnięcie porozumienia co do części dokumentu koncesyjnego) określa ustawa i rozporządzenie. Przyjęto, że do uzgodnień przekazuje się tylko pozytywne decyzje koncesyjne, a przedmiotem stanowiska Ministra Łączności jest „projekt koncesji”. Szerzej ten temat omówiony został w podrozdziale 2.5 „Wpływ orzecznictwa NSA na działalność KRRiT”.

W Dzienniku Ustaw Nr 116, z 5 września 1998 roku pod pozycją Nr 755, ukazało się rozporządzenie KRRiT z 25 sierpnia 1998 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat

abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Nowelizacją wprowadzono nowe, zwaloryzowane stawki abonamentowe na 1999 rok a także szczegółowo określono terminy wnoszenia tych opłat. Szersze omówienie opłat abonamentowych znajduje się w rozdziale VI Sprawozdania KRRiT.

2.12 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydała również rozporządzenie w sprawach trybu postępowania w zakresie podziału nieodpłatnego czasu emisyjnego, przygotowania i emisji oraz informowania o terminach emisji audycji wyborczych przed wyborami do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. Wydanie rozporządzenia było wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 77 ust. 3 ustawy z 16 lipca 1998 roku. Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 95, poz. 602). W rozporządzeniu określono tryb postępowania związany z wykonywaniem ustawowych obowiązków przez spółki publicznej radiofonii i telewizji oraz uprawnienia komitetów wyborczych do korzystania z bezpłatnego czasu emisyjnego na rozpowszechnianie audycji wyborczych przed wyborami do rad gmin, powiatów i sejmików powiatowych. Poszczególne okręgi wyborcze zostały przyporządkowane nadawcom regionalnych, publicznych programów telewizyjnych (załącznik nr 1) oraz radiofonicznych (załącznik nr 2). Ze względu na występowanie obszarów, które są pokryte zasięgiem dwóch programów, lecz o różnej jakości odbioru, przewidziano możliwość korygowania (w indywidualnych przypadkach) ustalonego przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji podziału obszarów emisji. Określono również podstawowe terminy czynności związanych z podziałem czasu emisyjnego, a w szczególności termin złożenia wniosku oraz termin podjęcia rozstrzygnięć w sprawie przydziału czasu emisyjnego. Terminy te stosuje się do podziału czasu emisyjnego w programach regionalnych i ogólnokrajowych. Rozporządzenie określiło także dopuszczalną formę współdziałania komitetów wyborczych w zakresie wykorzystania czasu emisyjnego, która polegała na złożeniu wspólnego wniosku o przydział czasu emisyjnego. Uregulowano tryb podejmowania przez nadawców rozstrzygnięć w sprawie podziału czasu między programy ogólnokrajowe, ustalania terminów emisji bloków audycji wyborczych oraz ustalania kolejności emisji (w drodze losowania) poszczególnych audycji w ramach bloku. W rozporządzeniu ustalono minimalny wymiar czasu emisyjnego przyznawanego komitetom wyborczym, który umożliwia przygotowanie audycji wyborczej w programach regionalnych, a także zawartość wniosku o przydział czasu emisyjnego i wykaz dokumentów, które będą wymagane dla ustalenia wymiaru czasu przysługującego komitetowi wyborczemu. Zakres obowiązku nadawców publicznych związanych z rejestracją audycji wyborczych sprecyzowano poprzez ustalenie, że bezpłatna rejestracja przysługuje jedynie w studiu udostępnionym przez nadawcę na czas nie przekraczający trzykrotnego wymiaru czasu emisyjnego. Taki zakres obowiązków nadawców uzasadniony był znaczną liczbą komitetów wyborczych uprawnionych do czasu emisyjnego oraz faktem pokrywania całości kosztów rejestracji i emisji przez nadawców publicznych z własnych środków. W odniesieniu do audycji przygotowywanych samodzielnie przez komitety wyborcze, ustalono jedynie termin dostarczenia nadawcy materiałów zawierających audycję oraz przewidziano obowiązek dostosowania tych materiałów do warunków technicznych ustalonych przez nadawcę. Obowiązki nadawców związane z informowaniem o audycjach wyborczych uregulowane zostały poprzez określenie minimalnych wymogów dotyczących informowania o harmonogramie emisji bloków oraz codziennego ogłaszania zawartości bloków w zapowiedziach programowych. Środki te miały zapewnić widzom i słuchaczom możliwość poznania terminów emisji interesujących ich audycji wyborczych.

Wpływ orzecznictwa NSA na działalność KRRiT

2.13 Wyrokami z 26 maja i 1 października 1998 roku Naczelny Sąd Administracyjny uchylił decyzje przewodniczącego KRRiT, na podstawie których TVN sp. z o.o. i Polskie Media S.A. otrzymały koncesje na rozpowszechnianie programów telewizyjnych.

Uchylone zostały:

- decyzja nr 219/97 z 4 kwietnia 1997 roku. przyznająca TVN sp. z o.o. koncesję na rozpowszechnianie programu telewizyjnego o zasięgu lokalnym w Warszawie,
- decyzja nr 220/97 z 4 kwietnia 1997 roku przyznająca TVN sp. z o.o. koncesję na rozpowszechnianie programu telewizyjnego o zasięgu lokalnym w Łodzi,
- decyzja nr 218/97 z 20 marca 1997 roku przyznająca Polskim Mediom S.A. koncesję na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „Nasza Telewizja”,
- decyzja nr 217/97-T z 20 marca 1997 roku dla TVN sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „TVN”.

Podstawą uchylenia decyzji było, w ocenie NSA, naruszenie przez przewodniczącego KRRiT w postępowaniu koncesyjnym przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, przepisów wykonawczych oraz przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, w szczególności zasad i reguł rządzących postępowaniem koncesyjnym oraz warunków i przesłanek ubiegania się o koncesję.

W sprawie koncesji dla TVN sp. z o.o. zarzuty dotyczyły w szczególności:

- braku określenia przedmiotu postępowania koncesyjnego w ogłoszeniu z 25 i 26 lutego 1995 roku (naruszenie art. 34 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji w związku z § 5 ust. 2 rozporządzenia KRRiT z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych);
- niewłaściwego współdziałania przy wydawaniu decyzji koncesyjnej z Ministrem Łączności (naruszenie art. 34 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w związku z art. 7, 8, 10 kpa oraz art. 37 ust. 3 i ust. 1 pkt 3 ustawy o radiofonii i telewizji w związku z art. 106 kpa);
- przyznaniu koncesji podmiotowi nie spełniającemu wymagań określonych w ustawie o radiofonii i telewizji (naruszenie art. 35 ust. 2 ustawy).

Zdaniem NSA ogłoszenie z 25 i 26 lutego 1995 roku o możliwości uzyskania koncesji, wbrew wymogom przepisów § 5 ust. 2 rozporządzenia z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych, nie precyzowało jednoznacznie przedmiotu postępowania koncesyjnego. Następstwem wyżej wymienionego stanu rzeczy była rozbieżność między treścią tego ogłoszenia a faktycznie wydaną koncesją dla TVN sp. z o.o. Zdaniem Sądu, TVN sp. z o.o. stała się użytkownikiem sieci telewizyjnej nieprzewidzianej treścią ogłoszenia.

Sąd zarzucił również, że przewodniczący KRRiT przy wydaniu decyzji koncesyjnej dla TVN sp. z o.o. niewłaściwie współdziałał z Ministrem Łączności. Zdaniem Sądu współdziałanie to polegać powinno na skierowaniu wszystkich wniosków koncesyjnych zgłoszonych w wyżej wymienionym postępowaniu koncesyjnym do Ministra Łączności. Minister wobec każdego z tych wniosków zająć powinien stanowisko w formie

postanowienia. Tymczasem przekazanie przez przewodniczącego KRRiT do ministra tylko jednego wniosku koncesyjnego (TVN sp. z o.o.) naruszyło statuowaną przez art. 34 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji zasadę równości uczestników postępowania koncesyjnego, pozbawiając ich możliwości obrony swoich interesów poprzez złożenie zażalenia na postanowienie Ministra Łączności w trybie art. 106 kpa.

W wydanym 26 maja 1998 roku wyroku NSA stwierdził, że TVN sp. z o.o. w chwili wydania jej koncesji nie spełniła wymagań przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, przewidzianych dla podmiotów ubiegających się o koncesje. TVN sp. z o. o. w ocenie Sądu, w wyżej wymienionym okresie była podmiotem kontrolowanym przez podmiot zagraniczny w rozumieniu przepisu art. 35 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji, gdyż udział podmiotu zagranicznego w kapitale zakładowym, przekroczył określoną w ustawie wielkość 33%. Była to negatywna przesłanka do udzielenia takiemu podmiotowi koncesji na rozpowszechnianie programów w myśl przepisów ustawy o radiofonii i telewizji.

W sprawie udzielenia koncesji dla Polskich Mediów SA zarzuty dotyczyły w szczególności:

- braku w ogłoszeniu podającym listę wnioskodawców uczestniczących w postępowaniu koncesyjnym informacji o żądaniach wnioskodawców tj. częstotliwości, o które się ubiegali (naruszenie art. 34 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji);
- wydania decyzji koncesyjnej niezgodnej z treścią podjętej w tej sprawie uchwały (naruszenie art. 33 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji);
- niewłaściwego współdziałania przewodniczącego KRRiT z Ministrem Łączności przy wydaniu koncesji (naruszenie art. 37 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji w związku z art. 106 kpa).

Zdaniem NSA wydana przez przewodniczącego KRRiT decyzja koncesyjna nr 218/97 z 20 marca 1997 roku. przyznała Polskim Mediom S.A. prawo do rozpowszechniania programu za pomocą 3 stacji nadawczych, tymczasem uchwała, na podstawie której wydana została ta decyzja przyznawała jej prawo do rozpowszechniania programu za pomocą 2 stacji nadawczych.

Zdaniem Sądu taka niezgodność w treści uchwały i wydanej na jej podstawie decyzji narusza treść przepisu art. 33 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji.

Zarzut niewłaściwego współdziałania przewodniczącego KRRiT z Ministrem Łączności przy wydaniu koncesji dla Polskich Mediów S.A. pokrywa się z zarzutami podniesionymi przez Sąd w wyroku uchylającym koncesję dla TVN sp. z o.o.

2.14 Przewodniczący KRRiT nie zgodził się z zarzutami NSA co do wadliwości wydanych przez siebie decyzji przyznających koncesje dla TVN sp. z o.o. i Polskich Mediów SA. Skierował do Ministra Sprawiedliwości 10 sierpnia 1998 roku, wniosek o rewizję nadzwyczajną od prawomocnych wyroków podnosząc, że wyroki te rażąco naruszają prawo i interes Rzeczypospolitej Polskiej.

Natomiast TVN sp. z o.o. podnosząc bezpodstawność wysuwanych przez Sąd zarzutów skutkujących uchyceniem przyznanych jej koncesji, złożyła wniosek o wniesienie rewizji nadzwyczajnej do Rzecznika Praw Obywatelskich. W uzasadnieniu do wniosków o złożenie rewizji nadzwyczajnych, przewodniczący KRRiT podniósł, że Sąd dokonał mylnej interpretacji i wykładni przepisów prawa oraz nieprawidłowo ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy.

Przewodniczący podniósł, że otrzymana przez TVN sp. z o.o. koncesja objęta była jej wnioskiem i nie jest sprzeczna z treścią ogłoszenia z 25 i 26 lutego 1995 roku. Ogłoszenie to dotyczyło możliwości otrzymania koncesji na rozpowszechnianie dwóch ponadregionalnych programów telewizyjnych i zawierało możliwości udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programów lokalnych w 12 województwach. TVN sp. z o.o. złożyła wniosek o udzielenie jej koncesji lokalnych i ponadregionalnych. Przepisy dotyczące postępowania koncesyjnego nie zawierają żadnych ograniczeń co do możliwości ubiegania się o więcej niż jedną koncesję, ani też ubiegania się w jednym postępowaniu o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu ponadregionalnego i lokalnego. Żaden też przepis nie wymaga składania odrębnego wniosku o każdą z koncesji, o którą się ubiega dany podmiot. Złożony przez TVN sp. z o.o. wniosek koncesyjny zgodny był z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji oraz przepisami wykonawczymi. Zarzuty Sądu o rozbieżności treści ogłoszenia z treścią przyznanej koncesji TVN sp. z o.o. są, w ocenie przewodniczącego KRRiT, bezpodstawne.

Zarzut niewłaściwego współdziałania przewodniczącego KRRiT z Ministrem Łączności przy wydawaniu decyzji koncesyjnych jest również chybiony. Obowiązujące przepisy nie obligowały przewodniczącego do przesyłania Ministrowi Łączności wszystkich wniosków koncesyjnych, a tylko wniosku tego podmiotu, który został wybrany. Minister Łączności uprawniony jest do zajmowania stanowiska w postępowaniu koncesyjnym jedynie w sprawach dotyczących parametrów technicznych udzielanych koncesji i sposobu rozpowszechniania danego programu. Stanowisko takie Minister Łączności powinien zająć dopiero po dokonaniu przez KRRiT wyborze koncesjonariusza.

Zdaniem przewodniczącego KRRiT, ocena TVN sp. z o.o. jako podmiotu kontrolowanego przez podmiot zagraniczny, wynika z błędnie dokonanej przez Sąd wykładni przepisu art. 35 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji. Poza tym, tak dokonana przez Sąd interpretacja przepisu art. 35 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji narusza interes Rzeczypospolitej w zakresie stosowania Układu Stowarzyszeniowego pomiędzy RP, a państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

Przewodniczący nie zgodził się również z zarzutami podniesionymi w wyrokach z 26 maja 1998 roku uchylających koncesje dla Polskich Mediów S.A. Zarzut naruszenia przepisów ustawy o radiofonii i telewizji przez nieujawnienie w ogłoszeniu z 20 czerwca 1995 roku, zawierającym listę wnioskodawców ubiegających się o koncesje, ich żądań dotyczących częstotliwości jest również nietrafny.

Zdaniem przewodniczącego KRRiT z obowiązujących przepisów nie wynikał obowiązek wskazywania częstotliwości, o które ubiegają się wnioskodawcy, a jedynie informacji dotyczących listy wnioskodawców ubiegających się o koncesje.

Zarzut naruszenia art. 33 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji przez wydanie decyzji o przyznaniu koncesji niezgodnej z treścią podjętej w tej sprawie uchwały jest wynikiem błędnie dokonanej przez Sąd analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Uchwała nr 33/97 i decyzja koncesyjna nr 218/97 stwierdzały, że koncesja dla Polskich Mediów S.A. udzielana jest w ramach 4 lokalizacji stacji w województwie chełmskim, łódzkim, siedleckim i warszawskim. Uchwała ta jednak szczegółowo określa wyłącznie lokalizacje w dwóch województwach (chełmskim i warszawskim), gdyż w momencie jej uchwalania brak było uzgodnień z Ministrem Łączności dotyczących parametrów technicznych w dwóch pozostałych województwach (łódzkiego i siedleckiego). Tak więc uchwała dawała przewodniczącemu upoważnienie do uzgodnienia z Ministrem Łączności parametrów stacji w województwach łódzkim i siedleckim.

2.15 Z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości, pismem z 11 grudnia 1998 roku, przewodniczący KRRiT powiadomiony został przez wiceministra Leszka Piotrowskiego o odmowie wniesienia rewizji nadzwyczajnych od prawomocnych wyroków NSA z dnia 26 maja 1998 roku, uchylających koncesje dla TVN sp. z o.o.

Wiceminister Leszek Piotrowski stwierdził brak podstaw do zaskarżenia wyżej wymienionych wyroków. Jego zdaniem nie doszło do rażącego naruszenia przez NSA przepisów ustawy o radiofonii i telewizji. Wiceminister zgadza się z zarzutami Sądu zawartymi w kwestionowanych przez przewodniczącego wyrokach stwierdzając, że udzielenie dla TVN sp. z o.o. koncesji było naruszeniem przez przewodniczącego KRRiT przepisu art. 35 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji. Podzielił również pogląd Sądu, że w procesie koncesyjnym, w którym przyznano koncesje dla TVN sp. z o.o., doszło do naruszenia przez przewodniczącego pozostałych przepisów ustawy o radiofonii i telewizji oraz jej przepisów wykonawczych, wymienionych w wyrokach. Naruszenie tych przepisów było wystarczającą, zdaniem wiceministra, przesłanką do uchylenia decyzji koncesyjnych dla TVN sp. z o.o.

Mimo takiej decyzji, wiceminister Leszek Piotrowski skierował do Sądu Najwyższego wnioski o podjęcie uchwały wyjaśniającej treść przepisu art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji tj. wyjaśniającej treść podjęcia „podmiot kontrolowany przez podmiot zagraniczny”.

Wiceminister Leszek Piotrowski stwierdził jednak, że nawet dokonana przez Sąd Najwyższy interpretacja tegoż przepisu, zgodna z interpretacją przewodniczącego KRRiT, nie wpłynie na zmianę jego stanowiska co do bezpodstawności wniesienia rewizji nadzwyczajnej od wyroku NSA uchylającego koncesję dla TVN sp. z o.o., gdyż w postępowaniu koncesyjnym doszło do naruszenia także innych przepisów, które winny skutkować uchyleniem decyzji koncesyjnych.

Do tej pory, Minister Sprawiedliwości nie zajął jeszcze stanowiska w sprawie zasadności wniesienia rewizji nadzwyczajnej od wyroku z dnia 26 maja 1998 roku uchylającego koncesję dla Polskich Mediów S.A.

2.16 Rzecznik Praw Obywatelskich w piśmie z 29 grudnia 1998 roku wyraził opinię, iż ponowne przyznanie TVN sp. z o.o. uchylonej koncesji powoduje, że niecelowe jest z tych względów wnoszenie rewizji nadzwyczajnej od wyroku NSA.

Gdyby jednak ta spółka nie otrzymała ponownie uchylonej koncesji, zdaniem Rzecznika byłyby podstawy do wniesienia rewizji nadzwyczajnej.

Procedura prowadzenia postępowania dotycząca ponownego udzielenia koncesji dla TVN sp. z o.o. i Polskich Mediów S.A.

2.17 Po uchyleniu przez Naczelnny Sąd Administracyjny 26 maja i 1 października 1998 roku koncesji dla Polskich Mediów S.A. oraz TVN Sp. z o.o., Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po zapoznaniu się z treścią uzasadnienia wyroków, postanowiła ponownie przeprowadzić postępowanie dotyczące uchylonych koncesji.

Zgodnie z przepisami KRRiT jest związana poglądami wyrażonymi przez NSA w wyrokach i powinna je uwzględnić w dalszym postępowaniu. Dlatego też projektując

postępowanie Krajowa Rada starała się wykonać zalecenia NSA w jak największym stopniu. Opierając się na podanych w uzasadnieniu motywach wyroków oraz przedstawionej przez NSA interpretacji przepisów, Krajowa Rada postanowiła ponownie przeprowadzić postępowanie w zakresie uchylonych koncesji w oparciu o wnioski złożone w związku z ogłoszeniem z 25 lutego 1995 roku o możliwości udzielenia koncesji. Krajowa Rada postanowiła powtórnie dokonać tych czynności, które NSA zakwalifikował jako wadliwe, jednak bez zmiany stron postępowania oraz zasadniczej treści ich wniosków. Postępowanie rozpoczęto od pism, które skierowano do wszystkich stron postępowania z 1995 roku. Poinformowano strony o konieczności ponownego przeprowadzenia postępowania i poproszono o zgłoszenie uwag do złożonych wniosków, dostosowanie ich do wymogów określonych w wyrokach NSA, a także o nadesłanie aktualnych danych w terminie 14 dni od otrzymania pisma zgodnie z treścią § 9 ust. 1 rozporządzenia KRRiT z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych. Po otrzymaniu odpowiedzi sporządzono listę uczestników postępowania zgodnie z wymogami NSA, wskazując dokładnie zakres przedmiotowy ich wniosków.

Jeden z podstawowych zarzutów NSA dotyczył współdziałania Krajowej Rady i Ministra Łączności. Zmienione 4 czerwca 1998 roku rozporządzenie KRRiT w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych wyeliminowało pierwotne nieprawidłowości procesu koncesyjnego. Eliminacja nieprawidłowości procesu koncesyjnego nastąpiła poprzez następujące zmiany rozporządzenia:

- uchylenie przepisu § 5 ust. 3 dotyczącego obowiązku przekazywania przez przewodniczącego KRRiT Ministrowi Łączności danych wnioskodawców wymaganych do uzyskania zezwolenia na zakładanie i używanie urządzeń, linii i sieci telekomunikacyjnej;
- zmianę § 7 ust. 1, który zobowiązuje przewodniczącego KRRiT do przekazywania Ministrowi Łączności projektu koncesji w zakresie dotyczącym warunków technicznych rozpowszechniania programu w celu zajęcia stanowiska (a nie – jak było to pierwotnie uregulowane – przekazywania danych zawartych we wnioskach o udzielenie koncesji).

Oznacza to, że w nowym stanie prawnym jedynym obowiązkiem przewodniczącego Krajowej Rady jest przekazanie projektu koncesji (w formie uchwały KRRiT) Ministrowi Łączności, który zobowiązany jest do zajęcia stanowiska w trybie art. 106 kpa, czyli w formie postanowienia.

Krajowa Rada dokonała dokładnej analizy odpowiedzi nadesłanych przez uczestników postępowania i rozpatrzyła je łącznie ze zgromadzonym wcześniej materiałem dowodowym, a następnie podjęła nowe uchwały w sprawie wyboru koncesjonariuszy oraz określenia warunków koncesji. Niezwłocznie po podjęciu uchwał przewodniczący Krajowej Rady skierował projekty koncesji w zakresie dotyczącym technicznych warunków rozpowszechniania programu do Ministra Łączności.

Po otrzymaniu od Ministra Łączności stanowiska wyrażonego w trybie postanowienia i stwierdzeniu ich prawomocności przewodniczący Krajowej Rady ponownie wydał koncesje dla TVN sp. z o.o. i Polskich Mediów S.A.

2.18 W okresie sprawozdawczym NSA wydał dziewięć postanowień, które stanowiły o odrzuceniu skarg bądź o umorzeniu postępowania w sprawie. Ponadto oprócz opisywanych

wyżej orzeczeń, NSA wydał 6 wyroków. W czterech przypadkach oddalił złożone skargi, w jednym wypadku uchylił decyzję przewodniczącego KRRiT i raz stwierdził nieważność takiej decyzji.

NSA oddalił m.in. skargę Galicyjskiego Towarzystwa Telewizyjnego S.A. z siedzibą w Krakowie złożoną na decyzję przewodniczącego KRRiT odmawiającą udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego ze stacji zlokalizowanej w woj. krakowskim i utrzymaną w mocy decyzją z dnia 20 marca 1998 roku

Zarzuty Galicyjskiego Towarzystwa Telewizyjnego dotyczyły przede wszystkim:

- naruszenia terminu w toku procesu koncesyjnego, bowiem decyzja odmawiająca udzielenia koncesji została wydana po 18 miesiącach od dnia wszczęcia postępowania. Zdaniem skarżącego daje to podstawy do stwierdzenia nieważności wydanej przez przewodniczącego KRRiT zaskarżonej decyzji;
- naruszenia praw strony przez utrudnienie możliwości obrony swoich praw;
- oceny przez KRRiT wniosku Galicyjskiego Towarzystwa Telewizyjnego jako bardzo dobrze przygotowanego, a mimo to udzielono koncesji Telewizji Niepokalanów.

W odpowiedzi na zarzuty zawarte w skardze, KRRiT wniosła o jej oddalenie.

Przepisy kodeksu postępowania administracyjnego przewidują bowiem, że w przypadku przekroczenia terminu do załatwienia sprawy stronie przysługuje skarga na bezczynność organu, a nie stwierdzenie o nieważności decyzji. Niezłożenie takiej skargi przed wydaniem decyzji anuluje możliwość powołania się na naruszenie tego przepisu jako argument stwierdzenia nieważności decyzji.

W świetle przedstawionego stanu faktycznego oraz prawnego Sąd oddalił skargę. W uzasadnieniu ustnym stwierdził, że brak jest istotnych naruszeń prawa, które miałyby wpływ na decyzję KRRiT. Podzielił zdanie przewodniczącego KRRiT przedstawione w odpowiedzi na skargę i potwierdzone w sprawie, iż w sprawie zwłoki z wydaniem decyzji wnioskodawcy przysługuje wyłącznie prawo złożenia skargi na bezczynność KRRiT.

W sprawie przekazywania wniosku w celu weryfikacji przez Ministra Łączności (§ 5 ust. 3 rozporządzenia KRRiT z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku oraz zasad udzielania i cofania koncesji oraz § 7 tegoż rozporządzenia), należy uwzględnić niezawisłość decyzji KRRiT. Ma ona obowiązek kierowania do Ministra Łączności wniosków koncesyjnych, ale już po wstępnej selekcji. W sprawie wprowadzenia zmian do wniosku koncesyjnego (§ 9 ust. 2 ww. rozporządzenia) należy uznać, że przepis ten dotyczy zakazu zmiany wniosku w zakresie częstotliwości lub lokalizacji nadajnika, o który stara się wnioskodawca. Nie dotyczy zaś modyfikacji wniosku, która może nastąpić na prośbę Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

W uzasadnieniu ustnym Sąd również podkreślił, że w Polsce – kraju, którego obywatele w większości są wyznania rzymskokatolickiego, istnieje zapotrzebowanie na ogólnopolski program katolicki.

2.19 Naczelny Sąd Administracyjny, 13 października 1998 roku, po rozpoznaniu sprawy ze skargi TVN sp. z o.o. na decyzję przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 22 kwietnia 1998 roku w przedmiocie odmowy przyznania prawa do rozpowszechniania programu za pomocą dodatkowego kanału telewizyjnego, uchylił zaskarżoną decyzję oraz utrzymaną przez nią w mocy decyzję przewodniczącego KRRiT z 8 lipca 1997 roku.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w ogłoszeniu z 25 lutego 1995 roku podała informację o możliwości uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych i radiowych. Ogłoszenie zawierało między innymi informację o kanale telewizyjnym ze stacji nadawczej zlokalizowanej w województwie chełmskim (pkt A III Ogłoszenia).

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dysponowała w województwie chełmskim jednym kanałem telewizyjnym (nr 50) przeznaczonym dla stacji nadawczej zlokalizowanej w Chełmie, o efektywnej mocy promieniowej ERP+100 kW.

O koncesję na rozpowszechnianie programu telewizyjnego ze stacji nadawczej zlokalizowanej w województwie chełmskim ubiegało się:

- 5 podmiotów (w zakresie rozpowszechniania programu o zasięgu lokalnym w województwie chełmskim);
- 5 podmiotów, które rozpowszechniają programy telewizyjne o zasięgu ponadregionalnym, regionalnym lub lokalnym, dla których stacja w Chełmie byłaby dodatkowym kanałem telewizyjnym – w tym TVN sp. z o.o.

Postępowanie o kanał telewizyjny w województwie chełmskim zakończyło się wydaniem uchwały z 24 czerwca 1997 roku, na podstawie której przewodniczący KRRiT wydał decyzję z 8 lipca 1997 roku. W decyzji odmówiono przyznania prawa do rozpowszechniania programu za pomocą kanału nr 50 ze stacji nadawczej zlokalizowanej w Chełmie wszystkim wnioskodawcom. W uzasadnieniu podano, iż z uwagi na brak odpowiedniego obiektu nadawczego w Chełmie nie byłoby możliwe wykorzystanie pełnej przewidzianej mocy ERP (promieniowej). Przy tym wykorzystaniu mocy program byłby odbierany przez stosunkowo małą liczbę odbiorców. Zdecydowano o przeniesieniu lokalizacji kanału nr 50 z niezmiennymi parametrami technicznymi do stacji nadawczej zlokalizowanej w Łosicach. Kanał w Łosicach ma być umieszczony w odrębnym ogłoszeniu przewodniczącego KRRiT. W uzasadnieniu raz jeszcze wskazano, że o zapadłym rozstrzygnięciu zdecydowały względy techniczne dotyczące obiektu nadawczego w Chełmie oraz stwierdzenie możliwości efektywnego wykorzystania kanału nr 50 w innej lokalizacji (w Łosicach).

TVN sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zaskarżyła decyzję przewodniczącego KRRiT do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Strona skarżąca podniosła, że w świetle obowiązujących przepisów nie jest możliwe dokonywanie przez KRRiT zmian w ogłoszeniu publicznym, gdyż narusza to zasadę rzetelności publicznej oferty, a zaskarżona decyzja narusza podstawowe zasady postępowania administracyjnego, w szczególności zasadę praworządnego załatwienia sprawy (art. 7 kpa) i zasadę pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa (art. 8 kpa).

Naczelny Sąd Administracyjny uchylając decyzję stwierdził, że uzasadnienia zaskarżonych decyzji podają, że przyczyną odmowy przyznania koncesji była zmiana w trakcie postępowania przedmiotu postępowania. Zdecydowano o przeniesieniu lokalizacji kanału nr 50 ze stacji w Chełmie do stacji nadawczej w Łosicach zaś kanał w Łosicach ma stać się przedmiotem nowego postępowania koncesyjnego.

O przedmiocie postępowania koncesyjnego, zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji decyduje przewodniczący KRRiT w porozumieniu z Ministrem Łączności. Minister Łączności zajmuje swoje stanowisko w trybie art. 106 kpa. Stąd i zmiana przedmiotu postępowania koncesyjnego wymaga wcześniejszego porozumienia z Ministrem Łączności w trybie art. 106 kpa.

Decyzje Przewodniczącego dotyczące nałożenia na nadawców kar pieniężnych

2.20 W 1998 roku przewodniczący KRRiT wydał następujące decyzje, w których stwierdził naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji i nałożył na nadawców kary pieniężne :

- decyzja z 19 marca 1998 roku. - w decyzji przewodniczący KRRiT nałożył na Radio Koszalin S.A. karę pieniężną w wysokości 50.000 zł. Decyzja ta była bezpośrednio związana z pojawiającymi się zarzutami co do sposobu relacjonowania przez tę Spółkę tzw. słupskich wydarzeń (śmierć kibica Przemka Czai). Przewodniczący KRRiT zwrócił się do nadawcy z prośbą o przesłanie nagrań programu obejmującego okres od 10 do 14 stycznia 1998 roku. W nadesłanym przez nadawcę programie stwierdzono brak około 19 godzin nagrania. Kasety były zarejestrowane w sposób nieuporządkowany, zaś sposób archiwizacji i opis kaset uniemożliwił dokładną rekonstrukcję nagrania. Naruszony został przepis obligujący nadawcę do utrwalania audycji na odpowiednich nośnikach i przechowywania ich przez okres 28 dni od dnia rozpowszechnienia audycji;
- decyzja z 19 marca 1998 roku - w decyzji przewodniczący KRRiT nałożył na Przemysława Kowalskiego ze Słupska rozpowszechniającego program pod nazwą „Radio City” karę pieniężną w wysokości 7.600 zł. Przewodniczący KRRiT zwrócił się z prośbą do koncesjonariusza o przesłanie nagrań programu obejmującego okres od 10 do 13 stycznia 1998 roku. W nadesłanym przez nadawcę programie stwierdzono brak około 3 godzin 30 minut nagrania. Fakt ten w sposób bezpośredni narusza przepis ustawy, w którym ustawodawca nakłada na nadawcę obowiązek utrwalania audycji na odpowiednich nośnikach i przechowywania ich przez okres 28 dni od dnia rozpowszechnienia audycji;
- decyzja z 15 czerwca 1998 roku - w decyzji przewodniczący KRRiT nałożył na Tomasza Zieleniewskiego rozpowszechniającego program radiowy o zasięgu lokalnym pod nazwą „Radio Kormoran” karę pieniężną w wysokości 1.500 zł. Nadawca nie zastosował się do wezwań przewodniczącego KRRiT i nie przesłał wykazu reklam oraz audycji sponsorowanych, które zostały rozpowszechnione w programie;
- decyzja z 15 czerwca 1998 roku - przewodniczący KRRiT nałożył na Jana Sobczaka, rozpowszechniającego program pod nazwą „Regionalne Radio MY RRM - KONIN” karę pieniężną w wysokości 1.500 zł. Nadawca nie zastosował się do wezwań przewodniczącego KRRiT i nie przesłał wykazu reklam oraz audycji sponsorowanych, które zostały rozpowszechnione w programie;
- decyzja z 17 lipca 1998 roku - przewodniczący stwierdził naruszenie przez Polską Korporację Telewizyjną Sp. z o.o., rozpowszechniającą program telewizyjny pod nazwą „Canal + Polska”, niektórych przepisów rozporządzenia KRRiT z 21 listopada 1994 roku w sprawie szczegółowych zasad rozpowszechniania przez radio i telewizję audycji, które mogą zagrażać psychicznemu, uczuciowemu lub fizycznemu rozwojowi dzieci i młodzieży. Naruszenie to polegało na rozpowszechnieniu, 21 kwietnia 1998 roku, o godz. 20.00, filmu pt. „Crash”. Przewodniczący KRRiT nałożył na koncesjonariusza karę pieniężną w wysokości 70.000 zł. Wymierzając karę przewodniczący KRRiT podkreślił, że film był wyjątkowo brutalny, nasycony scenami przemocy i okrucieństwa. Użycie

przemocy nie było uzasadnione żadnymi względami, jedynie przybierało postać demonstracji i było przykładem przedmiotowego traktowania człowieka. Ponadto film został wyemitowany w godzinach największej oglądalności. W związku z tym naruszenie prawa miało charakter wyjątkowo rażący;

- decyzja z 20 listopada 1998 roku. – przewodniczący KRRiT stwierdził naruszenie przez Polską Korporację Telewizyjną Sp. z o.o. rozpowszechniającą program telewizyjny pod nazwą „Canal+ Polska” niektórych przepisów ustawy o radiofonii i telewizji przez rozpowszechnienie, 18 września 1998 roku, o godzinie 00.45 filmu pt. „Zazel” i nałożył na koncesjonariusza karę pieniężną w wysokości 30.000 zł. W decyzji przewodniczący KRRiT stwierdził, że był to film pornograficzny. Dodatkowe informacje na temat wyżej wymienionych filmów znajdują się w rozdziale VII Sprawozdania KRRiT pt. „Skargi i interwencje”.

Wnioski o usunięcie naruszenia prawa skierowane do Ministra Skarbu Państwa oraz skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczące działań Ministra Skarbu Państwa polegające na odwołaniu członka Rady Nadzorczej Radia Łódź S.A. i Polskiego Radia S.A.

2.21 Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, członków rad nadzorczych powołuje Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji z wyjątkiem jednego, którego powołuje Minister Skarbu Państwa. Przepisy ustawy o radiofonii i telewizji nie przewidują instytucji odwołania członka rady nadzorczej. Trybunał Konstytucyjny uchwałą z dnia 13 grudnia 1995 roku stwierdził, że członkowie rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji nie podlegają odwołaniu. Mimo, że uchwały Trybunału Konstytucyjnego, ustalające powszechnie obowiązującą wykładnię ustaw utraciły moc wiążącą (stanowi o tym ustawa z 2 kwietnia 1997 roku – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej) to walor aktualności zachowała całość argumentacji prawnej, zawartej w uzasadnieniu tej uchwały.

Minister Skarbu Państwa, 31 sierpnia 1998 roku wydał decyzję, w której odwołał Stefana Krajewskiego z rady nadzorczej II kadencji spółki „Radio Łódź” S.A. i powołał na jego miejsce Marka Cieślaka.

Kolejną decyzją, z 18 grudnia 1998 roku Minister Skarbu Państwa odwołał z rady nadzorczej II kadencji Polskiego Radia S.A. Włodzimierza Czarzastego i powołał na jego miejsce Tomasza Kwiatkowskiego.

Działania Ministra Skarbu Państwa, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji większością głosów uznała za naruszające obowiązujący porządek prawny. Decyzje ministra zakwalifikowano do aktów z zakresu administracji publicznej w rozumieniu art. 16 ust. 1 pkt 4 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym. Przewodniczący KRRiT skierował do Ministra Skarbu Państwa wnioski o usunięcie naruszenia prawa poprzez uchylenie aktów odwołania oraz uchylenie aktów powołania nowych członków rad nadzorczych.

Podstawą złożenia wniosków był art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 1995 roku o Naczelnym Sądzie Administracyjnym. Przepis ten stwierdza, że jeżeli ustawa nie przewiduje środków odwoławczych w sprawie będącej przedmiotem skargi, należy przed wniesieniem jej do Sądu zwrócić się do właściwego organu z wezwaniem do usunięcia naruszenia prawa.

Przewodniczący w uzasadnieniu stwierdził, że art. 28 u.r.t określa w sposób wyraźny kompetencje Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, a także Ministra Skarbu Państwa do powoływania członków rady nadzorczej, natomiast milczy w przedmiocie dopuszczalności ich odwoływania przed upływem kadencji. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, milczenie to trzeba rozumieć jako wykluczenie dopuszczalności przedterminowego odwołania

członków rady nadzorczej przez organy ich powołujące. Z konstytucyjnej zasady legalności, jak również z zasady demokratycznego państwa prawa wynika jednoznaczny wniosek, że w przypadku, gdy normy prawne nie przewidują wyraźnej kompetencji organu państwowego „kompetencji tej nie wolno domniemywać i w oparciu o inną rodzajowo kompetencję przypisywać ustawodawcy zamiaru, którego nie wyraził”.

Przewodniczący KRRiT 3 listopada 1998 roku wniósł do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę na decyzje Ministra Skarbu Państwa z 31 sierpnia 1998 roku o odwołaniu Stefana Krajewskiego ze składu rady nadzorczej II kadencji spółki „Radia Łódź” S.A. i powołaniu w jego miejsce Marka Cieślaka. Naczelny Sąd Administracyjny dotychczas nie rozpoznał tej skargi. W sprawie dotyczącej Ministra Skarbu Państwa odnośnie członka Rady Nadzorczej Spółki „Polskie Radio” S.A. przewodniczący KRRiT złożył do Sądu skargę na bezczynność ministra. Ta sprawa również oczekuje na rozpatrzenie przez NSA.

Udział TVP S.A. w spółce Polska Platforma Cyfrowa S.A. (art. 32 ustawy o radiofonii i telewizji)

2.22 W sierpniu 1998 roku, podczas obrad „Okrągłego Stołu Mediów” w Sopocie szef Kancelarii Premiera minister Wiesław Walendziak, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, zaapelował do nadawców telewizyjnych o podjęcie wspólnej, polskiej inicjatywy dotyczącej platformy cyfrowej i zadeklarował przychylność Rządu w tej sprawie.

Zarząd TVP S.A., 27 października 1998 roku zwrócił się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z prośbą o wyrażenie zgody na przystąpienie do spółki „Polska Platforma Cyfrowa S.A.”. Do wniosku załączony został projekt statutu spółki.

Zgodnie z brzmieniem art. 32 ustawy o radiofonii i telewizji, TVP S.A., działając w celu realizacji zadań radiofonii i telewizji publicznej, ma obowiązek uzyskania zgody KRRiT na utworzenie przedsiębiorcy - podmiotu gospodarczego. W projekcie statutu dotyczącym przedmiotu działalności zapisano m.in. „działalność telewizyjna”, a także „zarządzanie sieciami dystrybucji”. W ocenie KRRiT wskazuje to na realizację w ramach spółki również celów telewizji publicznej. Ze względu na udział nadawców komercyjnych spółka będzie realizować cele o różnym charakterze, ale TVP S.A. przystępuje do spółki w celu realizacji zadań telewizji publicznej. W sprawie tej wymagana jest zgoda KRRiT wyrażona w formie uchwały.

Po rozpatrzeniu wniosku złożonego 3 listopada 1998 roku uchwałą Nr 424/98 KRRiT wyraziła zgodę na przystąpienie Telewizji Polskiej S.A. do spółki „Polska Platforma Cyfrowa S.A.”. Jednocześnie Krajowa Rada wyraziła pogląd, że Polska Platforma Cyfrowa S.A. powinna w ramach prowadzonej działalności w szczególności rozpowszechniać i rozprowadzać programy nadawców publicznych oraz koncesjonowanych nadawców krajowych. Krajowa Rada uważa również, że działalność Polskiej Platformy Cyfrowej S.A. powinna być otwarta dla krajowych koncesjonowanych nadawców, rozpowszechniających ogólnokrajowe i regionalne programy telewizyjne.

Powołanie Polskiej Platformy Cyfrowej S.A. było również podyktowane pojawieniem się na rynku nadawcy - Wizji TV, emitującego pakiet programów cyfrowych, jako konkurencyjną propozycję dla polskiego widza. TVP S.A. oraz polscy nadawcy komercyjni (Canal +, Polsat, Nasza Telewizja) postanowili więc stworzyć alternatywną ofertę w stosunku do pakietu Wizji.

Dodatkowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale III Sprawozdania KRRiT pt. „Krajowa Rada jako organ koncesyjny” i w rozdziale I „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

III. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI JAKO ORGAN KONCESYJNY

Wprowadzenie

3.1 Zgodnie z treścią art. 33 ustawy o radiofonii i telewizji organem właściwym w sprawach koncesji jest przewodniczący KRRiT. Decyzja w sprawie koncesji podejmowana jest na podstawie uchwały KRRiT.

Udzielanie koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych odbywa się w trybie określonym w ustawie o radiofonii i telewizji oraz w rozporządzeniu KRRiT z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych. Poza tym postępowanie podporządkowane jest przepisom kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie zasad ogólnych postępowania (m.in. praworządność, jawność, czynny udział stron, instancyjność, prawo do skargi), praw i obowiązków stron, terminów, toku postępowania i czynności dokonywanych w jego trakcie.

3.2 Postępowanie koncesyjne rozpoczyna się w momencie podania przez przewodniczącego KRRiT do publicznej wiadomości informacji o możliwości uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych lub telewizyjnych. Ogłoszenie w tej sprawie zawiera wykaz częstotliwości i stacji nadawczych z podaniem lokalizacji i mocy nadajników, określa przeznaczenie poszczególnych częstotliwości oraz termin do składania wniosków. Zgodnie z obowiązującymi przepisami termin ten nie może być krótszy niż jeden miesiąc od daty opublikowania ogłoszenia i jest nieprzekraczalny. Ogłoszenie publikowane jest w porozumieniu z Ministrem Łączności.

Treść ogłoszenia wyznacza zakres postępowania w sposób prawnie wiążący zarówno KRRiT jak i przewodniczącego, który jest organem koncesyjnym. Konstruowanie treści ogłoszeń należy do wyłącznych kompetencji przewodniczącego KRRiT wynikających z przepisów ustawy o radiofonii i telewizji. Z uwagi na doniosłość prawną, zwyczajowo ogłoszenia są przedmiotem obrad KRRiT.

Złożone w związku z ogłoszeniem wnioski są poddawane analizie, a następnie oceniane według kryteriów określonych w ustawie o radiofonii i telewizji. W przypadku złożenia więcej niż jednego wniosku dotyczącego danej częstotliwości, w odniesieniu do tej częstotliwości, postępowanie ma charakter konkursowy.

W wyniku przeprowadzonego postępowania KRRiT, w drodze uchwały, decyduje o udzieleniu koncesji, a w przypadku gdy w postępowaniu uczestniczy więcej niż jeden podmiot - również o odmowie udzielenia koncesji pozostałym uczestnikom postępowania.

Rozstrzygnięcie postępowania następuje w drodze uchwały KRRiT, zawierającej warunek uzyskania postanowienia Ministra Łączności w zakresie szczegółowego określenia technicznych warunków rozpowszechniania programu. Uchwała stanowi treść udzielonej koncesji oraz – w przypadku większej liczby uczestników - rozstrzyga postępowanie wobec wniosków złożonych przez te podmioty, a jednocześnie zawiera upoważnienie dla przewodniczącego KRRiT do wydania decyzji.

Postępowanie koncesyjne, w swym zasadniczym przebiegu, kończy się z chwilą wydania przez przewodniczącego KRRiT decyzji dotyczącej określonej częstotliwości. Opisana powyżej procedura stosowana jest również do postępowania w sprawie zmian koncesji poprzez przyznanie prawa do rozpowszechniania programu za pomocą dodatkowej częstotliwości (rozszerzenia koncesji).

3.3 Prawidłowość postępowania i podjętego rozstrzygnięcia może podlegać kontroli w ramach postępowania o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej wydaniem określonej decyzji. Postępowanie w tych sprawach toczy się na wniosek uprawnionego podmiotu (podmiotów), złożony z zachowaniem określonego w kodeksie postępowania administracyjnego terminu. Postępowanie to kończy uchwała KRRiT oraz decyzja przewodniczącego KRRiT, wydana na podstawie zawartego w tej uchwale upoważnienia. Rozpatrzenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyczerpuje instancyjny tryb odwoławczy w stosunku do decyzji przewodniczącego KRRiT określony w kodeksie postępowania administracyjnego i ustawie o Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

3.4 Koncesja na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego jako decyzja administracyjna podlega regulacjom kodeksu postępowania administracyjnego. W związku z tym odnosi się do niej również przepis zawarty w art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego, a mówiący o możliwości dokonania zmiany lub uchylecia decyzji za zgodą lub na wniosek strony.

W odniesieniu do koncesji oznacza to, że może ona być zmieniona w okresie swego obowiązywania wyłącznie po uzyskaniu zgody koncesjonariusza lub na jego bezpośredni wniosek. Poza rozszerzeniem koncesji, tj. przyznaniem koncesjonariuszowi prawa do rozpowszechniania programu za pomocą dodatkowej częstotliwości w ramach postępowania prowadzonego w związku z konkretnym ogłoszeniem przewodniczącego KRRiT - zmiana koncesji może nastąpić w każdym terminie. Zmiana koncesji następuje w drodze decyzji przewodniczącego KRRiT, do podjęcia której niezbędna jest uprzednia uchwała KRRiT.

Zmiany koncesji mogą dotyczyć każdego z regulowanych w treści koncesji zagadnień związanych bezpośrednio z emisją programu np. czas emisji, jego nazwa, limit czasu reklamowego, elementy struktury gatunkowej, poszczególne parametry technicznych warunków rozpowszechniania nie stanowiące rozszerzenia koncesji.

Ograniczenia zakresu tych zmian wyznaczane są poprzez treść obowiązujących przepisów lub istniejące możliwości techniczne. W warunkach zorganizowanego rynku nadawców radiowych i telewizyjnych, każda zmiana koncesji w zakresie technicznych warunków rozpowszechniania programu może mieć wpływ na jego strukturę. Może też nie być obojętna dla pozostałych czynnych na rynku podmiotów. Z tych względów każdy

wniosek poddawany jest szczegółowej analizie zarówno z punktu widzenia interesów nadawcy, jak i szeroko rozumianych skutków, które wywołać może ewentualna realizacja wniosku. W granicach ustawy o radiofonii i telewizji koncesja może również uwidaczniać zmiany w zakresie przekształceń właścicielskich i kapitałowych.

Uchylenie decyzji w trybie art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego może dotyczyć koncesji, jak i poszczególnych decyzji zmieniających tę koncesję. Uchylenie koncesji (decyzji) następuje w drodze decyzji przewodniczącego KRRiT poprzedzonej odpowiednią uchwałą KRRiT.

3.5 W art. 38 ustawy o radiofonii i telewizji zawarty został katalog przesłanek umożliwiających cofnięcie koncesji. Treść przepisu wskazuje na fakultatywny charakter uprawnienia KRRiT w tym zakresie.

Postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji wszczyna się na podstawie odrębnej uchwały KRRiT. Uchwała podawana jest do publicznej wiadomości oraz doręczana koncesjonariuszowi wraz z wezwaniem do nadesłania wyjaśnień i dokumentów dotyczących sprawy. W przypadku stwierdzenia podstaw do cofnięcia koncesji KRRiT podejmuje uchwałę upoważniającą przewodniczącego KRRiT do wydania decyzji.

Również w odniesieniu do decyzji w sprawach zmiany, uchylenia oraz cofnięcia koncesji, stronie postępowania służy prawo do wystąpienia o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3.6 W poszczególnych, opisanych powyżej zakresach działalności KRRiT w okresie sprawozdawczym podjęła:

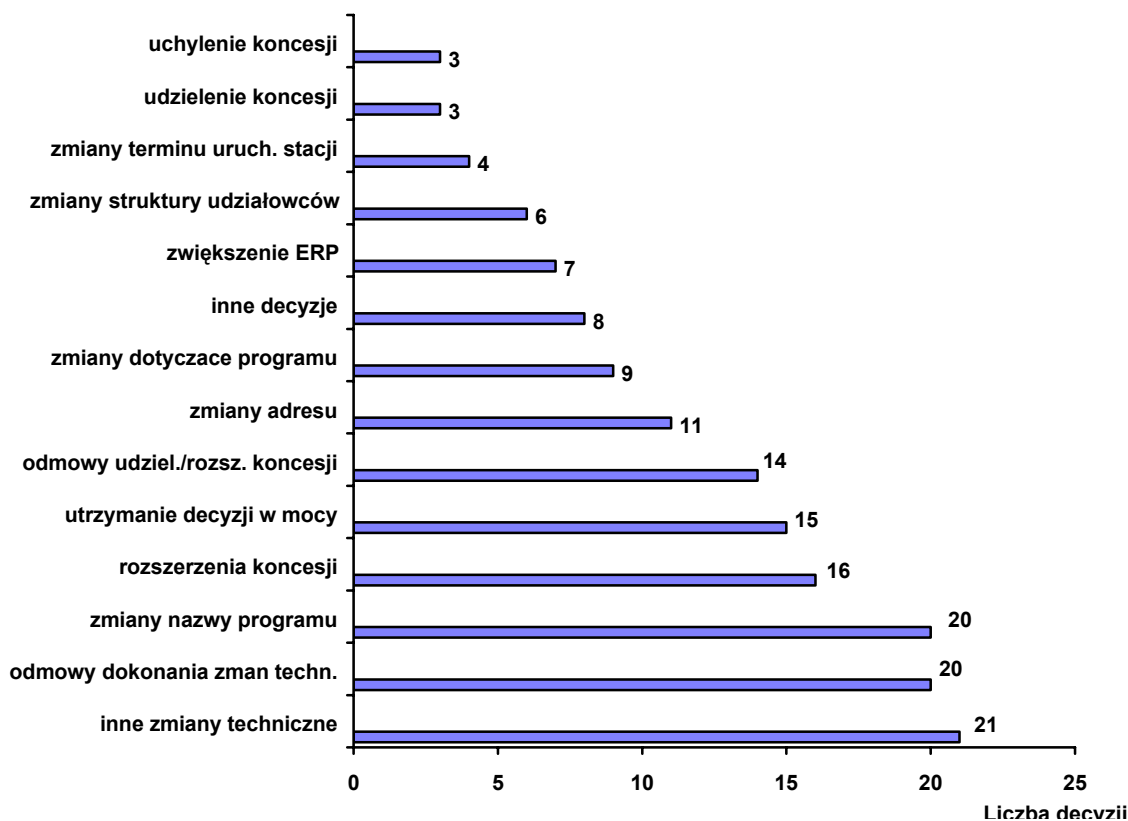
- uchwałę w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiofonicznego. Koncesję uzyskała spółka „OPERA FM” sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. Koncesja uprawnia do rozpowszechniania programu o zasięgu lokalnym pod nazwą „Radio Opera”, zawierającego głównie audycje artystyczne i publicystykę kulturalną;
- 8 uchwał w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych w sposób rozsiewczy satelitarny;
- 15 uchwał o dokonaniu zmiany (rozszerzenia) koncesji poprzez przyznanie prawa do rozpowszechniania programu radiofonicznego za pomocą dodatkowej częstotliwości;
- 6 uchwał o dokonaniu zmiany (rozszerzenia) koncesji poprzez przyznanie prawa do rozpowszechniania programu za pomocą dodatkowego kanału telewizyjnego;
- 229 uchwał w sprawie innych zmian koncesji, w tym zmian zapisów programowych, zmian struktury organizacyjnej i kapitałowej, zmiany czasu emisji reklam, zmiany nazwy programu, zmiany oznaczenia koncesjonariusza, zmiany siedziby lub miejsca zamieszkania koncesjonariusza, zmiany technicznych warunków rozpowszechniania programu (lokalizacji stacji nadawczej, mocy nadajnika itp.);
- 1 uchwałę w sprawie uchylenia koncesji za zgodą koncesjonariusza. Uchwała dotyczyła koncesji Nr 0021/94-R z 15 lipca 1994 roku dla Diecezji Tarnowskiej;
- 7 uchwał w sprawie wszczęcia postępowania w sprawie cofnięcia koncesji w trybie art. 38 ustawy o radiofonii i telewizji;
- 3 uchwały w sprawie cofnięcia koncesji w trybie art. 38 ustawy o radiofonii i telewizji;

- 20 uchwał w wyniku rozpoznania wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wszystkie uchwały utrzymywały w mocy dotychczasowe rozstrzygnięcia zawarte w uchwałach KRRiT i decyzjach przewodniczącego KRRiT.
- Ponadto KRRiT podjęła 1 uchwałę w sprawie przedłużenia terminu ważności koncesji do okresu 7 lat od dnia udzielenia koncesji. Uchwała dotyczyła koncesji uprawniającej dotychczas do nadawania programu jedynie w zakresie fal ultrakrótkich, w paśmie 67-74 MHz (termin wykorzystywania tego pasma dla potrzeb radiofonii upływa 31 grudnia 1999 roku) i została podjęta w związku z przyznaniem koncesjonariuszowi prawa do rozpowszechniania programów za pomocą dodatkowej częstotliwości w paśmie 87,5-108 MHz. Uchwała dotyczyła Jerzego Górskiego zamieszkałego w Słupcy – koncesja nr 208/97-R (Wielkopolskie Radio Warta).

W wykonaniu i na podstawie uchwał, o których mowa powyżej, przewodniczący KRRiT wydał w okresie sprawozdawczym ogółem 188 decyzji w sprawach koncesji, w tym:

- 1 decyzję w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiofonicznego - dla spółki „OPERA FM” sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie;
- 5 decyzji w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych w sposób rozsiewczy satelitarny;
- 16 decyzji w sprawie dokonania zmiany (rozszerzenia) koncesji poprzez przyznanie prawa do rozpowszechniania programu za pomocą dodatkowej częstotliwości, w tym 1 decyzja dotycząca koncesji nadawcy telewizyjnego;
- 62 decyzje w sprawie innych zmian koncesji, w tym 8 decyzji dotyczących koncesji nadawców telewizyjnych;
- 1 decyzję w sprawie uchylenia koncesji za zgodą koncesjonariusza;
- 2 decyzje w sprawie cofnięcia koncesji w trybie art. 38 ustawy o radiofonii i telewizji;
- 20 decyzji utrzymujących dotychczasowe rozstrzygnięcia w wyniku rozpoznania wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy;
- 1 decyzję w sprawie przedłużenia terminu ważności koncesji do okresu 7 lat od daty udzielenia koncesji.

Podział decyzji koncesyjnych według ich przedmiotu

(UWAGA: W powyższym wykazie nie ujęto uchwał i decyzji dotyczących koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych w sposób rozszewczy naziemny, podjętych w wyniku postępowań prowadzonych w związku z wyrokami Naczelnego Sądu Administracyjnego uchylającymi koncesje dla spółki Polskie Media S.A. z siedzibą w Piasecznie i dla TVN sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Kwestie te zostały omówione odrębnie.)

3.7 Przedstawione powyżej zestawienia liczbowe dotyczące uchwał KRRiT oraz decyzji przewodniczącego KRRiT wydanych w sprawach koncesji, obrazuje tendencję do poszukiwania przez nadawców sposobów poprawy warunków rozpowszechniania programu. Celem jest chęć dotarcia do coraz większej liczby odbiorców w ramach posiadanych częstotliwości, poprzez zmianę niektórych istotnych warunków technicznych, tj.: moc nadajnika i wysokość zawieszenia anteny. Tendencja ta wynika z kilku występujących jednocześnie, choć niezależnych od siebie czynników.

Czynnikiem o zasadniczym znaczeniu jest fakt, że w okresie sprawozdawczym przewodniczący KRRiT opublikował jedno ogłoszenie o możliwości uzyskania lub dokonania zmiany (rozszerzenia) koncesji zawierające wykaz wolnych częstotliwości. Zostało ono opublikowane 29 grudnia 1998 roku. Skutki postępowań prowadzonych wobec wniosków złożonych w związku z tym ogłoszeniem wystąpią zatem w 1999 roku.

W odniesieniu do nadawców telewizyjnych dodatkowym czynnikiem była przyjęta w formie uchwały KRRiT strategia rozwoju rynku telewizyjnego w Polsce, zakładająca wyłącznie rozszerzanie koncesji działających nadawców poprzez przyznawanie im w miarę posiadanych możliwości dodatkowych kanałów telewizyjnych.

Czynnikiem dodatkowo wpływającym na zmniejszenie liczby rozstrzygnięć w zakresie rozszerzenia koncesji była zwłoka w toku uzgodnień technicznych z Ministrem Łączności. Uzgodnienia te dotyczyły zawartości ogłoszeń opublikowanych w 1997 roku.

Trzeba zaznaczyć, że przyczyny tej zwłoki nie leżały po stronie KRRiT, która podejmowała starania o zmianę istniejącego stanu. Ważnym czynnikiem było wprowadzenie nowej procedury uzgodnień technicznych, w tym również w odniesieniu do tych wniosków, które skierowano już uprzednio do resortu łączności. Szerzej ten temat omówiony został w rozdziale I Sprawozdania KRRiT pt. „KRRiT jako organ konstytucyjny”.

Działalność koncesyjna w okresie sprawozdawczym - radiofonia.

Realizacja koncesji ogólnokrajowych nadawców radiowych.

3.8 W wyniku rozstrzygnięcia tzw. I procesu koncesyjnego KRRiT przyznała koncesje na rozpowszechnianie 3 programów radiowych, docelowo obejmujących zasięgiem 80% kraju (Radio RMF, Radio ZET, Radio Maryja).

W roku 1998 KRRiT rozszerzyła koncesję **Radia ZET sp. z o.o.** o następującą stację:

Miejscowość	Województwo	częstotliwość [MHz]	ERP [kW]	zasięg odbiorców w pełnych tys.
Kluczbork	Opolskie	102.8	5	175

Wydano również decyzje zezwalające na zmianę lokalizacji stacji nadawczych w Częstochowie (71.9 MHz i 103.4 MHz), Łodzi (90.1 MHz) oraz zmianę polaryzacji anteny na pionową w Ostrołęce (102.8 MHz) i Poznaniu (72.32 MHz).

KRRiT wydała także uchwałę o ponownym wpisaniu do koncesji częstotliwości miejskiej w Rzeszowie (107.4 MHz, ERP=10kW) oraz o rozszerzeniu koncesji poprzez przyznanie dodatkowej częstotliwości w Koszalinie-Gołogórze. Decyzje zostaną wydane po otrzymaniu zgody (postanowienia) Ministra Łączności.

Obecnie sieć Radia ZET obejmuje swoim zasięgiem około 79,9% terytorium kraju oraz 90,5% ludności.

Mapa nr 1 przedstawia przybliżone zasięgi Radia Zet

3.9 W 1998 roku KRRiT wydała uchwały w sprawie następujących zmian koncesji **Radia Muzyka Fakty sp. z o.o.:**

Miejscowość	częstotl. [MHz]	treść zmian
Bielsko Biała	89.2	przeniesienie z Bielska Białej na Klimczok
Bydgoszcz	70.46	zmiana polaryzacji na pionową
Gdańsk	73.52	przeniesienie do Chwaszczyna, zwiększenie ERP z 0.1 do 1 kW
Kalisz/Chelmce	98	zwiększenie ERP z 1 do 5 kW
Katowice	71.75	zwiększenie ERP z 0.1 do 0.5 kW, zmiana polaryzacji na pionową
Koszalin	89.3	zwiększenie ERP z 1 do 60 kW
Legnica	96.1	zwiększenie ERP z 1 do 3kW
Lębork/Skórowo	103.4	zwiększenie ERP z 1 do 5 kW

Lublin/Piaski	89.3	zwiększenie ERP z 10 do 30 kW
Łódź	93.5	przeniesienie z budynku EKORNO do Widzewa EC4, zwiększenie ERP z 1 do 10 kW, zmiana polaryzacji na pionową
Opole	71.06	zmiana polaryzacji na pionową
Ostrołęka	91.5	zwiększenie ERP z 0.25 do 1 kW oraz dodatkowa stacja o tej samej częstotliwości w SLR Różan o ERP=20 kW
Piła	70.85	zwiększenie ERP z 0.05 do 0.1 kW
Radomsko	97.1	przeniesienie do Wręczy, zwiększenie ERP z 10 do 30 kW, zmiana polaryzacji na pionową
Suwałki	89	zwiększenie ERP z 1 do 30 kW, podniesienie anteny do 180 mnpt
Warszawa	66.17	zwiększenie ERP z 0.1 do 5 kW, podniesienie anteny do 164 mnpt, zmiana polaryzacji na pionową
Warszawa	91	zwiększenie ERP z 0.5 do 20 kW, podniesienie anteny do 164 mnpt
Wrocław	92.9	przeniesienie z SLR Wrocław do Trzebnicy
Zamość	107.7	zwiększenie ERP z 15 do 30 kW
Zamość/Tarnawatka	107.7	zwiększenie ERP z 15 do 30 kW
Częstochowa/Wręczyca	105,9	rozszerzenie koncesji o nową stację nadawczą

Decyzja wydana zostanie po otrzymaniu zgody (postanowienia) Ministra Łączności.

Obecnie sieć Radia RMF obejmuje swoim zasięgiem około 85,9% terytorium kraju oraz 79,3% ludności.

Mapa nr 2 przedstawia przybliżone zasięgi Radia RMF FM

3.10 Projekt sieci **Radia Maryja** stworzony został później niż projekty dwóch pozostałych sieci ogólnopolskich w oparciu o pozostałe możliwe do rozdysponowania częstotliwości, w większości stacje małej mocy. Z tego powodu początkowo była to sieć o zasięgu mniejszym w stosunku do pozostałych nadawców ogólnokrajowych. W 1998 roku KRRiT rozszerzyła koncesję Radia Maryja o następujące stacje:

Miejscowość	Województwo	częstotliwość [MHz]	ERP [kW]	zasięg odbiorców w pełnych tys.
Białystok	podlaskie	103.3	0.5	316
Łąka	warmińsko - mazurskie	100.7	30	179

Wydano również decyzję zezwalającą na przeniesienie stacji z Kędzierzyna Koźła na Górę Św. Anny wraz ze zmianą częstotliwości na 104.6 MHz i podniesieniem ERP do 1kW (wzrost liczby potencjalnych odbiorców o 64 tys.); zmianę częstotliwości stacji w Kwidzynie na 87.9 MHz; zmianę lokalizacji stacji nadawczych w Legnicy (66.08 MHz); Krakowie (71.36 MHz); Piotrkowie Trybunalskim (94.7 MHz); Goświnowicach k/Nysy (100.4 MHz); przeniesienie stacji z Żagania do Łaz k/Żar (101.2 MHz); z Hajnówki do Bielska Podlaskiego (102 MHz); z Poznania Piątkowo do Gniezna (95.4 MHz); z Mikołajek do Mrągowa (88.4 MHz); oraz zmianę polaryzacji anteny w Koninie na pionową (105.1 MHz).

KRRiT wydała także uchwały wyrażające zgodę na zmiany następujących parametrów technicznych: ponowna zmiana lokalizacja stacji w Legnicy (66.08 MHz); zmiana lokalizacji stacji w Raciborzu (94.3 MHz); przeniesienie stacji z Ornety do Braniewa (94.5 MHz); z Wrocławia do Jeleniej Góry (94.5 MHz); z Węgorzewa do Giżycka (100.2 MHz); zmiana polaryzacji anteny na pionową dla stacji w Iławie (100.7 MHz) oraz przyznanie dodatkowej częstotliwości w Sieradzu. Decyzje zostaną wydane po otrzymaniu od Ministra Łączności uzgodnień (postanowień).

Radio Maryja użytkuje w chwili obecnej 79 częstotliwości w tzw. górnym zakresie UKF. Do pełnej realizacji projektu sieci z 1995 roku brakuje jeszcze 18 częstotliwości natomiast w liczbie 79 znajduje się 20 częstotliwości spoza tego projektu.

Obecnie sieć Radia Maryja obejmuje swoim zasięgiem około 54,8% terytorium kraju oraz 50,7% ludności.

Dodatkowo przewodniczący KRRiT wystąpił do Ministra Łączności z prośbą o dobranie częstotliwości umożliwiających rozszerzenie sieci nadajników Radia Maryja o stacje zlokalizowane w Chełmie, Kaliszu, Lublinie, Łomży, Stalowej Woli, Zamościu.

Mapa nr 3 przedstawia przybliżone zasięgi Radia Maryja

3.11 W ogłoszeniu przewodniczącego z 29 grudnia 1998 roku na rozszerzenie sieci ogólnopolskich programów radiowych przeznaczono następujące stacje w zakresie 87.5-108 MHz:

lp.	województwo	miejsowość	ERP [kW]
1	Lubelskie	Dęblin	10
2	Łódzkie	Sieradz	1
3	Małopolskie	Tarnów	30
4	Podlaskie	Siedlce/Łosice	30
5	Śląskie	Wręczyca Wielka	30
6	Zachodnio-pomorskie	Gołogóra	30
7	Zachodnio-pomorskie	Szczecin	0.1

Rozszerzenia koncesji i poprawa warunków nadawania radiowych nadawców ponadregionalnych, regionalnych i lokalnych.

3.12 W roku 1998 KRRiT rozszerzyła koncesję **Radia WAWA S.A.** o następującą stację nadawczą:

Miejscowość	województwo	częstotliwość [MHz]	ERP [kW]	zasięg odbiorców w pełnych tys.
Wetlina	podkarpackie	87.6	0.5	3

KRRiT wydała także uchwały w sprawie podniesienia ERP z 0.1 do 1 kW stacji Radia WAWA zlokalizowanych w Gdańsku (104.4 MHz) i Gdyni (105.6 MHz); zmianę koncesji **Inforadia sp. z o.o. (TOK FM)** polegającą na zmianie lokalizacji stacji w Gdańsku (97.8 MHz); zmianie lokalizacji stacji w Łodzi wraz z podniesieniem ERP z 0.1 do 1 kW (97.4 MHz); zmianę koncesji wydanej **Związkowi Harcerstwa Polskiego (Rozgłośnia Harcerska)** poprzez podniesienie ERP z 0.1 do 1 kW stacji zlokalizowanej w Poznaniu

(101.6 MHz). Decyzje zostaną wydane po otrzymaniu od Ministra Łączności uzgodnień (postanowień).

Obecnie wyżej wymienione stacje (Radio Wawa, TOK FM i Rozgłośnia Harcerska) obejmują swoim zasięgiem odpowiednio około 2,9%, 2,5%, 1,6% terytorium kraju oraz 12,9%, 19,5%, 10% ludności.

Mapa nr 4 przedstawia przybliżone zasięgi stacji: Radio WAWA, TOK FM, Rozgłośnia Harcerska.

3.13 W odpowiedzi na wnioski złożone w związku z ogłoszeniami w sprawie możliwości rozszerzenia koncesji oraz wnioski złożone na podstawie art. 155 k.p.a. KRRiT wydała, w celu poprawy zasięgów oraz technicznych warunków nadawania programu radiowych nadawców regionalnych i lokalnych, następujące decyzje:

Treść decyzji	liczba stacji
Rozszerzenie koncesji o nową stację	11
Zwiększenie mocy (ERP)	6
Zmiana lokalizacji	15
Zmiana charakterystyki anteny	2
Zmiana częstotliwości	2

Ponadto KRRiT wydała także uchwały o wyrażeniu zgody na następujące zmiany koncesji po otrzymaniu od Ministra Łączności uzgodnień (postanowień):

Treść uchwały	liczba stacji
Zwiększenie mocy (ERP)	23
Zmiana lokalizacji	19
Zmiana charakterystyki anteny	10
Zmiana częstotliwości	2

Inne zmiany w koncesjach radiowych

3.14 W okresie sprawozdawczym złożono 29 wniosków o zmianę programowych bądź reklamowych warunków nadawania programu.

Wśród wniosków składanych przez nadawców radiowych zdecydowana większość dotyczyła zmiany nazwy programu. O taką zmianę występowały przede wszystkim rozgłośnie diecezjalne, przygotowujące się do współpracy w ramach spółki producenckiej PLUS. Pierwotna nazwa programu została, za zgodą KRRiT, rozszerzona o wspólny przyrostek PLUS (12 na 41 rozgłośni diecezjalnych). Zmiana nazwy programu towarzyszyła również programowemu usamodzielnianiu się 2 rozgłośni diecezjalnych, które dotychczas retransmitowały Radio Maryja, a teraz rozpoczęły własną działalność.

Zmiany nazwy programu radiowego podyktowane wypromowaniem nowej marki handlowej zgłosiły 2 lokalne rozgłośnie (obecnie KKM – RADIO BOSS-S z Oławy oraz Radio El Legnica). Z poszukiwaniem nowego formatu programowego stacji wiąże się decyzja o zmianie nazwy ponadregionalnego programu nadawanego na podstawie koncesji udzielonej spółce INFORADIO z siedzibą w Warszawie. KRRiT podczas spotkania z nadawcą, 11 grudnia 1998 roku zapoznała się z koncepcją zmian programowych w ramówce oraz

uzasadnieniem merytorycznym dla nowej nazwy TOK FM. KRRiT uzyskała zapewnienie, że modyfikacje te nie wpłyną na realizację warunków koncesji.

O ujednoczenie nazw poprzez dodanie określenia ESKA wystąpiły następujące stacje, związane z projektem ZPR S.A.: Radio RYTM z Lublina (ESKA WARSZAWA posiada tu 100% udziałów) oraz Piotr Wilczewski z Piły (współpracujący z „S” Poznań na podstawie umowy o współpracy programowej). W obu przypadkach KRRiT zaakceptowała proponowane rozszerzenie nazwy.

3.15 W minionym roku sprawozdawczym tylko dwie rozgłośnie radiowe zwróciły się o przyznanie prawa do korzystania z pełnego, ustawowego limitu emisji reklamy (Fundacja - Rozwój Kultury Ziemi Gdowskiej oraz Diecezja Tarnowska). Ta zmiana koncesji wiąże się z wniesieniem opłaty koncesyjnej w wysokości pokrywającej różnicę między pierwotną opłatą naliczoną z zastosowaniem ulgi, wynikającej z niepełnego prawa emisji reklamy, a pełną opłatą koncesyjną.

O rozszerzenie czasu nadawania do 24 godzin na dobę wystąpiła tylko jedna lokalna rozgłośnia (Radio Gniezno p. Ewy Błachowiak). Decyzja taka, podobnie jak w opisanym powyżej przypadku, wiąże się z ponownym obliczeniem opłaty koncesyjnej.

Koncesja radiowa udzielana jest na nadawanie jednolitego programu za pomocą wszystkich wymienionych w niej stacji nadawczych. Na wniosek koncesjonariusza KRRiT może jednak wyrazić zgodę na rozszczepianie programu, tj. równoległą emisję pasm programowych, w których nadawca będzie rozpowszechniał audycje poświęcone sprawom lokalnej społeczności. O umożliwienie emisji programu dla mieszkańców Głogowa wystąpiła Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska, natomiast pasmo programu miejskiego dla Nowego Sącza, zgodnie ze zmienioną koncesją, emituje Diecezja Tarnowska.

Lokalni nadawcy radiowi, posiadający ograniczenia dobowego czasu nadawania, zwracali się do Krajowej Rady z prośbą o wyrażenie zgody na zorganizowanie na antenie programu świątecznego trwającego całą dobę. Sylwestra świętowali słuchacze Radia BOSS-S w Oławie i Radia RSC w Skierniewicach. Radiowe Otrzęsiny dla studentów I roku zorganizowało Radio ŻAK z Politechniki Łódzkiej.

O czasowe zawieszenie emisji programu zwróciły się do Krajowej Rady trzy podmioty: Rozgłośnia Harcerska wystąpiła o zgodę na ograniczenie emisji programu jedynie do nadajnika w Warszawie, latem 1998 roku, z jednoczesną prośbą o akceptację dla czasowego odejścia od programowych warunków koncesyjnych. Wniosek był uzasadniany przez nadawcę koniecznością przeprowadzenia reorganizacji infrastruktury technicznej oraz dostosowania działalności programowej do warunków umowy produkcyjnej, zawartej ze spółką P4 Polska. Krajowa Rada wyraziła zgodę na zawieszenie emisji programu w Gdańsku, Gdyni, Poznaniu, Rzeszowie i Wrocławiu. KRRiT nie zgodziła się jednak na rezygnację z obecności w programie audycji przewidzianych w koncesji.

Studenckie Radio ŻAK (Politechnika Łódzka) za zgodą Krajowej Rady zawiesiło swoją działalność radiową na okres wakacyjny ze względu na brak obsady redakcyjnej i niską słuchalność w miesiącach letnich.

Krajowa Rada zaakceptowała również fakt zawieszenia nadawania przez Radio BAB z Łomży na okres 3 miesięcy, tj. do końca kwietnia br. Stacja zamilkła z powodu kradzieży urządzeń nadawczych.

Krajowa Rada stanęła też kilkakrotnie przed koniecznością rozpatrzenia wniosku o przesunięcie terminu uruchomienia stacji nadawczych. Wnioski te spowodowane były trudnościami technicznymi, podczas prac związanych z budową i montażem urządzeń nadawczych. O przesunięcie terminu uruchomienia stacji wystąpili: Karolina sp. z o.o. z Katowic, Stowarzyszenie Jowisz z Jeleniej Góry, Radio ESKA Warszawa w związku z rozszerzeniem koncesji na Białystok i Olsztyn, Lokalne Rozgłoszenie Radiowe sp. z o.o. dla radia lokalnego w Poznaniu. W przypadku Stowarzyszenia Jowisz KRRiT wyraziła także zgodę na przedłużenie terminu do wniesienia opłaty koncesyjnej związanej z przyznaniem nowej częstotliwości.

Krajowa Rada dokonała również kolejnej zmiany gwarantującej lokalny charakter programu w koncesji nadawcy działającego na tzw. płytkim rynku reklamowym. Pan Piotr Wilczewski (Radio RMS z Piły) podjął decyzję o współpracy programowej i reklamowej z nadawcą regionalnym „S” Poznań. Ustaleniom poddano minimalny udział informacji i publicystyki poświęconej sprawom lokalnej społeczności. Określono także proporcje między programem retransmitowanym ze stacji regionalnej poznańskiej „S” a programem zestawianym w ramach rozgłośni lokalnej. Zobowiązano nadawcę do emisji co najmniej połowy audycji lokalnych w czasie największej słuchalności.

Przekształcenia właścicielskie podmiotów wykonujących koncesje radiowe

3.16 Koncesje na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych mogą być udzielane osobom fizycznym posiadającym obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania w Polsce lub osobom prawnym, które mają stałą siedzibę w Polsce.

Struktura własnościowa podmiotów wykonujących koncesję, takich jak: fundacje, stowarzyszenia, domy kultury, gminy oraz uczelnie, jest przejrzysta i stała. Koncesje są niezbywalne, nie ma możliwości ich przejęcia przez inne podmioty.

Wśród podmiotów prawnych, którym udzielono koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych za pomocą stacji naziemnych, 41% stanowią spółki prawa handlowego.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wprowadziła do koncesji udzielanych spółkom prawa handlowego zapis ograniczający możliwość zmian właścicielskich do 49% udziałów/akcji w kapitale zakładowym. A zatem podmioty będące w dniu udzielenia koncesji udziałowcami lub akcjonariuszami spółki – autora wniosku, nie mogą posiadać łącznie mniej niż 51% udziałów/akcji oraz nie mniej niż 51% głosów na Walnym Zgromadzeniu Wspólników/Akcjonariuszy.

Ograniczenie zmian w strukturze spółek, które poddały się procedurze koncesyjnej, ma na celu zachowanie ich jednolitości oraz kontroli nad ich działalnością w okresie obowiązywania wydanej decyzji.

Ponadto koncesja zawiera zobowiązania koncesjonariusza do pisemnego powiadamiania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o osiągnięciu lub przekroczeniu 5%, 10%, 20% i 40% głosów na Zgromadzeniu Wspólników / Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy przez osobę nie będącą udziałowcem/akcjonariuszem w dniu udzielenia koncesji.

3.17 Wzrastająca konkurencja na rynku radiowym zmusiła wielu nadawców do poszukiwania dodatkowego kapitału. Znacznie trudniejsza jest sytuacja nadawców - osób fizycznych, których możliwości pozyskiwania dodatkowego kapitału są ograniczone, a zmiana formy działalności w spółkę kapitałową jest niemożliwa, bowiem oznacza zmianę podmiotu koncesji. W lepszej sytuacji znajdują się nadawcy prowadzący działalność w formie spółek z ograniczoną odpowiedzialnością czy spółek akcyjnych. Poprzez podwyższanie kapitału własnego i dopuszczanie nowych wspólników w ramach dozwolonych koncesją 49%, zyskują możliwość dodatkowego finansowania.

W wyjątkowych przypadkach Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyrażała zgodę na zmiany własnościowe, widząc zagrożenie dla dalszej działalności lokalnej stacji radiowej cieszącej się dobrym odbiorem na miejscowym rynku.

Krajowa Rada wyraziła zgodę na taką zmianę zapisów koncesyjnych w części dotyczącej struktury właścicielskiej w 5 przypadkach (Radio FAMA z Opola, Radio C.96,6 FM z Częstochowy, Radio Arnet z Gdańska, Radio WAMA z Olsztyna, Radio Kolor z Wrocławia).

We wszystkich przypadkach wystąpienia o zmianę struktury właścicielskiej były spowodowane złą kondycją finansową stacji i koniecznością ich dokapitalizowania.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji rozpatrywała każde z wystąpień indywidualnie, uwzględniając uwarunkowania natury prawnej i skutki ekonomiczno-finansowe podjętych decyzji dla sprawnego funkcjonowania poszczególnych rozgłośni.

Rozpatrzenie każdego wniosku następowało w drodze stosowania przez KRRiT następującej procedury:

- zebranie kompletu dokumentów dotyczących: osoby nowego udziałowca/akcjonariusza, przy ścisłym zastosowaniu wykazu dokumentów określonych we wniosku o udzielenie koncesji; aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej koncesjonariusza oraz nowego udziałowca/akcjonariusza; wpływu ewentualnie dokonanej zmiany koncesji na zawartość programu.
- ocena dotychczasowej działalności koncesjonariusza, realizacji warunków koncesji i przestrzegania przepisów ustawy o radiofonii i telewizji.
- analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej koncesjonariusza, ocena i analiza wpływu ewentualnie dokonanej zmiany na jego działalność oraz na jakość i treść rozpowszechnianego programu, z uwzględnieniem warunków i potrzeb istniejących na właściwym dla koncesjonariusza rynku nadawców.
- podjęcie uchwały KRRiT.

W wypadku braku akceptacji dokonania wnioskowanych przez koncesjonariuszy zmian koncesji w omawianym zakresie, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji może wszcząć postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji.

Obecnie zasięgi stacji, w których Agora S.A. i ZPR S.A. posiadają udziały bądź akcje, wynoszą odpowiednio 4%, 7,2% terytorium kraju oraz 19,2%, 21,7% ludności.

Mapa nr 5 przedstawia przybliżone zasięgi stacji radiowych, w których Agora S.A. i ZPR S.A. posiadają udziały bądź akcje.

Postępowania wyjaśniające i decyzje o cofnięciu bądź uchyleniu koncesji

3.18 W okresie sprawozdawczym prowadzonych było 7 postępowań w sprawie cofnięcia koncesji. Ponadto podjęto i zakończono 2 postępowania w sprawie uchylecia koncesji na wnioski koncesjonariusza. Wszystkie decyzje o tym charakterze dotyczyły nadawców radiowych.

3.19 Postępowania w sprawie cofnięcia koncesji:

Koncesja Nr 153/95-R dla Przemysława Pawła Kowalskiego zamieszkałego w Słupsku („Radio CITY”).

Postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji wszczęte zostało 7 października 1998 roku – uchwała Nr 367/98 KRRiT. Podstawą do wszczęcia postępowania były liczne skargi na działalność nadawcy naruszająca przepisy ustawy o radiofonii i telewizji oraz warunki koncesji w zakresie objętym przepisami art. 38 pkt 1 i 4 ustawy. Postępowanie w tej sprawie trwa. Informacje na ten temat znajdują się również w rozdziale IV pt. „Krajowa Rada a nadawcy” i w rozdziale VII Sprawozdania KRRiT pt. skargi i interwencje.

Koncesja Nr 210/97-R dla Jana Sobczaka zamieszkałego w Koninie („Regionalne Radio My – RRM KONIN”).

Postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji wszczęte zostało 30 września 1998 roku – uchwała KRRiT Nr 362/98.

Koncesja Nr 209/97-R dla Sławomira Papiery zamieszkałego w Koninie („Radio 66”).

Postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji wszczęte zostało 15 września 1998 roku – uchwała KRRiT Nr 330/98.

Koncesja Nr 073/94-R dla spółki „HIT FM” Sp. z o.o. z siedzibą w Mielcu („Radio HIT FM”).

Postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji wszczęte zostało 19 sierpnia 1998 roku – uchwała KRRiT Nr 239/98.

Jan Sobczak, Sławomir Papiery oraz spółka „HIT FM” sp. z o.o. nie uiszcili w terminie określonym w koncesji w całości opłaty za udzielenie koncesji. Ponadto koncesjonariusze nie uregulowali należności wobec Państwowej Agencji Radiokomunikacyjnej z tytułu używania częstotliwości. W ramach postępowania wezwano ich do nadesłania wyjaśnień w sprawie uregulowania opłat wraz z należnymi odsetkami oraz przedstawienia dokumentów obrazujących stan finansowy rozgłośni. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania postępowania w powyższych sprawach nie zostały zakończone.

Koncesja Nr 075/94-R dla Gminy Łomianki z siedzibą w Łomiankach („Radio MAZOWSZE”).

Postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji wszczęte zostało 3 kwietnia 1998 roku – uchwała KRRiT Nr 91/98. W istniejącym stanie prawnym zachodziło niebezpieczeństwo przejęcia kontroli nad działalnością nadawcy przez inną osobę.

W wyniku prowadzonego postępowania koncesjonariusz przywrócił działalności nadawczej charakter zgodny z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji.

Uchwałą KRRiT Nr 160/98 z 28 maja 1998 roku umorzono postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji.

Koncesja Nr 148/95-R dla Piotra Wilczewskiego zamieszkałego w Złotowie („Radio RMS FM”).

Postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji wszczęte zostało 3 kwietnia 1998 roku – uchwałą KRRiT Nr 92/98. Koncesjonariusz nie prowadził działalności nadawczej polegającej na rozpowszechnianiu własnego programu, przez okres dłuższy niż trzy miesiące.

Postępowanie umorzono uchwałą KRRiT Nr 184/98 z 16 czerwca 1998 roku, zawierającą jednocześnie upoważnienie dla przewodniczącego KRRiT do dokonania zmiany koncesji w sposób umożliwiający koncesjonariuszowi podjęcie współpracy programowej z rozgłośnią Radio S Poznań. Uchwała określiła również zasady tej współpracy.

Koncesja Nr 180/96-R dla Pawła Gacki zamieszkałego w Złotowie („Radio RMS FM”).

Postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji wszczęte zostało 3 kwietnia 1998 roku – uchwałą KRRiT Nr 93/98. Koncesjonariusz nie wniósł opłaty za udzielenie koncesji oraz nie uregulował należności z tytułu używania częstotliwości na rzecz Państwowej Agencji Radiokomunikacyjnej. Działalność nadawcza prowadzona była z naruszeniem warunków technicznych określonych w koncesji.

Decyzją przewodniczącego KRRiT z 11 stycznia 1999 roku (wydaną na podstawie uchwały Nr 417/98 z 29 października 1998 roku KRRiT) cofnięto wyżej wymienioną koncesję. W wyniku rozpoznania złożonego przez nadawcę wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, KRRiT utrzymała w mocy poprzednio podjętą uchwałę i decyzję przewodniczącego KRRiT (uchwała Nr 33/99 z 27 stycznia 1999 roku).

3.20 Postępowania w sprawie uchylenia decyzji koncesyjnych na wnioski lub za zgodą koncesjonariusza:

Koncesja Nr 0021/94-R dla Diecezji Tarnowskiej z siedzibą w Tarnowie („Radio Dobra Nowina”).

Koncesję uchylono za zgodą koncesjonariusza wraz z jednoczesną realizacją wniosku o dokonanie zmian w innej koncesji dla tego podmiotu (Nr 094/94-R) w zakresie wydłużenia czasu emisji programu, zwiększenia dopuszczalnego czasu emisji reklam oraz umożliwienia nadawania lokalnych pasm programowych za pomocą posiadanych stacji nadawczych. Uchylenie koncesji Nr 0021/94-R nastąpiło w sposób zapewniający zachowanie przez koncesjonariusza wynikających z tej koncesji uprawnień poprzez uzupełnienie zawartego tam wykazu stacji nadawczych o stacje i warunki techniczne określone w koncesji Nr 0021/94-R i z zachowaniem zmian dokonanych w trakcie dotychczasowego obowiązywania koncesji Nr 094/94-R.

Decyzja przewodniczącego KRRiT w przedmiotowej sprawie, oznaczona numerem DK-113/98-5/94 wydana została 17 czerwca 1998 roku na podstawie uchwały KRRiT Nr 180/98 z 16 czerwca 1998 roku.

Koncesja Nr 071/94-R dla spółki Przedsiębiorstwo Modernizacji Urządzeń Energetycznych „REMAK” S.A. z siedzibą w Opolu („Radio O’le”).

Koncesję uchylono na wniosek koncesjonariusza w związku z udzieleniem koncesji na rozpowszechnianie programu radiofonicznego w Opolu spółce z o.o. „O’le” powołanej przez Przedsiębiorstwo „REMAK” S.A. w celu kontynuowania działalności nadawczej w sposób zapewniający wyodrębnienie tej działalności.

Decyzja przewodniczącego KRRiT w przedmiotowej sprawie, wydana została 3 lipca 1998 roku na podstawie uchwały KRRiT Nr 59/98 z 25 lutego 1998 roku.

Uchwałą KRRiT Nr 508/98 z 16 grudnia 1998 roku podjętą w wyniku rozpoznania wniosku Przedsiębiorstwa „REMAK” S.A. o ponowne rozpatrzenie sprawy utrzymano w mocy podjętą uchwałę i decyzję przewodniczącego KRRiT. KRRiT nie znalazła podstaw do wyrażenia zgody na kontynuowanie nadawania programu pod nazwą „Radio O’le” (nazwa używana jest w koncesji „O’le” sp. z o.o. dla oznaczenia programu emitowanego przez ten podmiot) przez dotychczasowego koncesjonariusza (Przedsiębiorstwo „REMAK” S.A.) w okresie 6 miesięcy od dnia udzielenia koncesji dla „Radio O’le” sp. z o.o. Przewodniczący KRRiT 1 lutego 1999 roku wydał na podstawie uchwały KRRiT decyzję w tej sprawie. Nie wniesiono odwołań od tej decyzji.

KRRiT zakończyła również rozpatrywanie sprawy koncesji udzielonej Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Miłosierdzia Bożego z siedzibą Toruniu, na rozpowszechnianie programu radiofonicznego pod nazwą „Twoje Radio”.

Na podstawie postanowienia przewodniczącego KRRiT 4 czerwca 1998 roku wznowione zostało - na wniosek zainteresowanego podmiotu - postępowanie w sprawie uchylenia tej koncesji. Postępowanie zostało zakończone wydaniem 6 marca 1999 roku decyzji przewodniczącego KRRiT.

W toku wznowionego postępowania wnioskodawca nie nadesłał dokumentów potwierdzających informacje zawarte we wniosku skierowanym do KRRiT. Ponadto wnioskodawca odrębnym pismem poinformował o ostatecznej rezygnacji z ubiegania się o odzyskanie koncesji. Wznowione postępowanie zostało umorzone. Przewodniczącego KRRiT wydał została 13 listopada 1998 roku, na podstawie uchwały KRRiT, decyzję w tej sprawie.

Nowa oferta – ogłoszenie o możliwości udzielenia bądź rozszerzenia koncesji

3.21 Korzystając z przekazanych przez Ministra Łączności wolnych częstotliwości, przewodniczący KRRiT sformułował ofertę skierowaną do radiowych nadawców ogólnokrajowych, ponadregionalnych oraz regionalnych i lokalnych, a także do nowych podmiotów planujących rozpoczęcie działalności oraz jedną ofertę rozszerzenia ponadregionalnych koncesji telewizyjnych.

Po zaopiniowaniu wniosków według ustawowo określonych kryteriów, zgodnie z ofertami przedstawionymi w ogłoszeniach przewodniczącego KRRiT oraz pod kątem elementów prawnych, wskazanych w rozporządzeniu KRRiT z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku i szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych zostaną podjęte rozstrzygnięcia w zakresie poszczególnych częstotliwości i kanałów telewizyjnych.

Decyzje koncesyjne zostaną wydane po przeprowadzeniu uzgodnień technicznych z Ministrem Łączności.

3.22 Ogłoszenie z 29 grudnia 1998 roku o możliwości udzielenia bądź rozszerzenia koncesji radiowych ukazało się w dwóch dziennikach: Gazecie Wyborczej i Rzeczpospolitej.

Termin składania wniosków minął 28 stycznia 1999 roku. Listę wnioskodawców, którzy złożyli wnioski w związku z tym ogłoszeniem opublikowano 9 marca 1999 roku.

Łącznie wpłynęło 205 wniosków o udzielenie bądź dokonanie zmiany (rozszerzenie) koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego (113 wniosków dotyczyło stacji w górnym zakresie UKF, a 92 wnioski - stacji w zakresie fal średnich).

W ofercie przewidziano 7 częstotliwości dużej mocy na rozszerzenie koncesji nadawców ogólnopolskich, jako realizację zapisu koncesyjnego o docelowym pokryciu 80% terytorium kraju (zarejestrowano 13 wystąpień).

W górnym zakresie UKF 5 częstotliwości przeznaczono na uzupełnienie koncesji nadawców lokalnych, dysponujących na danym terenie jedynie częstotliwością w paśmie dolnym. Zgodnie z zarządzeniem Ministra Łączności pasmo to zostanie wyłączone z eksploatacji poprzez radiodifuzję naziemną z końcem 1999 roku (zarejestrowano 5 wniosków).

W ogłoszeniu złożono również propozycję udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu lokalnego w Warszawie (zarejestrowano 6 wystąpień). Krajowa Rada określiła warunki programowe tej koncesji dostrzegając potrzebę zaistnienia na stołecznym rynku radiowym programu o profilu społeczno-kulturalnym. Ogłoszona częstotliwość znalazła się ponownie w dyspozycji KRRiT po cofnięciu, we wrześniu 1997 roku, koncesji spółce ART „Rozgłośnia Twórców”. (Rozgłośnia ta przez prawie rok nie rozpoczęła emisji programu i nie wniosła opłaty koncesyjnej).

Osobny punkt ogłoszenia został poświęcony możliwości udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu przeznaczonego dla mniejszości białoruskiej w Polsce (zarejestrowano 1 wniosek). Planuje się, że program ten emitowany będzie za pomocą częstotliwości w górnym zakresie UKF z lokalizacją w Białymstoku oraz w oparciu o sygnał nadawany na falach krótkich (cztery częstotliwości zmienne).

Rozwój rynku nadawców radiowych umożliwią przedstawione do konkursu koncesyjnego częstotliwości o małych mocach (od 0,1kW do 1kW). Wśród tych częstotliwości 21, z lokalizacją w 16 miejscowościach, przeznaczono na udzielenie bądź rozszerzenie koncesji lokalnych, regionalnych lub ponadregionalnych (zarejestrowano 127 wystąpień). Natomiast 14 częstotliwości o podobnych parametrach technicznych, zlokalizowanych w 11 miejscowościach Krajowa Rada przewidziała na wsparcie lokalnego rynku radiowego. Mogą się o nie ubiegać jedynie nadawcy już działający na podstawie wydanych przez KRRiT koncesji (zarejestrowano 33 wystąpienia).

Ogłoszenie przewodniczącego KRRiT zawiera również ofertę udzielenia koncesji na nadawanie programów o zasięgu lokalnym na falach średnich. Na ten cel przeznaczono 92 częstotliwości z mocą 1 kW każda (zarejestrowano 92 wnioski złożone przez jeden podmiot).

W 19 przypadkach wnioskowana lokalizacja nie odpowiadała treści ogłoszenia z 29 grudnia 1998 roku.

Na podstawie złożonych wniosków zaobserwować można dążenie nadawców do rozszerzenia sieci ponadregionalnych stacji radiowych i sieci stacji lokalnych. Lokalne Rozgłoszenie Radiowe sp. z o.o. (własność Agory S.A.) wystąpiły o koncesje lokalne w 7 miastach. Również ESKA (własność ZPR S.A.) aspiruje do częstotliwości w 18 miastach (ESKA Warszawa w 9; Radio S Poznań w 8; ESKA Wrocław w 1). O rozszerzenie koncesji o 13 stacji wystąpiła również Rozgłośnia Harcerska (obecnie posiada 6 stacji), a także

INFORADIO sp. z o.o. (TOK FM) o 12 stacji (obecnie posiada 9 stacji) i WAWA S.A. o 5 stacji (obecnie posiada 14 stacji).

Dotychczasowi nadawcy lokalni dążą także do stworzenia sieci radiowych. ROM sp. z o.o. (Radio Classic) wystąpiła o rozszerzenie koncesji o 11 nowych stacji; Mariusz Adamiak (Radio Jazz) o 4 stacje; Radio CCM sp. z o.o. (Radio CCM) o 7 stacji; MFM sp. z o.o. (Radio Kolor) wystąpiła o koncesje lokalne w 12 miastach.

3.23 Przewodniczący KRRiT przekazał, 3 marca 1999 roku, Ministrowi Łączności projekt ogłoszenia o możliwości rozszerzenia ponadregionalnych koncesji telewizyjnych.

Na rozszerzenia ponadregionalnych koncesji telewizyjnych przeznaczono stacje nadawcze o następujących parametrach technicznych:

Lp.	Województwo	Lokalizacja	Kanał	ERP [kW]
1.	Pomorskie	Gdańsk	22	1
2.	Lubelskie	Lublin	41	1

Po otrzymaniu stanowiska Ministra Łączności ogłoszenie zostanie opublikowane w dwóch dziennikach: Gazecie Wyborczej i Rzeczpospolitej.

Działalność koncesyjna w okresie sprawozdawczym - telewizja

Realizacja koncesji nadawcy ogólnokrajowego oraz innych naziemnych nadawców telewizyjnych.

3.24 Polska Telewizja Satelitarna POLSAT S.A. otrzymała koncesję na rozpowszechnianie programu telewizyjnego o zasięgu ogólnokrajowym 1 marca 1994 roku w wyniku tzw. pierwszego procesu koncesyjnego. W punkcie XII koncesji nr 3 KRRiT zobowiązała się do udostępniania koncesjonariuszowi nowych kanałów telewizyjnych niezbędnych do objęcia zasięgiem rozpowszechniania programu przez stacje nadawcze naziemne co najmniej 80% terytorium kraju.

Zgodnie z tymi zapisami dysponując przekazywanymi przez Ministra Łączności kanałami, Krajowa Rada w roku sprawozdawczym rozszerzyła koncesję nadawcy ogólnopolskiego o dwa nowe kanały. Były to:

Miejscowość	województwo	kanał	ERP [kW]	zasięg odbiorców w pełnych tys.
Koszalin Gołogóra	zachodnio-pomorskie	40	400	417
Stalowa Wola	podkarpackie	31	0.1	64

Spowodowało to dalszy wzrost liczby potencjalnych odbiorców PTS POLSAT S.A. o 481 tys. Krajowa Rada na wniosek koncesjonariusza wyraziła także zgodę na podniesienie mocy stacji Bydgoszcz/Trzeciewiec (kanał nr 53, wzrost ERP z 400 do 650 kW). KRRiT podjęła uchwały w sprawie rozszerzenia koncesji PTS Polsat S.A. o stację zlokalizowaną w Łosicach (kanał 50, ERP=100 kW) oraz stację z lokalizacją w Przechybie (kanał 58, ERP=10 kW). Obecnie sieć PTS POLSAT S.A. obejmuje swoim zasięgiem około 72%

terytorium kraju oraz 80% ludności. Decyzje koncesyjne wydane PTS POLSAT S.A. w roku sprawozdawczym skutkowały opłatami w łącznej w sumie 158 400 PLN.

Mapa nr 6 przedstawia przybliżone zasięgi Telewizji Polsat

3.25 KRRiT uzupełniła również sieć nadajników **Telewizji Wisła sp. z o.o. (TVN Południe)** o następujące stacje małej mocy:

Miejscowość	województwo	Kanał	ERP [kW]	zasięg odbiorców w pełnych tys.
Kędzierzyn Koźle	opolskie	21	0.1	25
Stalowa Wola	podkarpackie	29	0.1	64

Pobrano opłatę w wysokości 46 210 PLN.

Aktualne zasięgi telewizji: TVN, TVN Warszawa, TVN Łódź, TVN Południe oraz Naszej Telewizji, współpracującej z lokalnymi stacjami, należącymi do Stowarzyszenia Odra wynoszą odpowiednio: 8,1%, 10,7% terytorium kraju oraz 24,1%, 21,5% ludności.

Mapa nr 7 przedstawia przybliżone zasięgi telewizji: TVN, TVN Warszawa, TVN Łódź, TVN Południe oraz Naszej Telewizji, współpracującej z lokalnymi stacjami, należącymi do Stowarzyszenia Odra.

3.26 W 1998 roku uzupełniono również sieć regionalną **Telewizji Dolnośląskiej** o następującą stację nadawczą:

Miejscowość	Województwo	Kanał	ERP [kW]	zasięg odbiorców w pełnych tys.
Opole	opolskie	30	0.2	111

Pobrano opłatę w wysokości 49 500 PLN.

Ponadto udzielono zgody na przejęcie 100% udziałów w Prywatnej Telewizji „AVAL” sp. z o.o. przez Telewizję Dolnośląską sp. z o.o.

Pozostali nadawcy telewizyjni: **Canal +** oraz **Telewizja Niepokalanów** nie otrzymali decyzji, rozszerzających koncesję.

Obecnie zasięgi telewizji: Canal + oraz Telewizji Niepokalanów wynoszą odpowiednio: 7,3%, 1,3% terytorium kraju oraz 27,4%, 10,7% ludności.

Mapa nr 8 przedstawia przybliżone zasięgi telewizji: Canal + oraz Telewizji Niepokalanów.

Wznowienie postępowania w zakresie uchylonych koncesji.

3.27 KRRiT postanowiła ponownie przeprowadzić postępowanie w zakresie objętym treścią uchylonych decyzji, przyznających koncesje dla spółek TVN sp. z o.o. i „Polskie Media S.A.”

Przewodniczący KRRiT poinformował podmioty uczestniczące w postępowaniach zakończonych wydaniem uchylonych decyzji koncesyjnych o treści wyroków NSA oraz o zamiarze ponownego przeprowadzenia postępowania. Postępowanie będzie prowadzone na

podstawie wniosków tych podmiotów, złożonych w związku z ogłoszeniem, a uczestnicy zostali poproszeni o zajęcie stanowiska w sprawie ponownego rozpatrzenia uprzednio złożonych wniosków, zgłoszenie uwag, dostosowanie wniosków do wymogów określonych przez NSA, a także do nadesłania aktualnych danych zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia KRRiT z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych.

Celem szczególnie istotnym dla KRRiT na tym etapie postępowania było dotarcie do wszystkich podmiotów-uczestników postępowania, zakończonego wydaniem uchylonych decyzji koncesyjnych oraz umożliwienie tym podmiotom wzięcia udziału w postępowaniu. W wyniku podjęcia wyżej opisanych czynności wszystkie podmioty zostały prawidłowo zawiadomione.

Przewodniczący KRRiT, 13 listopada 1998 roku, w dziennikach Rzeczpospolita i Gazeta Wyborcza podał do publicznej wiadomości informację o treści wyroków NSA oraz o podejmowanych przez KRRiT czynnościach. Informacja ta zawierała listę podmiotów, które zgłosiły udział w poszczególnych postępowaniach. Lista ta została uzupełniona w dodatkowych ogłoszeniach z 18 i 21 listopada 1998 roku. Ogłoszenie z 21 listopada 1998 roku zawierało ponadto wykaz podmiotów, którym w poszczególnych, ponownie prowadzonych postępowaniach służą prawa strony.

Wykaz podmiotów wymienionych w ogłoszeniach przewodniczącego KRRiT, odpowiadał wykazowi uczestników postępowań zakończonych wydaniem decyzji koncesyjnych uchylonych przez NSA (Nr 217/97-T, Nr 218/97-T, Nr 219/97-T i Nr 220/97-T).

Po zakończeniu tych czynności możliwe było dokonanie analizy i oceny złożonych wniosków w świetle kryteriów określonych w ustawie o radiofonii i telewizji oraz przepisach wykonawczych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, 2 grudnia 1998 roku, podjęła uchwały w sprawie udzielenia koncesji spółkom TVN sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz Polskie Media S.A. z siedzibą w Piasecznie w zakresie odpowiadającym decyzjom koncesyjnym uchylonym przez NSA. Decyzje przewodniczącego KRRiT w przedmiotowych sprawach wydane zostały w dniu 2 lutego 1999 roku.

Zmiany właścicielskie w koncesjach telewizyjnych

3.28 Dokonując rozstrzygnięć w ramach tzw. drugiego procesu koncesyjnego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji opowiadała się za zrealizowaniem idei federacyjnej, której podstawę miała stanowić współpraca telewizji ponadregionalnych w zakresie programu, reklamy i produkcji. Temu celowi służyły określone warunki koncesyjne. Sieć tak sfederowanych telewizji ponadregionalnych mogłaby konkurować z ogólnopolskim Polsatem.

Koncepcja utworzenia federacji telewizji ponadregionalnych nie została zrealizowana. Jednakże proces konsolidacji został rozpoczęty.

3.29 Działania kapitałowe TVN sp. z o.o. poprzez powiązania właścicielskie, za zgodą KRRiT, umożliwiły emisję wspólnego programu stacji TVN, TVN Warszawa, TVN Łódź i TVN Południe, z zachowaniem obowiązku tworzenia programów lokalnych, w większości o charakterze informacyjnym i publicystycznym.

Powstałe w zachodniej części Polski stacje o zasięgu lokalnym mają problemy z osiąganiem dochodów niezbędnych dla rozwoju infrastruktury technicznej oraz finansowania kosztownej, krajowej produkcji telewizyjnej. Powodem tego są wysokie koszty uruchomienia działalności oraz płytkość rynku reklamowego. Istniejące stacje lokalne oparły swoją działalność programową na współpracy z silniejszymi ekonomicznie nadawcami.

Telewizyjne stacje lokalne i regionalne szukają możliwości współpracy pomiędzy sobą oraz z innymi nadawcami w zakresie wspólnej akwizycji reklam i wspólnych zakupów programowych. To pomaga sprostać wymogom finansowym w zakresie utrzymania bieżącej działalności. Celowi temu służyć ma projekt „ODRA” opracowany w ramach Stowarzyszenia Prywatnych Telewizji Lokalnych w Polsce. W realizacji projektu uczestniczą wszyscy nadawcy regionalni i lokalni, a więc regionalne sieci: Telewizja Dolnośląska, dysponująca obecnie trzema stacjami nadawczymi we Wrocławiu, Świdnicy i Opolu; Telewizja Legnica - rozpowszechniająca program za pomocą nadajników w Legnicy, Głogowie, Lubinie; Telewizja Bryza - nadająca w Koszalinie i Szczecinie oraz 4 lokalne stacje telewizyjne: NTL Radomsko w Radomsku, Telewizja Lubań w Lubaniu, Telewizja AVAL w Jeleniej Górze i Telewizja Wigor w Gorzowie Wielkopolskim. Współpraca ma polegać na pozyskiwaniu reklam, wspólnym zakupie filmów i wspólnej produkcji audycji. Temu celowi służy także współpraca programowa nadawców, uczestniczących w projekcie „ODRA”, z Naszą Telewizją. Współpraca ta polega m.in. na wspólnej emisji bloku programowego w tzw. prime time.

W okresie sprawozdawczym ten proces konsolidacji poprzez powiązania kapitałowe pomiędzy podmiotami biorącymi udział w projekcie „ODRA” trwał. Jeśli zachowane były wymogi koncesyjne dotyczące możliwości zmian właścicielskich, KRRiT ograniczała się do przyjęcia zmian kapitałowych do wiadomości. W jednym zaś przypadku KRRiT wyraziła zgodę na zmianę zapisów koncesyjnych, w części dotyczącej struktury właścicielskiej, akceptując wniosek w zakresie przeniesienia własności udziałów należących do osoby fizycznej (udziałowca pierwotnego) na spółkę będącą mniejszościowym udziałowcem.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji widzi potrzebę integracji stacji telewizyjnych, które nawet w nowych konfiguracjach dysponują zbyt małymi zasięgami, aby osiągnąć próg opłacalności, nie mówiąc już o rentowności inwestycji.

Programy satelitarne i pakiety programów satelitarnych cyfrowych

3.30 W 1998 roku wzrosło zainteresowanie nadawaniem programów przez satelitę. Z jednej strony spowodowane jest to pojawieniem się pakietu satelitarnych programów Wizja TV, nadawanych cyfrowo z Anglii. Z drugiej - znacznym zmniejszeniem kosztów związanych z nadawaniem przez satelitę (symboliczna opłata za wydanie koncesji na cyfrowe nadawanie satelitarne wynosi 250 PLN; dużo niższe są też koszty transmisji cyfrowej). Emisja satelitarna stała się dla nadawców szansą na zwiększenie zasięgu - zarówno programów naziemnych (TVN, Nasza Telewizja), jak i dotychczas nadających w sieciach kablowych (ATV, TMT).

3.31 KRRiT wydała w 1998 roku koncesję na rozpowszechnianie satelitarne programu TVN i programu Nasza Telewizja. KRRiT wydała decyzje o przyznaniu koncesji Polskiej Korporacji Telewizyjnej sp. z o.o. na programy „Canal + Polska Niebieski” i „Canal + Polska Żółty” oraz koncesji International Movie Productions TV LTD na rozpowszechnianie

programu „Trochę Młodsza Telewizja”. KRRiT podjęła również uchwały o przyznaniu koncesji na programy: „TVN News” (wnioskodawca TVN sp. z o.o.), „Ale Kino” i „Mini - Max” (wnioskodawca Canal + Cyfrowy sp. z o.o.). Decyzje przewodniczącego KRRiT zostaną wydane po otrzymaniu od Ministra Łączności uzgodnień - postanowień. Dotychczasowy nadawca kablowy ATV sp. z o.o. złożył wnioski o koncesje na 5 programów satelitarnych: „ATV Relaks”, „ATV Smyk”, „ATV Super”, „ATV Kino” i „TY i JA”. W związku z nieuzupełnieniem wniosków w części ekonomicznej projekty pozostawiono bez rozpoznania.

Krajowa Rada wyraziła zgodę na wydzielenie 6 wersji programowych w ramach programu telewizyjnego „Polsat 2”. Są to: „Muzyczny Relax”, „Formuła 1”, „Tylko dla Ciebie”, „Wideoteka”, „Spotkania”, „INFO” oraz bezprzewodowe rozprowadzanie programów TVP 1, TVP 2, TV POLONIA, WOT oraz Nasza Telewizja przez PTS „POLSAT” S.A.

Z wnioskiem o rozprowadzanie bezprzewodowe wystąpiła również spółka Canal+ Cyfrowy sp. z o.o., której jedynym udziałowcem jest Telewizyjna Korporacja Partypacyjna S.A. (właściciel PKT, nadawcy programu Canal+ Polska). Wniosek obejmuje rozprowadzanie następujących programów: „Canal+ Polska”, „Canal+ Polska Niebieski”, „Canal+ Polska Żółty”, TVP 1, TVP 2, TV POLONIA, „Polsat”, „Polsat 2”, „Nasza Telewizja” i „Trochę Młodsza Telewizja”.

W przyszłości rozprowadzaniem bezprzewodowym programów tworzonych przez TVP S.A., PTS „POLSAT” S.A., Polską Korporację Telewizyjną sp. z o.o. i Polskie Media S.A. zajmować się ma spółka „Polska Platforma Cyfrowa” S.A., która deklaruje otwartość w stosunku do innych polskich nadawców.

Inne zmiany koncesji telewizyjnych

3.32 Nadawcy telewizyjni nie składali do KRRiT, w minionym roku sprawozdawczym, propozycji zmian w zakresie programowym i reklamowym. Wyjątek stanowi Canal+ Polska, który wystąpił o wykreślenie obowiązku koncesyjnego polegającego na wydzieleniu pasm programowych w celu rozpowszechniania audycji o sprawach lokalnych. W uzasadnieniu wniosku nadawca wskazał na liczne komplikacje natury programowej, technicznej i finansowej, występujące w związku z podjętymi dotychczas próbami realizacji tego warunku zapisu koncesji. Canal+ Polska poinformował KRRiT o niespełnieniu wymagań dotyczących poziomu artystycznego, merytorycznego i technicznego, jakie postawił lokalnym producentom, dziennikarzom i realizatorom, z którymi podejmował próby współpracy w tym zakresie. Koncesjonariusz wskazał również na problemy techniczne emisji lokalnych pasm programowych, wynikające ze specyfiki nadawania sygnału kodowanego. Canal+ Polska podkreślał, że realizacja tego warunku nie ma możliwości samofinansowania i grozi poniesieniem wysokich strat finansowych.

Krajowa Rada wyraziła zgodę na wykreślenie tej obligacji programowej. Przychyliła się do przedstawionej argumentacji oraz stwierdziła, że w dniu udzielenia pierwotnej koncesji telewizji kodowanej Canal+ Polska nie istniał jeszcze tak rozwinięty, jak obecnie, rynek telewizji kablowej. Telewizje kablowe realizują własne programy lokalne. Brakowało też w ofercie programowej skierowanej do polskiego widza naziemnych telewizji lokalnych i ponadregionalnych oraz polskich programów satelitarnych. Obecnie funkcje integrujące społeczności lokalne w znacznym stopniu pełnią programy rozpowszechniane na podstawie

innych koncesji. Canal+ Polska jako telewizja płatna i kodowana, o określonym profilu programowym (filmy i sport) dociera do ograniczonego kręgu odbiorców. Z tego powodu nie może pełnić roli medium o charakterze integracyjnym i lokalnym.

Jednocześnie Canal+ Polska wyraził zgodę na podniesienie w 1998 roku o 20% kwoty, określonej w koncesji, przeznaczonej na finansowanie polskiej produkcji audiowizualnej. W 1997 roku kwota podstawowa, waloryzowana zgodnie z wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej wynosiła 9.875.250 PLN. W kolejnych latach wydatki na ten cel przewidziane w koncesji Canal+ Polska zostaną utrzymane na tym poziomie. Krajowa Rada doprecyzowała także sposób waloryzacji tych kwot przy użyciu wskaźnika wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego (nominalnego brutto w gospodarce narodowej, stosowanego przy ustalaniu skali podatku dochodowego od osób fizycznych na kolejne lata kalendarzowe).

Telewizja kablowa

3.33 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji na podstawie art. 33 ustawy o radiofonii i telewizji udziela koncesji na rozpowszechnianie programu własnego w sieciach telewizji kablowej.

Na podstawie art. 41 ustawy o radiofonii i telewizji przewodniczący KRRiT jest organem rejestrującym programy zgłaszane przez operatorów do rozprowadzania w sieciach telewizji kablowej.

3.34 W roku sprawozdawczym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji udzieliła 21 koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej. Osoby fizyczne otrzymały 13 koncesji; spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - 12 koncesji, spółdzielnie mieszkaniowe - 3, stowarzyszenia - 2, gminy - 1.

Do KRRiT wpłynęło 11 wniosków o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu własnego w sieciach telewizji kablowej i 15 wniosków o rozszerzenie koncesji o kolejne sieci kablowe. Przewodniczący KRRiT wydał na podstawie uchwał 8 decyzji rozszerzających istniejące już koncesje. Wyraźnie zaznaczyła się na rynku telewizji kablowych tendencja do powiększania istniejącego już stanu posiadania sieci, objętych koncesjami niż do uzyskiwania nowych koncesji.

Zmiana procedury udzielania koncesji w trakcie roku sprawozdawczego spowodowała kilkumiesięczny zastój w wydawaniu nowych decyzji koncesyjnych. Obecnie, po podjęciu uchwały przez KRRiT o udzieleniu koncesji jest ona przekazywana do Ministra Łączności w celu uzyskania postanowienia w zakresie art. 37 ustawy o radiofonii i telewizji, dla części technicznej koncesji. Uzgodnienie takiego postanowienia pomiędzy Ministrem Łączności a wnioskodawcą trwa około 2 miesięcy.

Coraz częściej pojawiają się także wnioski dotyczące możliwości rozszczepiania na lokalne pasma programu, rozpowszechnianego w sieciach kablowych oraz możliwości emisji lokalnych reklam.

Krajowa Rada, rozumiejąc specyfikę programów własnych nadawanych w wielu sieciach kablowych przez jednego nadawcę, zmienia zapisy koncesyjne na korzyść koncesjonariuszy.

W roku sprawozdawczym KRRiT przeprowadziła 4 tzw. wysłuchania wnioskodawców ubiegających się o koncesje na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej. Spotkania z wnioskodawcami pozwalają Krajowej Radzie poznać środowisko operatorów oraz pogłębiać wiedzę na temat programów rozpowszechnianych w sieciach kablowych.

Wpływy do budżetu państwa z tytułu koncesji dla telewizji kablowych w roku sprawozdawczym wyniosły 429 647,22 zł.

Rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej

3.35 W roku sprawozdawczym wpłynęło do KRRiT 550 wniosków o rejestrację programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.

Przewodniczący KRRiT wydał 320 postanowień o wpisie do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych. Do księgi rejestrowej prowadzonej przez przewodniczącego KRRiT, zostało wpisanych 29 nowych operatorów.

3.36 Istotną cechą rynku było pojawienie się programów polskojęzycznych, docierających do polskich widzów drogą satelitarną i kablową. Największa liczba tego typu programów znajduje się w pakietach cyfrowych Wizja TV i Cyfra +. Pakiety te są adresowane zarówno do odbiorców indywidualnych (DTH), jak i abonentów sieci kablowych.

Wprowadzanie do Polski na szeroką skalę telewizji cyfrowej z usługami dodanymi wymaga od polskich operatorów przede wszystkim modernizacji sieci, w celu zwiększenie pojemności, umożliwiającej przyjęcie pełnego serwisu platformy cyfrowej.

Obecnie w sieciach telewizji kablowej może być dostępnych ponad 20 różnorodnych programów polskich lub w polskiej wersji językowej.

3.37 Okres sprawozdawczy obfitował także w dużą liczbę decyzji odmownych w sprawie rejestracji programów w sieciach telewizji kablowej:

- 135 decyzji wydano ze względu na brak rozszerzenia koncesji o kolejne sieci telewizji kablowej lub z powodu braku koncesji na rozpowszechnianie programu;
- 150 decyzji dotyczy zakazu rejestracji programów w sieciach telewizji kablowej w związku z brakiem koncesji na rozpowszechnianie programu;
- 1 decyzja odmowna została wydana w sprawie programu informacyjno-reklamowego, emitowanego za pomocą komputera. Program ten posiada elementy fabuły, choć składanej komputerowo, jednak zgodnie z ustawą o radiofonii i telewizji na rozpowszechnianie tego typu programu wymagana jest koncesja;
- 1 decyzja dotyczy utrzymania w mocy decyzji o zaniechaniu działalności operatora, polegającej na niezachowaniu ustawowej kolejności wprowadzania programów do sieci kablowej (art. 43 ustawy);
- 22 decyzje dotyczą utrzymania w mocy wcześniejszych decyzji o odmowie lub zakazie rejestracji programów;
- 2 decyzje dotyczą odmowy rejestracji programu Babylon Blue ze względu na pornograficzny charakter programu;

- 20 decyzji dotyczących pozostawienia wniosków o rejestrację bez rozpoznania ze względu na niezpełnienie w terminie przez operatorów braków we wnioskach (art. 64 §2 kpa).
- 95 decyzji w sprawie odmowy rejestracji programu SUPER 1 w sieciach telewizji kablowej ze względu na fakt, że nadawca programu nie posiada koncesji. Program SUPER 1 jest nadawany spoza granic naszego kraju, a skierowany jest bezpośrednio do polskiej publiczności. Po analizie danych zebranych o nadawcy KRRiT postanowiła odmówić rejestracji programu ze względu na brak koncesji co narusza ustawę o radiofonii i telewizji oraz Konwencję o Telewizji Transgranicznej.
- 9 decyzji w sprawie zakazu rozprowadzania programu SUPER 1 ze względu na brak koncesji na rozpowszechnianie programu.

Wpływy do budżetu państwa z tytułu rejestracji programów w sieciach kablowych wyniosły w okresie sprawozdawczym 383 550,01 zł.

Załączniki

Decyzje wydane w roku sprawozdawczym, niezwiązane z konkursami koncesyjnymi (w układzie chronologicznym)

ZMIANY DOTYCZĄCE PROGRAMU (CZAS EMISJI, REKLAMY)

Lp.	Nazwa koncesjonariusza	Treść
1.	Ewa Maria Błachowiak	Zmiana czasu nadawania programu do 24 godzin na dobę
2.	Związek Harcerstwa Polskiego	Zgoda na czasowe zawieszenie emisji programu radiofonicznego "Rozgłośnia Harcerska" w miejscowościach: Gdańsk, Gdynia, Poznań, Rzeszów, Wrocław; odmowa zgody na czasowe odejście od warunków koncesji dot.: struktury programu
3.	Politechnika Łódzka	Przeprowadzenie 39-godzinnej emisji programu radiofonicznego Studenckie Radio Żak w terminie pomiędzy: godziną 18.00 w dniu 18 maja a godziną 9.00 w dniu 20 maja 1998 roku
4.	Piotr Wilczewski	Zmiany koncesji w zakresie struktury programu
5.	Fundacja ROZWÓJ KULTURY ZIEMI GDOWSKIEJ	Zwiększenie dopuszczalnego czasu emisji reklam do 15% dziennego czasu nadawania
6.	Politechnika Łódzka	Czasowe zawieszenie emisji (1.07-31.08.98) programu radiofonicznego pod nazwa "Studenckie Radio ŻAK"
7.	Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska	Zgoda na emisję lokalnych pasm programowych ze stacji nadawczej zlokalizowanej w Głogowie i nadanie tym pasmom nazwy "Radio GŁOGÓW - sieć Radia GORZÓW Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej"
8.	Janusz Kilar	Zgoda na jednorazowe przeprowadzenie emisji programu radiofonicznego pod nazwą "Radio BOSS-S", w dniu 1 stycznia 1999 roku pomiędzy (00 - 6.00)
9.	Polska Korporacja Telewizyjna Sp. z o.o.	Wezwanie do niezwłocznego wstrzymania rozpoczętej 14 listopada 1998 roku emisji reklamy BOLS SPORT

	Telewizja Polska S.A. z siedzibą w Warszawie Polska Telewizja Satelitarna POLSAT S.A.	TRAVEL
10.	Miejski Ośrodek Kultury w Skierniewicach	Zgoda na jednorazowe przeprowadzenie emisji programu radiofonicznego pod nazwą "Sylwester w Radiu RSC" w dniach: od 31 grudnia 1998 roku do 1 stycznia 1999 roku.

ZWIĘKSZENIE ZASIĘGU (MOCY)

Lp.	Nazwa koncesjonariusza	Treść
1.	Polska Telewizja Satelitarna POLSAT S.A.	Zwiększenie mocy stacji nadawczej (53) Bydgoszcz/ Trzeciewiec z 400 do 650 kW; przedłużenie ważności parametrów technicznych stacji nadawczej (35) Lublin-Piaski do 31.12.98 r.
2.	Rozgłośnia Radiowa Radio OKO S.A.	Zwiększenie mocy stacji nadawczej w Różanie (106,70 MHz) z 1 do 2 kW
3.	Radio PÓLNOC Sp. z o.o.	Zwiększenie mocy stacji nadawczej w Koszalinie (95,90 MHz) z 0,1 kW do 0,5 kW
4.	Jerzy Stempin	Zwiększenie mocy stacji nadawczej w Kępnie (101,70 MHz) z 0,3 kW do 0,5 kW
5.	Diecezja Rzeszowska	Zwiększenie mocy stacji nadawczej w Maławie k/Rzeszowa (103,80 MHz) z 3,0 kW do 10 kW
6.	Prowincja Warszawska Zgromadzenia Ojców Redemptorystów	Zwiększenie mocy stacji nadawczej w miejscowości Wysoka k/Opola z 0,1 kW do 1,0 kW
7.	Radio Trefl Sp. z o.o.	Zwiększenie mocy stacji nadawczej w Gdańsku (103,00 MHz) z 0,1 kW do 1 kW i charakterystyki promieniowania anteny
8.	Archidiecezja Gdańska	Zwiększenie mocy z 60 kW do 120 kW i wysokości zawieszenia anteny stacji nadawczej w Gdańsku (101,70 MHz)
9.	Radio ZET Sp. z o.o.	Zwiększenie mocy stacji nadawczych w: Białymstoku (107,30 MHz), Gdańsku (105,00 MHz), Olsztynie (107,70 MHz), Przemyśle (107,90 MHz); zmiany własnościowe.

ZMIANA LOKALIZACJI STACJI NADAWCZEJ

L.p.	Nazwa koncesjonariusza	Treść
1.	Ośrodek Kultury Gminy Grodzisk Mazowiecki	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Grodzisku Maz. (70,37 MHz)
2.	Centrum Kultury i Sztuki	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Kaliszu (106,40 MHz); zmniejszenie opłaty ustalonej w decyzji DK-156/97-1/97 z dnia 31.07.97
3.	Archidiecezja Przemyska Obrządku Łacińskiego	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (104,5 MHz) z miejscowości Miejsce Piastowe do miejscowości

		Czarnorzeki (woj. krośnieńskie)
4.	Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (107,30 MHz) w Głogowie (woj. legnickie)
5.	Radio PLESINO Sp. z o.o.	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (92,30 MHz) w Pszczynie (woj. katowickie)
6.	Maciej Tomasz Dobrzyński	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (90,60 MHz) ze Zgorzelca na Nową Karczmę (woj. jeleniogórskie)
7.	Wojciech Jaworski	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (102,40 MHz) z Węgrzyc k/Krakowa na Kraków
8.	Archidiecezja Wrocławska	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (92,00 MHz) we Wrocławiu
9.	Diecezja Gliwicka	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (96,10 MHz) Zabrze oraz zmiana wysokości zawieszenia anteny stacji nadawczej w Gliwicach (72,44 MHz)
10.	INFORADIO Sp. z o.o.	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (91,80 MHz) w Wałbrzychu oraz o zmiana wysokości zawieszenia anteny stacji nadawczej (73,07 MHz) w Wałbrzychu
11.	Grzegorz Janusz Peziół	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej we Wrocławiu (106,1 MHz)
12.	Fundacja ROZWÓJ KULTURY ZIEMI GDOWSKIEJ	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (97,70 MHz) z miejscowości Łazany do miejscowości Biskupice (woj. krakowskie)
13.	Prowincja Warszawska Zgromadzenia Ojców Redemptorystów	Zmiana lokalizacji stacji nadawczych: w Legnicy (66,08 MHz), przeniesienie z Żagania do Łaz k/ Żar (101,20 MHz), z Hajnówki do Bielska Podlaskiego (102,00 MHz), z Poznania-Piątkowa do Gniezna (95,40 MHz), z Mikołajek do Mrągowa (88,40 MHz)
14.	Janusz Ceglewski	Przeniesienie stacji nadawczej z Ciechocinka do Raciążka (69,83 MHz i 92,80 MHz) wraz ze zwiększeniem mocy stacji (92,80 MHz) z 0,1 kW do 0,5 kW
15.	Michał Artur Banach	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (102,10 MHz) w Starachowicach (woj. kieleckie)
16.	Karolina Sp. z o.o.	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej (91,20 MHz) w Katowicach
17.	Bogdan Swoboda	Zmiana częstotliwości z 101,80 MHz na 93,90 MHz i lokalizacji stacji nadawczej w Kędzierzynie Koźlu

ZMIANA TERMINU URUCHOMIENIA

Lp.	Nazwa koncesjonariusza	Treść
1.	Karolina Sp. z o.o.	Zmiana terminu rozpoczęcia emisji programu radiowego (do dnia 31.07.98r.); zmiana adresu siedziby podmiotu
2.	LOKALNE ROZGŁOŚNIE RADIOWE Sp. z o. o.	Zmiana terminu rozpoczęcia emisji programu radiowego (do dnia 24.09.1998r.)
3.	Stowarzyszenie JOWISZ	Zmiana terminu rozpoczęcia emisji programu ze stacji nadawczej w Wilkanowie k/Zielonej Góry i ustalenie terminu na 1.02.99r.; zmiana terminu do wniesienia

		opłaty z tytułu dokonania zmiany koncesji na dn.31.01.99r.
4.	Radio ESKA S.A. z siedzibą w Warszawie	Zmiana terminu rozpoczęcia emisji programu ze stacji nadawczych w: Białymstoku (90,60 MHz) i Olsztynie (89,90 MHz) do dnia 31.03.1999r.

ZMIANA NAZWY PROGRAMU

	Nazwa koncesjonariusza	Treść
1.	Janusz Kilar	zmiana nazwy programu z "KKM Oława" na "KKM - Radio BOS-S"
2.	Diecezja Bielsko-Żywiecka	Zmiana nazwy programu z Radio Maryja-Bielsko-Biała na Radio Diecezji Bielsko-Żywieckiej
3.	Archidiecezja Białostocka	Zmiana nazwy programu z "Radia Maryja-Białystok" na "Radio Miłosierdzie"
4.	Diecezja Legnicka	Zmiana nazwy programu z "Katolickie Radio Legnica" na "Radio Plus-Legnica"
5.	Stanisław Obertanec	Zmiana nazwy programu z "Radio LEGNICA" na "Radio eL-LEGNICA"
6.	Archidiecezja Gnieźnieńska	Zmiana nazwy programu z "Katolickiego Radio Archidiecezji Gnieźnieńskiej Św. Wojciecha" na "Katolickie Radio Archidiecezji Gnieźnieńskiej Plus Św. Wojciech"
7.	Diecezja Opolska	Zmiana nazwy programu z "Radio Św. Anny" na "Radio PLUS Opole"
8.	Stowarzyszenie JOWISZ	Zmiana nazwy programu z "Radia Jowisz" na "Twoje Radio JOWISZ"
9.	INFORADIO Sp. z o.o.	Zmiana nazwy programu z "Radio Wałbrzych" na "Twoje Radio WAŁBRZYCH"
10.	Archidiecezja Łódzka	Zmiana nazwy programu z "Katolicka Rozgłośnia Archidiecezji Łódzkiej – Radio EMAUS" na "Radio PLUS-Katolicka Rozgłośnia Archidiecezji Łódzkiej"
11.	CITY RADIO Sp. z o.o.	Zmiana nazwy programu z RADIO CITY na Radio C.96,6 FM
12.	Archidiecezja Lubelska	Zmiana nazwy programu z nazwy "Katolickie Radio Lublin" na "Radio PLUS Lublin"
13.	Diecezja Kielecka	Zmiana nazwy programu z nazwy: "Radio Jedność" na "Radio JEDNOŚĆ-PLUS"
14.	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska	Zmiana nazwy programu z "Katolickiego Radia FM-LIPIANY" na "Radio PLUS - Lipiany"
15.	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska	Zmiana nazwy programu z "Katolickie Radio AS" na "Radio PLUS Szczecin"
16.	Diecezja Gliwicka	Zmiana nazwy programu z "Katolickiego Radia PULS" na "Katolickie Radio PLUS"
17.	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska	Zmiana nazwy programu z "Katolickie Radio FM Gryfice" na "Radio PLUS Gryfice"
18.	Diecezja Elbląska	Zmiana nazwy programu z nazwy: "Radio BIS" na "Radio PLUS Elbląg"

19.	INFORADIO Sp. z o.o.	Zmiana nazwy programu z nazwy "INFORADIO" na "TOK FM"
20.	Radio ESKA S.A. z siedzibą w Warszawie	Zmiana nazwy programu z nazwy "Radio RYTM" na nazwę "Radio ESKA"
21.	Fundacja Obywatelska w Warszawie	Zmiana nazwy programu z nazwy: "Radio Obywatelskie Poznań" na "93,5 Klasyka FM"
22.	Piotr Wilczewski	Zmiana nazwy programu z nazwy: "Radio RMS-FM" na nazwę "Radio S Piła"

INNE ZMIANY PARAMETRÓW TECHNICZNYCH

Lp.	Nazwa koncesjonariusza	Treść
1.	Archidiecezja Łódzka	Zmiana częstotliwości stacji nadawczej w Łodzi z 66,68 MHz na 66,80 MHz
2.	Wiesław Krzysztof Rafalski	Zmiana charakterystyki promieniowania anteny z dookólnej na kierunkową oraz polaryzacji anteny z poziomej na pionową stacji nadawczej we Włocławku (70,55 MHz)
3.	Radio ZET Sp. z o.o.	Zmiana polaryzacji anteny z poziomej na pionową stacji nadawczej w Poznaniu (72,32 MHz)
4.	Media Sp. z o.o.	Zmiana polaryzacji anteny z poziomej na pionową stacji nadawczej w Poznaniu (90,60 MHz)
5.	Polska Telewizja Satelitarna POLSAT S.A.	zmiana nazwy wykorzystywanego satelity oraz zmiana niektórych pozostałych parametrów technicznych.

ODMOWA ZMIAN

Lp.	Nazwa koncesjonariusza	Treść
1.	Radio ESKA S.A. z siedzibą w Warszawie	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy stacji nadawczej w Lublinie z 0,1 do 0,25 (73,28 MHz)
2.	Ryszard Banaszczyk	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy stacji nadawczej w Siemianowicach Śl. (93,6 MHz) z 0,05 do 0,15 kW
3.	Radio ABC Sp. z o.o.	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy stacji nadawczej w Szczecinie (98,4 MHz) z 0,1 do 5,0 kW
4.	Gmina Miasta Proszowice	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy stacji nadawczej w miejscowości Łuczyce (96,7 MHz) z 0,1 kW do 1,0 kW oraz zmiany charakterystyki anteny nadawczej z poziomej na pionową
5.	Fundacja Obywatelska w Warszawie	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy stacji nadawczej w Poznaniu (93,5 MHz) z 0,1 do 1,0 kW
6.	ROM Sp.z o.o.	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy stacji nadawczej w Warszawie (103,7 MHz)
7.	Jan Babczyszyn Radio Jazz Sp. z o.o.	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy oraz zmiany polaryzacji anteny stacji nadawczej w Poznaniu (88,4 MHz)

8.	Hot Radio Przemysł Sp. z o.o.	Odmowa zmian koncesji dot. rozszerzenia koncesji za pomocą dodatkowych częstotliwości w paśmie 87,50-108,00 MHz ze stacji zlokalizowanej w Przemysłu/Tatarskiej Górze oraz w miejscowości Bircza (woj. przemyskie) - ogłoszenie nie przewidywało podanych we wniosku lokalizacji; odmowa zwiększenia mocy stacji nadawczej zlokalizowanej w miejscowości Przemysł/Tatarska Góra
9.	Radio Trefl Sp. z o.o.	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy z 0,1 kW do 1 kW i zmiany polaryzacji anteny z poziomej na pionową stacji nadawczych w Gdańsku (103,3 MHz) i Gdyni (99,2 MHz)
10.	Radio Toruń Sp. z o.o.	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy z 0,1 kW do 0,3 kW i zmiany polaryzacji anteny nadawczej z poziomej na pionową stacji nadawczej w Toruniu (70,04 MHz)
11.	Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	Odmowa zmian koncesji dot. zmiany polaryzacji anteny z poziomej na pionową stacji nadawczej w Krakowie (67,41 MHz)
12.	Diecezja Gliwicka	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy z 1 kW do 15 kW stacji nadawczej Gliwicach (96,1 MHz) i z 0,1 kW do 1kW stacji nadawczej w Bytomiu (89,3 MHz)
13.	Michał Konieczny	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy z 0,05 kW do 0,6 kW stacji nadawczej w Lesznie (98,50 MHz)
14.	Lidia Piotrowicz	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy z 0,1 kW do 0,3 kW stacji nadawczej w Jarocinie (96,8 MHz)
15.	Diecezja Radomska	Odmowa zmian koncesji dot. zmiany częstotliwości 71,99 MHz i 90,70 MHz stacji nadawczych w Radomiu
16.	Prowincja Warszawska Zgromadzenia Ojców Redemptorystów	Odmowa zmian koncesji dot. zmiany polaryzacji anteny z poziomej na pionową stacji nadawczej zlokalizowanej w Kłodzku (106,3 MHz)
17.	Parafia Św. Józefa w Pasłęku	Odmowa zmian koncesji dot. zmiany polaryzacji anteny stacji nadawczej w Pasłęku z poziomej na pionową (72,29 MHz)
18.	Radio ABC Sp. z o.o.	Odmowa zmian dot. zwiększenia mocy stacji nadawczej w Szczecinie (98,4 MHz)
19.	Exbud Media S. A.	Odmowa zmian koncesji dot. zwiększenia mocy z 5 kW do 20 kW stacji nadawczej RTCN Kielce /Św. Krzyż (106,5 MHz)
20.	Elżbieta Czeremańska-Gocłowska	Odmowa zmian koncesji dot. rozszerzenia koncesji za pomocą dodatkowej częstotliwości w paśmie 87,50-108,00 MHz ze stacji zlokalizowanej w Ciechanowie
	"Radio BOSS" Sp. z o.o.	jak wyżej
	"Radio OKO" S.A.	jak wyżej

**Wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej
wydanych w okresie sprawozdawczym 1998/1999**

Nr Koncesji	Data wydania	Nazwa nadawcy	adres siedziby	Nr PAR	Nazwa Operatora	Adres stacji czołowej	Termin ważności koncesji
TK-0001/98	7.05.98	Hubert Gordzielik	ul. Ligonia 1 47-100 Strzelce Opolskie	176/95	City-Sat Hubert Gordzielik	ul.Ligonia 1 Strzelce Opolskie	6.05.2008
TK-0002/98	7.05.98	Krzysztof Dariusz Kacprowicz	ul.Kościuszki 61 m 23 11-010 Barczewo	162/93	MACROSAT Krzysztof Kacprowicz	ul.Wojska Polskiego 7 Barczewo	6.05.2008
				083/97		ul.Wojska Polskiego 12, Górowo Iławeckie	
TK-0003/98	7.05.98	Nowotarska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	ul.Józefczaka 1 34-400 Nowy Targ	194/93	Nowotarska Telewizja Kablowa	ul. Józefczaka, Nowy Targ	6.06.2008
TK-0004/98	7.05.98	Spółdzielnia DOLSAT	ul. Lipowa 6c 97-400 Bełchatów	176/94	Sółdzielnia DOLSAT	ul.Lipowa 6C, Bełchatów	6.05.2003
				020/96	ZUE Tadeusz Muszyński	ul.Św. Barbary 6/14, Bełchatów	
TK-0005/98	7.05.98	Przedsiębiorstwo Elektroniki Antenowej TELSAT Sp. z o.o.	ul.Konrada Wallenroda 4a 20-607 Lublin	200/96	PEA TELSAT Sp. z o.o.	ul.Jana Sawy 5, Lublin	6.05.2008
TK-0006/98	7.05.98	Chełmska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	ul.Lwowska 51 22-100 Chełm	133/97	Kaliska TVK TELE-CAL	ul.Lwowska 51, Chełm	6.05.2008
TK-0007/98	7.05.98	Mariusz Trąbczyński	ul.Żeromskiego 32 m 33 87-400 Golub Dobrzyń	131/96	Przeds. Wielobranżowe MARTON Mariusz Trąbczyński	ul.Solidarności 10, Rawa Mazowiecka	6.05.2003
TK-0008/98	7.05.98	DEXTEL Sp. z o.o.	ul.Bystrzycka 77 m 7 54-215 Wrocław	066/93	DEXTEL Sp. z o.o.	ul.Jeżyka 50, Wągrowiec	6.05.2008
TK-0009/98	7.05.98	Stowarzyszenie Osiedlowa Telewizja Kablowa	ul. F. Chopina 19a 55-200 Oława	327/93	Stow. Osiedlowa TVK	ul.F. Chopina 19a, Oława	6.05.2008
				287/96		ul,Chrobrego 20c, Oława	
TK-0010/98	7.05.98	Zamojska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	ul.Peowiaków 92 22-400 Zamość	077/97	Zamojska TVK Sp. z o.o.	ul.Peowiaków 92, Zamość	6.05.2008
TK-0011/98	7.05.98	Rzeszowska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	ul. Bohaterów 5 35-112 Rzeszów	207/97	Rzeszowska TVK Sp. z o.o.	ul.Gen. Maczka 5, Łańcut	6.05.2008
				206/97	Rzeszowska TVK Sp. zo.o.	ul.Małopolska 8, Rzeszów	
				189/97		ul.Bohaterów5, Rzeszów	
TK-0012/98	16.06.98	Telewizja Kablowa Krasnystaw Sp. z o.o.	ul. Okrzei 25 22-300 Krasnystaw	137/94	TVK Krasnystaw Sp. z o.o.	ul. Okrzei 25, Krasnystaw	15.06.2008
TK-0013/98	16.06.98	Kazimierz Bednarski	ul.Skautów Opolskich 1 m 102 45-286 Opole	092/94	Zakł. Instalacji Zbiorczych Systemów TV-SAT Bednarski	ul.Damrota 2/4, Prudnik	15.06.2008
TK-0014/98	16.06.98	Mieczysław Bałabański	os. Południe 53 m 16 19-203 Grajewo	006/98	PHU TELE-SAT Grajewo	Os. Południe 53, Grajewo	15.06.2008

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny

TK-0015/98	16.06.98	Gmina Miejska Miasta Zabrze	ul. Powstańców 5-7 41-800 Zabrze	027/97	Śląska TVK Zabrze Sp. z o.o.	ul.Klonowa 15c, Zabrze	15.06.2008
				028/97		ul.Kowalska 12, Zabrze	
				029/97		ul.Franciszkańska 28b, Zabrze	
				030/97		Ul.Długa 39, Zabrze	
TK-0016/98	16.06.98	Poddębicka Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	ul.Sienkiewicza 31 99-200 Poddębice	237/95	Poddębicka TVK Sp. z o.o.	ul.Sienkiewicza 31, Poddębice	15.06.2008
TK-0017/98	16.06.98	Lubelska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	ul. Pogodna 36 20-337 Lublin	102/95	Lubelska TVK Sp. z o.o.	Ul. Pogodna 36, Lublin	15.06.2008
TK-0018/98	10.07.98	TELEKACH H Przedsiębiorstwo Telekomunikacji i Teletransmisji Sp. z o.o.	ul.Pawia 2 39-200 Dębica	099/93	TELEKACH Przedsiębiorstwo Telekomunikacji i Telertansmisji Sp. z o.o.	ul.Rzeszowska 76, Dębica	9.07.2008
TK-0019/98	10.07.98	Stowarzyszenie Telewizji Kablowej Centrum Zgierz	ul.Parzęczewska 21 95-100 Zgierz	172/95	Stow. TVK Centrum Zgierz	ul.Parzęczewska 27, Zgierz	9.07.2008
TK-0020/98	10.07.98	Wacław Stanisław Gojdz	Rynek 13/2 57-420 Radków	254/96	Wacław Gojdz	Rynek 13, Radków	9.07.2008
TK-0021/98	10.07.98	SM w Bielsku Podlaskim	ul. 11-go Listopada 10 17-100 Bielsk Podlaski	177/96	Projekt F.C.M. Sp. z o.o.	ul.Sienkiewicza 11, Bielsk Podlaski	9.07.2008
TK-0022/98	30.09.98	Władysław Bieńkowi	ul.Parkowa 15 34-100 Wadowice	220/96	INTELCOM s.c.	ul.Kopernika 10, Wadowice	29.09.2008
TK-0023/98	30.09.98	Jerzy Stempin	Jankowy 55 63-600 Kępno	115/97	Kaliska Telewizja Kablowa Tele-Cal	Os. 700-lecia, Kępno	29.09.2008
TK-0024/98	2.11.98	Bogdan Łaga	ul.Nanicka 22 84-200 Wejherowo	185/97	TVK Chopin	ul.Nanicka 22, Wejherowo	1.11.2008
TK-0025/98	2.11.98	SM LOKATOR	ul. Łaska 46 98-220 Zduńska Wola	168/97 129/96	SM LOKATOR	ul.C.K. Norwida 47, Reda ul.Osmolińska 6, Zduńska Wola	1.11.2008
TK-0026/98	23.11.98	Świętochłowicka Telewizja Miejska Sp. z o.o.	ul.Bytomska 40 41-600 Świętochłowice	156/97	Śląska TVK Świętochłowice Sp. z o.o.	ul.Krasickiego 11, Świętochłowice	22.11.2003
TK-0027/98	23.11.98	Dariusz Andrzej Wolski	os. Unitów Podlaskich 12 m 2 21-400 Łuków	109/98	POLTELKAB Sp. z o.o.	Os. Unitów Podlaskich 17, Łuków	22.11.2001
TK-0028/98	24.11.98	Telewizja GTV Sp. z o.o.	ul.Przemysłowa 53 66- 400 Gorzów Wlkp	092/96	PUH Elektro-Azart	ul.Śląska 84, Gorzów Wlkp	23.11.2008
				241/97	INSANT s.c. Mieszkowski	ul.Staszica 4, Gorzów Wlkp	
				124/98	Gorzowska TVK Sp. z o.o.	ul.Czereśniowa 6, Gorzów Wlkp	
TK-0029/98	11.12.98	Andrzej Józef Kaczmarczyk	ul.Piwonii 24 44-200 Rybnik	018/97	Śląska TVK Rybnik	ul.Chabrowa 19, Rybnik	10.12.2008
TK-0001/99	22.01.99	Jerzy Krempa	ul.Paderewskiego 15 41-500 Chorzów	022/96	P.P.M.U.E. TELPOL J. Krempa	ul. Legionów Polskich 131, Dąbrowa Górnicza	21.01.2009
TK-0002/99	04.02.99	Ewa Michalska	ul. Łukasiewicza 24, 09-400 Płock	144/94	Płocka Telewizja Kablowa Relax-Sat	ul. Łukasiewicza 24, Płock	31.01.2009

					s.c.		
--	--	--	--	--	------	--	--

IV. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI A NADAWCY

Współpraca z nadawcami

4.1 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odbywa cykliczne spotkania z nadawcami w celu omówienia aktualnych spraw związanych z wykonywaniem koncesji. Nadawcy mają możliwość przedstawienia Krajowej Radzie zarówno dokonań jak i problemów wynikających z działalności koncesyjnej.

Od kwietnia 1998 roku do marca 1999 roku Krajowa Rada m.in. spotkała się :

- 17 kwietnia – z przedstawicielami Polskiej Korporacji Telewizyjnej sp. z o.o. – **Canal +**.

Tematem spotkania było porozumienie zawarte pomiędzy Polską Korporacją Telewizyjną Sp. z o.o. – Canal + a Entertainment Inc. – „Wizja TV”, dotyczące połączenia usług programowych tych dwóch podmiotów oraz wspólnego rozwijania na polskim rynku satelitarnych usług telewizji cyfrowej bezpośredniego odbioru – DTH.

Przedstawiciele Canal + powiadomili o planach utworzenia polskiej platformy cyfrowej, dostępnej zarówno dla telewizji publicznej jak i dla telewizyjnych stacji komercyjnych. W tej sprawie zostało zawarte wstępne porozumienie z Polską Telewizją Satelitarną POLSAT S.A. oraz rozpoczęto rozmowy z TVN Sp. z o.o. Przedstawiciel @Entertainment Inc. poinformował, że przedsięwzięcie ma polski charakter.

Strony zadeklarowały start platformy cyfrowej pod nazwą Wizja + na wrzesień 1998 roku. Platforma ta miała zawierać zróżnicowany zestaw wysokiej jakości polskich i zagranicznych programów, rozpowszechnianych w języku polskim, wśród których będą trzy wersje programowe Canal + Polska.

- 15 października – z przedstawicielami **RTL 7 Polska** w celu wyjaśnienia równoległej emisji programu w RTL 7 i Naszej Telewizji.

Przedstawiciele RTL 7 Polska wyjaśnili, iż nie została zawarta żadna umowa o retransmisji programu między RTL 7 a spółką Polskie Media S.A. Zaistniała sytuacja jest wynikiem umowy między Polskimi Mediami S.A. a Universal Studios i CLT-UFA Luksemburg, z którymi to podmiotami RTL 7 od wielu lat współpracuje, kupując od nich filmy i audycje filmowe.

- 12 listopada – z przedstawicielami **CLT – UFA**.

Przedstawiciele CLT –UFA poinformowali o zawartej umowie między Polskimi Mediami S.A. a Universal Studios i CLT-UFA Luksemburg. Na podstawie tej umowy Polskie Media S.A. nabywają niewyłączne prawa do emisji filmów i audycji telewizyjnych. Umowa ta nie przewiduje udziału kapitałowego Universal Studios, CLT-UFA lub RTL 7 w strukturze udziałowej spółki Polskie Media S.A.

- 10 grudnia – z przedstawicielami **Radia ESKA S.A. i Zjednoczonych Przedsiębiorstw Rozrywkowych S.A.**

Spotkanie miało charakter podsumowania działalności koncesyjnej Radia ESKA S.A. Przedstawiciele radia zaprezentowali materiał dotyczący strategii marketingowej sieci ESKI. ESKA S.A. chce rozwijać się w trzech kierunkach.

Pierwszy to budowanie trzech silnych, opartych na jednolitym wizerunku sieci radiowych na bazie trzech stacji nadawczych w Warszawie, Wrocławiu i Poznaniu. Sieci finansowane będą z budżetów lokalnych i regionalnych w zależności od głębokości rynku reklamowego.

Drugi kierunek to utrzymanie istniejących i budowa nowych, silnych, lokalnych stacji radiowych o spójnym z siecią „ESKA” wizerunku.

Trzeci kierunek to umacnianie się na rynku radiowym poprzez tworzenie nowych, komercyjnych stacji radiowych z nową ofertą programową, działających w oparciu o nowe koncesje radiowe lub poprzez kupowanie udziałów w spółkach, które otrzymały już koncesję lecz nie radzą sobie na rynku.

W tej chwili istnieją trzy podstawowe ESKI : ESKA Warszawa, która otrzymała koncesję na nadawanie w Olsztynie i Białymstoku, ESKA Poznań - nadaje także w Zielonej Górze i w Pile - oraz ESKA Wrocław.

Radio ESKA S.A. posiada także udziały w Radiu Toruń, Radiu Manhattan z Łodzi, ARNET z Gdańska i Radiu EL z Bydgoszczy. Są to stacje lokalne i ze względu na głębokość rynku reklamowego i możliwości zasięgu, ESKA nie zamierza ich rozwijać.

Projekt programowy radia jest zbudowany w oparciu o działalność producencką – SUPER FM oraz dwa filary: regionalne sieci radiowe i stacje lokalne.

W trzech sieciach regionalnych struktura programu oparta będzie na programie informacyjnym, nadawanym całodobowo przez 7 dni w tygodniu, produkowanym przez SUPER FM. „ESKI” pracują też nad wspólnym wizerunkiem promocyjnym. Zawartość programowa, oprócz wskazanych elementów w programach trzech sieci, będzie dostosowana do potrzeb każdej z nich oraz warunków reklamowych w danym regionie.

- 10 grudnia – z przedstawicielami **AGORA S.A.**

Spotkanie miało charakter sprawozdawczy. Przedstawiciele spółki przedstawili aktualną listę rozgłośni radiowych, w których AGORA S.A. jest udziałowcem. Należą do nich: Radio KOLOR we Wrocławiu, Radio 88,4 FM w Poznaniu, Radio TREFL w Sopocie, Radio ELITA w Bydgoszczy, Radio POGODA w Warszawie, Radio O’LE w Opolu, Radio WAWEL w Krakowie, Radio KAROLINA w Katowicach, TOK FM w Warszawie, Radio C 96,6 FM w Częstochowie, Radio POP 103,4 FM w Poznaniu.

Przedstawiciele Agory S.A. poinformowali także, że spółka posiada udziały w spółce operatorskiej „BOR”. Powstała ona z inicjatywy Radia Jazz FM, Radia 103,4 FM oraz Radia

Obywatelskiego, które zwróciły się do AGORY S.A. z propozycją wspólnego zarządzania w celu wykorzystania doświadczenia radiowego AGORY i zmniejszenia kosztów nadawania.

Przedstawiono także wyniki słuchalności i udziału w rynku przedstawionych wyżej stacji radiowych. Badania te przeprowadzono wśród słuchaczy w wieku od 25 do 45 lat.

Przedstawiciele AGORY poinformowali, że spółka nastawiona jest na inwestycje na rynkach lokalnych nadawców radiowych, na prezentowanie słuchaczom lokalnego serwisu informacyjnego i proponowanie muzyki na podstawie lokalnych gustów. Jest to strategia wyjściowa AGORY. Wspomniano również, że prowadzone są negocjacje z niektórymi lokalnymi stacjami radiowymi w sprawie nabycia przez AGORĘ udziałów. Spółka zamierza ubiegać się o koncesję na nadawanie programu radiowego w Krakowie, Łodzi, Warszawie i Lublinie.

- 10 grudnia – z przedstawicielami **Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Nadawców Kablowych**.

Tematem spotkania były głównie platformy cyfrowe oraz udział telewizji publicznej w Cyfrze+. Po raz kolejny wyjaśniono członkom Stowarzyszenia, że opłata za korzystanie z oferty programów proponowanych w sieciach kablowych nie ma nic wspólnego z abonamentem za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych. Przewodniczący KRRiT poinformował operatorów, że kanały tematyczne, które ewentualnie będą tworzone przez TVP S.A., nie będą podlegały zasadzie „must carry”, o ile nie zostaną wymienione w ustawie o radiofonii i telewizji. Na prośbę operatorów przewodniczący KRRiT przypomniał stan prawny programu HBO w Polsce (program ten nie jest rejestrowany, ale nie ma też odmowy jego rejestracji w sieciach telewizji kablowych). Rada przypomniała także operatorom o przepisach dotyczących reklamy: jeśli na tym samym kanale jest emitowany program własny (na który jest wymagana koncesja) i przekazy planszowe – to koncesjonariusz musi przestrzegać ustawowych ograniczeń dotyczących reklamy, wynikających z ustawy o radiofonii i telewizji.

- 11 grudnia – z przedstawicielami **WAWA S.A.**

Tematem spotkania była sytuacja w spółce WAWA S.A. Przedstawiciele WAWY poinformowali o konflikcie między irlandzkim udziałowcem Modular Investments a pierwotnymi polskimi udziałowcami spółki. Konflikt powstał na tle sporu o sposób zarządzania firmą. Modular Investments odmówił dalszego finansowania Radia WAWA. Krajowa Rada oczekuje od stron konfliktu sformułowania propozycji normalizujących sytuację w spółce.

- 11 grudnia – z przedstawicielami **INFORADIO sp. z o.o.**

Przedstawiciele spółki przedstawili zmiany programowe, wynikające z konieczności wypromowania nowej nazwy TOK FM. Promocja ta niesie za sobą także nieznaczną modyfikację formatu programowego radia. Zmiana nazwy jest wyłącznie decyzją marketingową i nie wynika z chęci zmiany profilu programowego radia. Wyjaśniono, że źródłosłowem nowej nazwy jest rzeczownik „tok” i czasownik „toczyć się”. TOK FM to „życie w toku na falach ultrakrótkich”.

Nadawca zapewnił, iż wymogi koncesji zostaną zachowane, a radio zachowa charakter radia mówionego, poświęconego bieżącym sprawom społeczno – politycznym.

Koncesjonariusz zasygnalizował zmiany w strukturze udziałowej spółki, które nie naruszają ustawy o radiofonii i telewizji oraz warunków koncesji. Zgłoszono także nieznaczące problemy techniczne związane z rozwojem sieci.

- 8 stycznia i 19 lutego – z przedstawicielami Polskiej Telewizji Satelitarnej **POLSAT S.A.**

Nadawca poinformował o zachowaniu w 1998 roku wymogów procentowych, określonych w koncesji, odnośnie struktury gatunkowej programu, produkcji własnej i krajowej. Przedstawiciele Polsatu zauważyli, że sukces komercyjny i największa oglądalność w 1998 roku była efektem wprowadzenia do oferty programowej nowych polskich seriali, bezpośrednich transmisji sportowych (szczególnie boks zawodowy z udziałem polskich bokserów) oraz programu „TOK SZOK”, nadawanego w godzinach największej oglądalności. Nadawca zapowiada zmiany w strukturze gatunkowej programu: wprowadzenie większej liczby programów poradnikowych, publicystycznych i rozrywkowych, w przygotowaniu są programy ukierunkowane na rodzinę i reportaże. W tym kierunku stacja chce się rozwijać.

Poruszono także problem zobowiązań z zakresu praw autorskich i ich odpłatności. Polsat podjął inicjatywę rozwiązania tego problemu i przedstawił Ministerstwu Kultury i Sztuki propozycję jednolitych tabel wynagrodzeń.

Przedstawiciele stacji poinformowali ponadto o zmniejszonych wpływach z reklam, co spowodowane zostało zmniejszeniem budżetów na reklamę przez firmy, które poniosły duże straty w związku z kryzysem w Rosji.

Nadawca przedstawił także plany rozszerzenia emisji na Litwę i Ukrainę. Według wstępnych ustaleń Polsat w 2000 roku sfinalizuje przedsięwzięcie na Litwie. Na Ukrainie rozmowy nie są tak zaawansowane.

Przedstawiciele stacji złożyli wniosek o zmianę koncesji nr 1 z 5 października 1993 roku poprzez nadawanie programu POLSAT 2, w ośmiu wersjach programowych w technice cyfrowej. Tych osiem skompresowanych programów zostanie przesłanych jedną wiązką na transponder, skąd za pomocą dekodera trafią do widza, który zdecyduje, jaką wersję chce oglądać. Jest to przygotowanie do Polskiej Platformy Cyfrowej, w której obok Polsatu uczestniczyć mają TVP S.A. oraz Canal +.

- 19 stycznia – z przedstawicielami Polskiej Telewizji Satelitarnej **POLSAT S.A.** i Polskiej Korporacji Telewizyjnej Sp. z o.o. – **Canal +**.

Przedstawiciele Polsatu i Canal + oraz prezes TVP S.A. przedstawili aktualny stan prac nad tworzeniem Spółki „Polska Platforma Cyfrowa”. Strony poszukują formalno-prawnych rozwiązań emisji pakietów cyfrowych. Obecnie program Canal + nadawany jest spod Sztokholmu pod nazwą „Cyfra+”. W ofercie programowej znajdują się także programy Polsatu i Naszej Telewizji nadawane z terenu Portugalii oraz Canal + nadawanego ze Szwecji.

Uczestnicy spotkania zapewnili, iż Polska Platforma Cyfrowa jest otwarta dla innych nadawców koncesjonowanych w Polsce. TVP S.A. wyraziła zgodę na rozprowadzanie bezprzewodowe swojego programu przez POLSAT i Canal+. Nadawcy ci poinformowali o planowanym rozwoju kanałów tematycznych w oparciu o archiwa TVP.

- 12 lutego – z przedstawicielami **„Radio Muzyka Fakty” sp. z o.o.**

Przedstawiciele nadawcy poinformowali KRRiT o trudnościach technicznych, związanych z nadawaniem programu. Zawiadomili o 22 zaległych sprawach rozpatrywanych przez Państwową Agencję Radiokomunikacyjną. Przedstawiciele stacji powiadomili także o zmianach w strukturze udziałowej spółki, polegającej na objęciu przez spółkę „Broker FM” sp. z o.o. 49% udziałów w „Radio Muzyka Fakty” sp. z o.o.

Odnosnie struktury programowej radia poinformowano KRRiT, iż obecnie program jest adresowany do szerszej grupy docelowej niż na początku działalności. Według nadawcy przestrzegane są proporcje polegające na równomiernym rozłożeniu muzyki, słowa i reklamy. Stacja nie dąży do pozyskiwania większej liczby reklamodawców, gdyż zburzyłoby to strukturę programową radia. Obecnie RMF FM zbiera z rynku ok. 30% reklam. Przedstawiciele stacji dostrzegają zagrożenia ze strony powstawania nowych sieci radiowych, np. ESKI i zdają sobie sprawę z potrzeby przygotowania się do nowej sytuacji na rynku.

W odniesieniu do programów lokalnych radio RMF FM dokonało dużych zmian, rozszczepiając główne wydania dzienników. Trwają prace nad uruchomieniem studia w Kielcach, Białymstoku i Zielonej Górze. Istnieją także duże lokalne bloki reportażowe w specjalnych wydaniach. Lokalne ośrodki radia RMF są we wszystkich miastach wojewódzkich oraz w Częstochowie i Zakopanem.

Przedstawiciele spółki poruszyli także problem Radia Opera, które może w najbliższych miesiącach zostać zamknięte z powodu bardzo wysokich opłat z tytułu praw autorskich. Poinformowali jednocześnie, iż złożyli wniosek (w związku z ogłoszeniem przewodniczącego KRRiT z 29 grudnia 1998 roku) o udzielenie koncesji na nadawanie programu o charakterze społeczno – kulturalnym z lokalizacją stacji nadawczej w Warszawie. Byłby to program Radia Opera nadawany drogą satelitarną do Warszawy.

- 18 lutego - z przedstawicielami **Konwentu Nadawców Lokalnych**

Przedstawiciele radiowych nadawców lokalnych, skupionych w stowarzyszeniu, omówili sytuację w tym sektorze mediów, wskazując na warunki ograniczające jego rozwój, a niejednokrotnie stawiające pod znakiem zapytania sens inwestycji w radio lokalne. Wśród zagrożeń na pierwszym miejscu postawiono problemy związane z penetracją lokalnych rynków reklamowych przez nadawcę ogólnopolskiego RMF FM oraz z coraz większą obecnością na tych rynkach różnych projektów radiowych, np. ZPR S.A. (sieć ESKI), a także słaby zasięg techniczny lokalnych stacji radiowych oraz konieczność uczestnictwa w pakietach reklamowych i programowych. Radiowcy zrzeszeni w Konwencie przedstawili strukturę kosztów utrzymania lokalnej stacji radiowej i określili minimalny zasięg tego typu medium, pozwalający na uzyskanie rentowności. Podkreślili także rosnące znaczenie radia lokalnego dla rozwoju społeczności lokalnych i samorządności. Wstępnie przedstawiciele Konwentu poparli inicjatywę zawarcia porozumienia nadawców radiowych pt. „Przyjazne media”.

- 18 lutego - z przedstawicielami **Rozgłośni Harcerskiej**

Przedstawiciele nadawcy poinformowali Krajową Radę o efektach, przeprowadzonej w okresie kwiecień – wrzesień minionego roku, restrukturyzacji stacji, zarówno w zakresie wyposażenia technicznego, jak kształcenia personelu i wdrażania nowej ramówki. Obecni na spotkaniu przedstawiciele spółki P4 Polska, reprezentującej norweskiego partnera Rozgłośni, zapewnili Krajową Radę o zamiarach kontynuowania współpracy w zakresie tworzenia i emisji programu na podstawie koncesji wydanej ZHP.

Omówiono programowe aspekty realizacji koncesji z uwzględnieniem charakterystycznego odbiorcy w wieku 15 – 25 lat. Dyrektor Programowy Rozgłośni Harcerskiej podkreślał, że profil radia nie wyraża się w obecności na antenie stricte harcerskich audycji, lecz w podejmowaniu tematów interesujących młodzież, przedstawianych z punktu widzenia tego słuchacza. Krajowa Rada zwróciła uwagę na niebezpieczeństwa wynikające z otwartej formuły radia, która zobowiązuje do komentarza redakcyjnego w przypadku kontrowersyjnych, a czasem nawet agresywnych czy wulgarnych wypowiedzi słuchaczy.

Przedstawiciele Rozgłośni Harcerskiej podkreślali ogromną wagę, jako przywiązują do pracy redakcyjnej z dziennikarzami oraz konieczności zachowania wiarygodności jako radia tworzonego i skierowanego do młodzieży.

Krajowa Rada była zainteresowana ekonomicznymi aspektami działalności stacji. Reprezentanci spółki P4 Polska odpowiedzieli, że traktują inwestycję jako długoterminową i nie oczekują na tym etapie zrównania kosztów i zysków. Nadawca zapewnił, że obecnie posiada środki niezbędne do wykonywania koncesji, a także planuje rozwój zasięgu stacji o nowe częstotliwości i w tym celu złożył wnioski o rozszerzenie koncesji w związku z ogłoszeniem opublikowanym 29 grudnia 1998 roku.

- 9 lutego – z przedstawicielami Polskiej Korporacji Telewizyjnej sp. z o.o. **Canal+ Polska**

Tematem spotkania były aspekty działalności programowej i rynkowej nadawcy wykonującego koncesję płatnej telewizji kodowanej. Canal + Polska poinformował, że 80% dotychczasowych abonentów przedłużyło umowy. Liczbę odbiorców programu obecnie nadawanego w trzech wersjach (podstawowy oraz Czerwony, Żółty i Niebieski) zwiększają abonenci Cyfry +. Do chwili obecnej zestawu cyfrowe sprzedano 79 tys. osób, a około 25 tys. chętnych czeka na dostawę dekoderek. Według przedstawicieli Canal+, łącznie analogowo i cyfrowo, programy emitowane na podstawie trzech koncesji (jedna na sieć naziemną oraz dwie satelitarne) odbiera w Polsce ok.300 tys. osób.

Nadawca przedstawił wysokość dotychczasowych inwestycji na polskim rynku telewizyjnym od początku działalności, tj. od 1994 roku, oraz nakłady poniesione na realizację warunku koncesyjnego, zobowiązującego spółkę do finansowania polskiej produkcji audiowizualnej. Podkreślono wysokie zaangażowanie kapitałowe udziałowców Canal+ Polska finansujących inwestycje ze środków własnych, w przeciwieństwie do Wizji TV, posiłkującej się środkami pochodzącymi z giełdy.

Na spotkaniu poruszono także temat tzw. nadawców transgranicznych (HBO, RTL, SUPER 1). Canal+ poinformował Krajową Radę, na jakim etapie znajduje się obecnie sprawa z powództwa nadawcy przeciw HBO tocząca się przed sądem węgierskim.

Krajowa Rada była zainteresowana strategią rozwoju przedsięwzięcia Canal+, a w szczególności: czy w kontekście rozwoju platformy cyfrowej nadawca zmierza nadal wykorzystywać sieć nadajników naziemnych. Przedstawiciele nadawcy wskazali na odległą perspektywę możliwości oceny projektu cyfrowego. Na tym etapie rozwoju nie rozważają rezygnacji z nadajników naziemnych. Podkreślili, że oprócz aspektów technicznych (zasięg) i ekonomicznych (możliwość pozyskania abonentów nie posiadających zestawu do odbioru satelitarnego) dotarcie drogą naziemną do potencjalnych abonentów poprzez program emitowany w czasie niekodowanym ma znaczenie marketingowe.

- 23 lutego – z przedstawicielami Prowincji Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych - Ojcowie Franciszkanie (**Telewizja Niepokalanów**)

Ojcowie Franciszkanie przedstawili trudności techniczne z uruchomieniem 4 stacji nadawczych, o które Krajowa Rada rozszerzyła koncesję Telewizji Niepokalanów. Aby dotrzeć do Opola, Krakowa i Łodzi, konieczny jest dosył satelitarny. W tym celu ojcowie zamierzają złożyć wniosek o koncesję satelitarną. W ten sposób także powstanie możliwość zwiększenia zasięgu odbioru stacji o indywidualnych posiadaczy zestawów satelitarnych oraz wprowadzenia programu Telewizji Niepokalanów do sieci kablowych. Zapytani o plany dotyczące udziału w platformach cyfrowych przedstawiciele nadawcy stwierdzili, że prowadzone są rozmowy z Cyfrą + i Wizją TV.

Krajowa Rada zapytała reprezentantów Zakonu o realizację planów dotyczących powołania spółki producenckiej, która miałaby współpracować z nadawcą w zakresie tworzenia i emisji programu. Ojcowie poinformowali, że spółka taka (pod nazwą Telewizja Familijna), została zarejestrowana, lecz rozwój przedsięwzięcia zależy od rozwoju koncesji o dalsze stacje. Nadawca określił, że 40% zasięgu ludnościowego stanowi minimum dla rozwoju projektu telewizyjnego, jakim jest Telewizja Niepokalanów. Obecnie Zakon uczestniczy jako strona w postępowaniach koncesyjnych, których przedmiotem są wolne kanały telewizyjne i oczekuje ich rozstrzygnięcia. Krajowa Rada poinformowała, że warunkiem dalszego rozwoju Telewizji Niepokalanów jest realizacja aktualnych warunków koncesyjnych, m.in. uruchomienie przyznanych stacji.

W zakresie uchylonego wyrokiem NSA rozszerzenia koncesji Telewizji Niepokalanów o stację zlokalizowaną w Gorlicach (byłe woj. nowosądeckie), Krajowa Rada ponownie przeprowadzi postępowanie koncesyjne.

- 23 lutego - z przedstawicielami **Naszej Telewizji**

Tematem spotkania było podsumowanie wyników pierwszego roku działalności nadawcy ponadregionalnego. Nasza Telewizja dociera (według nadawcy) do około 50% gospodarstw domowych w Polsce, korzystając z nadajników naziemnych, indywidualnych odbiorników satelitarnych oraz w ramach oferty sieci kablowych. Zdaniem przedstawicieli koncesjonariusza konieczne jest dalsze rozszerzanie zasięgu technicznego stacji, jeśli ma ona skutecznie konkurować z innymi stacjami telewizyjnymi. Nadawca przedstawił rozwój programowy stacji, podkreślając że obecnie coraz więcej czasu antenowego przeznacza na emisję programów tworzonych przez producentów krajowych (dla spółki Polskich Mediów S.A. pracuje stale 26 producentów zewnętrznych). Istotną rolę w tworzeniu programu ma także Stowarzyszenie ODRA zrzeszające lokalnych nadawców telewizyjnych, działających w województwach zachodnich Polski. Umowa o współpracy między nadawcą a Stowarzyszeniem, zakładająca retransmisję programu Naszej Telewizji, w godzinach popołudniowych i wieczornych została rozszerzona o stały udział audycji tworzonych przez stacje lokalne na antenie nadawcy ponadregionalnego.

Omówiono także prawne i programowe aspekty zagadnienia związanego z równoległą emisją programu nadawcy transgranicznego, nadającego spoza terytorium Polski – RTL 7 i Naszej Telewizji.

Nadawca poinformował Krajową Radę o sytuacji finansowej spółki i realizacji inwestycji przedstawionych we wniosku koncesyjnym, zwracając uwagę na negatywne konsekwencje niejasnego statusu prawnego, po jej uchyleniu przez NSA. Stan trwający od maja 1998 roku do lutego 1999 roku, w sposób znaczący ograniczył możliwości rozwoju spółki Polskie Media S.A.

- 23 lutego- z przedstawicielami **TVN**

Koncesje wykonywane przez TVN (sieć północna, TVN Warszawa, TVN Łódź) oraz TV Wisła (program TVN Południe), zdaniem koncesjonariuszy, wykonywane są z zachowaniem wszystkich zapisów koncesyjnych. Mimo nieuregulowanej sytuacji prawnej, w związku z wyrokami NSA, w ciągu minionego roku TVN systematycznie rozszerzał swoją widownię. Niektóre audycje, a nawet całe pasma programowe, z powodzeniem konkurują z audycjami emitowanymi przez nadawcę publicznego czy PTS Polsat S.A.

Przedstawiciele spółki TVN poinformowali o rozwoju bazy produkcyjnej i post-produkcyjnej, której możliwości nie są w pełni wykorzystywane w obecnym cyklu programowym. Dlatego też nadawca rozpoczął tworzenie kanału tematycznego poświęconego

informacji i publicystyce pod nazwą TVN News. W tym celu złożył w Krajowej Radzie wnioszek o udzielenie koncesji na nadawanie programu satelitarnego. Niewykluczone, że po wydaniu koncesji TVN News stanie się elementem bukietu cyfrowego nadawanego przez spółkę Wizja TV. Przedstawiciele TVN zwrócili się do Krajowej Rady z pytaniami, dotyczącymi sytuacji prawnej obu platform cyfrowych (Wizja TV i Cyfra +) oraz warunkami uczestnictwa w nich innych programów.

Niezależnie od inicjatyw cyfrowych, reprezentanci nadawcy podkreślili konieczność pilnego rozstrzygnięcia postępowań koncesyjnych, dotyczących już ogłoszonych, wolnych kanałów telewizyjnych oraz zwrócili się do Krajowej Rady z prośbą o intensyfikację działań związanych z uwalnianiem kanałów, będących w dyspozycji MON. Kanały te w przyszłości mają być przeznaczone na potrzeby nadawców komercyjnych.

- 24 lutego - z przedstawicielami **Radia Maryja**

Głównym tematem spotkania była ocena rozwoju technicznego sieci Radia Maryja. Koncesjonariusz poinformował KRRiT o trudnościach z uruchomieniem nadawania za pomocą niektórych częstotliwości przyznanych w koncesji.

Podkreślano także, że część częstotliwości przewidzianych dla Radia Maryja w tzw. projekcie sieci, opracowanym przez Instytut Łączności we Wrocławiu, nie zostało do tej pory przekazanych przez Ministra Łączności, co uniemożliwiło przeprowadzenie przez KRRiT postępowania koncesyjnego z udziałem nadawcy.

Istotnym problemem dla koncesjonariusza jest aktualnie zachowanie pokrycia sygnałem radiowym tych obszarów, na których Radio Maryja nadawane było dotychczas z wykorzystaniem dolnego zakresu UKF lub gościnnie, na tzw. „częstotliwościach diecezjalnych”.

Krajowa Rada zgodziła się, że sprawy te wymagają natychmiastowej interwencji w Ministerstwie Łączności. Ustalono, że zostanie przygotowany katalog najpilniejszych spraw i propozycje niezbędnych rozwiązań technicznych, które zostaną przedstawione na spotkaniu z przedstawicielami Ministerstwa Łączności i Państwowej Agencji Radiokomunikacyjnej zwołanym w tym celu z inicjatywy KRRiT. Udział w spotkaniu zadeklarowali członkowie Rady Programowej Radia Maryja, senator Krystyna Czuba i poseł Jan Maria Jackowski.

- 2 marca - z przedstawicielami **Radia ZET**

Przedstawiciele Radia ZET prezentując wyniki słuchalności określili swoją pozycję jako lidera na rynku nadawców radiowych w 9 największych miastach Polski. W grupie docelowej (osoby w wieku 20-40 lat, z wykształceniem co najmniej średnim) audytorium Radia ZET to 22,6% - co stanowi 2 pozycję wśród wszystkich stacji radiowych.

Nadawca twierdzi jednak, że rozwój stacji hamowany jest przez brak zwiększania technicznego zasięgu sieci radiowej oraz brak rozstrzygnięć Krajowej Rady w kwestii rozszczepiania programu na lokalne pasma. Goście podkreślali znaczenie informacji lokalnych na antenie radia ogólnopolskiego. Ich zdaniem nie istnieje niebezpieczeństwo bezpośredniego konkurencyjnego na lokalnym rynku reklamowym z rozgłościami lokalnymi ze względu na zbyt wysokie ceny reklam ustalone przez RRM (agencja reklamowa Radia ZET).

Stan obecny, w którym jeden z nadawców ogólnopolskich posiada prawo do rozszczepiania swojego programu (RMF FM), podczas gdy drugi jest tego pozbawiony, nosi znamiona nierównego traktowania podmiotów na rynku radiowym.

Koncesjonariusz poinformował również Krajową Radę o sposobie realizacji koncesji w dziedzinie tworzenia programu. Istotnym osiągnięciem zespołu redakcyjnego radia jest

coraz większy udział na antenie urozmaiconych form informacji i publicystyki, szybkie reagowanie na wydarzenia w kraju i za granicą, a także wzbogacanie oferty programowej „wysokimi” gatunkami radiowymi, takimi jak reportaż czy słuchowisko radiowe.

Kontrola działalności programowej nadawców

4.2 Kontrola działalności nadawców jest ustawowym zadaniem KRRiT (art. 6 ust. 2 pkt 4). Zakres tej kontroli jest ściśle określony, bowiem obejmuje przestrzeganie przez nadawców przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, rozporządzeń KRRiT oraz warunków określonych w decyzjach koncesyjnych.

Jednym z kontrolowanych przez KRRiT segmentów jest program nadawców publicznych i koncesjonowanych. Narzędziami, które dają możliwość pełnej i obiektywnej kontroli, są **monitoring** programów oraz coroczna **sprawozdawczość** programowa składana KRRiT przez nadawców publicznych.

Krajowa Rada prowadzi różne rodzaje monitoringu programów: monitoring systematyczny, zgodny z przygotowanym na każdy rok planem; interwencyjny, którego podstawą są skargi i zażalenia wpływające do KRRiT oraz obserwacje programów, wykonywane na zlecenie najwyższych organów państwowych. Celem monitoringu systematycznego jest analiza jakościowa i ilościowa programów oraz ich zgodność z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Od połowy września 1998 roku prace te wspomaga 14 współpracowników terenowych powołanych przez KRRiT w siedmiu miastach Polski (stolicach województw: pomorskiego, dolnośląskiego, śląskiego, małopolskiego, wielkopolskiego, lubelskiego, łódzkiego). Prowadzą oni systematyczny monitoring oraz analizę programów nadawanych przez zlokalizowane tam stacje publiczne i koncesjonowane. Obserwacja programu nadawcy nie jest jednorazowa, lecz powtarzana kilka razy w roku. Chodzi bowiem o uzyskanie materiału porównawczego niezbędnego do kompleksowego opracowania charakterystyki nadawanych programów.

Sprawozdawczością objęci są wyłącznie nadawcy publiczni, zarówno ogólnopolscy jak i regionalni (lokalni). Wspólnie z nadawcami został wypracowany system dorocznej sprawozdawczości programowej.

Te dwie formy kontroli pozwalają KRRiT ocenić działalność programową nadawców oraz stopień respektowania przez nich obowiązującego prawa.

4.3 Podobnie jak w latach poprzednich, nadawcy publiczni („Polskie Radio” S.A. - cztery programy ogólnokrajowe, jeden nadawany za granicą; 17 regionalnych rozgłośni radia publicznego w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, we Wrocławiu i Zielonej Górze; „Telewizja Polska” S.A. – dwa programy ogólnokrajowe, jeden nadawany dla Polaków mieszkających poza granicami kraju oraz 12 oddziałów terenowych TVP S.A, w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Krakowie, Katowicach, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Wrocławiu, Warszawie) nadesłali na przełomie stycznia i lutego 1999 roku sprawozdania ze swojej działalności programowej za 1998 rok. Departament Programowy i Monitoringu w Biurze KRRiT oceniał działalność programową nadawców poprzez analizę danych dotyczących: struktury gatunkowej programu, udziału reklam, realizacji w programie przepisów art. 21 ust. 2 pkt 5 oraz 7 – 9

ustawy o radiofonii i telewizji, udziału w programach produkcji producentów krajowych i niezależnych. Dodatkowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale II Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji.

Kontrola przestrzegania przez nadawców warunków programowych określonych w ustawie i w koncesjach.

4.4 Przedmiotem kontroli w okresie sprawozdawczym były programy nadawane przez lokalnych nadawców koncesjonowanych, w szczególności realizacja zobowiązań koncesyjnych. W marcu i lipcu 1998 roku zmonitorowano trzy stacje radiowe: Radio Parada (Łódź), Radio Fon (Częstochowa) oraz ponadregionalną Rozgłośnie Harcerską.

Radio Parada monitorowano dwukrotnie: w marcu 1998 roku i w styczniu 1999 roku. Badano charakter programu, sprawdzano w nim obecność muzyki (w tym polskiej) oraz audycji informacyjnych, publicystycznych, edukacyjnych, audycji o tematyce lokalnej. Do ich nadawania zobowiązuje nadawcę posiadana koncesja. Program był także badany pod kątem procentowego udziału wymienionych rodzajów audycji oraz muzyki w tygodniowym czasie nadawania. Sprawdzano obecność audycji pochodzących od nadawcy innego niż koncesjonariusz. Badano sposób informowania, gdyż koncesja zobowiązuje nadawcę do przestrzegania zasady niezależności politycznej i obiektywizmu w informowaniu. Sprawdzano również obecność audycji producentów krajowych i producentów krajowych innych niż nadawca oraz ich udział w tygodniowym czasie nadawania.

Ponadto została przeprowadzona analiza układu dobowego programu i sporządzona charakterystyka wszystkich rodzajów audycji oraz muzyki i reklamy. W wyniku monitoringu stwierdzono, że Radio Parada tylko w części wypełnia obowiązki zapisane w koncesji.

Monitoring programu **Radia Fon** przeprowadzono w dniach 8 lipca – 16 lipca 1998 roku. Sprawdzano w szczególności obecność dzienników i audycji publicystycznych o charakterze społecznym, audycji o tematyce lokalnej i edukacyjnych. Ponadto badano program pod kątem udziału audycji wytworzonych przez producentów krajowych innych niż nadawca w tygodniowym czasie nadawania. W badanej próbie stwierdzono, że nie wszystkie zapisy koncesyjne dotyczące programu są respektowane przez nadawcę. Program Radia Fon nadal jest obserwowany.

Od 10 do 17 lipca 1998 roku analizowano 157 godzin programu nadawanego przez **Rozgłośnie Harcerską**. Sprawdzano w nim obecność audycji informacyjnych, publicystycznych o tematyce społecznej, edukacyjnych, artystycznych, sportowych, audycji o tematyce lokalnej i adresowanych do młodzieży. Ponadto badano procentowy udział tych audycji w tygodniowym czasie nadawania programu. Analizowano również treść audycji adresowanych do młodzieży w celu stwierdzenia, czy nadawca – w ramach zobowiązań koncesyjnych - promuje młodzieżowe inicjatywy artystyczne, naukowe, społeczne, prezentuje twórczość młodych utalentowanych autorów, popularyzuje różne dziedziny wiedzy, uświadamia potrzeby ochrony środowiska naturalnego. Analizując ład antenowy, wzięto pod uwagę: częstotliwość wejść prezenterkich, jingli, informacji o aktualnej dacie i godzinie, zapowiedzi audycji oraz informacje o częstotliwości, na której nadaje stacja.

Stwierdzono, że Rozgłośnia Harcerska w badanym okresie nie realizowała w wymaganym stopniu zobowiązań koncesyjnych. Program jest nadal obserwowany.

Od stycznia do marca 1999 roku zmonitorowano tygodniowe próby programu w 13 stacjach radiowych oraz jedną próbę programu telewizyjnego. Byli to nadawcy działający w Gdańsku (Radio Plus, Radio Eska Nord), Katowicach (Radio Flash, Radio Top), Krakowie (Radio Wanda, Radio Alfa), Lublinie (Radio Puls, Radio Rytm), Łodzi (Radio Parada, Radio Manhattan), Poznaniu (Radio RMI FM, Radio S), Wrocławiu (TV Dolnośląska, Radio Eska).

W programach tych badano:

- udział audycji, których treścią była tematyka lokalna, audycji edukacyjnych, dzienników (stacje radiowe: Flash, Top, Alfa, Eska Nord, Wanda, Puls, Rytm, Manhattan, RMI, S, Eska Wrocław, Telewizja Dolnośląska);
- udział audycji artystycznych (stacje: Flash, Alfa, Puls, RMI, Eska Wrocław);
- udział audycji rozrywkowych (stacje S Poznań, Alfa,), sportowych i religijnych (Radio Puls);
- udział audycji adresowanych do dzieci młodzieży i rodziny (Radio RMI, Radio S, Telewizja Dolnośląska, Radio Flash);
- udział muzyki polskiej (Radio Alfa, Radio Rytm, Radio RMI, Radio S);
- charakter programu nadawanego przez stacje radiowe: Plus, Top, Puls, Manhattan, Eska Wrocław).

Przeprowadzona analiza tygodniowej próbki programów emitowanych przez wymienionych nadawców wykazała, że nie wszyscy wypełniają zapisy koncesyjne w wymaganym stopniu. Krajowa Rada nadal prowadzi obserwację tych programów pod kątem respektowania przez nadawców nałożonych na nich obowiązków.

4.5 W okresie sprawozdawczym KRRiT śledziła, czy i w jakim stopniu nadawcy realizują postanowienia art. 15 ust. 1 i 3 ustawy o radiofonii i telewizji (ust. 1: minimalny udział w programie, nie mniejszy jednak niż 30 proc. rocznego czasu nadawania programu, audycji wytworzonych przez producentów krajowych; ust. 2: Nadawcy przeznaczają co najmniej 10 proc. rocznego czasu nadawania programu na audycje wytworzone przez producentów krajowych innych niż nadawca. Kilkakrotnie analizowano wyniki badań dotyczących udziału produkcji amerykańskiej w programach nadawanych przez telewizję publiczną (TVP 1, TVP 2, WOT) i nadawców komercyjnych: Polsat, TVN, Nasza TV, Canal + oraz HBO, polskojęzyczny program filmowy, nadawany spoza terytorium Polski. Analizy wyników badań sporządzono na podstawie miesięcznego programu ramowego (HBO, Polsat, TVN, Nasza TV, TVP 1 i 2) oraz danych pochodzących od nadawców (Canal + i WOT).

Ponadto w lutym 1998 roku przeprowadzono analizę udziału w programie Polsatu (ze wskazaniem rodzajów audycji) produkcji amerykańskiej, europejskiej i polskiej.

Analizowano również wyniki badań dotyczących proporcji produkcji amerykańskiej do produkcji europejskiej i polskiej w polskojęzycznym programie filmowym HBO nadanym w okresie 1 – 30 kwietnia oraz 1- 31 sierpnia 1998 roku.

W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono, że udział produkcji amerykańskiej w tym okresie wyniósł 35 – 50% w programach komercyjnych nadawców koncesjonowanych. W programach nadawców publicznych – TVP 1, TVP 2, WOT – produkcja amerykańska stanowiła 10 – 20%. W amerykańskim płatnym kanale filmowym HBO udział produkcji amerykańskiej sięgał 80%. Produkcja europejska stanowiła w HBO ok. 9% (łącznie z produkcją polską).

Systematyczne monitorowanie programów wybranych nadawców publicznych

4.6 W okresie sprawozdawczym przeprowadzono monitoring programów nadawanych przez siedmiu regionalnych nadawców radiowych oraz przez siedem telewizyjnych oddziałów terenowych TVP S.A. Były to rozgłośnie regionalne Polskiego Radia w: Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie Łodzi, Poznaniu, Wrocławiu, oraz oddziały terenowe TVP S.A. w: Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Wrocławiu. W kręgu zainteresowania Krajowej Rady znalazły się radiowe audycje edukacyjne i literackie, ich jakość oraz udział w tygodniowym programie. Przygotowana ocena została sporządzona na podstawie tygodniowego monitoringu nadawanych programów oraz planów i sprawozdań programowych składanych do KRRiT przez nadawców.

Monitorowani **nadawcy radiowi** w większości utrzymują deklarowany w planach i sprawozdaniach z działalności programowej udział audycji literackich. Wyjątkiem jest tu Radio Gdańsk, które w nadesłanych do KRRiT dokumentach zawyżyło kwoty udziału w programie tego rodzaju audycji. Podobnie postąpiono z audycjami edukacyjnymi. Tylko dwóch spośród monitorowanych nadawców (Radio Gdańsk i Radio Lublin) zadeklarowało większy – niż wykazał to monitoring – udział w programie audycji edukacyjnych.

W maju 1998 roku poddano badaniu 14 wydań Sygnałów dnia oraz 20 audycji Z kraju i ze świata nadanych w Programie 1 Polskiego Radia w okresie od 15 kwietnia do 5 maja 1998 roku. Celem monitoringu było sprawdzenie czy w wybranych audycjach przestrzegane są zasady: bezstronności, rzetelności i równowagi w informowaniu o bieżących, najważniejszych wydarzeniach w kraju.

Stwierdzono, że na 451 przekazów łącznie było 308 dotyczących wydarzeń krajowych. W badanych serwisach 70% informacji krajowych dotyczyło tematyki politycznej. Odnotowano 95 przekazów (44% przekazów politycznych) poświęconych działaniom koalicji rządzącej. Informacje dotyczące działań opozycji parlamentarnej stanowiły blisko 20% krajowych przekazów politycznych. Informacje o pracach prezydenta RP stanowiły ponad 18% ogółu informacji politycznych.

Analiza treści przekazów informacyjnych wyemitowanych przez nadawcę w porannych i wieczornych serwisach informacyjnych, pozwala na stwierdzenie braku równowagi w prezentowaniu racji i stanowisk dwóch stron sporu politycznego. Co najmniej w kilku przypadkach wielostronnej krytyki działań koalicji rządzącej jej przedstawicielom nie dano szansy ustosunkowania się do stawianych zarzutów.

Co najmniej dwukrotnie, w monitorowanym materiale wątpliwości wzbudzała też hierarchia informacji w serwisie, a zwłaszcza ranga przypisywana danej informacji przez nadawcę w stosunku do jej faktycznego znaczenia, a także brak podstawowych informacji backgroundowych (brak w przekazie odpowiedzi na jedno z podstawowych pytań: kto?, gdzie?, kiedy? dlaczego?, ułatwiających lub wręcz umożliwiających odbiorcy pełne zrozumienie informacji).

Należy podkreślić, że przekazy informacyjne pod adresem, których można było sformułować zastrzeżenia stanowią jedynie niewielką część (około 3%) ogółu przekazów Z kraju i ze świata i Sygnałów dnia. Stanowi to mniej niż 5% przekazywanych w tym czasie informacji krajowych.

W Sygnałach dnia stałym elementem są rozmowy z gośćmi. Podczas analizy stwierdzono, że większość podejmowanych w audycji tematów odnosiła się do spraw bieżących związanych z pracami rządu, sporów wewnątrz koalicji i reformy administracyjnej państwa. Gośćmi byli przedstawiciele rządu, koalicji, opozycji oraz niezależni eksperci różnych dziedzin.

W rozmowach z gośćmi w Sygnałach dnia, stronę opozycyjną reprezentował SLD. Ani razu nie przedstawiono stanowiska przedstawicieli PSL, UP czy ROP.

W styczniu 1999 roku przeprowadzony został monitoring audycji informacyjnych i publicystycznych, nadanych przez TVP S.A. Analiza obejmuje: 31 głównych wydań Wiadomości, 31 wydań Panoramy oraz 31 wydań Teleexpressu. W grupie audycji publicystycznych monitoringiem objęto 20 wydań cyklu W centrum uwagi w TVP 1, a także Debatę (TVP 1, 26 stycznia 1999 roku).

Celem analizy było zbadanie sposobu informowania o bieżących wydarzeniach w kraju, z uwzględnieniem najważniejszych wydarzeń politycznych i społecznych, omawianych w głównych audycjach informacyjnych oraz w audycji „W centrum uwagi”. Szczególną uwagę zwrócono na zawartość merytoryczną serwisów, strukturę i układ informacji w serwisie, tematy i rangę najważniejszych informacji dnia. Dokonano również analizy porównawczej trzech głównych serwisów z obu programów ogólnokrajowych pod względem doboru informacji. Analizowano przekazy, zarówno krajowe jak i zagraniczne, dotyczące Polski pod względem rzetelności, obiektywizmu i zachowania równowagi.

Analiza wykazała, że wszystkie serwisy na bieżąco informowały o najważniejszych wydarzeniach w kraju i zagranicą. Audycje informacyjne reagowały we właściwym momencie i adekwatnie do sytuacji na rozgrywające się w styczniu najważniejsze wydarzenia społeczne i polityczne.

Najwięcej informacji krajowych – blisko połowę wszystkich serwisach - poświęcono wydarzeniom dotyczącym życia społecznego (54 % Teleexpress, 49% Wiadomości, 46% Panorama).

Nieco mniej było przekazów politycznych. Najwięcej w Panoramie, natomiast najmniej w Teleexpressie (37% Panorama, 36 % Wiadomości, 18% Teleexpress). Najrzadziej we wszystkich serwisach podejmowano tematy gospodarcze (6% Wiadomości, po 3 % Panorama i Teleexpress). Zarówno w serwisach Panoramy jak i Wiadomości najczęściej przedstawiano wypowiedzi polityków. W Panoramie najczęściej wypowiadali się na antenie minister zdrowia i opieki społecznej Wojciech Maksymowicz oraz premier Jerzy Buzek. W Wiadomościach o wypowiedź proszono najczęściej Wojciecha Maksymowicza, Leszka Balcerowicza, Mariana Krzaklewskiego oraz Jerzego Buzka.

We wszystkich serwisach obecna była tematyka kulturalna, a przekazów na ten temat było więcej niż informacji gospodarczych (najwięcej w Teleexpressie).

W Wiadomościach i Panoramie najwyższą rangę nadawano informacjom politycznym, częściej jednak w serwisie Programu 2 niż Programu 1. Na jednej z trzech pierwszych pozycji w serwisie Programu 1 zamieszczono 53 % informacji politycznych, a w Panoramie 61 %. Teleexpress na najwyższych miejscach w serwisie podawał informacje społeczne. Stanowiły one 52 % przekazów w grupie trzech pierwszych informacji w serwisie.

W analizie stwierdzono duże podobieństwa w zawartości głównych serwisów informacyjnych w Programie 1 i 2 TVP S.A. W obydwu serwisach ważne miejsce zajmowały informacje związane z wprowadzeniem reformy systemu opieki zdrowotnej, a także reformy

administracyjnej, w mniejszym zaś stopniu reformy systemu zabezpieczenia społecznego i edukacji.

Panorama, Wiadomości i Teleexpress poprzez globalizację lokalnych przykładów ukazywały negatywnie sytuację w państwie po wprowadzeniu reform systemu ochrony zdrowia i administracyjnej.

Najczęstsze zastrzeżenia pod adresem relacji w serwisach TVP S.A. w styczniu dotyczyły braku informacji backgroundowych, a więc szerszego tła, wyjaśniającego i przypominającego okoliczności omawianych wydarzeń. W wielu relacjach zabrakło czytelnego dla widza komentarza dziennikarskiego lub krótkiej analizy, która wyjaśniłaby omawiane wydarzenia czyniąc informację bardziej zrozumiałą.

Audycje W centrum uwagi wypełniły w styczniu swoje zadanie. Cykl ten był dopełnieniem a zarazem rozwinięciem przekazów zawartych w audycjach informacyjnych TVP S.A. Większość tematów omówionych w cyklu dotyczyło w styczniu wydarzeń politycznych. Nadawca zareagował adekwatnie do rangi wydarzeń omawianych w danym dniu w serwisach. Wyjątek stanowiła audycja nadana 5 stycznia br., której gościem był przewodniczący SdRP Leszek Miller. Zastrzeżenia dotyczyły zasady wyboru gości zaproszonych do udziału w rozmowie oraz sposobu prowadzenia audycji. W tej sprawie, skierowana została do KRRiT skarga pod adresem nadawcy publicznego, która została niezwłocznie rozpatrzona.

Program nadawany przez **oddziały terenowe TVP S.A.** monitorowany był pod kątem jego zawartości i jakości. W okresie 1 – 7 grudnia 1998 roku strukturę gatunkową własnych programów regionalnych wypełniały przede wszystkim publicystyka i informacja, które nastawione były głównie na problemy regionu. Pozostałe rodzaje audycji, tj. edukacyjno-poradnicze, rozrywkowe, o tematyce sportowej czy religijnej miały niewielki udział w programach. Jakość programów własnych nadawanych przez oddziały terenowe została oceniona pozytywnie.

Ważne wydarzenia społeczne i polityczne w programach nadawców publicznych i koncesjonowanych

4.7 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w ramach ustawowego obowiązku kontrolnego obserwuje relacjonowanie ważnych wydarzeń społecznych i politycznych w mediach elektronicznych. W roku ubiegłym z wielką uwagą KRRiT śledziła w programach telewizyjnych i radiowych kampanię wyborczą do rad gmin, powiatów i sejmików województw. Szczegółowej analizie poddano ostatnie dwa tygodnie kampanii, tj. od 26 września 1998 roku do 9 października 1998 roku. Okres ten został wybrany ze względu na to, że w tym czasie przysługiwało komitetom wyborczym prawo do nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych w programach spółek publicznej radiofonii regionalnej i terenowych oddziałów TVP S.A oraz w programach ogólnokrajowych Polskiego Radia S.A. i TVP S.A.

W programach ogólnokrajowych i w 8 regionalnych programach telewizji publicznej badaniem objęto główne wydania audycji informacyjnych i wybrane audycje z gatunku publicystyki bieżącej, ponadto audycje edukacyjne podejmujące tematykę samorządową i wyborów do władz samorządowych.

W programach I i III Polskiego Radia monitorowano główne wydania audycji informacyjnych, audycje informacyjno-publicystyczne oraz publicystyczne podejmujące tematykę bieżącą. Badaniu poddano również audycje edukacyjne nadane w programach I, II, Radiu Bis oraz obu programach ogólnokrajowych TVP S.A., podejmujące tematykę samorządową i tematykę wyborów do władz samorządowych. Celem badania była ocena audycji popularyzujących ideę samorządności w okresie bezpośrednio poprzedzającym wybory samorządowe.

Ponadto w programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych sprawdzano:

- obecność i łączny czas trwania audycji komitetów wyborczych rozpowszechnianych bezpłatnie;
- częstotliwość informowania o bieżących wydarzeniach związanych z przebiegiem kampanii;
- zapewnienie poszczególnym komitetom wyborczym i kandydatom warunków dla bezstronnej, rzetelnej prezentacji programów wyborczych;
- skalę i rangę obecności w audycjach informacyjnych i publicystycznych tematyki wyborczej oraz jej dynamikę;
- zachowanie przez publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych zasad obiektywizmu, bezstronności i neutralności w sposobie relacjonowania;
- respektowanie zakazu publikacji sondaży i zachowanie ciszy przedwyborczej.

Monitorowano również audycje informacyjne i publicystyczne, płatne reklamy wyborcze, bezpłatne audycje wyborcze nadawane w wybranych programach nadawców koncesjonowanych, tj. w Radiu Radom, Radiu Mazowsze, Radiu Łan i telewizji kablowej Porion. W tak dobranej próbie badano skalę i rangę obecności tematyki wyborczej, równowagę w sposobie prezentacji komitetów wyborczych, dynamikę kampanii. Analizowano też sposób relacjonowania przebiegu kampanii wyborczej w audycjach informacyjnych.

Szczegółowe wyniki monitoringu zawiera załącznik pt. „Monitoring kampanii samorządowej w mediach elektronicznych”.

Monitoring interwencyjny

4.8 Jednym z najważniejszych wydarzeń 1998 roku w Polsce był proces przygotowań do reform społecznych. Media szeroko podejmowały ten temat, nie zawsze w taki sposób, który nie budziłby zastrzeżeń. Do KKRiT wpływały w tej sprawie protesty. Rada rozpatrywała skargę dotyczącą TVP S.A., złożoną przez pełnomocnika rządu do spraw reform ustrojowych państwa, Michała Kuleszy. Przedmiotem skargi był sposób informowania przez telewizję publiczną o pracach nad przygotowaniem i wprowadzaniem reformy administracyjnej kraju. Minister Michał Kulesza postawił zarzut naruszenia przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, tj. art. 1 ust. 3a (upowszechnianie edukacji obywatelskiej), art. 21 ust. 2 pkt 2 (rzetelne ukazywanie całej różnorodności wydarzeń i zjawisk w kraju i za granicą) i art. 21. ust. 2 pkt 3 (sprzyjanie swobodnemu kształtowaniu się poglądów obywateli oraz formowaniu się opinii

publicznej). Ponadto zarzucił nadawcy brak obiektywizmu, nierzetelność w informowaniu oraz pomijanie wielu istotnych informacji w *Wiadomościach i Panoramy*.

Departament Programowy i Monitoringu w Biurze KRRiT, w dniach 22 – 30 czerwca 1998 roku poddał analizie materiał audiowizualny pochodzący z obu programów ogólnokrajowych TVP S.A.

Materiał ten obejmował audycje wyemitowane w okresie:

- 31 grudnia 1997 roku – 23 kwietnia 1998 roku - 15 edycji *Wiadomości, Panoramy i Teleekspresu* oraz 1 audycja publicystyczna *W centrum uwagi* (materiał nadesłany przez nadawcę);
- 2 kwietnia – 29 kwietnia 1998 roku - główne wydania *Wiadomości i Panoramy, W centrum uwagi, Rozmowa dnia, Opinie, Linia specjalna, Diariusz rządowy, Tydzień prezydenta, Forum*.
- Ponadto wykorzystano nadesłane przez TVP S.A. tzw. *szpigle* i dokumentację audycji wyemitowanych od grudnia 1997 roku do kwietnia 1998 roku (w przypadku audycji informacyjnych od stycznia do kwietnia 1998 roku).

Wnikliwej analizie poddano również:

- relację w *Panoramie* z 23 kwietnia 1998 r. z sejmowej debaty nad ustawami ustrojowymi państwa;
- relacje dotyczące protestów w obronie województwa bielskiego, które znalazły się w *Panoramie* 16 lutego 1998 (godzina 16:00 i 18:00), *Wiadomościach* 23 lutego 1998 roku, 22 marca 1998 roku;
- relacje z wizyty premiera Jerzego Buzka w województwie bielskim - badano przekaz pod kątem jego rzetelności.

W audycjach informacyjnych i publicystycznych badano obecność tematyki reformy ustrojowej państwa. Ponadto analizowano audycje pod kątem sposobu przedstawiania i relacjonowania ważnych wydarzeń, zachowania obiektywizmu rzetelności w informowaniu.

Dodatkowe informacje na ten temat znajdują się również w rozdziale II Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji.

Po ukazaniu się, w kwietniu 1998 roku, niepokojących publikacji prasowych dotyczących działalności Radia City ze Słupska, KRRiT postanowiła zapoznać się z programem nadawanym przez tę stację. W czerwcu ubiegłego roku przeprowadzono analizę programu radiowego, zarejestrowanego na kasetach skonfiskowanych przez Prokuraturę Rejonową w Słupsku. Przeprowadzono monitoring 320 godzin programu, na co składało się między innymi sześć wydań audycji *Talk show* i trzy wydania audycji *Piwna rozmowa*, które ze względu na treść zostały poddane szczególnie wnikliwej analizie. Audycje te badano m.in. w kontekście przestrzegania przez nadawcę art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji.

Kolejny monitoring programu Radia City został przeprowadzony w październiku 1998 roku. Badaniu poddano program nadany w dniach 31 sierpnia – 4 września 1998 roku. Celem analizy było sprawdzenie, czy nadawca zastosował się do wezwania przewodniczącego KRRiT i zaniechał rozpowszechniania audycji *Piwna rozmowa* i *Talk show*, w których naruszano dobra osobiste osób prywatnych i publicznych. W związku z podjęciem przez KRRiT uchwały o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia koncesji, dokonano jeszcze jednego badania programu Radia City. Analizie poddano próbę programu nadanego w dniach 3 - 5 listopada ubiegłego roku. Program badano w kontekście

przestrzegania ustawy o radiofonii i telewizji i warunków koncesji. W styczniu bieżącego roku, na wniosek słupskich komitetów parafialnych, podjęto kolejny monitoring Radia City. Tym razem analizie poddano trzy wydania cyklicznych audycji *Piątek nie dla niewiniątek*, emitowanych raz w tygodniu. Postępowanie w tej sprawie trwa.

Podstawą do innego monitoringu interwencyjnego była skarga wojewody gorzowskiego na Rozgłośnie Regionalną Polskiego Radia S.A. w Zielonej Górze – „Radio Zachód” S.A. Wojewoda gorzowski zarzucił nadawcy nie wywiązywanie się z ustawowego obowiązku dostarczania w równym stopniu informacji o województwach: zielonogórskim i gorzowskim. Wojewoda gorzowski stwierdził, że informacje o wydarzeniach w województwie gorzowskim są w programie Radia Zachód pomijane. W związku z tymi zarzutami poddano badaniu, w grudniu ubiegłego roku, siedmiodniową próbkę programu.

Zarzut, iż Radio Zachód pomija tematykę gorzowską nie został potwierdzony. Liczba przekazów dotyczących obu województw w badanej próbie była proporcjonalna. Jednakże zauważono, że nie były one równe pod względem rangi. Przekazy dotyczące Gorzowa odnosiły się w większości do tego miasta, zaś dotyczące Zielonej Góry rozwinięte były o problematykę całego regionu.

Analizy problemowe wykonane na zlecenie najwyższych organów i instytucji państwowych

4.9 W pierwszym kwartale 1998 roku KRRiT przekazała Sejmowej Komisji Kultury i Środków Masowego Przekazu opracowanie, dotyczące obecnego stanu i perspektyw rozwoju radiofonii regionalnej. Dokonano analizy działalności programowej 17 rozgłośni regionalnych radia publicznego. Jako stałe kryteria oceny dla wszystkich rozgłośni przyjęto: budowę i zawartość programu oraz udział w programie audycji, realizujących zobowiązania wynikające z ustawy o radiofonii i telewizji (zwłaszcza art. 21 ust. 2 pkt 9, art. 21 ust. 2, art. 21 ust. 2 pkt 7, art. 21 ust. 2 pkt 7a, art. 21 ust. 2, pkt 8), pozycję rozgłośni na antenie ogólnopolskiej, tendencje programowe, w porównaniu z rokiem poprzednim, oraz audytorium rozgłośni na tle innych stacji nadających w regionie.

Analiza oferty programowej pozwoliła stwierdzić, iż w różnym stopniu, ale jednak radiowi nadawcy publiczni wypełniają powinności programowe zawarte w ustawie o radiofonii i telewizji. Profil programowy tych stacji od kilku lat nie zmienia się. Wciąż dominuje informacja, publicystyka i muzyka. Jednak w każdym kolejnym roku większość rozgłośni zwiększa udział tych rodzajów audycji, które realizują misję nadawcy publicznego. Analiza pt. „Radiofonia regionalna – stan obecny i perspektywy rozwoju” stanowi załącznik do Sprawozdania KRRiT.

Na prośbę Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą, KRRiT badała jakość programu TV POLONIA. Przeanalizowano miesięczny układ ramowy programu (16 marca – 19 kwietnia 1998 roku) oraz przeprowadzono monitoring dwutygodniowego programu wyemitowanego w okresie 4 - 19 kwietnia 1998 roku. Szczegółową analizą objęto te audycje, które na podstawie posiadanych informacji programowych można było uznać za zrealizowane w programie specjalnie dla potrzeb nadawcy. Celem analizy było uzyskanie odpowiedzi na pytania:

- na ile i jakiej jakości oferta programowa TV POLONIA o charakterze uniwersalnym zaspokaja podstawowe potrzeby środowisk polonijnych w zakresie wymiany informacji i opinii o Polsce?
- czy program spełnia funkcje integrujące poszczególne środowiska Polaków za granicą?
- czy różnicuje się ofertę programową uwzględniając odmienność potrzeb Polonii i Polaków zamieszkałych na Wschodzie?

Analiza programu satelitarnego wykazała, że TV Polonia zaspokaja podstawowe potrzeby środowisk polonijnych w zakresie wymiany informacji i opinii o Polsce. Jednak ze względu na różnice kulturowe, jak i społeczno – ekonomiczne, należałoby zróżnicować ofertę programową z przeznaczeniem dla widza mieszkającego na Wschodzie i na Zachodzie. Jednym z zadań TV Polonia, wynikających z charakteru stacji, jest integracja poszczególnych środowisk Polaków poprzez przybliżenie różnych stylów życia, pokazywanie problemów, jak też prezentowanie doświadczeń i wzorców zachowań. W badanej próbie niestety nie było audycji, które spełniałyby tę rolę.

Monitoring programu TV Polonia stanowi załącznik do Sprawozdania KRRiT.

W sierpniu 1998 roku monitorowano audycję cykliczną *Jaka Polska*, która była nadawana w programie TVP 1 w okresie od 27 maja do 31 sierpnia 1998 roku. Badaniu poddano 68 odcinków audycji. Celem badania było sprawdzenie, czy i w jakim stopniu nadawca publiczny przybliżył społeczeństwu założenia reformy administracyjnej państwa. W celu określenia stopnia zainteresowania widzów prezentowanym tematem dokonano analizy wyników badań telemetrycznych.

Analiza wyników badań widowni telewizyjnej i audytorium radiowego

4.10 Podobnie jak w poprzednich latach, Departament Programowy i Monitoringu w Biurze KRRiT prowadził w 1998 roku analizy zasięgu i społecznego odbioru programów radiowych i telewizyjnych nadawanych w Polsce. Podstawy do tych analiz stanowiły wyniki badań prowadzonych przez wyspecjalizowane ośrodki badawcze zajmujące się mediami, z którymi KRRiT współpracuje: OBOP (sondaże i badania telemetryczne dotyczące odbioru telewizji oraz systematyczne badanie odbioru radia *Radiomonitor*), AGB Polska (systematyczne badanie telemetryczne), *Estymator* (dwa razy w roku badanie zasięgów prasy, radia i telewizji w Polsce).

Na prośbę Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu przygotowano analizę wielkości audytorium siedemnastu rozgłośni Polskiego Radia S.A. w 1997 roku. Dokonano porównania zasięgów tygodniowych i udziałów w łącznym czasie słuchania radia każdej ze stacji regionalnych na obszarze ich nadawania. Każda z rozgłośni przedstawiona została na tle lokalnych i ogólnopolskich nadawców komercyjnych i publicznych.

Sporządzono również analizę wielkości audytorium trzech ogólnopolskich programów Polskiego Radia S.A. i Rozgłośni Regionalnej Radia Łódź S.A. Celem analizy było zbadanie udziału w rynku (czyli procentowego udziału programu w łącznym czasie słuchania radia w ciągu dnia) oraz zasięgu tygodniowego (czyli odsetka osób słuchających programu przynajmniej raz w tygodniu), jak i zasięgu dziennego (czyli odsetka osób słuchających programu przynajmniej przez 15 minut dziennie). Wielkość audytorium Radia Łódź S.A. zanalizowano w trzech obszarach: miasta, województwa i regionu.

Dokonano również analizy pozycji dwóch stacji: Radia Maryja i Radia Zet, które w wyniku badań uzyskały wysokie miejsce pod względem wielkości audytorium. W analizie wskazano przyczyny, które spowodowały osiągnięcie tak wysokiej pozycji na rynku ogólnopolskich stacji radiowych, prześledzono również odbiór tych stacji w grupach społeczno-demograficznych.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono również analizę audytorium audycji edukacyjnych nadawanych przez Polskie Radio S.A. oraz analizę widowni audycji edukacyjnych nadanych w 1 i 2 programie TVP S.A. W wyniku badań określono odbiorcę audycji edukacyjnych oraz wielkość audytorium i widowni.

W związku z rozwojem dwóch ponadregionalnych nadawców koncesjonowanych – TVN, która rozpoczęła nadawanie jeszcze w 1997 roku i Nasza Telewizja, nadająca program od stycznia 1998 roku - w połowie roku podjęto badanie dynamiki rozwoju rynku telewizyjnego (za pierwsze półrocze 1998 roku, w zestawieniu z 1997 rokiem).

Przedmiotem opracowania była analiza pozycji na rynku telewizyjnym poszczególnych nadawców publicznych oraz komercyjnych. Pokazano zmiany i przesunięcia, jakie wśród nich nastąpiły w związku z rozwojem konkurencyjnych telewizji.

W okresie od grudnia 1998 roku do stycznia 1999 roku sporządzono przekrojowe analizy dynamiki rozwoju rynku telewizyjnego i radiowego w 1998 roku. Analiza rynku radiowego została sporządzona na podstawie badań OBOP (systematyczne badanie odbioru radia *Radiomonitor*). Celem opracowania było pokazanie głównych tendencji i zmian, jakie miały miejsce w okresie styczeń-grudzień 1998 roku. W analizie uwzględniono nowe inicjatywy radiowe wynikające z sytuacji na rynku. W analizie zwrócono uwagę na inicjatywy integracyjne na rynku lokalnych nadawców koncesjonowanych wynikające m. in. z konieczności konkurencji z bardzo silnymi rozgłościami ogólnopolskimi zarówno komercyjnymi, jak i publicznymi z jednej strony, z drugiej zaś - na szczeblu regionalnym i lokalnym z regionalnymi rozgłościami PR S.A. i niektórymi nadawcami lokalnymi. Analiza zawiera porównanie pozycji nadawców w rankingu w odniesieniu do 1997 roku.

Sporządzono również analizę rynku telewizyjnego na podstawie badań telemetrycznych AGB Polska. Jej celem było pokazanie przesunięć wśród nadawców telewizyjnych komercyjnych i publicznych ze szczególnym uwzględnieniem nowych nadawców naziemnych - TVN i Naszej TV oraz platformy cyfrowej Wizja TV (na podstawie udziału w łącznym czasie oglądania telewizji). Pokazano zmiany w rankingach nadawców w porównaniu z 1997 rokiem. W analizie uwzględniono nadawców publicznych i komercyjnych. Dodatkowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale I Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji.

Monitoring działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców publicznych i komercyjnych

4.11 Ocena i kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej prowadzona jest wielopłaszczyznowo:

- na podstawie analizy dokumentacji rozpowszechnianych przez nadawców reklam i audycji sponsorowanych,
- na podstawie analizy archiwalnych materiałów dźwiękowych i wizualnych,

- bezpośrednio u nadawców,
- na podstawie interwencji wobec reklamy i sponsoringu, zgłaszanych przez słuchaczy i widzów, nadawców oraz członków KRRiT.

Interwencja członków KRRiT spowodowała, że 8 października 1998 roku KRRiT zajęła się sprawą reklamy telewizyjnej „Americanos Jeans - 1962” (z udziałem Bogusława Lindy). Reklama ta emitowana w TVP S.A., Polsacie i TVN wywołała protesty widzów. Zdaniem członków KRRiT ta reklama jest promocją zachowań bezwstydných i nieobyczajnych. Przewodniczący KRRiT zwrócił się do nadawców o zaprzestanie emisji. Kwestionowaną reklamę emitowała również telewizja RTL 7, która jednak nadaje program z Luksemburga, nie posiada polskiej koncesji i nie podlega polskiemu prawu.

Jest to pierwszy przypadek zakwestionowania emisji spotu reklamowego w działalności KRRiT.

4.12 Od 14 listopada 1998 roku programy 1 i 2 TVP S.A., Polsat, TVN oraz Canal+ (w czasie niekodowanym) rozpoczęły emisję 30-sekundowego spotu reklamowego, przedstawiającego płynący po morzu jacht z charakterystyczną nazwą Bols, z dodatkami w postaci stylizacji i medali na żaglu. Znak ten jest łudząco podobny do umieszczanego na butelkach z alkoholem. Hasło reklamy „czysta przyjemność” może być również kojarzone z czystą wódką - jednym z produktów firmy Bols. Przewodniczący KRRiT zwrócił się do nadawców o wstrzymanie emisji tej reklamy. Do wezwania niezwłocznie zastosowała się jedynie TVN, zaprzestając emisji 25 listopada. Telewizja publiczna jedynie emisję (od 30 listopada) zawiesiła, podobnie postąpił Polsat (od 1 grudnia). Canal+ emitował reklamę Bols'a do 6 grudnia 1998 roku.

Na rozpowszechnianie tej reklamy zareagował również 18 listopada 1998 roku prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, kierując do prezesa TVP S.A. pismo z prośbą o rozważenie możliwości zaniechania emisji. Prezes Urzędu swoje stanowisko uzasadnia tym, że nazwa Bols jest powszechnie znana jako oznaczenie napojów alkoholowych - wódek, likierów itp. Tak też zapewne widzowie odbierają tę reklamę. Można więc, z dużą dozą pewności przyjąć, że reklama ta - choćby w istocie zwrot „Bols Sport” oznaczał coś innego - odnosi się w powszechnym odbiorze do napojów alkoholowych. Reklama alkoholu i produktów alkoholowych jest w Polsce bezwzględnie zabroniona (art. 13 ust. 3 ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Działanie takie może również spełniać przesłanki czynu nieuczciwej konkurencji, tj. zakazanej reklamy w rozumieniu art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Te argumenty uzasadniają pogląd, że ukazanie się tego typu reklamy w telewizji stanowi poważne naruszenie prawa - niezależnie od tego, czy w czasie emisji odpowiedzialne za nią osoby były świadome faktycznego celu reklamy.

Kierując się powyższym oraz po zapoznaniu się z opiniami ekspertów, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, 8 grudnia 1998 roku, na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji, jednogłośnie podjęła uchwałę, w której postanawia „wezwać do niezwłocznego wstrzymania rozpoczętej 14 listopada 1998 roku emisji reklamy BOLS SPORT & TRAVEL przez następujących nadawców telewizyjnych: Telewizję Polską S.A., Polsat S.A., Canal+, oraz upoważnić przewodniczącego KRRiT do wydania właściwych decyzji”. W uchwale pominięto telewizję TVN, gdyż jedynie ten nadawca zastosował się do wcześniejszego wezwania przewodniczącego KRRiT i zaprzestał emisji kwestionowanej reklamy. Decyzję o

wstrzymaniu emisji tej reklamy przewodniczący KRRiT podjął 10 grudnia 1998 roku i tym samym zostały wyczerpane kompetencje przewidziane w ustawie o radiofonii i telewizji.

Przeciwko emisji reklamy Bols'a zaprotestowała również Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W liście do prezesa TVP S.A. Agencja zwróciła się z prośbą o spowodowanie natychmiastowego wycofania z emisji reklam napojów alkoholowych (również reklamy piwa „Zagłoba - piwo na serio, reszta to żart”) i nienadawania w przyszłości podobnych reklam na antenie TVP. W przypadku niepodjęcia stosownych działań przez Zarząd TVP S.A., Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozważy możliwość skierowania sprawy do sądu.

Telewizja publiczna - programy ogólnopolskie

4.13 Prowadzony w 1998 roku monitoring programu Telewizji Polskiej S.A. w zakresie przestrzegania norm prawnych regulujących działalność reklamową i sponsorską wykazał m.in. następujące uchybienia: kilkakrotne przekroczenia dozwolonych 12 minut reklamy w godzinie zegarowej w programie I (3 marca - 12,1 minuty w godz. 20.00 – 20.59) oraz w programie II w godz. 19.00 – 19.59 (8 maja - 12,8 minuty, 11 maja - 12,3 minuty, 15 maja - 13,3 minuty). Ponadto KRRiT zakwestionowała sposób prezentacji sponsorów rozgrywek piłkarskich w ramach Ligi Mistrzów, przerwanie transmisji obrad Sejmu RP, oznaczeniem sponsorów programu pt.: „Scena Country”, które jednocześnie przekraczało czas jednorazowego wskazania sponsorów.

KRRiT kierowała do nadawcy informacje o zauważonych przekroczeniach oraz wezwania do przestrzegania prawa, m.in. w związku z nadawaniem reklamy leku „TYZINE”, która zgodnie z opinią Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej jest sprzeczna z prawem i stanowi czyn nieuczciwej konkurencji. Wstrzymanie emisji reklam na antenie TVP S.A. dotyczyło również wcześniej opisanych: „Americanos jeans – 1962” oraz „Bols & Sport Travel”.

Oddziały terenowe TVP S.A.

4.14 Przeprowadzona w IV kwartale 1998 roku kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej oddziałów terenowych Telewizji Polskiej S.A. żadnych uchybień nie wykazała jedynie w Gdańsku i Lublinie. Do najczęściej popełnianych błędów można zaliczyć w szczególności:

- brak wyemitowanych reklam i audycji sponsorowanych w ewidencji (Białystok, Katowice, Kraków, Łódź, Poznań, Rzeszów, WOT, Wrocław),
- nieprawidłowo prowadzony wykaz reklam (Katowice, Poznań),
- niezgodne z rozporządzeniem KRRiT oznaczenia sponsorów audycji (Bydgoszcz, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Wrocław),
- przekroczenie czasu emisji jednorazowego wskazania sponsora audycji (Łódź, Poznań).

Monitoring materiałów poemisyjnych wykazał również uchybienia dotyczące przekroczenia dopuszczalnego, dwukrotnego wskazania sponsora, który udostępnił nagrody

w czasie trwania audycji (Łódź) oraz brak wyodrębnienia w programie i oznaczenia reklamy (WOT, Katowice).

Nadawcy ogólnopolscy i ponadregionalni

4.15 W 1998 roku prowadzono, przy wykorzystaniu danych telemetrycznych firmy AGB Polska, stałą kontrolę przestrzegania przepisów prawnych w zakresie reklamy telewizyjnej oraz audycji sponsorowanych w programach I i II TVP S.A., WOT, TV Polsat, Polsat 2, TVN, Canal+ (w części programu nadawanego bez kodowania), a od stycznia 1998 roku również przez Naszą Telewizję. Prowadzony w ten sposób monitoring wykazał naruszenia dopuszczalnego (do 12 minut) czasu emisji reklam w godzinie zegarowej przez: TVN (wielokrotne przekroczenia) i Polsat (jednokrotnie), przekroczenia dozwolonego procentowego udziału reklamy w dziennym czasie nadawania programu (do 15%) przez TVN, niezgodne z przepisami przerywanie reklamami filmów fabularnych przez Naszą Telewizję. Zgłaszane przez KRRiT zastrzeżenia dotyczyły również braku oznaczenia reklamy (Polsat i TVN), nieprawidłowego wskazania sponsora (w trakcie trwania transmisji walki bokserskiej) w TV Polsat czy też emisji reklam sprzecznych z obowiązującym prawem: „Americanos jeans – 1962” (Polsat, TVN), „Bols & Sport Travel” (Polsat, TVN, Canal+), „EB – zimowe grzanie” (TVN).

Telewizjni nadawcy lokalni

4.16 Kontrola lokalnych komercyjnych nadawców telewizyjnych, z wyjątkiem Telewizji Regionalnej Bryza sp. z o.o., która nie nadesłała materiałów poemisyjnych, wykazała, że najczęstszymi uchybieniami są niezgodne z rozporządzeniami KRRiT wskazania sponsorów audycji oraz brak wyemitowanych reklam i audycji sponsorowanych w ewidencji (Niezależna Telewizja Lokalna NTL Radomsko, Telewizja Zielona Góra sp. z o.o., TV – 51, Telewizja Dolnośląska TeDe, Telewizja Regionalna Województwa Legnickiego, Telewizja Gorzów Vigor). Monitoring materiałów poemisyjnych wykazał również brak wyraźnego wyodrębnienia reklamy w programie, przekroczenie dozwolonego czasu nadawania reklamy w godzinie zegarowej (do 12 minut) czy też sponsorowanie audycji niezgodne z przepisami prawnymi, regulującymi działalność sponsorską. Dotyczyło to m.in. Prywatnej Telewizji AVAL z Jeleniej Góry, Telewizji Dolnośląskiej TeDe, Stowarzyszenia Telewizyjnego Lubań. Żadnych zastrzeżeń nie zgłoszono do materiałów przesłanych przez Telewizję Niepokalanów.

Nadawcy programów w sieciach kablowych

4.17 KRRiT wydała 158 koncesji (155 telewizyjne i 3 radiowe) na nadawanie własnego programu drogą kablową oraz w zakresie rozszerzenia niektórych koncesji na programy lokalne. Stworzyło to możliwości emitowania tą drogą ponad 170 programów koncesjonowanych. Dwukrotna kontrola przeprowadzona w 1998 roku (od września do grudnia) zweryfikowała faktycznie funkcjonowanie nadawców kablowych, gdyż koncesjonariusze często nie dopełniają obowiązku informowania KRRiT o zmianach

zachodzących w ich funkcjonowaniu. Nawet tak podstawowe zmiany, jak czasowe zawieszenie czy zaprzestanie nadawania programu, często pozostaje bez zgłoszenia do KRRiT.

Kontrola miała na celu zebranie zasadniczych informacji na temat nadawanego programu (godziny nadawania, udział programu własnego, pochodzenie pozostałej części, sposób emisji reklam, wykorzystywanie kanału po zakończeniu emisji programu własnego czy zakupionego itp.).

4.18 Spośród podmiotów, które otrzymały koncesje i ich rozszerzenia na pewno nie nadaje własnego programu 10 telewizji kablowych, które odsprzedały sieci innym użytkownikom, pozostając tylko przy kanale kablowym lub czasowo zawieszając działalność (TELEKACH – Dębica, Częstochowska TK, AUTOCOM – Kraków, Rzeszowska TK, TORO-Tomaszów Mazowiecki, SM Winogrady – Poznań, SM Rubinkowo – Toruń, SM – Koziegłowy, TV SAT – Ursus, PETRUS – Chojnice). Dwie stacje telewizyjne dotychczas nie uruchomiły swojej działalności (w Grajewie i w Bielsku Podlaskim). Z trzech wydanych koncesji kablowych na program radiowy potwierdzone zostało uruchomienie jednego – Opcja 17 w Pionkach.

Do dziś nie udało się potwierdzić funkcjonowania 17 programów telewizji kablowej, w tym 5 nadawców nie funkcjonuje pod adresem wskazanym w koncesji (poczta zwraca korespondencję). Nie odpowiedziało na zapytania KRRiT 12 nadawców, mimo iż nie nastąpił zwrot korespondencji. Te przypadki zostaną wyjaśnione w najbliższym czasie podczas bezpośredniej kontroli.

4.19 Kontrolą materiału poemisyjnego i ewidencji w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących emisji reklam i programów sponsorowanych objęto siedem większych kablowych telewizji wraz z ich rozszerzeniami programowymi na ośrodki lokalne. Są to:

- Wielkopolska Telewizja Kablowa z Poznania,
- Szel-Sat z Gdyni,
- S.TAR z Tarnowa,
- TOYA z Łodzi (Kutno, Przemyśl, Mysłowice),
- DAMI z Jeleniej Góry (Skarżysko-Kamienna, Sanok, Radom, Legnica, Jasło),
- GOSAT z Wrocławia (Leszno, Praszka, Brzeg Dolny, Pabianice, Gniezno, Tarnobrzeg, Piotrków Trybunalski, Gostyń, Jawor, Oleśnica, Bielawa, Lubin),
- VECTRA z Elbląga (Bielsko Biała, Białystok, Wrocław, Olsztyn, Słupsk, Ostróda).

Najpoważniejszym, stwierdzonym przykładem łamania przepisów prawnych jest nieograniczona czasowo emisja plansz reklamowych na kanale koncesjonowanym.

Wiele do życzenia pozostawia sposób ewidencjonowania reklam i programów sponsorowanych, jednoznacznie określony w przepisach rozporządzeń KRRiT w sprawie zasad działalności reklamowej oraz w sprawie zakazu sponsorowania określonych audycji i określonych sposobów sponsorowania. Wielogodzinne emisje przekazów planszowych w kanale z programem koncesjonowanym nie są uwzględniane, gdyż nadawcy nie traktują tych emisji jako programu.

Nagminne jest również powszechne naruszanie przepisów dotyczących reklamy przez różnorodne programy informacyjne czy reportaże, które pod pretekstem relacji z lokalnych imprez, sklepów, punktów usługowych, restauracji itp. stanowią rozbudowane w formie materiały kryptoreklamowe.

Przykładem wyraźnego i celowego łamania prawa jest telewizja ATV, nadająca dziennie półtorej godziny audycji, zawierających bezpośrednie oferty udostępnienia towarów lub usług tzw. tele-shop. Rozporządzenie KRRiT regulujące emisję reklam jednoznacznie określa maksymalny czas - jedną godzinę łącznie - takich programów na dobę. We wszystkich tych sprawach KRRiT skierowała swoje wystąpienia.

Ocena działalności reklamowej i sponsorskiej w Polskim Radiu S.A.

4.20 Analiza dokumentacji reklam i audycji sponsorowanych oraz archiwalnych materiałów dźwiękowych, w działalności reklamowej i sponsorskiej w Polskim Radiu S.A. w 1998 roku wykazała występowanie naruszeń prawa, zarówno o charakterze formalnym i merytorycznym.

Pierwsze polegały przede wszystkim na niedokładnym prowadzeniu ewidencji nadanych reklam i audycji sponsorowanych. Zastrzeżenia i uwagi w przypadku działalności reklamowej uwzględniały w szczególności:

- brak informacji o nadanych przekazach stanowiących reklamę w rozumieniu ustawy, przez co naruszony został § 12 ust. 1 rozporządzenia KRRiT w sprawie zasad działalności reklamowej. Dotyczyło to rozgłośni: „Radio dla Ciebie” w Warszawie, Radio Katowice, Radio Łódź i Radio Wrocław;
- brak w ewidencji nadanych reklam oraz dokładnej informacji na temat godziny emisji reklam („Radio Merkury” w Poznaniu i „Radio Zachód” w Zielonej Górze) a także informacji na temat czasu trwania pojedynczych reklam (Radio Lublin). Brakowało też informacji na temat czasu trwania pojedynczego bloku reklamowego, łącznego czasu trwania reklam w godzinie zegarowej i dziennego czasu nadawania reklam (Radio „Pomorza i Kujaw”, Radio Koszalin, Radio Kraków, Radio Lublin, „Radia Merkury” w Poznaniu, Radio Rzeszów). Brak dokładnej informacji na temat czasu trwania pojedynczych reklam polegał również na rozbieżności pomiędzy rzeczywistym czasem reklam a czasem reklam zapisanym w ewidencji (wydłużenie lub skrócenie czasu). Na przykład: Radio „Pomorza i Kujaw”, Radio Koszalin i Radio Łódź;

Ponadto nadawcy nie nadawali, z nieznanых przyczyn, wykazanych w ewidencji reklam, co wykazała analiza programu Radia Koszalin i Radia Opole.

W działalności sponsorskiej były to m.in. następujące uchybienia:

- brak informacji o rozpowszechnianych audycjach sponsorowanych („Radio dla Ciebie”, Radio Łódź, Radio Rzeszów, Radio Wrocław i „Radia Zachód”);
- brak w ewidencji audycji sponsorowanych informacji na temat gatunku sponsorowanej audycji, czasu trwania audycji i liczby emisji zapowiedzi audycji (Radio Lublin).

Merytoryczne naruszenia zasad działalności reklamowej w programach Polskiego Radia S.A. polegały na:

- rozpowszechnianiu reklam bez wymaganego oznaczenia (program I PR S.A., Radio Łódź i Radio Olsztyn). Zarzut ten przejawiał się również w rozpowszechnianiu reklam bez właściwego oznaczenia („Radia Zachód”);
- przekraczaniu limitu czasu nadawania reklamy w godzinie programu (Radio Lublin i „Radio Merkury”);
- zaliczaniu do czasu nadawania reklam oznaczeń reklamy (Radio Gdańsk i Radio Lublin);
- przerywaniu audycji w celu nadania reklamy (program I PR S.A.);
- rozpowszechnianiu, bez wyraźnego rozróżnienia pomiędzy działalnością programową i reklamową nadawcy, informacji o wydarzeniach kulturalnych, takich jak koncerty lub konkursy o charakterze komercyjnym, co w niektórych przypadkach mogło sprawiać wrażenie angażowania się nadawcy w popieranie sprzedaży albo innych form korzystania z towarów lub usług sponsorów tych wydarzeń (Radio „Pomorza i Kujaw”, Radio Katowice i Radio Kielce).

W przypadku działalności sponsorskiej naruszenia te polegały m.in. na:

- rozpowszechnianiu oznaczeń sponsora, których zawartość zmierzała do promocji sprzedaży albo innych form korzystania z towarów lub usług sponsora (program III PR S.A., „Radia dla Ciebie”, Radio Koszalin, Radio Kraków, Radio Olsztyn, Radio Rzeszów i Radio Wrocław);
- przekraczaniu limitu czasu jednorazowego wskazania sponsora (program I i III PR S.A., Radio Koszalin i Radio Kraków);
- rozpowszechnianiu wskazania sponsora w czasie trwania audycji (Radio Wrocław);
- sponsorowaniu audycji poradniczych (Radio Kraków).

W stosunku do Polskiego Radia S.A. prowadzono również bieżącą kontrolę działalności reklamowej i sponsorskiej. Kontrolą tą objęto przede wszystkim program I PR S.A. W jej wyniku stwierdzono między innymi niewłaściwe prowadzenie ewidencji nadanych reklam i audycji sponsorowanych, rozpowszechnianie reklam bez właściwego oznaczenia oraz naruszenie przepisów o nieuczciwej konkurencji w zakresie reklamy.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji udzielała również nadawcom publicznym pomocy w interpretacji przepisów prawnych i rozstrzyganiu powstających wątpliwości. Opinie dotyczyły przede wszystkim ochrony praw autorskich, interpretacji przepisów ordynacji wyborczej oraz zasad w zakresie działalności reklamowej i sposobów sponsorowania.

Ocena działalności reklamowej i sponsorskiej ogólnopolskich komercyjnych nadawców radiowych

4.21 Ocena oraz kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej ogólnopolskich komercyjnych nadawców radiowych prowadzona była w oparciu o te same zasady, co ocena i kontrola w publicznej radiofonii. Analizie poddano działalność reklamową i sponsorską Radia RMF FM, Radia Zet i Radia TOK FM w 1998 roku. Naruszenia przepisów regulujących tę działalność dotyczyły zarówno działalności reklamowej, jak i działalności sponsorskiej. Były to uchybienia o charakterze formalnym i merytorycznym.

Ocena działalności reklamowej wykazała w przypadku Radia RMF FM brak w ewidencji reklam informacji na temat czasu trwania pojedynczego bloku reklamowego, łącznego czasu trwania reklam w godzinie zegarowej i dziennego czasu nadawania reklam. Brak informacji na temat czasu trwania reklam w godzinie zegarowej i dziennego czasu nadawania reklam stwierdzono również w ewidencji Radia TOK FM (do grudnia 1998 roku program nadawano pod nazwą INFORADIO). W ewidencji nadanych reklam, w przypadku Radia RMF FM, stwierdzono również brak informacji o nadanych przekazach, stanowiących reklamę w rozumieniu ustawy. Z kolei analiza działalności reklamowej Radia Zet wykazała, że radio to nie nadawało, z nieznanych przyczyn, wykazanych w ewidencji reklam.

Z kolei zastrzeżenia i uwagi dotyczące działalności sponsorskiej dotyczyły następujących problemów. W przypadku działalności sponsorskiej Radia Zet, było to jedynie uchybienie formalne, które polegało na braku informacji w ewidencji o rozpowszechnianych zapowiedziach audycji sponsorowanych. Tę praktykę stwierdzono na podstawie monitoringu archiwalnego nagrania programu nadawcy. Zastrzeżenia i uwagi co do RMF FM dotyczyły natomiast przekraczania limitu czasu jednorazowego wskazania sponsora oraz rozpowszechniania oznaczeń sponsora, których zawartość wykroczyła poza granice określone w rozporządzeniu KRRiT.

Elementem współpracy z ogólnopolskimi komercyjnymi nadawcami radiowymi była m.in. pomoc w interpretacji obowiązujących przepisów, dotyczących sposobów sponsorowania audycji oraz ewidencjonowania audycji sponsorowanych, czy opinia na temat praktyki wykorzystywania znaków towarowych w działalności reklamowej i sponsorskiej.

Ocena działalności reklamowej i sponsorskiej lokalnych komercyjnych nadawców radiowych

4.22 Od września do grudnia 1998 roku, skontrolowano 161 ze 164 lokalnych komercyjnych nadawców radiowych, prowadzących działalność reklamową i sponsorską.

Kontrolowano: sposób archiwizacji programu, emisji reklam, programów sponsorowanych oraz ewidencję nadanych reklam i audycji sponsorowanych. Ponadto przeanalizowano aktualne cenniki reklam i audycji sponsorowanych. Wykonano analizę porównawczą dotyczącą przestrzegania przepisów przez nadawców w stosunku do kontroli z roku poprzedniego.

Kontrola wykazała, iż na 161 skontrolowanych lokalnych komercyjnych nadawców radiowych, do 53 (32,9%) nadawców nie zgłoszono uwag dotyczących archiwizacji programu, działalności reklamowej i sponsorskiej. W porównaniu z wynikami kontroli z 1997 roku zanotowano wzrost liczbowy i procentowy nadawców, u których odnotowano uchybienia wobec obowiązujących przepisów w zakresie archiwizacji, reklamy i sponsoringu. W 1997 roku nie zgłoszono zastrzeżeń do 57 ze 132 nadawców (43,2% wówczas działających lokalnych radiowych nadawców komercyjnych).

Do 21 nadawców (13% skontrolowanych nadawców oraz 19,4% nadawców, u których stwierdzono uchybienia), rażąco naruszających obowiązujące przepisy, przewodniczący KRRiT, na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o radiofonii i telewizji, skierował pisma wzywające do bezzwłocznego dostosowania działań nadawcy do obowiązujących przepisów i przesłania wyjaśnień o podjętych decyzjach. Do pozostałych 87 nadawców, u których

stwierdzono uchybienia mniejszej wagi, skierowano pisma zwracające uwagę na naruszanie obowiązujących przepisów.

Wśród najistotniejszych naruszeń prawa należy wymienić nieudzielanie odpowiedzi na żądanie przewodniczącego KRRiT.

Jednym z podstawowych obowiązków ustawowych nadawcy jest udzielanie odpowiedzi na pisma przewodniczącego KRRiT, a także przedstawienie na jego żądanie materiałów do kontroli. Jest to także obowiązek nadawcy określony w otrzymanej koncesji.

Z tego obowiązku nie wywiązało się pomimo listu interwencyjnego przewodniczącego KRRiT 6 nadawców.

W ubiegłym roku 4 nadawców nie przedstawiło materiałów do kontroli. Niepokój budzi wzrost liczby nadawców, którzy lekceważą ten obowiązek. RMS FM ze Złotowa już po raz drugi nie przedstawiło do kontroli wskazanych materiałów. W stosunku do tego nadawcy KRRiT wszczęła postępowanie o cofnięcie koncesji. Postępowanie zakończyło się wydaniem 11 stycznia bieżącego roku decyzji przewodniczącego KRRiT o cofnięciu koncesji. Decyzja obejmuje nie tylko zarzuty z zakresu działalności reklamowej i sponsorskiej. Także m.in. nie uiszczanie należnych opłat za używanie częstotliwości, retransmitowanie w całości programu innego nadawcy, nieprzestrzeganie warunków technicznych koncesji.

Do tych naruszeń należy również brak odpowiedniej archiwizacji programu. Aż 26 nadawców (16,1%) nie było w stanie przedstawić do kontroli wskazanych 4 godzin archiwizowanego programu. Jest to bardzo niepokojący, ponad trzykrotny wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy ten problem dotyczył 8 nadawców (6,2% skontrolowanych).

Ponadto stwierdzono naruszenia takie jak sponsorowanie audycji przez produkt (naruszenie to stwierdzono tylko u jednego nadawcy); naruszenie zapisów koncesyjnych dotyczących ograniczonego prawa do nadawania reklam (wykroczenie takie odnotowano tylko u jednego nadawcy. RADIO MTM FM w Starachowicach kilkakrotnie przekroczyło dopuszczalny czas emisji reklam - 3 min. w godzinie nadawania programu); naruszenie przepisów dotyczących reklamy i promocji zawartych w ustawach: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (stwierdzono, że 9 nadawców reklamowało lub promowało produkty bądź dystrybutorów towarów, których reklama jest zakazana - piwo, wyroby tytoniowe, hurtownie alkoholu i papierosów); naruszenie przepisów zawartych w rozporządzeniu KRRiT w sprawie zasad działalności reklamowej w programach radiofonii i telewizji, w szczególności: brak lub niewłaściwe oznaczenie bloków reklamowych (29 nadawców); brak lub niezgodność wyemitowanych reklam z przesłaną ewidencją (33 nadawców); naruszenie przepisów zawartych w rozporządzeniu KRRiT w sprawie zakazu sponsorowania określonych audycji i określonych sposobów sponsorowania.

Na 161, nadawców 121 w czasie przeprowadzonej kontroli nadawało audycje sponsorowane. Stanowi to 75,2% skontrolowanych nadawców. Podstawowe naruszenia polegały w szczególności na wskazaniu sponsora w trakcie trwania audycji (3 nadawców), podawaniu adresu bądź telefonu sponsora (42 nadawców), podawaniu większej liczby produktów lub usług (13 nadawców), przekraczaniu dopuszczalnego czasu przy prezentowaniu sponsora (17 nadawców), sponsorowaniu audycji których sponsorowanie jest zakazane (2 nadawców, którzy dopuścili do sponsorowania serwisów informacyjnych).

Na działalność reklamową i sponsorską mijającego roku, w lokalnych, komercyjnych stacjach radiowych, miało wpływ wiele czynników. Do najistotniejszych zaliczyć należy

zwiększenie liczby nadawców emitujących reklamy co zarówno wynika z udzielania nowych koncesji, jak i z faktu, iż większość nadawców diecezjalnych przystąpiło do sieci „PLUS”. Sieć Plus rozpoczęła więc działalność komercyjną, wprowadzając na swoją antenę zarówno reklamy, jak i audycje sponsorowane. Niektórzy dotychczasowi nadawcy utracili monopol na lokalnym rynku i zmuszeni zostali do uwzględniania zarówno działań programowych konkurencji, jak i jej polityki cenowej.

Niezależnie od kontroli przesłanych materiałów poemisyjnych, pracownicy Biura KRRiT przeprowadzili 18 bezpośrednich kontroli w siedzibach nadawców.

Odpłatne audycje w kampanii wyborczej do rad gmin, powiatów i sejmików województw w 1998 roku.

4.23 KRRiT oceniła w 1998 roku odpłatne audycje wyborcze (reklamy i ogłoszenia wyborcze) emitowane przez nadawców radiowych i telewizyjnych w związku z kampanią wyborczą do rad gmin, powiatów i sejmików województw. W raporcie znalazły się informacje od wszystkich radiowych i telewizyjnych nadawców publicznych, 3 ogólnopolskich i ponadregionalnych, 8 lokalnych nadawców telewizyjnych, 159 lokalnych radiowych nadawców komercyjnych, a także 128 nadawców koncesjonowanych programów w telewizjach kablowych.

4.24 Reklamę wyborczą nadawały obydwie programy ogólnopolskie i wszystkie oddziały terenowe TVP S.A., Polsat, TVN i 8 telewizji lokalnych. Nasza TV oraz Canal+ nie emitowały odpłatnych audycji wyborczych. W telewizjach ogólnopolskich i ponadregionalnych (TVP 1 i 2, Polsat i TVN) czas antenowy wykupiły jedynie trzy komitety: SLD-46,9 min., AWS – 15,1 min. i UW – 4,2 min.

Komitety i kandydaci z ugrupowań lokalnych skorzystali z reklamy wyborczej w oddziałach terenowych TVP S.A. i telewizjach lokalnych. Procentowo najwięcej czasu w oddziałach terenowych TVP S.A. wykupił komitet wyborczy i kandydaci UW – 31,3%, AWS-25,4%, SLD – 22,7% oraz komitety i kandydaci lokalni – 17%. Komitety wyborcze i kandydaci: Porozumienia Społecznego wykupili jedynie 2,5%, Ruchu Patriotycznego Ojczyzna – 1% i Stowarzyszenia „Rodzina Polska” – 0,1%. Więcej czasu reklamowego (procentowo) lokalne komitety wyborcze wykupiły w telewizjach lokalnych – 27%, AWS-33,8% SLD – 21,8%, UW –16,6% oraz Porozumienie Społeczne – 0,8%. Najwięcej odpłatnych audycji wyborczych wyemitowała Telewizja Bryza (oddział w Koszalinie) - 4,3 godz. Reklama wyborcza opłacona została przede wszystkim przez kandydatów: w telewizjach lokalnych - 70,6%, a w oddziałach terenowych TVP S.A. - 73,1%.

Największą (według AGB Polska) oglądalność w TVP 1 - 5,2 mln widzów - miała reklama wyborcza UW wyemitowana 7 października o godz. 17:20 (pomiędzy „Teleexpressem” i serialem pt. „Klan”), a najmniejszą – tylko 222 tys. widzów – reklama SLD wyemitowana tego samego dnia w TVP 2 o godz. 19:56 (w tym czasie w TVP 1 była „Prognozy pogody”).

Jednak najwięcej widzów, ok. 11 milionów, obejrzało 2 października w Polsacie w czasie transmisji z walki bokserów Gołota-Witherspoon reklamę wyborczą SLD. Była to według cennika najdroższa odpłatna audycja wyborcza - 183 180 zł.

4.25 Z możliwości zakupu czasu antenowego w radiu publicznym z przeznaczeniem na audycje wyborcze korzystały przede wszystkim komitety wyborcze (65% wykupionego czasu), rzadziej sami kandydaci (35% wykupionego czasu). Najczęściej z możliwości reklamy wyborczej korzystały komitety regionalne i lokalne oraz kandydaci reprezentujący te komitety. Lokalne ugrupowania wykupiły czas przeznaczony na reklamę wyborczą w 13 z 17 regionalnych rozgłośni Polskiego Radia S.A. Komitety wyborcze, które zarejestrowały listy kandydatów w ponad połowie okręgów w wyborach do wszystkich sejmików województw, były mniej aktywne i z możliwości odpłatnej reklamy wyborczej korzystały rzadziej. Komitet wyborczy AWS wykupił czas reklamowy w 6 rozgłoszeniach regionalnych, komitety wyborcze SLD i UW w 4 rozgłoszeniach, a Przymierza Społecznego i Stowarzyszenia „Rodzina Polska” tylko w jednej rozgłoszeni regionalnej Polskiego Radia S.A. Komitet wyborczy Ruchu Patriotycznego Ojczyzna nie wykupił czasu w żadnej z rozgłoszeni. Kandydaci częściej od swoich komitetów korzystali z możliwości wykupienia czasu antenowego. Z odpłatnych audycji wyborczych kandydaci SLD skorzystali w 9 rozgłoszeniach regionalnych, Ruchu Patriotycznego Ojczyzna w 2. Kandydaci AWS i ugrupowań lokalnych skorzystali z reklamy wyborczej w 5 rozgłoszeniach regionalnych, a UW w 3.

Radio Rzeszów S.A. nie otrzymało od żadnego z komitetów działających na terenie jego nadawania zleceń na rozpowszechnianie odpłatnych audycji wyborczych.

Procentowo najwięcej czasu zakupiły w rozgłoszeniach regionalnych Polskiego Radia S.A. komitety i kandydaci z ugrupowań lokalnych – 32,5%, AWS – 28,1%, SLD – 21,3%, UW – 15,7%, Ruch Patriotyczny Ojczyzna – 2,3%, Porozumienie Społeczne – 1% i najmniej Stowarzyszenie „Rodzina Polska” – 0,1%. W programach ogólnopolskich Polskiego Radia S.A. z przeznaczeniem na ten cel sprzedano tylko 23 minuty komitetom wyborczym AWS (83%) i Porozumieniu Społecznemu (17%).

4.26 Dwaj ogólnopolscy nadawcy radiowi: Radio Zet i RMF FM oraz ponadregionalne INFORADIO nie emitowali reklam i odpłatnych audycji wyborczych.

Na podstawie informacji od 159 lokalnych nadawców radiowych emitujących reklamy stwierdzono, iż jedynie 28 (w tym 12 nadawców katolickich) nie emitowało odpłatnych audycji wyborczych. Z możliwości zakupu czasu antenowego skorzystało 495 lokalnych komitetów wyborczych.

Najwięcej - 105 lokalnych nadawców radiowych emitowało odpłatne audycje wyborcze komitetów wyborczych i kandydatów AWS, 95 - komitetów i kandydatów z ugrupowań lokalnych, 81 - SLD, 75 - UW, 31 - Porozumienia Społecznego, 18 - Ruchu Patriotycznego Ojczyzna i tylko 5 - Stowarzyszenia „Rodzina Polska”. Sześć komitetów wyborczych, które zarejestrowały listy kandydatów w ponad połowie okręgów w wyborach do wszystkich sejmików województw, wykupiło 360,7 godz. tj. 65% czasu odpłatnych audycji wyborczych w lokalnych stacjach radiowych. Pozostałe 35% (197,6 godz.) stanowiły reklamy wyborcze komitetów i kandydatów z ugrupowań lokalnych. Indywidualnie kandydaci opłacili 36% czasu odpłatnych audycji wyborczych, a za pozostałe 64% czasu zapłaciły komitety.

Nadawcy emitowali również: debaty, studia wyborcze, dyskusje itp., z których mogły skorzystać odpłatnie komitety wyborcze (niektórzy nadawcy błędnie nazywali tę formę sponsorowanymi audycjami wyborczymi). Audycje tego typu nadawało 11 nadawców.

4.27 Informację na temat reklamy wyborczej nadesłało 128 nadawców programu w telewizjach kablowych. Wśród tych odpowiedzi, 108 wskazuje na udostępnienie dla celów reklamowych kanału koncesjonowanego; 10 nadawców nie nadawało odpłatnych audycji wyborczych; 5 nadawało reklamę wyborczą jedynie na przekazach planszowych.

Zdecydowanie najwięcej czasu antenowego w telewizjach kablowych wykupiły komitety wyborcze i kandydaci z ugrupowań lokalnych – 35,7% (154 godz. 4 min 14 sek.), następnie AWS – 27%, SLD – 23,1%, UW – 7,9%, Porozumienia Społecznego – 5%. Ruch Patriotyczny Ojczyzna i Stowarzyszenie „Rodzina Polska” wykupiły jedynie odpowiednio 0,5% (2 godz. 4 min 1 sek.) i 0,4% (1 godz. 9 min 40 sek.).

4.28 Najczęstsze naruszenia polegały na rozpoczęciu emisji reklamy wyborczej przed 26 września 1998 roku, co stwierdzono u jednego lokalnego nadawcy telewizyjnego, 29 lokalnych nadawców radiowych i 18 nadawców kablowych.

Większość komercyjnych i kilku publicznych nadawców radiowych oraz 23 nadawców programów w sieciach telewizji kablowej ograniczała się do informacji, iż jest nadawana „reklama wyborcza”, bez wskazania od kogo pochodzi i kto ją opłacał.

Dwaj lokalni nadawcy radiowi naruszyli „ciszę wyborczą” i emitowali reklamy w przededniu wyborów.

W jednej rozgłośni regionalnej PR S.A. stwierdzono, że opłaty za reklamę wyborczą pobierano na podstawie cennika z 15 września, a nie według cennika obowiązującego w dniu ogłoszenia wyborów.

V. DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

Cele działalności międzynarodowej KRRiT

5.1 Ustawa o radiofonii i telewizji stanowi, że KRRiT jest organem państwowym, odpowiedzialnym za projektowanie, w porozumieniu z prezesem Rady Ministrów, kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji oraz za organizowanie i inicjowanie współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji.

Przy planowaniu kierunków działalności międzynarodowej KRRiT kierowała się przede wszystkim priorytetami polskiej polityki międzynarodowej oraz kierunkami europejskiej polityki audiowizualnej. Z tego powodu szczególne miejsce w działalności międzynarodowej Krajowej Rady przypadło Radzie Europy i działaniom związanym z przyszłym członkostwem Polski w Unii Europejskiej.

Krajowej Radzie została powierzona odpowiedzialność za reprezentowanie Polski w strukturach Rady Europy zajmujących się środkami masowego przekazu. Reprezentanci Polski odgrywają znaczącą i aktywną rolę w pracach tych struktur. Przedstawiciele KRRiT lub zgłoszeni przez nią eksperci biorą udział w pracach grup zajmujących się najważniejszymi dla sektora audiowizualnego problemami. Nasz wkład w prace Rady Europy jest bardzo wysoko oceniany. Znajduje to również odzwierciedlenie w wyborach polskich przedstawicieli do pełnienia funkcji przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego poszczególnych grup ekspertów. I tak: Bolesław Sulik został dwukrotnie wybrany do Biura Komitetu Zarządzającego (CDMM-BU), ciała kierującego wszystkimi pracami Komitetu oraz struktur przez niego tworzonych, przewodniczył Grupie Specjalistów ds. mediów w perspektywie paneuropejskiej (MM-S-EP), Karol Jakubowicz przewodniczył Komitetowi Ekspertów ds. Koncentracji i Pluralizmu Mediów (MM-CM) i wiceprzewodniczył Stałemu Komitetowi ds. telewizji transgranicznej (T-TT): Teresa Drozdowska pełni funkcję wiceprzewodniczącej Grupy Specjalistów ds. ochrony nosicieli praw w dziedzinie mediów (MM-S-PR).

Rezultatem pozytywnej oceny pracy polskich przedstawicieli w Radzie Europy jest również wybór Polski i Krakowa jako miejsca przyszłej Konferencji Ministerialnej, której celem jest wyznaczenie kierunków polityki środków masowego przekazu Rady Europy, przewidzianej na 2000 rok. Krajowa Rada pełni funkcję koordynatora prac przygotowujących tę konferencję.

Jednym z najważniejszych kierunków działalności międzynarodowej KRRiT są prace związane z integracją europejską. Poczynając od 1996 roku prace te stały się centralną

częścią działalności międzynarodowej Krajowej Rady. „Polityka audiowizualna” stanowiąca jeden z 31 obszarów negocjacyjnych, znalazła się w pierwszej grupie obszarów poddanych screeningowi przez Komisję Europejską w związku z decyzją Rady Europy o rozpoczęciu w marcu 1998 roku negocjacji akcesyjnych z Polską. KRRiT z racji ustawowych kompetencji została włączona przez Radę Ministrów i Zespół Negocjacyjny w prace przygotowujące najpierw screening, następnie negocjacje.

Prace nad dostosowaniem polskiego ustawodawstwa do standardów Unii Europejskiej ze względu na rozpoczęte negocjacje nie wyczerpują listy działań Krajowej Rady związanych z wypełnieniem zobowiązań międzynarodowych Polski dotyczących sektora audiowizualnego. Zobowiązania te obejmują również Radę Europy i OECD. Polska ratyfikowała Konwencję Rady Europy o Telewizji Ponadgranicznej oraz Konwencję o Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Ratyfikacja pierwszej Konwencji zapewniła Polsce miejsce w Stałym Komitecie Rady Europy ds. Telewizji Ponadgranicznej, który sprawuje pieczę nad realizacją jej postanowień przez Państwa-Strony, przedstawia jej wykładnię oraz współtworzy dalsze regulacje w tej dziedzinie. Przedstawiciele Polski byli bardzo aktywnie zaangażowani w opracowanie nowelizacji Konwencji, której przyświecał cel harmonizacji jej przepisów z unormowaniami znowelizowanej dyrektywy o Telewizji bez Granic. Znowelizowana wersja Konwencji została przyjęta we wrześniu 1998 roku.

W związku z przeprowadzaniem przez OECD okresowych przeglądów, dotyczących zakresu wywiązywania się przez kraje członkowskie z zobowiązań w czasie akcesji, Krajowa Rada została włączona w prace przygotowujące Polskę do przeglądu. Przegląd odbył się w listopadzie i w szczególności chodziło o komentarz w zakresie realizacji zobowiązań wynikających z Kodeksu Bieżących Operacji Niewidzialnych.

Działalność KRRiT związana z integracją europejską wykracza jednak poza prace związane z harmonizacją polskiego ustawodawstwa audiowizualnego z unijnym i procedurą negocjacyjną. Podstawą stosunków Polski z Unią Europejską pozostaje Układ Europejski, zawarty między Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi. Układ przewiduje m.in. szerszą współpracę w dziedzinie informacji i audiowizualnych środków przekazu (szczegółowo kwestie te reguluje artykuł 90). Przepis ten obliguje Polskę, podobnie jak inne państwa stowarzyszone z Europy Środkowej i Wschodniej, do popierania europejskiego przemysłu audiowizualnego. Oznacza także współdziałanie w przyjmowaniu norm technicznych i lansowanie europejskiej techniki audiowizualnej oraz udział w przedsięwzięciach na szczeblu europejskim, ukierunkowanych bezpośrednio na wzmacnianie europejskiej produkcji audiowizualnej.

W planowaniu działalności międzynarodowej Krajowa Rada starała się uwzględnić również powyższe wskazania. Przejęła odpowiedzialność za prowadzenie konsultacji z Komisją Europejską, dotyczących przystąpienia Polski do unijnego programu audiowizualnego MEDIA II. Wykorzystując kontakty i doświadczenie, nabyte w czasie prowadzenia tych konsultacji, Krajowa Rada nawiązała współpracę z Dyrektoriatem Generalnym Komisji Europejskiej odpowiedzialnym za politykę audiowizualną (DGX). Jej wynikiem był udział przewodniczącego KRRiT w pracach Zespołu Wysokiego Szczebla pracującego nad przygotowaniem raportu, poświęconego europejskiemu przemysłowi audiowizualnemu.

Przy współdziałaniu Komisji Europejskiej, KRRiT zorganizowała konferencję z udziałem krajów stowarzyszonych z Europy Środkowo-Wschodniej, poświęconą roli mediów w społeczeństwie obywatelskim. Zdaniem Komisji konferencje i seminaria z udziałem krajów stowarzyszonych mają duże znaczenie w procedurze preakcesyjnej. Krajowa Rada widząc

potrzebę aktywnego uczestnictwa w tego typu przedsięwzięciach, występuje również sama z inicjatywami wpisującymi się w oczekiwania tego typu.

Krajowa Rada reprezentuje Polskę w Eurece Audiowizualnej, organizacji zrzeszającej 34 kraje europejskie oraz Komisję Europejską i Radę Europy, stanowiącej najliczniejszą i najbardziej reprezentatywną organizację w europejskim sektorze audiowizualnym. Zadaniem Eureka jest wspieranie i inspirowanie współpracy między krajami kontynentu w zakresie filmu, telewizji i sztuk pokrewnych.

Dostrzegając potrzebę współpracy między europejskimi ciałami regulującymi, KRRiT była współzałożycielem międzynarodowej organizacji zrzeszającej europejskie ciała regulujące, European Platform for the Regulatory Authorities (EPRA). Osobne miejsce w działalności międzynarodowej Krajowej Rady przypada inicjowaniu i rozwijaniu współpracy w sektorze audiowizualnym pomiędzy krajami Europy Środkowo-Wschodniej oraz współpracy bilateralnej.

Prace związane z integracją europejską

5.2 KRRiT została włączona do działań związanych z integracją europejską, których koordynatorem jest Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Podstawowym dokumentem, ukierunkowującym prace Urzędu z poszczególnymi resortami jest AVIS - komentarz Unii Europejskiej, zawierający ocenę przystosowania polskiego ustawodawstwa w różnych sektorach do ustawodawstwa unijnego, przekazany Polsce w lipcu 1997 roku. W momencie rozpoczęcia negocjacji z Komisją Europejską, w marcu 1998 roku, wnioski zawarte w AVIS zostały uzupełnione o uwagi przekazane stronie polskiej w czasie screeningu. Za negocjacje odpowiedzialny jest Zespół Negocjacyjny. Krajowa Rada brała aktywny udział w przygotowywaniu zarówno screeningu dla obszaru „polityka audiowizualna”, który miał miejsce w maju 1998 roku, jak i stanowiska negocjacyjnego oraz jego uzasadnienia.

Od momentu rozpoczęcia negocjacji prace Krajowej Rady szły dwoma torami:

- współpraca z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej, w ramach której KRRiT przygotowała rozdziały poświęcone polityce audiowizualnej w następujących opracowaniach: Narodowy Program Przygotowania Polski do Członkostwa w UE; Raport za 1997 rok z działań dostosowujących polską gospodarkę i system prawny do wymagań Układu Europejskiego oraz przyszłego członkostwa RP w Unii Europejskiej; raportów zawierających ocenę stopnia dostosowania prawa polskiego do prawa unijnego; periodycznych raportów o stanie postępów w harmonizacji prawa;
- współpraca z Zespołem Negocjatorów w przygotowaniu screeningu dla „polityki audiowizualnej” oraz negocjacji z Unią. Jednym z etapów w przygotowaniu screeningu było powołanie podzespołu zadaniowego ds. kultury i polityki audiowizualnej, w którym znalazła się również KRRiT. Jego zadaniem była przede wszystkim analiza stopnia harmonizacji polskiego prawa w obu obszarach z ustawodawstwem wspólnotowym. Po zakończeniu screeningu, w którym brali udział eksperci KRRiT, rozpoczęto prace nad przygotowaniem tekstu stanowiska negocjacyjnego i jego uzasadnienia. Tekst stanowiska został przekazany do Brukseli w sierpniu, a jesienią ubiegłego roku rozpoczęły się negocjacje.

Prace nad harmonizacją polskiego ustawodawstwa audiowizualnego z unijnym

5.3 Zagadnienia, dotyczące dostosowania polskich unormowań prawnych do regulacji wspólnotowych, stanowią jeden z podstawowych elementów do integracji z UE. KRRiT jest organem odpowiedzialnym za przygotowanie zmian legislacyjnych w obszarze mediów elektronicznych, ukierunkowanych na osiągnięcie europejskich standardów prawnych. W praktyce oznacza to dostosowanie ustawy o radiofonii i telewizji do wymogów Dyrektywy Rady 89/552/EWG z 3 października 1989 roku w sprawie koordynacji określonych przepisów prawa, ustawodawstwa lub działań administracyjnych w Państwach Członkowskich w zakresie emisji programów telewizyjnych, znowelizowanej Dyrektywą Rady i Parlamentu Europejskiego 97/36/WE z 19 czerwca 1997 roku. Należy również uwzględnić wymogi wynikające z Europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej (sporządzonej w Strasburgu 5 maja 1989 roku i ratyfikowanej przez Polskę 9 lipca 1990 roku, znowelizowanej w 1998 roku) oraz norm Kodeksu Liberalizacji Bieżących Operacji Niewidzialnych OECD. Należy też uwzględnić relacje pomiędzy powyższymi aktami prawnymi w zakresie wprowadzania ich do wewnętrznego porządku prawnego. KRRiT dążąc do uzyskania pełnej zgodności przepisów wewnętrznych z prawem unijnym, uczestniczy aktywnie w pracach legislacyjnych, w zakresie polskich zobowiązań międzynarodowych. Zgodnie z projektem „Partnerstwa dla Członkostwa” oraz ocenami zawartymi w AVIS-ie, większość oczekiwanych zmian miała być dokonana poprzez nowelizację ustawy o radiofonii i telewizji.

Wydaje się jednak, iż problematyka międzynarodowa nie znajduje w parlamencie pełnego zrozumienia. Znajduje to wyraz m.in. w opinii Komitetu Integracji Europejskiej, w której wskazuje się w szczególności na nietrafność definicji audycji produkcji krajowej, wspieranie jedynie krajowej produkcji niezależnej, a nie - co jest zgodne ze standardami unijnymi - produkcji europejskiej (w tym najnowszej). W konkluzji podkreśla się, iż projekt przedłożony „przez Komisję Kultury i Środków Przekazu jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej”.

Nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji przyjęta przez Sejm 4 marca 1999 roku omówiona jest w rozdziale II Sprawozdania KRRiT pt. „Działalność prawotwórcza KRRiT”.

5.4 Uwzględniając powyższe warunki, KRRiT przygotowała projekt tzw. szybkiej nowelizacji ukierunkowanej na dostosowanie prawa wewnętrznego do standardów Unii Europejskiej, w ramach procesu akcesyjnego i przyjętych w trakcie jego trwania zobowiązań polskiego rządu, a także na wypełnianie międzynarodowych Polskich zobowiązań względem Rady Europy, OECD, WTO. Projekt przekazano Prezesowi Rady Ministrów. Nowe propozycje – nieuwzględnione w dotychczasowej nowelizacji - dotyczą zwłaszcza popierania rozwoju twórczości rodzimej jako ważnej części europejskiego dziedzictwa kulturowego, w ramach przewidzianych normami międzynarodowymi, poprzez ustawowe ustanowienie udziału w programie audycji wytworzonych w języku narodowym.

Proponowana nowelizacja ukierunkowana jest m.in. na rozwój i popieranie twórczości rodzimej jako trwałego i istotnego elementu europejskiego dziedzictwa kulturowego, w ramach przewidzianych normami międzynarodowymi.

Obecny przepis artykułu 15 ustawy o radiofonii i telewizji o minimalnym udziale w czasie antenowym audycji wytworzonych przez producentów krajowych jest niezgodny z przepisami Unii Europejskiej o swobodnym przepływie towarów i usług, dyskryminuje

producentów z państw członkowskich Unii. Nie oznacza to konieczności rezygnacji z ustanowienia preferencji dla twórczości w języku polskim, bowiem punkt 25 preambuły do Dyrektywy „O telewizji bez granic” uznaje, na podstawie Traktatu o Unii Europejskiej, prawo krajów członkowskich do ochrony swojego języka narodowego. Dlatego w państwach UE odpowiedni przepis ustanawia minimalny udział w programie audycji wytworzonych w języku narodowym. Zgodnie z tym proponuje się następujące brzmienie artykułu 15 ustęp 1: „1. Nadawcy programów telewizyjnych przeznaczają co najmniej 30% kwartalnego czasu nadawania programu (z wyłączeniem reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych, teleturniejów) na audycje wytworzone pierwotnie w języku polskim”.

Zmiana ta – konieczna ze względu na harmonizację polskich przepisów z wymogami wspólnotowymi – jest jednocześnie warunkiem rozstrzygnięcia problemu wynikającego z zobowiązania podjętego podczas przystępowania Rzeczypospolitej Polskiej do OECD, że od 1.01.2000 roku filmy zostaną wyłączone z podstawy obliczania kwoty audycji wytworzonych przez producentów krajowych w czasie nadawania, w przypadku telewizyjnych nadawców komercyjnych. Przepisy OECD wymagają od państw członkowskich m.in. zniesienia wszelkich barier w międzynarodowym obrocie filmami. Jednak artykuł 10 Kodeksu Liberalizacji Bieżących Operacji Niewidzialnych zezwala członkom OECD należącym jednocześnie do organizacji regionalnych (takich jak np. UE) stosować się do przepisów tych organizacji, nawet jeżeli są one odmienne od przepisów OECD. Na tej podstawie kraje członkowskie UE, będące także członkami OECD przestrzegają kwoty produkcji audycji wytworzonych pierwotnie w języku danego kraju (włącznie z filmami). Przyjęcie więc regulacji zgodnych z wymogami wspólnotowymi pozwoli stworzyć taką samą sytuację.

Znowelizowany (w toku aktualnie trwających prac) zapis artykułu 15 ustęp 2 w brzmieniu: „2. Nadawcy programów radiowych przeznaczają co najmniej 30% kwartalnego czasu nadawania programu (z wyłączeniem reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i konkursów radiowych) na audycje produkcji krajowej”, powinien zostać utrzymany w wersji przyjętej przez Parlament. To samo dotyczy przyjętych w nowelizacji definicji „audycji telewizyjnej wytworzonej przez producenta europejskiego” oraz „audycji telewizyjnej wytworzonej przez producenta niezależnego”.

W projekcie proponuje się podniesienie do rangi ustawowej przepisu o minimalnym udziale w czasie antenowym audycji wytworzonych przez producentów europejskich (artykuł 15 ustęp 3), w miejsce obecnego fakultatywnego upoważnienia dla KRRiT do wprowadzenia takiego przepisu w drodze rozporządzenia. W tym przypadku proponuje się, zgodnie z przepisami Dyrektywy „O telewizji bez granic”, dodać dzienniki do liczby gatunków wyłączonych z podstawy obliczania tej „kwoty”.

Projekt tejże nowelizacji wprowadza także – zgodny z regulacjami Unii Europejskiej – przepis o minimalnym (co najmniej 10%) udziale w rocznym czasie nadawania audycji, dzieł wytworzonych przez europejskich producentów niezależnych od nadawców telewizyjnych, z zachowaniem preferencji dla audycji wyprodukowanych w okresie 5 lat przed rozpowszechnianiem (artykuł 15 ustęp 5).

W projekcie postulowane jest też, aby zgodnie z wszystkimi zobowiązaniami międzynarodowymi RP prowadzić sukcesywną politykę liberalizacyjną w zakresie uczestnictwa kapitału obcego w działalności nadawczą sektora audiowizualnego w Polsce. Obecne przepisy są nieskuteczne, nie przeszkadzają bowiem nadawcom zagranicznym w dotarciu do polskiej widowni, a jednocześnie powodują utratę inwestycji, podatków, miejsc pracy, jakie nadawcy ci by stworzyli, gdyby działali na terenie Polski.

Pierwszym krokiem winno być podniesienie progu udziału kapitałowego dla spółek z udziałem podmiotów zagranicznych, ubiegających się o koncesję nadawczą, do poziomu 49% (artykuł 35 ustęp 2 punkt 1). Harmonizacja ustawy z przepisami Unii Europejskiej o swobodnym przepływie kapitału wymaga także pełnego zniesienia, z momentem przewidywanego przyjęcia RP do Unii, ograniczeń kapitałowych względem podmiotów zagranicznych albo podmiotów kontrolowanych przez podmioty zagraniczne, których siedziby znajdują się w państwach będących członkami Unii Europejskiej.

Należy przypomnieć, iż zgodnie ze zmianami wprowadzanymi w trakcie obecnej nowelizacji przez Parlament, udział takiego kapitału byłby kontrolowany: "Nabycie lub objęcie udziałów albo akcji, bądź nabycie prawa z udziałów lub akcji przez podmiot zagraniczny w spółce, która posiada koncesję na rozpowszechnianie programu, wymaga zezwolenia Przewodniczącego Krajowej Rady..." (artykuł 40a aktualnej nowelizacji).

W interesie powstawania nowych możliwości, zwłaszcza w sferze ekonomicznej dla nadawców telewizyjnych, istotne jest stworzenie warunków prawnych do ewentualnego wprowadzenia przez nadawców wszystkich form telesprzedaży przewidzianych przez Dyrektywę „O telewizji bez granic” oraz przez Europejską Konwencję o telewizji Ponadgranicznej, w tym pojedynczych „spotów telesprzedaży”, „bloków telesprzedaży” oraz całych programów przeznaczonych na ten cel. Drugiej formy dotyczy projekt zapisu artykułu 16 ustęp 2a: „Blokii poświęcone wyłącznie telesprzedaży nie mogą zajmować w programie więcej niż 3 godziny dziennego czasu nadawania programu, przy czym minimalny czas trwania takiego bloku wynosi 15 minut, a liczba tych bloków nie może przekraczać 8”. Jest on zgodny z przepisami Dyrektywy „O telewizji bez granic”. Nadto proponuje się wprowadzenie możliwości koncesjonowania programów (ale tylko jeżeli rozpowszechniane są w sieciach kablowych lub w sposób rozsiewczy satelitarny), poświęconych wyłącznie albo telesprzedaży, albo promocji działalności własnej nadawcy; przepisy ustawy stosuje się wówczas odpowiednio (projekt zapisu artykułu 39a).

Konieczne jest także skreślenie przepisu artykułu 44 ustęp 6 ustawy przewidującego możliwość określenia przez Krajową Radę zakresu wymogów dotyczących produkcji krajowej (zapis aktualnie obowiązujący), niezależnej i europejskiej dla programów telewizyjnych rozprowadzanych w sieciach kablowych, przeznaczonych przez nadawców zagranicznych dla odbiorców w kraju. Wykorzystanie tego upoważnienia mogłoby prowadzić w praktyce do podporządkowania programów zagranicznych podlegających jurysdykcji kraju, z którego są nadawane, także „wtórnej” jurysdykcji polskiej. Byłoby to niezgodne z prawem międzynarodowym. Wobec niedopuszczalności zastosowania tego zapisu, KRRiT nie skorzystała z tego upoważnienia. Niemniej, dalsze istnienie tego przepisu w wewnętrznym porządku prawnym budzi poważne zastrzeżenia innych państw.

Nadto istotne jest podkreślenie celowości sformułowania artykułu 22a, który wprowadzony został do ustawy w procesie ostatniej nowelizacji, odpowiada artykułowi 3a Dyrektywy „O telewizji bez granic” oraz artykułowi 9a znowelizowanej Europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej. Niewłaściwe jest natomiast umieszczenie tego artykułu w rozdziale 4 dotyczącym radiofonii i telewizji publicznej. Może to sugerować niesłuszny wniosek, że realizację prawa dostępu widowni do ważnych społecznie wydarzeń mogą realizować jedynie nadawcy publiczni. Tymczasem zarówno Dyrektywa, jak i Konwencja wyraźnie wskazują, że wydarzenia takie powinny być dostępne w programie „telewizji ogólnodostępnej” (ang. free television), niezależnie od tego, czy jest to telewizja publiczna czy prywatna. Właściwe miejsce tego artykułu jest więc w rozdziale 3.

Złożoność i znaczenie - zarówno gospodarcze jak i kulturowe - sektora audiowizualnego powoduje, iż przeprowadzenie jak najszybszych zmian wydaje się nie tylko celowe, ale i konieczne dla prowadzenia efektywnej działalności w sferze mediów elektronicznych w Polsce.

Zmiany w polskim prawie audiowizualnym w kontekście zobowiązań międzynarodowych

5.5 Powaga problemu regulacji prawnych w sektorze audiowizualnym wzrasta także z uwagi na złożony kontekst międzynarodowy polskich zobowiązań w tym obszarze. Należy zwrócić przede wszystkim uwagę na deklaracje, złożone przez rząd, w procesie negocjacji o członkostwo RP w Unii Europejskiej. Przyjęto wówczas zobowiązanie do zharmonizowania polskich regulacji z unormowaniami wspólnotowymi w sektorze audiowizualnym oraz do wywiązania się z zobowiązań powstałych w wyniku przystąpienia RP do OECD, również do roku 2000.

Chociaż stopień harmonizacji prawa polskiego z ustawodawstwem przyjętym przez Unię Europejską w sektorze mediów elektronicznych jest znaczny, to niektóre istotne kwestie wymagają jeszcze dostosowania i to w trybie pilnym. Występujące w tym obszarze wątpliwości wynikają zwłaszcza z nowelizacji Dyrektywy w 1997 roku (97/36/WE), nowelizacji Konwencji Rady Europy o Telewizji Ponadgranicznej w 1998 roku, zmierzającej w kierunku ujednoczenia standardów europejskich oraz zobowiązań polskich względem OECD.

Unia Europejska

5.6 W 1998 roku Polska rozpoczęła procedurę wielostronnego i bilateralnego przeglądu prawa, w ramach procesu akcesji do Unii Europejskiej. Media elektroniczne włączone zostały do obszaru negocjacyjnego pod nazwą: „Kultura i polityka audiowizualna”. We wnioskach z przeprowadzonego screeningu podkreślono, iż zgodnie z normami unijnymi kwota produkcji polskiej winna być zredefiniowana na kwotę audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim, a kwota europejska winna zostać wpisana do ustawy (co jest zresztą zgodne z logiką legislacyjną obecnej nowelizacji). Zastrzeżenia budzą też postanowienia dotyczące fakultatywnego upoważnienia dla KRRiT do ustanowienia w drodze rozporządzenia, zakresu wymogów programowych dla programów telewizyjnych, rozprowadzanych w sieciach kablowych, przeznaczonych przez nadawców zagranicznych dla odbiorców w kraju. Mimo przedstawienia przez przedstawiciela strony polskiej „Stanowiska KRRiT w sprawie stosowania porozumień i prawa międzynarodowego w odniesieniu do telewizji ponadgranicznej”, do końca nie zostały rozwiane wątpliwości, wynikające z obawy, iż wykorzystanie powyższego uprawnienia mogłoby prowadzić w praktyce do podporządkowania programów zagranicznych, podlegających jurysdykcji kraju, z którego są nadawane, także „wtórnej” jurysdykcji polskiej.

OECD

5.7 Kodeks Liberalizacji Bieżących Operacji Niewidocznych OECD w pozycji H/1 załącznika A przewiduje pełną liberalizację "wywozu, sprowadzania, rozpowszechniania i użytkowania filmów i innych form zapisu - na jakimkolwiek środku reprodukcji - dla celów prywatnych lub projekcji kinowej, czy też transmisji telewizyjnej".

Większość członków OECD dokonała tej liberalizacji, znosząc wszelkie bariery w zakresie emisji telewizyjnych i kinowych filmów zagranicznych. Punkt H1 przyjęły też bez zastrzeżeń Czechy i Węgry, które wstępowały do OECD przed Polską. Polska natomiast dołączyła do tych państw członkowskich (Australia, Finlandia, Hiszpania, Niemcy, Stany Zjednoczone, Włochy), które wniosły zastrzeżenie do tego punktu. Brzmi ono: „Zastrzeżenie stosuje się tylko w zakresie, w jakim filmy nie podlegają w danym momencie wyłączeniu z obliczania kwot produkcji krajowej na użytek telewizji komercyjnej; przestanie ono obowiązywać 31.12.1999 roku.”. Oznacza to zobowiązanie się strony polskiej do włączenia filmów do listy programów wyłączonych z kwot ekranowych w przypadku telewizji prywatnej (zobowiązania zawarte w kodeksach nie obejmują telewizji publicznej).

Zgodnie z zasadami przyjętymi w OECD wprowadzenie jakichkolwiek zmian lub dodatkowych ograniczeń wykraczających poza te zastrzeżenia oznacza złamanie zasady standstill. W momencie przyjęcia do OECD Polska miała jednak prawny obowiązek wprowadzenia kwoty europejskiej, wynikający z ratyfikowania w 1991 roku Europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej. Kwota ta została wprowadzona rozporządzeniem KRRiT z 1997 roku, mimo zdecydowanego oporu Stanów Zjednoczonych.

Podczas przeglądu realizacji zobowiązań Polski wynikających z członkostwa w OECD na wspólnym posiedzeniu Komitetu ds. Międzynarodowych Inwestycji i Przedsiębiorstw Wielonarodowych (CIME) oraz Komitetu ds. Przepływów Kapitałowych i Transakcji Niewidocznych (CMIT) 24 listopada 1998 roku, omawiana była m.in. kwestia zobowiązania Polski do zniesienia wszelkich ograniczeń dotyczących punktu H/1 do końca 1999 roku. Delegacja polska poinformowała Komitety, iż w Parlamencie i w środowiskach twórczych narasta niepokój o przyszłość rodzimej produkcji i jej miejsce w polskiej telewizji. Jednocześnie nadmieniono, że w Parlamencie podjęto debatę dotyczącą ww. zagadnień. Dlatego też Polska potrzebuje więcej czasu na przedstawienie swojego stanowiska w zakresie liberalizacji zapisów ujętych w Kodeksie Liberalizacji Bieżących Transakcji Niewidocznych, Aneks 2, pozycja H/1, tzw. „kwot ekranowych”.

Propozycję Polski o przesunięciu terminu dyskusji nt. sposobu wypełnienia tego zobowiązania poparła Komisja Europejska, Francja i Austria, zdecydowanie sprzeciwiła się natomiast delegacja USA. Obecnie trwają negocjacje na temat sposobu zapisu stanowiska Polski w raporcie z tego przesłuchania. Delegacja USA nalega, by raport zawierał przypomnienie o zobowiązaniu Polski w zakresie pkt. H/1. Sprawa może wrócić podczas kolejnego posiedzenia obu Komitetów w kwietniu 1999 roku, natomiast z całą pewnością będzie przedmiotem dyskusji podczas kolejnego przeglądu realizacji przez Polskę zobowiązań liberalizacyjnych w listopadzie 1999 roku, gdy okres przejściowy wynegocjowany podczas wstępowania do OECD będzie zbliżał się ku końcowi.

Rozwiązania problemu wynikającego z pkt. H/1 należy szukać na drodze dostosowania ustawodawstwa polskiego do wymogów Unii Europejskiej. „Kwota” audycji wytworzonych przez producentów polskich, z obliczania której (w odniesieniu do telewizji koncesjonowanych) Polska zobowiązała się wyłączyć filmy, jest niezgodna z przepisami unijnymi, gdyż stanowi przypadek dyskryminacji innych europejskich producentów

telewizyjnych. Proces harmonizacji ustawy o radiofonii i telewizji z dyrektywą Rady UE „O telewizji bez granic” wymaga zniesienia tej kwoty. Ponieważ jednak punkt 25 preambuły do Dyrektywy „O telewizji bez granic” uznaje, na podstawie Traktatu o Unii Europejskiej, prawo krajów członkowskich do ochrony w telewizji swojego języka narodowego, w wielu krajach UE odpowiedni przepis ustanawia minimalny udział w programie audycji wytworzonych pierwotnie w języku danego kraju.

Istnieje więc możliwość nie tyle zniesienia, ile dokonania redefinicji „kwoty polskiej” i określenia jej jako udziału w czasie nadawania audycji „pierwotnie wytworzonych w języku polskim”. Jest to rozwiązanie stosowane w wielu krajach Unii Europejskiej, które są jednocześnie członkami OECD (np. w Hiszpanii 55% procent audycji telewizyjnych i 20% filmów emitowanych przez telewizję musi być pierwotnie wytworzonych w języku hiszpańskim). Tak rozumiana „kwota narodowa” jest w tych krajach częścią kwoty europejskiej (np. we Włoszech nadawcy muszą przeznaczyć co najmniej połowę 50-procentowej kwoty europejskiej na dzieła pierwotnie wytworzone w języku włoskim). Także we Francji, znanej ze zdecydowanej obrony kultury francuskiej i rynku audio-wizualnego, kwota narodowa definiowana jest jako kwota audycji pierwotnie wytworzonych w języku francuskim.

Taka zmiana przepisów ustawy o radiofonii i telewizji i w konsekwencji rozporządzenia KRRiT, równać się będzie zlikwidowaniu kwoty wymienionej w zastrzeżeniu wniesionym przez Polskę do pkt. H/1. Tym samym wygaśnie zobowiązanie wyłączania filmów zagranicznych z obliczania tej kwoty.

Propozycja takiej redefinicji „kwoty polskiej” zawarta była opracowanym przez KRRiT w projekcie nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji, który stał się podstawą zakończonego niedawno procesu legislacyjnego. W trakcie prac sejmowych propozycja ta została jednak odrzucona.

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przekazał Prezesowi Rady Ministrów projekt kolejnej nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji zmierzający do pełnej harmonizacji ustawy z przepisami Unii. Projekt obejmuje propozycję redefinicji kwoty polskiej w opisany wyżej sposób. Uchwalenie tej nowelizacji w 1999 roku rozwiązałoby problem związany z zobowiązaniem w odniesieniu do pkt. H/1. Brak takiej nowelizacji oznaczał będzie z jednej strony dowód na niechęć do dostosowania przepisów polskich do wymogów Unii Europejskiej, z drugiej zaś strony – doprowadzi do trudności w OECD, związanych z niewywiązaniem się z obowiązków przyjętych w procesie akcesyjnym.

5.8 Zobowiązania wobec OECD są przeciwstawne względem oczekiwań strony unijnej, prowadzą bowiem do wyłączenia filmów z kwoty dzieł produkcji europejskiej, a filmy uważane są za jeden z podstawowych elementów składających się na tę kwotę. Z drugiej strony przepisy OECD wymagają od państw członkowskich zniesienia wszelkich barier w międzynarodowym obrocie między tymi państwami, m.in. dotyczy to filmów. Dlatego też ta właśnie kwestia budziła najwięcej zastrzeżeń zarówno w trakcie przeglądu prawa w ramach negocjacji o przystąpienie Polski do Unii Europejskiej jak i z drugiej strony – w trakcie przeglądu realizacji przez Polskę zobowiązań liberalizacyjnych podjętych w związku z przystąpieniem do OECD.

W tej sytuacji celowe wydaje się zredefiniowanie kwoty produkcji krajowej na kwotę audycji, których pierwotna wersja została wytworzona w języku polskim i jednocześnie zdefiniowanie kwoty europejskiej niezależnie od kwoty produkcji rodzimej.

Rozwiązanie takie jest zgodne z odnośnymi przepisami unijnymi, stanowiącymi dla Polski podstawowy standard harmonizacji prawa wewnętrznego ze wspólnotowym dorobkiem prawnym w sektorze audiowizualnym, którego przyjęcie jest podstawowym do spełnienia warunkiem w procesie akcesyjnym. Zmiana ta – konieczna ze względu na harmonizację polskich przepisów z wymogami wspólnotowymi – jest jednocześnie warunkiem rozstrzygnięcia problemu wynikającego z odnośnego zobowiązania względem OECD. Przepisy OECD zezwalają bowiem członkom OECD, należącym jednocześnie do organizacji regionalnych (takich jak np. UE), stosować się do przepisów tych organizacji, nawet jeżeli są one odmienne od przepisów OECD. Dlatego unormowania odnoszące się do preferencji dla europejskiej produkcji audiowizualnej obowiązują w znacznej większości krajów członkowskich Unii Europejskiej, nawet tych, które są jednocześnie członkami OECD. Przyjęcie więc regulacji zgodnych z wymogami wspólnotowymi pozwoli stworzyć taką samą sytuację.

Udział w nowelizacji europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej i podjęcie prac zmierzających do jej ratyfikacji

5.9 Jako kraj, który ratyfikował Konwencję, Polska jest pełnoprawnym członkiem Stałego Komitetu Rady Europy ds. Telewizji Ponadgranicznej, który przygotował nowelizację Konwencji, przyjętą we wrześniu 1998 r. przez Komitet Ministrów RE.

Celem nowelizacji było przede wszystkim uzyskanie zgodności regulacji zawartych w Konwencji z przepisami Dyrektywy UE „O telewizji bez granic” (znowelizowanej w 1997 r.), po to, by w krajach należących do Unii i do Rady Europy panowały jednolite zasady dotyczące telewizji ponadgranicznej. Różnica między oboma aktami polega natomiast na tym, że o ile przepisy dyrektywy mają zostać przeniesione do prawa krajowego w państwach członkowskich UE, Konwencja odnosi się wyłącznie do telewizji ponadgranicznej.

Podstawowe decyzje podjęte w procesie nowelizacji Konwencji można określić następująco:

- postanowiono nie obejmować zakresem Konwencji nowych technologii (communication services operating on individual demand), których ostateczny kształt nie został jeszcze ustalony;
- zniesiono przepis określający okres, który musi upłynąć między premierą filmu a jego emisją telewizyjną, pozostawiając to umowom między dystrybutorami a stacjami telewizyjnymi;
- zdefiniowano „autopromocję” nadawcy i uregulowano miejsce tego typu treści w programie;
- wprowadzono do Konwencji pojęcie telesprzedaży i uregulowano formy oraz limity czasowe obecności telesprzedaży w programie;
- dostosowano pojęcie sponsorowania do definicji przyjętej w Dyrektywie;
- zmieniono przepisy na temat kryteriów i sposobów ustalania, w jurysdykcji którego kraju znajduje się nadawca programu ponadgranicznego;
- wprowadzono do Konwencji art. 24a określający kryteria i procedury reakcji państw odbierających programy ponadgraniczne, gdy ich zdaniem nadawca takiego programu

nadużywa przyznanych przez Konwencję praw do swobodnego odbioru i rozprowadzania jego programu (problem nadawców zdelokalizowanych);

- wprowadzono do Konwencji przepisy mające zagwarantować dostęp widowni do ważnych społecznie wydarzeń (zapobieganie wykupywaniu na wyłączność praw do transmisji takich wydarzeń przez telewizje kodowane i płatne) oraz procedury mające zapewnić międzynarodową współpracę w celu realizacji tych gwarancji dostępu widowni do takich wydarzeń.

Delegacja polska brała aktywny udział w pracach związanych z przygotowaniem nowelizacji i wniosła szczególny wkład w przyjęcie art. 24a.

Zgodnie z przepisami protokołu nowelizującego Konwencję, strony Konwencji mogą:

1. Ratyfikować znowelizowaną Konwencję i złożyć instrument ratyfikacji w Radzie Europy;
2. Nie wnosić zastrzeżenia przez dwa lata („milcząca ratyfikacja”) i czekać, aż wejdzie ona w życie 1 października 2000 roku;
3. Wnieść zastrzeżenie (prawo to przysługuje jedynie krajom, które ratyfikowały starą Konwencję);
4. Poinformować, że proces ratyfikacji jest w toku, ale nie zostanie zakończony przed 1 października 2000 roku.

Sytuacje określone w pkt. 3 i 4 oznaczają zatrzymanie procesu wejścia znowelizowanej Konwencji w życie, aż do wycofania zastrzeżenia lub zakończenia procesu w danym kraju.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji rozpoczęła działania na rzecz ratyfikacji znowelizowanej Konwencji przez Rzeczpospolitą Polską, w zgodzie z wymogami Konstytucji RP.

5.10 Zakres i charakter międzynarodowych zobowiązań Polski i ich realizacja w wewnętrznym porządku prawnym stawiają KRRiT w bardzo trudnej sytuacji. Krajowa Rada działając na mocy Konstytucji i prerogatyw ustawowych, w praktyce przede wszystkim realizuje międzynarodowe zobowiązania, które przyjął na siebie rząd. Przy braku ścisłej współpracy ze strony władzy ustawodawczej i wykonawczej, Krajowa Rada nie jest w stanie skutecznie realizować polityki państwa wyznaczanej i prowadzonej przez te władze na forum międzynarodowym.

Udział w pracach związanych z tworzeniem polityki audiowizualnej UE

5.11 W październiku 1998 roku zostały zakończone prace Zespołu Wysokiego Szczebla ds. Przyszłości Polityki Audiowizualnej Unii Europejskiej, do udziału w którym został zaproszony przewodniczący KRRiT. Zespół składający się z 9 osobistości ze świata kultury i mediów krajów europejskich (jedynym przedstawicielem krajów Europy Środkowej i Wschodniej jest Bolesław Sulik), pracował pod patronatem i bezpośrednim kierownictwem Marcelino Oreja, komisarza Unii Europejskiej odpowiedzialnego za politykę kulturalną i audiowizualną. Celem prac Zespołu było przeanalizowanie tendencji pojawiających się w sektorze mediów i przygotowanie zaleceń, dotyczących przyszłości polityki audiowizualnej Unii Europejskiej, odpowiadających na wyzwania stawiane przez nadchodzący 2000 rok.

Rezultaty pracy Zespołu zostały opublikowane w raporcie zatytułowanym „Era cyfrowa: europejski przemysł audiowizualny” oraz przekazane Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie Ministrów UE.

Dla krajów stowarzyszonych udział przedstawiciela Polski miał duże znaczenie. Pozwoliło to na uwzględnienie w raporcie problematyki krajów naszej części Europy. Polskim wkładem do raportu było przygotowanie części poświęconej perspektywom przemysłu audiowizualnego w Europie Środkowo-Wschodniej. Zwrócono w nim uwagę na problemy w tworzeniu sprawnego systemu nadawczego w krajach postkomunistycznych i ich przyczyny, ale również na wysiłki włożone przez te kraje w uregulowanie ram prawnych, w stworzenie od podstaw rynku mediów. Podkreślono wagę partnerskiego udziału krajów stowarzyszonych w kształtowaniu europejskiej polityki audiowizualnej, gdyż tylko taki udział może zapewnić rozwój stabilnego systemu nadawczego w tych krajach oraz pozwolić maksymalnie wykorzystać potencjał ekonomiczny sektora audiowizualnego w obliczu powstawania społeczeństwa informacyjnego.

Przedstawiciele KRRiT i węgierskiej Rady zostali również zaproszeni jako jedyni z krajów stowarzyszonych do udziału w europejskiej konferencji audiowizualnej „Wyzwania i szanse wieku cyfryzacji” (kwiecień 1998 roku, Birmingham). Konferencje tego typu, organizowane co kilka lat przez kraje członkowskie Unii Europejskiej, nie uchwalają i nie przyjmują co prawda formalnych dokumentów, ale wyłaniające się w ich trakcie tendencje stanowią podstawę działań Komisji Europejskiej i nadają kształt polityce audiowizualnej.

Kontakty Krajowej Rady z Komisją Europejską owocują innymi jeszcze przedsięwzięciami. W marcu 1998 roku odbyła się w Warszawie międzynarodowa konferencja dotycząca „Roli sektora audiowizualnego w rozwoju społeczeństwa informacyjnego”. Była ona współorganizowana przez KRRiT i Komisję Europejską. Wzięli w niej udział przedstawiciele ciał regulujących, nadawców publicznych i nadawców prywatnych z 10 Krajów Stowarzyszonych, Ukrainy jako obserwatora oraz państw członkowskich UE.

Celem konferencji było przeanalizowanie roli sektora audiowizualnego (głównie nadawców) w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w nowych państwach demokratycznych Europy Środkowej i Wschodniej.

Jedną z rekomendacji końcowych konferencji była organizacja cyklu seminariów, poruszających zagadnienia związane z polityką audiowizualną UE. Krajowa Rada wystąpiła z inicjatywą odpowiadającą tej rekomendacji przygotowując na jesień bieżącego roku wspólnie z Komisją Europejską seminarium poświęcone problemom wynikającym z implementacji Dyrektywy o „Telewizji bez granic”.

Media II

5.12 Decyzją Rady Ministrów z 22 kwietnia 1997 roku Polska przekazała Komisji Europejskiej swoje oficjalne stanowisko, w którym wyraża chęć przystąpienia do unijnego programu audiowizualnego MEDIA II.

Celem programu jest wspieranie europejskiej produkcji audiowizualnej. Podstawowym warunkiem przystąpienia do Media II dla Krajów Stowarzyszonych, w tym Polski, było wykazanie postępów w dostosowaniu krajowego ustawodawstwa audiowizualnego do Dyrektywy o Telewizji Transgranicznej 89/552/EEC, znowelizowanej Dyrektywą 97/36/EC.

KRRiT, mając zgodę premiera i Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, prowadziła od 1996 roku konsultacje z Komisją Europejską w sprawie przystąpienia Polski do programu Media II. Zakres zgodności polskiego ustawodawstwa audiowizualnego z wymogami UE był stosunkowo znaczny, gdyż ustawa o radiofonii i telewizji została przygotowana z uwzględnieniem większości wymogów europejskich. Niemniej Komisja Europejska stwierdziła pewne rozbieżności, które KRRiT wzięła pod uwagę w swoich bieżących pracach. Dostosowanie prawa wewnętrznego następuje w wyniku regulacji ustanawianych przez KRRiT, o ile mieści się to w granicach udzielonych jej upoważnień ustawowych.

W pozostałym zakresie KRRiT inicjuje zmiany w ustawie, których wprowadzenie uzależnione jest od Sejmu. Ostatnia propozycja nowelizacji u.r.t. opracowana przez KRRiT w 1997 roku, przesłana do Sejmu jako rządowy projekt nowelizacji ustawy, uwzględniała w znacznym stopniu zmiany wprowadzone Dyrektywą 97/36/EC.

Konsultacje prowadzone w 1997 roku ograniczyły się do rozbieżności uznawanych przez Komisję Europejską za priorytetowe, czyli takie, które stwarzały barierę, uniemożliwiającą Polsce przystąpienie do programu Media II.

W 1996 i 1997 roku najważniejszymi punktami spornymi były przepisy dotyczące kwoty produkcji europejskiej w poszczególnych stacjach telewizyjnych. Pojęcie to – kwota produkcji europejskiej – nie występowało w polskim prawie. Natomiast istniał przepis o kwotach produkcji krajowej, których nie przewiduje prawodawstwo unijne. Pierwsza bariera została usunięta przyjęciem przez KRRiT, 13 listopada 1997 roku, rozporządzenia w sprawie minimalnego udziału audycji producentów europejskich w programach telewizyjnych. Zdaniem Komisji Europejskiej zapis o kwotach produkcji krajowej jest nie do pogodzenia z ustawodawstwem unijnym, gdyż powoduje dyskryminację produkcji pochodzącej z innych krajów europejskich. Jednym z proponowanych rozwiązań byłoby zastąpienie go zapisem o produkcji w oryginalnym języku polskim.

Drugim spornym punktem, podnoszonym przez Komisję Europejską, były przepisy, które nie gwarantują dostatecznie wolności odbioru programów telewizyjnych nadawanych z zagranicy a przeznaczonych dla polskich odbiorców (art. 2 Dyrektywy). W stosunkach między państwami UE problem ten nie występuje ze względu na przepis art. 27 Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej. Na drodze bilateralnych konsultacji udało się jednak ustalić, że pewne utrudnienia w zakresie harmonizacji wynikają z rozbieżności między Europejską Konwencją Rady Europy, którą Polska ratyfikowała w 1990 roku, a Dyrektywą. Polska, odmiennie niż kraje UE, jest związana treścią Konwencji i nie może wprowadzać rozwiązań sprzecznych z Konwencją w celu dostosowania do wymogów znowelizowanej Dyrektywy tych elementów porządku prawnego, które mają wpływ na transgraniczną działalność telewizyjną.

W listopadzie 1997 roku odbyła się ostatnia tura rozmów KRRiT z Komisją Europejską. Zakończyła się ona wydaniem pozytywnej opinii Komisji Europejskiej stwierdzającej, że Polska jest gotowa do przystąpienia do programu Media II, a stopień harmonizacji polskiego ustawodawstwa z unijnym w sektorze audiowizualnym jest zadowalający. Na pozytywną decyzję Komisji wpłynęły prace KRRiT dotyczące nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenie w sprawie minimalnego udziału audycji producentów europejskich w programach telewizyjnych. W opinii Komisji zmiany polskiego ustawodawstwa audiowizualnego szły do tego momentu we właściwym kierunku. Doceniono również wysiłki Krajowej Rady w celu wyjaśnienia statusu HBO stacji nadającej z terenu Węgier. KRRiT przeprowadziła w tej sprawie szereg rozmów z węgierską Radą. Komisja zastrzegła sobie prawo monitorowania dalszych postępów Polski w tej dziedzinie oraz

prowadzenia doraźnych bilateralnych spotkań z KRRiT. W 1998 roku Komisja Europejska miała skierować do Parlamentu Europejskiego swój pozytywny wniosek w sprawie przystąpienia Polski do Media II.

Na początku 1998 roku Komisja Europejska przedstawiła wniosek w sprawie przyjęcia Węgry do programu Media II, Polska miała być następnym krajem. W czasie rozpatrywania tego wniosku okazało się, że Węgry wbrew wcześniejszym ustaleniom z Komisją zamiast zaproponować rozwiązania prawne zmierzające do uregulowania nadawców typu HBO, wydały 10-letnie zezwolenie na nadawanie tego programu. W związku z tym Parlament Europejski zawiesił swoją decyzję do czasu rozwiązania tej kwestii. Wpłynęło to na stanowisko Komisji Europejskiej w sprawie innych krajów kandydujących do programu Media II, m.in. Polski. O ile wcześniej Komisja była w stanie uznać, że rozporządzenie KRRiT w sprawie kwoty produkcji europejskiej oraz projekt nowelizacji ustawy to wystarczające kroki na drodze harmonizacji polskiego prawa z unijnym, o tyle teraz Komisja wstrzymała zarówno dalsze konsultacje jak i decyzję. Stwierdziła, że dopiero przyjęcie przez Parlament znowelizowanej ustawy, zawierającej uregulowania zgodne z Dyrektywą we wszystkich najważniejszych punktach, wpłynie na pozytywną decyzję Komisji o rozpoczęciu procedury przyjęcia Polski do Media II. Jednocześnie Komisja zapowiedziała, że będzie śledziła przebieg pracy Parlamentu nad ustawą. Kierunek tych prac został jednak oceniony przez Komitet Integracji Europejskiej jako niezgodny z prawem Unii Europejskiej.

Działalność Anteny Informacyjnej

5.13 W ramach Konwencji zawartej pomiędzy Komisją Europejską a Eureką Audiowizualną, dotyczącej przygotowań w zakresie sektora audiowizualnego do akcesji krajów Europy Środkowo-Wschodniej z Unią Europejską, a zwłaszcza w zakresie uczestnictwa tych krajów w programie Media II, zaproponowano otwarcie tzw. anten informacyjnych, których wyposażenie techniczne byłoby sfinansowane przez stronę unijną. Zgodnie z upoważnieniem do przejęcia odpowiedzialności za wprowadzanie programu Media II, na mocy kontraktu zawartego z Eureką Audiowizualną oraz w ramach porozumienia z Komitetem Kinematografii, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji utworzyła Antenę Informacyjną.

Zadaniem Anteny jest udzielanie informacji i promowanie programu Media II, kontakty z odpowiednimi jednostkami Komisji Europejskiej, środowiskami profesjonalnymi w Polsce, a także informowanie o polityce audiowizualnej Komisji Europejskiej.

Antena Informacyjna podjęła następujące prace:

- utworzenie bazy danych sektora audiowizualnego w Polsce. Zawiera ona około 700 danych i wymaga dalszego uzupełniania;
- informowanie środowisk o programie Media II poprzez m.in. publikacje w periodykach profesjonalnych i gazetach codziennych, organizacja konferencji prasowych, rozpowszechnianie broszury informacyjnej o Programie Media II;
- nawiązanie kontaktów ze wszystkimi biurami Media Desk i Antenami Informacyjnymi w Europie;

Antena zorganizowała seminarium, którego celem było nawiązanie współpracy z Antenami w Europie Wschodniej i Centralnej. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele

siedmiu krajów (Bułgarii, Czech, Węgier, Litwy, Rumunii, Słowenii i Polski), którzy wymienili doświadczenia i dyskutowali o przyszłych planach uczestnictwa w Programie Media II.

Udział w pracach Rady Europy

Udział w Grupach Ekspertów

5.14 W uzgodnieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Ministerstwem Kultury i Sztuki oraz z byłym Biurem ds. Integracji Europejskiej oraz Pomocy Zagranicznej Urzędu Rady Ministrów, Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji została powierzona odpowiedzialność za reprezentowanie Polski w strukturach Rady Europy, zajmujących się środkami masowego przekazu.

Przedstawiciele KRRiT lub zgłoszeni przez nią specjaliści brali w 1998 roku udział w pracach następujących komitetów i grup roboczych:

1. Komitet Zarządzający ds. Mediów (CDMM): uczestniczy od 1993 roku Bolesław Sulik, przewodniczący KRRiT oraz Izabella Chruślińska, dyrektor Departamentu Współpracy z Zagranicą; CDMM określa kierunki działania w dziedzinie mediów, złożone z przedstawicieli wszystkich krajów członkowskich Rady Europy.
2. Biuro Komitetu Zarządzającego (CDMM-BU): do grudnia 1998 roku uczestniczył Bolesław Sulik, od stycznia 1999 roku Izabella Chruślińska; Biuro kieruje wszystkimi pracami Komitetu oraz struktur przez niego tworzonych.
3. Grupa Specjalistów ds. mediów w perspektywie paneuropejskiej (MM-S-EP): Katarzyna Masłowska-Badźmirowska, Departament Współpracy z Zagranicą. Grupa powołana jest do analizy rozwoju infrastruktury w organach zajmujących się mediami w krajach Europy Środkowej i Wschodniej.
4. Grupa Ekspertów ds. Koncentracji i Pluralizmu Mediów (MM-CM): uczestniczy od 1992 roku Karol Jakubowicz, ekspert KRRiT; grupa powołana jest do analizowania koncentracji kapitału w środkach masowego przekazu (także w skali międzynarodowej) i sugerowania ewentualnych środków zapobiegawczych. Grupa zakończyła pracę w 1998 roku.
5. Stały Komitet ds. telewizji transgranicznej (T-TT): uczestniczy od 1993 roku Karol Jakubowicz; zadaniem Komitetu jest formułowanie rekomendacji co do zastosowania Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej oraz podejmowanie starań na rzecz rozstrzygnięcia konfliktów wynikających z zastosowania Konwencji.
6. Grupa Specjalistów ds. ochrony nosicieli praw w dziedzinie mediów (MM-S-PR): ekspert KRRiT Teresa Drozdowska, pełni funkcję wiceprzewodniczącej; grupa powołana jest do zbierania i analizowania informacji dotyczących rozwoju technologicznego w dziedzinie mediów oraz określaniu ich wpływu na współczesne formy ochrony praw autorskich i praw pokrewnych.
7. Grupa Specjalistów ds. nowych technologii (MM-S-NT): Stanisław Jędrzejewski Polskie Radio S.A., uczestniczy od 1995 roku oraz Tadeusz Kowalski, ekspert KRRiT.
8. Grupa specjalistów ds. pluralizmu w mediach (MM-S-PL): Karol Jakubowicz, ekspert KRRiT; grupa rozpoczęła pracę w 1999 roku, jej zadaniem jest ocena wpływu nowych

technologii i nowych usług na pluralizm w mediach w dobie nowych usług informacyjnych.

9. Grupa specjalistów ds. oceny rozwoju telewizji cyfrowej w dziedzinie mediów (MM-S-AD): Krystyna Roslan-Kuhn, dyrektor Departamentu Techniki w Biurze KRRiT; grupa rozpoczęła pracę w 1999 roku.

Prezentacja stanu prac w poszczególnych grupach znajduje się w rozdziale VI „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

Przygotowania do Konferencji Ministerialnej

5.15 W czerwcu 1998 roku przedstawiciele krajów członkowskich Rady Europy biorących udział w pracach Komitetu Zarządzającego ds. Mediów wybrali, spośród krajów kandydujących, Polskę i Kraków jako miejsce przyszłej Europejskiej Konferencji Ministerialnej. Kandydaturę Polski zgłosił w imieniu rządu - Prezes Rady Ministrów Jerzy Buzek. Konferencje Ministerialne organizowane są co trzy lata i mają na celu wyznaczenie kierunków polityki audiowizualnej w Europie.

KRRiT, której przedstawiciele uczestniczą w pracach Komitetu Zarządzającego i jego biura, włączyła się w przygotowania do organizacji tej konferencji.

Udział w pracach EPRA.

5.16 KRRiT prowadzi aktywną działalność w organizacji skupiającej przedstawicieli ciał regulujących, której była współzałożycielem – EPRA (European Platform of Regulatory Authorities). Wśród członków EPRA znajduje się większość krajów europejskich. Bolesław Sulik pełni od 1997 roku funkcję wiceprzewodniczącego władz EPRA.

Dla przedstawicieli europejskich rad radiofonii i telewizji EPRA stała się ważnym forum dyskusyjnym. EPRA umożliwia radom poszczególnych krajów wypracować wspólne rozwiązania, a także zapoznać się z doświadczeniami tych krajów, które są bardziej zaawansowane we wdrażaniu nowych technologii w sektorze audiowizualnym.

W spotkaniach członków EPRA uczestniczą w charakterze obserwatora przedstawiciele Rady Europy i Unii Europejskiej. Komisja Europejska doceniła potencjał, tkwiący w EPRA, gdyż organizacja ta skupia przedstawicieli ciał regulujących państw członkowskich UE jak i krajów stowarzyszonych. Dzięki temu EPRA może odgrywać pozytywną rolę między innymi w implementacji Dyrektywy o Telewizji bez Granic.

Najważniejszy wkład KRRiT w działalność EPRA koncentruje się wokół dwóch spraw. Pierwszą jest większe otwarcie tej organizacji na kraje Europy Środkowo-Wschodniej. Istnieje tendencja, na szczęście nie wszystkich krajów członkowskich UE, aby marginalizować udział niektórych z krajów naszej części Europy. Druga sprawa to dążenie, aby EPRA stała się prawdziwym forum rozwiązywania konfliktów lub spraw spornych między radami do spraw radiofonii i telewizji w różnych krajach.

Konferencja organizowana pod patronatem Eureka Audiowizualnej na temat: “Produkcja audiowizualna – możliwości i systemy finansowania”

5.17 W październiku 1998 roku odbyła się w Warszawie konferencja zatytułowana “Produkcja audiowizualna – możliwości i systemy finansowania”, zorganizowana w ramach cyklu “When Audiovisual Meets Finance”, odbywającego się w krajach stowarzyszonych z Unią Europejską. Pomysłodawcą spotkań była międzynarodowa organizacja Eureka Audiowizualna, a współorganizatorem w Polsce, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji oraz Bank Handlowy S.A. W konferencji wzięli udział zaproszeni przez Eurekę eksperci z Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec z dziedziny bankowości, finansów i systemów podatkowych oraz publicznych instytucji związanych z sektorem filmowym i audiowizualnym. Ze strony polskiej uczestniczyli parlamentarzyści z Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu, przedstawiciele Telewizji Polskiej S.A., nadawców prywatnych, największych banków komercyjnych, Komitetu Kinematografii oraz twórców i producentów filmowych. W programie konferencji znalazły się m.in. następujące tematy:

- możliwości wykorzystania środków publicznych w finansowaniu sektora audiowizualnego i filmowego;
- rola i możliwości banków we współfinansowaniu przemysłu audiowizualnego i filmowego;
- udział i rola telewizji w finansowaniu produkcji filmowej;
- systemy zachęt podatkowych dla krajowych i zagranicznych inwestorów w sektorze audiowizualnym.

Spotkanie to było również okazją do dyskusji nad kształtem nowej ustawy o kinematografii.

Współpraca bilateralna

5.18 W ramach współpracy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji ze Słowacką Radą Radiofonii i Telewizji w 1998 roku został przygotowany pobyt studyjny dla pracowników biura słowackiej rady. Wizyta studyjna obejmowała spotkania w departamentach: prawnym, koncesyjnym, programowym i monitoringu oraz współpracy z zagranicą.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji szczególną wagę przywiązuje do współpracy z Ukrainą. W ramach porozumienia podpisanego w marcu 1997 roku pomiędzy KRRiT i Ukrainą Radą ds. Radiofonii i Telewizji, zorganizowana została w 1998 roku, wizyta studyjna dla przedstawicieli ukraińskiej rady w celu zapoznania się z funkcjonowaniem mediów publicznych i prywatnych w Polsce.

Również z inicjatywy KRRiT przedstawiciele Ukrainy zostali zaproszeni jako obserwatorzy do udziału w międzynarodowej konferencji poświęconej roli mediów w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, zorganizowanej wraz z Komisją Europejską w marcu 1998 roku.

W sierpniu 1998 roku przedstawiciele KRRiT i Ukrainskiej Rady ds. Radiofonii i Telewizji wzięli udział w spotkaniu okrągłego stołu na temat sytuacji mediów

elektronicznych w obydwu krajach. Dyskusja ta została zorganizowana w ramach Dni Ukrainy w Gdańsku.

Dwustronne kontakty pomiędzy Węgierską Komisją ds. Radia i Telewizji oraz KRRiT dotyczyły przede wszystkim konsultacji w sprawie rozwiązania problemu emitowania przez HBO (Home Box Office) z terenu Węgier programu nadawanego na teren Polski. Na prośbę strony węgierskiej, KRRiT podjęła się monitorowania programu HBO w zakresie realizacji kwot produkcji europejskiej.

V. DZIAŁALNOŚĆ KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI W ZAKRESIE OPŁAT ABONAMENTOWYCH I PRZEKAZYWANIA WPŁYWÓW Z NICH JEDNOSTKOM PUBLICZNEJ RADIOFONII I TELEWIZJI

6.1 Na podstawie art. 48 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji KRRiT określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych, a także sposób i tryb wnoszenia tych opłat. Do końca 1998 roku obowiązywały, ustalone przez KRRiT w rozporządzeniu z 25 czerwca 1997 roku, następujące opłaty:

- za używanie odbiornika radiofonicznego
  - a) 3,20 zł miesięcznie,
  - b) 9,50 zł kwartalnie lub za kolejne 3 miesiące w roku kalendarzowym,
  - c) 18,70 zł półrocznie lub za kolejne 6 miesięcy w roku kalendarzowym,
  - d) 36,50 zł rocznie w roku kalendarzowym,
- za używanie odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiofonicznego
  - a) 9,60 zł miesięcznie,
  - b) 28,50 zł kwartalnie lub za kolejne 3 miesiące w roku kalendarzowym,
  - c) 56,20 zł półrocznie lub za kolejne 6 miesięcy w roku kalendarzowym,
  - d) 109,40 zł rocznie w roku kalendarzowym.

Uchwałą nr 171/98 z 5 czerwca 1998 roku KRRiT ustaliła, że od 1 stycznia 1999 roku obowiązywać będą następujące opłaty:

- za używanie odbiornika radiofonicznego
  - a) miesięcznie 3,50 zł
  - b) za 2 miesiące 6,95 zł
  - c) kwartalnie lub za kolejne 3 miesiące w roku kalendarzowym 10,35 zł
  - d) za 4 miesiące 13,75 zł
  - e) za 5 miesięcy 17,10 zł
  - f) za pół roku lub kolejnych 6 miesięcy w roku kalendarzowym 20,30 zł
  - g) za 7 miesięcy 23,60 zł
  - h) za 8 miesięcy 26,60 zł
  - i) za 9 miesięcy 30,00 zł

j) za 10 miesięcy	33,10 zł
k) za 11 miesięcy	36,20 zł
l) za rok	39,20 zł
– za używanie odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiofonicznego	
a) miesięcznie	10,60 zł
b) za 2 miesiące	21,05 zł
c) kwartalnie lub za kolejne 3 miesiące w roku kalendarzowym	31,30 zł
d) za 4 miesiące	41,60 zł
e) za 5 miesięcy	51,70 zł
f) za pół roku lub kolejne 6 miesięcy w roku kalendarzowym	61,50 zł
g) za 7 miesięcy	71,30 zł
h) za 8 miesięcy	81,10 zł
i) za 9 miesięcy	90,70 zł
j) za 10 miesięcy	100,30 zł
k) za 11 miesięcy	109,70 zł
l) za rok	118,70 zł

Powyższe ustalenia zostały wprowadzone w życie rozporządzeniem KRRiT z 25 sierpnia 1998 roku. Ważnym ustaleniem zawartym w § 2 ust. 2 tego rozporządzenia jest to, że użytkownik odbiornika może jednorazowo uiścić opłatę za dowolną liczbę miesięcy w roku kalendarzowym do 20 dnia pierwszego miesiąca okresu rozliczeniowego. Użytkownik odbiornika uzyskał również możliwość wniesienia opłat na poczet 1999 roku w IV kwartale 1998 roku.

6.2 W przypadku stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika, jego użytkownik zobowiązany jest uiścić opłatę w wysokości stanowiącej trzydziestokrotność miesięcznego abonamentu. Opłaty te pobierane są przez jednostki Poczty Polskiej i po potrąceniu umownego wynagrodzenia (50% wpływów z tej opłaty) są przekazywane na wyodrębniony rachunek KRRiT. Z zakończonych rozliczeń z 78 Rejonowymi Urzędami Poczty wynika, że wpływy, które zasilły rachunek KRRiT z tego tytułu w 1998 roku, wyniosły łącznie 5,62 tys. zł, tj. około 51% wpływów osiągniętych w 1997 roku (11,01 tys. zł).

Wpływy z tytułu kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników stanowią 0,0007% wpływów ogółem (netto), co oznacza, że w praktyce Rejonowe Urzędy Poczty nie wywiązują się z ustawowej powinności przeprowadzania kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

Za zwłokę w uiszczaniu opłat pobiera się odsetki ustawowe. Po potrąceniu umownego wynagrodzenia 6,8% jednostki Poczty Polskiej przekazują te wpływy na rachunek KRRiT. Wpływy z tytułu odsetek za zwłokę wniesionych przez abonentów, które wpłynęły na rachunek KRRiT w 1998 roku wyniosły łącznie 8 426,1 tys. zł tj. o 6,0% mniej w porównaniu do 1997 roku (8 965, 2 tys. zł). Trzeba zaznaczyć, że pomimo rozpoczęcia negocjacji z Poczta Polska, w maju 1997 roku, nie uzgodniono wysokości wynagrodzenia umownego na 1998 rok i jednostki Poczty Polskiej pobierały wynagrodzenie umowne w wysokości 6,8% na podstawie aneksu nr 5 z 31 stycznia 1997 roku do umowy pomiędzy KRRiT a Poczta Polska z 13 maja 1994 r.).

W 1998 roku - zgodnie z ugodą zawartą 9 grudnia 1998 roku pomiędzy kierownikiem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych a przewodniczącym KRRiT - na rachunek bankowy KRRiT wpłynęła kwota 4 000,0 tys. zł z tytułu odsetek za zwłokę w uiszczaniu opłat abonamentowych przez ten Urząd.

Wpływy z opłat abonamentowych za używanie odbiorników, z opłat za używanie niezarejestrowanych odbiorników oraz odsetek ustawowych, po potrąceniu wynagrodzenia umownego jednostek Poczty Polskiej, są w całości przeznaczane przez Krajową Radę na działalność jednostek publicznej radiofonii i telewizji.

6.3 Zgodnie z art. 50 ust. 2 u.r.t. KRRiT ustala corocznie - nie później niż do 30 czerwca - sposób podziału wpływów między jednostki publicznej radiofonii i telewizji w następnym roku kalendarzowym, w tym minimalny udział terenowych oddziałów spółek.

Uchwałą nr 219/97 z 25 czerwca 1997 roku KRRiT dokonała podziału planowanych na 1998 rok wpływów abonamentowych z opłat za używanie odbiorników rtv między spółki publicznej radiofonii i telewizji w sposób następujący:

Lp.	TREŚĆ	% udział we wpływach ogółem	Kwota w tys. zł
I.	OGÓLEM, z tego:	100,00	816 300
II.	Środki na budowę Radiowego Ośrodka Nadawczego I Programu Polskiego Radia S.A. w Solcu Kujawskim	1,838	15 000
III.	Do podziału na spółki publicznej radiofonii i telewizji, z tego:	98,162 liczone jako 100,00	801 300
III.1.	Telewizja Polska S.A. z tego: TV Polonia	60,00 3,83	480 300 30 700
III.2.	Jednostki publicznej radiofonii	40,00	321 000

Uchwałą nr 338/97 z 29 września 1997 roku KRRiT przyjęła algorytm rozdziału między spółki regionalnej radiofonii publicznej, prognozowanych na 1998 rok, wpływów z opłat abonamentowych za używanie odbiorników rtv.

Uchwałą nr 339/97 z 29 września 1997 roku KRRiT dokonała podziału prognozowanych na 1998 rok wpływów abonamentowych na spółki radiofonii publicznej:

Lp.	TREŚĆ	% udział we wpływach ogółem	Kwota w tys. zł
I.	OGÓLEM jednostki publicznej radiofonii, z tego:	40,00	321 000
II.	Polskie Radio S.A. w Warszawie z tego: Radio Polonia (na koszty emisji)	20,936 0,399	168 000 3 200
III.	17 spółek publicznej radiofonii regionalnej	19,064	153 000

Uchwałą nr 384/97 z 13 listopada 1997 roku na podstawie art. 30 ust. 6 u.r.t. KRRiT ustaliła na 1998 rok minimalny udział terenowych oddziałów TVP S.A. na 32,6% wpływów, określonych dla całej spółki Telewizja Polska S.A. tj. 156 600 tys. zł. Kwota ta przeznaczona będzie na finansowanie programów regionalnych i programów w rozłącznej sieci Dwójki. Z pozostałej kwoty (323 700 tys. zł), przeznaczonej na finansowanie programów ogólnopolskich TVP S.A., wydzielono kwotę 49 000 tys. zł, na finansowanie udziału oddziałów terenowych na antenie ogólnopolskiej w celu zagwarantowania obecności audycji wyprodukowanych przez te oddziały na antenie ogólnokrajowej. Podział ten ilustruje poniższa tabela.

Lp.	TREŚĆ	udział % we wpływach ogółem		Kwota w tys. zł
		przeznaczonych na finansowanie spółek publicznej radiofonii i telewizji 801 300 tys. zł	przeznaczonych na finansowanie telewizji	
I.	Ogółem TVP S.A. w Warszawie, z tego:	60,00	100,00	480 300,0
II.	Zakład Główny w Warszawie z tego:	40,40	67,40	323 700,0
	1. TV Polonia	3,83	9,48	30 700,0
	2. Program ogólnokrajowy z tego:	36,57	90,52	293 000,0
	a) finansowanie uczestnictwa oddziałów terenowych	6,12	16,72	49 000,0
	b) działalność Zakładu Głównego	30,45	83,28	244 000,0
III.	Oddziały terenowe (program regionalny)	19,60	32,60	156 600,0

Uchwałą nr 340/97 z 29 września 1997 roku KRRiT rozdzieliła środki prognozowane na 1998 rok z tytułu wpływów uzyskanych poza opłatami abonamentowymi, do których zaliczają się między innymi:

- odsetki za zwłokę w regulowaniu opłat przez abonentów,
- odsetki za nieterminowe przekazywanie wpływów abonamentowych przez Rejonowe Urzędy Poczty,
- wyegzekwowane kary za niezarejestrowane odbiorniki rtv,
- odsetki z tytułu kapitalizacji wpływów abonamentowych, gromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym KRRiT, pomniejszone o koszty operacji bankowych.

Kwota prognozowanych na 1998 rok wpływów z tego tytułu w wysokości 12 400 tys. zł została przeznaczona przez KRRiT na finansowanie:

- a) inwestycji rozwojowych w spółkach regionalnych radiofonii publicznej
12 000 tys. zł (96,77%)
- b) innych wydatków
400 tys. zł (3,23%)

Uchwałą nr 516/98 z 18 grudnia 1998 roku KRRiT ustaliła sposób wykorzystania dodatkowych, pozaplanowych środków z wpływów, uzyskanych poza opłatami abona-

mentowymi z Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, z tytułu odsetek ustawowych za nieterminowe regulowanie płatności za używanie odbiorników rtv.

Uchwałą nr 517/98 z 18 grudnia 1998 roku KRRiT ustaliła sposób wykorzystania środków uzyskanych poza opłatami abonamentowymi. Środki te określone są w uchwale KRRiT nr 340 z 29 września 1997 roku.

6.4 Stosownie do postanowień art. 49 ust. 5 u.r.t. oraz ustaleń zawartych w umowie pomiędzy KRRiT a Poczta Polska, Rejonowe Urzędy Poczty, w 1998 roku, przekazały na rachunek bankowy KRRiT środki pieniężne z tytułu opłat abonamentowych w wysokości:

Lp.	Wpływy abonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT w 1998 roku przez Rejonowe Urzędy Poczty	Kwota w tys. zł
	Ogółem, z tego:	766 760
II.	Za II i III dekadę grudnia 1997 r.	9 336
III.	Za 1998 r. bez III dekady grudnia 1998 r.	757 424

Wpływy uzyskane poza opłatami abonamentowymi (tzw. pozaabonamentowe), które zasiły rachunek bankowy KRRiT w 1998 roku (łącznie z wpłatą z Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych) wyniosły 13 994 tys. zł.

Lp.	Wpływy pozaabonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT w 1998 roku przez Rejonowe Urzędy Poczty	Kwota w tys. zł
I.	Ogółem, z tego:	13 994
II.	Za grudzień 1997 r. przekazane na rachunek bankowy KRRiT w styczniu 1998 r.	1 124
III.	Za okres: styczeń-listopad 1998 r.	8 870
IV.	Wpłata od Urzędu ds. Kombatantów	4 000

Przepis zawarty w art. 50 ust. 3 u.r.t. obliguje przewodniczącego KRRiT do niezwłocznego przekazania jednostkom publicznej radiofonii i telewizji należnych im udziałów we wpływach.

Przekazywanie środków z opłat abonamentowych z rachunku KRRiT do spółek publicznych radiofonii i telewizji następowało według rzeczywistych wpływów za daną dekadę miesiąca, na podstawie wyciągów bankowych, zgodnie z udziałami procentowymi, wynikającymi z uchwał KRRiT nr 219/97 i 339/97.

W 1998 roku KRRiT przekazała do jednostek publicznej radiofonii i telewizji wpływy abonamentowe w wysokości 766 760 tys. zł.

Wpływy abonamentowe, rozdysponowane pomiędzy jednostki publicznej radiofonii i telewizji stanowią 93,93% prognoz przyjętych w założeniach w czerwcu 1997 roku. Niewykonanie wpływów do planu zatwierdzonego Uchwałą KRRiT Nr 219/97 wynosiło więc 6,07% (816 300 tys. zł - 766 760 tys. zł = 49 540 tys. zł) i rozłożyło się na publiczną telewizję i radiofonię w sposób następujący:

Telewizja Polska S.A.	28 698 tys. zł
Polskie Radio S.A.	11 331 tys. zł
Spółki radiofonii regionalnej	9 511 tys. zł

Powyższa sytuacja spowodowana została przede wszystkim przez:

- obniżenie stanu zarejestrowanych abonentów, płacących abonament na 31 grudnia 1997 roku, w porównaniu do grudnia 1996 roku, o 32,3% abonentów wyłącznie radiowych i o 4,0% abonentów radiowo-telewizyjnych lub telewizyjnych;
- obniżenie stanu zarejestrowanych abonentów, wnoszących opłaty abonamentowe w trakcie 1998 roku o 8,6% wyłącznie radiowych i o 1,8% radiowo-telewizyjnych lub telewizyjnych;
- wzrost, w latach 1996-1998, stanu abonentów uprawnionych do zwolnienia od opłat abonamentowych, z 17,0% w 1996 roku, do 19,0% w 1997 roku, a następnie do 20,3% w 1998 roku;
- zaleganie zarejestrowanych abonentów z wnoszeniem opłat abonamentowych na bieżąco;
- brak egzekucji administracyjnej wobec abonentów zalegających z opłatami lub wnoszących opłaty abonamentowe z opóźnieniem;
- systematyczne zmniejszenie się, w latach 1997-1998, stanu kombatanatów zwolnionych z opłat abonamentowych, za których ulgi w opłatach abonamentowych refundowane są przez Urząd ds. Kombatanatów i Osób Represjonowanych z Państwowego Funduszu Kombatanatów, to jest:

- 1997 rok:	I półrocze - 320 tys. osób	II półrocze - 295 tys. osób
- 1998 rok:	I półrocze - 304 tys. osób	II półrocze - 292 tys. osób

Przekazywanie środków pieniężnych, uzyskanych poza opłatami abonamentowymi, które zgodnie z uchwałą KRRiT nr 340/97 przeznaczono na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych spółek radiofonii publicznej (96,77% planowanych wpływów pozaabonamentowych ogółem), następowało z rachunku bankowego KRRiT do spółek publicznej radiofonii w cyklu miesięcznym. Przekazywanie było proporcjonalne do kwoty planowanych wpływów pozaabonamentowych, wynikającej z uchwały KRRiT nr 340/97 oraz z decyzji przewodniczącego KRRiT z 22 grudnia 1997 roku i z 19 lutego 1998 roku o wcześniejszym (w I kwartale 1998 roku) przekazaniu środków pozaabonamentowych (awansiem w ramach planu rocznego na 1998 roku) spółce „Radio Kraków” S.A. na wydatki inwestycyjne.

Środki pieniężne uzyskane poza opłatami abonamentowymi, które zgodnie z uchwałą KRRiT nr 340/97 przeznaczono na inne wydatki (3,23% planowanych wpływów pozaabonamentowych ogółem) rozdysponowano uchwałą nr 517/98, na podstawie wcześniejszego, uzasadnionego wniosku, przedłożonego przewodniczącemu KRRiT przez zarząd spółki oraz po rozliczeniu skutków finansowych decyzji.

Uchwałą nr 517/98 z 18 grudnia 1998 roku KRRiT z wpływów uzyskanych poza opłatami abonamentowymi, przeznaczyła dodatkowe środki w kwocie 323 tys. zł na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych następującym spółkom regionalnej radiofonii publicznej:

Radio Kielce S.A.	- 200 tys. zł
Radio Zachód S.A w Zielonej Górze	- 123 tys. zł

Środki pieniężne uzyskane poza opłatami abonamentowymi, które wpłynęły z Urzędu do Spraw Kombatanatów i Osób Represjonowanych (pozaplanowe) rozdysponowano w kwocie 3 728 tys. zł uchwałą KRRiT nr 516/98 z 18 grudnia 1998 roku, przeznaczając je dla następujących spółek radiofonii publicznej na finansowanie:

- przedsięwzięć inwestycyjnych na kwotę 2 600 tys. zł

Radio Kraków S.A.	2 000 tys. zł
Radio Olsztyn S.A.	600 tys. zł

- bieżącej działalności na kwotę 1 128 tys. zł
 Polskie Radio S.A w Warszawie 893 tys. zł
 Radio dla Ciebie S.A. w Warszawie 200 tys. zł
 Radio Zachód S.A w Zielonej Górze 35 tys. zł

W 1998 roku KRRiT przekazała do spółek publicznej radiofonii wpływy uzyskane poza opłatami abonamentowymi w wysokości 13 722 tys. zł.

Lp.	Wpływy uzyskane poza opłatami abonamentowymi przekazane w 1998 roku z rachunku bankowego KRRiT do spółek radiofonii publicznej	Kwota w tys. zł
I.	Ogółem, z tego:	13 722
II.	Planowane z tego:	9 994
	za grudzień 1997 roku	1 124
	za okres: styczeń- listopad 1998 roku	8 870
III.	Pozaplanowe (wpływy od Urzędu ds. Kombatantów)	3 728

Planowane wpływy, uzyskane poza opłatami abonamentowymi, rozdysponowane przez KRRiT na spółki publicznej radiofonii, stanowią 80,60% prognoz przyjętych w założeniach we wrześniu 1997 roku. Niewykonanie wpływów pozaabonamentowych do planu zatwierdzonego uchwałą KRRiT Nr 340/97 wynosi 19,40%. Do wykonania planu zabrakło więc 2 406 tys. zł (12 400 tys. zł - 9 994 tys. zł).

W 1998 roku, KRRiT przekazała do jednostek publicznej radiofonii i telewizji z opłat abonamentowych i z opłat uzyskanych poza opłatami abonamentowymi środki pieniężne w łącznej wysokości 780 482,0 tys. zł, z tego dla poszczególnych spółek:

Lp.	Jednostki publicznej radiofonii i telewizji	Wpływy w tys. zł		
		abonamentowe	poza-abonamentowe	RAZEM
I.	OGÓLEM, z tego:	766 760,0	13 722,0	780 482,0
II.	RCN Polskiego Radia w Solcu Kujawskim	15 000,0	0,0	15 000,0
III.	Do podziału na spółki publicznej radiofonii i telewizji, z tego:	751 760,0	13 722,0	765 482,0
III.1.	Telewizja Polska S.A.	451 602,0	0,0	451 602,0
III.2.	Radiofonia publiczna z tego:	300 158,0	13 722,0	313 880,0
1)	Polskie Radio S.A.	156 668,7	893,0	157 561,7
2)	Spółki regionalne z tego:	143 489,3	12 829,0	156 318,3
1.	Radio Białystok S.A.	7 163,7	312,5	7 476,2
2.	Polskie Radio Pomorza i Kujaw S.A. w Bydgoszczy	7 118,1	312,5	7 430,6
3.	Radio Gdańsk S.A.	10 722,3	781,1	11 503,4
4.	Radio Katowice S.A.	9 772,5	624,9	10 397,4
5.	Radio Kielce S.A.	6 786,7	668,7	7 455,4
6.	Radio Koszalin S.A.	8 829,6	781,1	9 610,7

7.	Radio Kraków S.A.	13 561,4	4 250,3	17 811,7
8.	Radio Lublin S.A.	8 965,2	195,3	9 160,5
9.	Radio Łódź S.A.	9 048,6	390,5	9 439,1
10.	Radio Olsztyn S.A.	7 337,1	951,5	8 288,6
11.	PRO FM S.A. w Opolu	6 869,1	546,8	7 415,9
12.	Radio Merkury S.A. w Poznaniu	8 626,1	468,7	9 094,8
13.	Radio Rzeszów S.A.	6 304,1	312,5	6 616,6
14.	Radio Szczecin S.A.	6 514,4	468,7	6 983,1
15.	Radio dla Ciebie S.A. w Warszawie	7 788,7	629,6	8 418,3
16.	Radio Wrocław S.A.	12 313,5	390,5	12 704,0
17.	Radio Zachód S.A. w Zielonej Górze	5 768,2	743,8	6 512,0

Rozliczenie sposobu wykorzystania przez Telewizję Polską S.A. w Warszawie wpływów abonamentowych uzyskanych z rachunku bankowego KRRiT w 1998 roku, w porównaniu do 1997 roku przedstawia się jak niżej:

TREŚĆ	1997 rok			1998 rok			wskaźnik zmian	
	Prognoza wg uchwały KRRiT	Wykonanie	% kol. 3 : 2	Prognoza wg uchwały KRRiT	Wykonanie	% kol. 6 : 5	% kol. 5 : 2	% kol. 6 : 3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem, z tego:	482 500	435 875	90,3	480 300	451 602	94,0	99,5	103,6
1. Zakład Główny, z tego:	321 800	284 943	88,5	323 700	291 306	90,0	100,6	102,2
1) TV Polonia	24 700	22 230	90,0	30 700	28 857	94,0	124,3	129,8
2) udział oddziałów terenowych na antenie ogólnokrajowej	49 900	69 758	139,8	49 000	84 996	173,5	98,2	121,8
3) pozostałe *	247 200	192 955	78,1	244 000	177 453	72,7	98,7	92,0
2. Oddziały terenowe na finansowanie programów regionalnych i w rozłącznej sieci Dwójki	160 700	150 932	93,9	156 600	160 296	102,4	97,4	106,2

* według informacji Zarządu Spółki pozycja „pozostałe” obejmuje wpływy abonamentowe przeznaczone na częściowe sfinansowanie wydatków poniesionych na wynagrodzenia, zakup filmów, programów i licencji od TAI i TAPTiF

W 1998 roku, z rachunku bankowego KRRiT (wpływy abonamentowe i wpływy pozaabonamentowe), na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych jednostek publicznej radiofonii, przekazano środki w łącznej wysokości 46 884,0 tys. zł (34 290,0 tys. zł

z wpływów abonamentowych i 12 594,0 tys. zł z wpływów pozaabonamentowych), co stanowiło 14,3% łącznej kwoty środków przekazanych tym jednostkom z tego rachunku (328 880 tys. zł).

Środki te zostały przekazane poszczególnym jednostkom radiofonii publicznej w sposób następujący:

Lp.	Jednostki publicznej radiofonii	Środki ogółem	Środki przekazane na finansowanie inwestycji			Udział % w środkach ogółem
			abonamentowe	pozaabonamentowe	RAZEM	
I.	OGÓŁEM, z tego:	328 880,0	34 290,0	12 594,0	46 884,0	14,3
II.	Polskie Radio S.A. razem, w tym:	172 561,7	15 000,0	0,0	15 000,0	8,7
	RCN Polskiego Radia w Solcu Kujawskim	15 000,0	15 000,0	0,0	15 000,0	100,0
III.	Spółki regionalne razem, z tego:	156 318,3	19 290,0	12 594,0	31 884,0	20,4
1.	Radio Białystok S.A.	7 476,2	94,0	312,5	460,5	5,4
2.	Polskie Radio Pomorza i Kujaw S.A. w Bydgoszczy	7 430,6	375,6	312,5	688,1	9,3
3.	Radio Gdańsk S.A.	11 503,4	3 383,8	781,1	4 164,4	36,2
4.	Radio Katowice S.A.	10 397,4	751,8	624,9	1 376,7	13,2
5.	Radio Kielce S.A.	7 455,4	422,5	668,7	1 091,2	14,6
6.	Radio Koszalin S.A.	9 610,7	2 764,7	781,1	3 545,8	36,9
7.	Radio Kraków S.A.	17 811,7	4 947,0	4 250,3	9 197,3	51,6
8.	Radio Lublin S.A.	9 160,5	1 127,8	195,3	1 323,1	14,4
9.	Radio Łódź S.A.	9 439,1	1 510,5	390,5	1 901,0	20,1
10.	Radio Olsztyn S.A.	8 288,6	400,0	951,5	1 351,5	16,3
11.	PRO FM S.A. w Opolu	7 415,9	600,0	546,8	1 146,8	15,5
12.	Radio Merkur S.A. w Poznaniu	9 094,8	563,5	468,7	1 032,2	11,3
13.	Radio Rzeszów S.A.	6 616,6	281,7	312,5	594,2	9,0
14.	Radio Szczecin S.A.	6 983,1	469,6	468,7	938,3	13,4
15.	Radio dla Ciebie S.A. w Warszawie	8 418,3	188,0	429,6	617,6	7,3
16.	Radio Wrocław S.A.	12 704,0	1 410,0	390,5	1 800,5	14,2
17.	Radio Zachód S.A. w Zielonej Górze	6 512,0	0,0	708,8	708,8	10,9

Uchwałą nr 204/98, z 26 czerwca 1998 roku KRRiT ustaliła podział wpływów abonamentowych z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, planowanych na 1999 rok w sposób następujący:

		% udział we	Kwota
--	--	-------------	-------

Lp.	TREŚĆ	wpływach ogółem	w tys. zł
I.	OGÓŁEM, z tego:	100,00	846 400
II.	Środki na budowę Radiowego Ośrodka Nadawczego I Programu Polskiego Radia S.A. w Solcu Kujawskim	1,890	16 000
III.	Do podziału na spółki publicznej radiofonii i telewizji, z tego:	98,110 liczone jako 100,00	830 400
III.1.	Telewizja Polska S.A. z tego: TV Polonia	60,00 4,215	498 200 35 000
III.2.	Jednostki publicznej radiofonii	40,00	332 200

W ramach środków określonych dla TVP S.A. na 1999 rok, KRRiT uchwałą nr 518/98 z 21 grudnia 1998 roku, określiła minimalny udział terenowych oddziałów spółki w planowanych wpływach abonamentowych, ustalonych dla publicznej telewizji na 33,3%, co stanowi kwotę 165 000,0 tys. zł. Kwota ta przeznaczona jest na finansowanie programów regionalnych i programów w rozłącznej sieci Dwójki. KRRiT ustaliła, że minimalną kwotę wpływów abonamentowych na finansowanie 555,0 godzin audycji, tworzonych przez oddziały terenowe do rozpowszechniania w programie ogólnokrajowym, w wysokości 16 200,0 tys. zł.

Podziału środków na poszczególne jednostki radiofonii publicznej w 1999 roku KRRiT dokonała 30 września 1998 roku, przyjmując następujące uchwały w tej sprawie:

- nr 345/98 - w sprawie algorytmu rozdziału między spółki regionalnej radiofonii publicznej prognozowanych wpływów z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych;
- nr 346/98 - w sprawie podziału wpływów z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w 1999 roku na spółki publicznej radiofonii;
- nr 347/98 - w sprawie ustalenia sposobu podziału wpływów uzyskanych poza opłatami abonamentowymi od 1 grudnia 1998 roku do 30 listopada 1999 roku.

Podział planowanych na 1999 rok wpływów abonamentowych na spółki publicznej radiofonii przedstawia się następująco:

Lp.	TREŚĆ	% udział we wpływach ogółem	Kwota w tys. zł
I.	OGÓŁEM jednostki publicznej radiofonii, z tego:	40,00	332 200
II.	Polskie Radio S.A. w Warszawie z tego: Radio Polonia (koszty emisji) Orkiestry i Chór (koszty działalności)	20,833 0,482 1,084	173 000 4 000 9 000
III.	17 spółek publicznej radiofonii regionalnej	19,167	159 200

Udział poszczególnych regionalnych spółek radiofonii publicznej w prognozowanych wpływach z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w 1999 roku przedstawia się następująco:

w tys. zł

Lp.	Spółki	udział % we wpływach	Kwota planowana dla spółek
I.	Razem spółki regionalnej radiofonii publicznej, z tego:	19,167	159 200
1.	Radio Białystok S.A.	0,920	7 638
2.	Polskie Radio Pomorza i Kujaw S.A. w Bydgoszczy	0,933	7 745
3.	Radio Gdańsk S.A.	1,907	15 839
4.	Radio Katowice S.A.	1,038	8 620
5.	Radio Kielce S.A.	0,823	6 829
6.	Radio Koszalin S.A.	1,695	14 075
7.	Radio Kraków S.A.	1,702	14 133
8.	Radio Lublin S.A.	1,065	8 849
9.	Radio Łódź S.A.	0,780	6 479
10.	Radio Olsztyn S.A.	1,099	9 130
11.	PRO FM S.A. w Opolu	0,831	6 901
12.	Radio Merkury S.A. w Poznaniu	1,085	9 009
13.	Radio Rzeszów S.A.	0,889	7 381
14.	Radio Szczecin S.A.	0,862	7 160
15.	Radio dla Ciebie S.A. w Warszawie	1,088	9 036
16.	Radio Wrocław S.A.	1,625	13 522
17.	Radio Zachód S.A. w Zielonej Górze	0,825	6 854

Na poszczególne spółki regionalne planowane wpływy abonamentowe rozdzielone zostały według algorytmu przyjętego przez KRRiT uchwałą nr 345/98 z 30 września 1998 roku. Na poszczególne elementy tego algorytmu przeznaczono następujące środki:

1. Podstawowy zasięg oddziaływania	4 160,0 tys. zł (2,6% wpływów ogółem)
2. Działalność programowa	76 907,0 tys. zł (48,3% wpływów ogółem)
3. Usługi transmisyjne	26 887,0 tys. zł (16,9% wpływów ogółem)
4. Motywowanie przyrostu przychodów własnych	3 820,0 tys. zł (2,4% wpływów ogółem)
5. Inwestycje - razem	47 426,0 tys. zł (29,8% wpływów ogółem)
z tego:	
a) odtworzeniowe (w ciężar amortyzacji)	15 976,0 tys. zł (10,0%)
b) rozwojowe (oraz modernizacyjne)	31 450,0 tys. zł (19,8%)

KRRiT uchwałą nr 347/98 z 30 września 1998 roku w sprawie ustalenia sposobu podziału wpływów uzyskanych poza opłatami abonamentowymi od 1 grudnia 1998 roku do 30 listopada 1999 roku ustaliła prognozowane wpływy w wysokości 10 000,0 tys. zł.

Wpływy te przeznaczone zostały na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych 17 spółek regionalnej radiofonii publicznej w sposób następujący:

w tys. zł

	udział %	Kwota

Lp.	Spółki	we wpływach	planowana dla spółek
I.	Razem spółki regionalnej radiofonii publicznej z tego:	100,00	10 000
1.	Radio Białystok S.A.	4,5	450
2.	Polskie Radio Pomorza i Kujaw S.A. w Bydgoszczy	4,5	450
3.	Radio Gdańsk S.A.	11,0	1100
4.	Radio Katowice S.A.	10,0	1000
5.	Radio Kielce S.A.	5,0	500
6.	Radio Koszalin S.A.	7,0	700
7.	Radio Kraków S.A.	3,0	300
8.	Radio Lublin S.A.	6,0	600
9.	Radio Łódź S.A.	5,0	500
10.	Radio Olsztyn S.A.	6,0	600
11.	PRO FM S.A. w Opolu	5,0	500
12.	Radio Merkur S.A. w Poznaniu	5,0	500
13.	Radio Rzeszów S.A.	4,0	400
14.	Radio Szczecin S.A.	4,0	400
15.	Radio dla Ciebie S.A. w Warszawie	5,5	550
16.	Radio Wrocław S.A.	9,0	900
17.	Radio Zachód S.A. w Zielonej Górze	5,5	550

Rozdzielając w czerwcu i we wrześniu 1998 roku środki z rachunku bankowego KRRiT (wpływy abonamentowe oraz wpływy pozaabonamentowe) dla jednostek publicznej radiofonii na 1999 rok, uwzględniono łącznie kwotę 358 200 tys. zł, z tego na finansowanie inwestycji rozwojowych kwotę 57 450 tys. zł, tj. 16,0% kwoty ogółem.

Na poszczególne jednostki radiofonii publicznej przewidziane zostały następujące środki (w tys. zł):

Lp.	Jednostki radiofonii publicznej	Środki ogółem	Środki przekazane na finansowanie inwestycji			Udział % w środkach ogółem
			abonamentowe	pozaabonamentowe	RAZEM	
I.	Ogółem, z tego:	358 200	47 450	10 000	57 450	16,0
II.	Polskie Radio S.A. razem, w tym:	189 000	16 000	0	16 000	8,5
	RCN Polskiego Radia w Solcu Kujawskim	16 000	16 000	0	16 000	100,0
III.	Razem spółki regionalne razem, z tego:	169 200	31 450	10 000	41 450	24,5
1.	Radio Białystok S.A.	8 088	500	450	950	11,7
2.	Polskie Radio Pomorza i Kujaw S.A. w Bydgoszczy	8 195	500	450	950	11,6
3.	Radio Gdańsk S.A.	16 939	8 600	1 100	9 700	57,3
4.	Radio Katowice S.A.	9 620	850	1 000	1 850	19,2
5.	Radio Kielce S.A.	7 329	500	500	1 000	13,6

6.	Radio Koszalin S.A.	14 775	6 500	700	7 200	48,7
7.	Radio Kraków S.A.	14 433	6 100	300	6 400	44,3
8.	Radio Lublin S.A.	9 449	800	600	1 400	14,8
9.	Radio Łódź S.A.	6 979	500	500	1 000	14,3
10.	Radio Olsztyn S.A.	9 730	2 000	600	2 600	26,7
11.	PRO FM S.A. w Opolu	7 401	500	500	1 000	13,5
12.	Radio Merkury S.A. w Poznaniu	9 509	500	500	1 000	10,5
13.	Radio Rzeszów S.A.	7 781	500	400	900	11,6
14.	Radio Szczecin S.A.	7 560	500	400	900	11,9
15.	Radio dla Ciebie S.A. w Warszawie	9 586	700	550	1 250	13,0
16.	Radio Wrocław S.A.	14 422	1 200	900	2 100	14,6
17.	Radio Zachód S.A. w Zielonej Górze	7 404	700	550	1 250	16,9

Ponadto Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w latach 1997 - 1999 podjęła następujące uchwały zapewniające środki z rachunku bankowego KRRiT na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych:

- nr 127/97 z 7 maja 1997 roku w sprawie zapewnienia w latach 1998-2000 dodatkowych środków z wpływów abonamentowych dla Polskiego Radia S.A. w Warszawie na częściowe finansowanie budowy i wyposażenia Radiowego Ośrodka Nadawczego I Programu Polskiego Radia w Solcu Kujawskim. KRRiT przyznała na ten cel środki finansowe w kwocie 41 000,0 tys. zł. W 1998 roku przekazano kwotę 15 000,0 tys. zł. W planie na 1999 rok przewidziana jest kwota 16 000,0 tys. zł. Pozostała kwota 10 000 tys. zł przewidziana jest do przekazania w 2000 roku
- nr 128/97 z 7 maja 1997 roku w sprawie zapewnienia w latach 1996-1999 dodatkowych środków z wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych dla Radia Kraków S.A. na częściowe sfinansowanie prac związanych z budową i wyposażeniem docelowej siedziby spółki. Krajowa Rada przyznała spółce na ten cel 18 000,0 tys. zł (w latach 1996-1998 na inwestycje przekazano już środki w łącznej wysokości 11 593 tys. zł, a w planie na 1999 rok przewidziana jest kwota 6 400,0 tys. zł.
- nr 6/98 z 8 stycznia 1998 roku w sprawie zapewnienia w latach 1996-1999 dodatkowych środków z rachunku bankowego KRRiT dla Radia Koszalin S.A. na częściowe sfinansowanie prac związanych z budową i wyposażeniem docelowej siedziby spółki. Przeznaczono dla tej spółki kwotę 14 500,0 tys. zł (w latach 1996-1998 przekazano już środki w łącznej wysokości 7 352 tys. zł, a w planie na 1999 rok przewidziana jest kwota 7 200 tys. zł).
- nr 423/98 z 28 października 1998 roku w sprawie zmiany uchwały nr 127/97 z dnia 7 maja 1997 roku w sprawie zapewnienia w latach 1998-2000 dodatkowych środków z wpływów abonamentowych dla Polskiego Radia S.A. w Warszawie na częściowe sfinansowanie budowy i wyposażenia Radiowego Centrum Nadawczego I Programu Polskiego Radia w Solcu Kujawskim. Na finansowanie nakładów inwestycyjnych przewidziana jest łączna kwota 40,0 mln zł. W 2000 roku przewidziana jest kwota 10,0 mln zł, z tego 9,0 mln zł na finansowanie nakładów inwestycyjnych i 1,0 mln zł na pokrycie kosztów eksploatacyjnych RCN w Solcu Kujawskim

- nr 26/99 z 21 stycznia 1999 roku w sprawie ustalenia sposobu wykorzystania środków z wpływów uzyskanych poza opłatami abonamentowymi od Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z tytułu odsetek ustawowych za nieterminowe regulowanie płatności za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Po uwzględnieniu środków przekazanych spółkom radiofonii publicznej zgodnie z uchwałą Nr 516/98, w łącznej wysokości 3 728 tys. zł pozostała kwota w wysokości 272 tys. zł. Powyższą kwotę KRRiT przyznała Radiu Kraków S.A. na inwestycje rozwojowe, związane z zakupem wyposażenia do nowej siedziby spółki.

6.5 Na mocy przepisów ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, kwoty wynikające ze zwolnienia kombatantów od opłat abonamentowych rtv podlegają refundacji przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z Państwowego Funduszu Kombatantów.

W latach 1995-1996 Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nieterminowo regulował płatności związane z refundacją zwolnień kombatantów od opłat abonamentowych rtv. Odsetki ustawowe z tego tytułu wynosiły łącznie 6 666,9 tys. zł, z tego za:

- okres 1 marca – 30 września 1995 roku - 5 582,5 tys. zł
- okres 1 października 1995 roku – 30 listopada 1996 roku - 1 084,4 tys. zł

Łączna kwota zaległych odsetek (według dokumentów odsetkowych wystawionych przez jednostki Poczty Polskiej) wynosiła 9 683,5 tys. zł. Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie przyjął do rozliczeń not odsetkowych za lata 1995-1996, wystawionych przez jednostki Poczty Polskiej w 1998 roku na kwotę 3 016,6 tys. zł.

Z żądaniem uregulowania powyższej kwoty KRRiT zwróciła się do Centralnego Zarządu Poczty Polskiej (roszczenia KRRiT wobec Poczty Polskiej z tytułu nienależytego wykonania usługi radiofonicznej).

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji od października 1995 roku podjęła działania mające na celu wyegzekwowanie od Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych zaległych płatności. Działania te były jednak nieskuteczne i w latach 1995-1997 spółki regionalnej radiofonii publicznej nie mogły otrzymać przewidzianych, niezbędnych wpływów. Dopiero 9 grudnia 1998 roku, po blisko rocznych uzgodnieniach, pomiędzy kierownikiem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych a przewodniczącym KRRiT została zawarta ugoda, na podstawie której Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych 15 grudnia 1998 roku przekazał na konto bankowe Centralnego Zarządu Poczty Polskiej kwotę w wysokości 4 mln zł z tytułu odsetek ustawowych od nieterminowej refundacji ulg dla kombatantów w opłatach radiowo-telewizyjnych za lata 1995-1996. Przekazana kwota 4,0 mln zł stanowi około 60% łącznej kwoty zaległych odsetek ustawowych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji na prośbę Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w roku 1994 wyraziła zgodę na odstąpienie od refundacji kwot z tytułu abonamentu rtv za kombatantów, którym na mocy rozporządzeń KRRiT przysługuje prawo do bezpłatnego korzystania z odbiorników rtv np. z racji wieku czy inwalidztwa. Począwszy od roku 1995 w rozporządzeniach KRRiT umieszczano przepis zobowiązujący kombatantów do corocznego zgłaszania się w urzędzie pocztowym w celu potwierdzenia swych uprawnień do zwolnienia od opłat abonamentowych.

W latach 1995-1997 urzędy pocztowe, realizując postanowienia rozporządzeń KRRiT

przeprowadzały przeglądy osób uprawnionych do korzystania z ulg od opłat abonamentowych, podlegających refundacji z Państwowego Funduszu Kombatantów. Działania te sprawiły, że liczba osób, za które Urząd refundował ulgi w opłatach abonamentowych z Państwowego Funduszu Kombatantów spadła z ponad 600 tys. osób w roku 1994 do 329 tys. osób według stanu na 30 września 1997 roku. Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych kwestionował jednak liczbę osób, które zgłosiły się do urzędów pocztowych w celu potwierdzenia uprawnień.

Dla usprawnienia rozliczeń 17 grudnia 1996 roku na spotkaniu trójstronnym (Centralny Zarząd Poczty Polskiej, Urząd ds. Kombatantów i Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji) przyjęto, że ulgi refundowane z Państwowego Funduszu Kombatantów będą rozliczone w systemie ryczałtowym.

Na podstawie aneksu nr 6 z 28 marca 1997 roku do umowy między KRRiT a Poczta Polska z 13 maja 1994 roku, opłaty abonamentowe refundowane przez Urząd ds. Kombatantów z Państwowego Funduszu Kombatantów, rozliczane są przez Dyrekcje Okręgu Poczty. KRRiT zobowiązała się do przekazywania ustalonych na dane półrocze ryczałtowych ilości opłat abonamentowych – z rozbiciem na poszczególne Dyrekcje Okręgu Poczty – do Centralnego Zarządu Poczty Polskiej w terminie do 15 lutego i 15 sierpnia każdego roku.

Na następnym spotkaniu trójstronnym 13 października 1997 roku uzgodniono, że podstawą do naliczania miesięcznego ryczałtu ulg, refundowanych z Państwowego Funduszu Kombatantów w roku 1998, będzie liczba osób, które potwierdziły swoje uprawnienia kombatanckie w urzędach pocztowych do 30 września 1997 roku.

Urząd ds. Kombatantów, po otrzymaniu 17 listopada 1997 roku z Centralnego Zarządu Poczty Polskiej, wykazu abonentów-kombatantów, który potwierdzili uprawnienia w urzędach pocztowych do 30 września 1997 roku na łączną liczbę 329 019 osób, zakwestionował tę liczbę i wycofał się z wcześniej przyjętych ustaleń. Zamiast stanu 329 019 osób na cały rok 1998 zaproponował przyjęcie do rozliczeń za I półrocze stanu 285 tys. osób i ok. 260-255 tys. osób w II półroczu 1998 roku.

Po wielomiesięcznych negocjacjach i przekroczeniu terminów określonych w aneksie nr 6, w zakresie przekazywania do Centralnego Zarządu Poczty Polskiej ustalonych na dane półrocze ryczałtowych ilości opłat abonamentowych, a także w związku z odsyłaniem przez Urząd ds. Kombatantów not odsetkowych, wystawianych przez Dyrekcje Okręgu Poczty - Krajowa Rada zmuszona była do zawarcia daleko idącego kompromisu w zakresie ryczałtowej ilości opłat abonamentowych tj. przyjęcia do rozliczeń stanu 304 tys. osób w I półroczu i 292 tys. osób w II półroczu 1998 roku.

Problemy w ustalaniu podstawy ryczałtowych rozliczeń między KRRiT a Urzędem ds. Kombatantów wynikają z braku bazy danych dla 600 tys. kombatantów, którym w latach 1992-1994 Urząd wydał nowe zaświadczenia w ramach wymiany legitymacji dawnego ZBOWiD. Mimo wzrostu zatrudnienia pracowników Urzędu w 1997 roku w stosunku do 1996 roku o 60 osób, wykorzystania w 1997 roku 100% środków budżetowych, przeznaczonych na wynagrodzenia pracowników oraz zaleceń pokontrolnych NIK-u, Urząd ds. Kombatantów do chwili obecnej takiej bazy nie stworzył. Brak bazy danych powoduje konieczność corocznego negocjowania podstawy ryczałtowych rozliczeń. Wobec tych trudności KRRiT zaproponowała, by począwszy od 1999 roku jako podstawę do wzajemnych rozliczeń przyjąć liczbę kombatantów, za których Urząd refunduje opłaty abonamentowe z Państwowego Funduszu Kombatantów. Liczba ta jest ujęta w projekcie budżetu Urzędu na 1999 rok, zgłaszanym do Ministerstwa Finansów. Urząd ds. Kombatantów zgłaszając zapotrzebowanie na środki budżetowe na 1999 rok uwzględnił konieczność refundacji ulg w

opłatach rtv za 330 tys. kombatanatów – tj. według stanu na 30 września 1997 roku (ostatni przegląd uprawnień kombatanckich potwierdzony przez Poczta Polska). Urząd ds. Kombatanatów odrzucił propozycję KRRiT, opowiadając się za kontynuowaniem dotychczasowego trybu uzgadniania ryczaftu, bez analizy ilościowo-merytorycznej środowiska kombatanckiego w całym kraju.

6.6 Na podstawie art. 51 u.r.t. kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych sprawuje Minister Łączności. Jednostką organizacyjną Ministra Łączności uprawnioną do przeprowadzania tych kontroli, na podstawie rozporządzenia Ministra Łączności z 16 lipca 1993 roku w sprawie kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, jest PPUP „Poczta Polska”. Kontroli dokonują opowaznieni pracownicy rejonowych urzędów poczty.

W przypadku stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika, pobiera się opłatę w wysokości stanowiącej trzydziestokrotność miesięcznej opłaty abonamentowej. Opłaty te pobierane są przez jednostki Poczty Polskiej i po potrąceniu umownego wynagrodzenia (50% wpływów z tej opłaty) przekazywane są na wyodrębniony rachunek KRRiT.

Z rozliczeń z Rejonowymi Urzędami Poczty wynika, że od roku 1994 notuje się spadek wpływów zasilających rachunek KRRiT z tytułu kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv.

Udział wpływów z tytułu kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv we wpływach pobranych przez jednostki Poczty Polskiej oraz we wpływach przekazanych na rachunek KRRiT w latach 1994-1998 ilustruje poniższa tabela:

w złotych

ROK	Wpływy pobrane przez jednostki Poczty Polskiej (brutto)	Wpływy przekazane na rachunek KRRiT (netto)	Wpływy pobrane przez Poczta Polską z tytułu kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv (brutto)	Wpływy z tytułu używania niezarejestrowanych odbiorników rtv przekazane na r-ek KRRiT (netto)	% kol. 4 : 2	% kol. 5 : 3
1	2	3	4	5	6	7
1994	475 153 163,68	442 832 862,36	26 279,70	13 139,87	0,0055	0,0030
1995	576 883 990,73	535 800 359,27	23 612,75	11 806,38	0,0040	0,0022
1996	692 502 075,31	644 027 026,33	3 040,50	1 520,25	0,0004	0,0002
1997	758 511 719,18	706 920 670,72	21 916,80	10 958,40	0,0029	0,0016
1998	835 039 832,03	778 252 354,41	11 234,90	5 617,45	0,0013	0,0007

Z powyższej tabeli wynika, że w praktyce Rejonowe Urzędy Poczty nie wywiązują się z ustawowej powinności przeprowadzania kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

Z informacji uzyskanych z Centralnego Zarządu Poczty Polskiej wynika, że w analizowanym okresie we wszystkich 78 Rejonowych Urzędach Poczty liczba kontrolerów była następująca:

- 1994 rok - 119
- 1995 rok - 61
- 1996 rok - 21

- 1997 rok - 64
- 1998 rok - 56

Przewodniczący KRRiT, wielokrotnie pisemnie i osobiście, zwracała się do Ministra Łączności, nadzorującego bezpośrednio Poczta Polska, z prośbą o pomoc w zakresie:

- ustalenia wskaźnika wynagrodzenia umownego dla jednostek Poczty Polskiej na lata 1998 i 1999
- podjęcia przez jednostki Poczty Polskiej działań i rozwiązań związanych z intensyfikacją kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

Minister Łączności w piśmie z 8 stycznia 1999 roku odniósł się jedynie do sprawy pomocy w zakresie ustalenia wskaźnika prowizji dla jednostek Poczty Polskiej. Stwierdził, że zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy o PPUP „Poczta Polska” Minister Łączności ma prawo władczego wkraczania w sprawy Poczty Polskiej tylko w ściśle określonych przypadkach. Uregulowania te nie dotyczą spraw określania prowizji za usługi świadczone przez Poczta Polska na rzecz Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz windykacji zaległych opłat abonamentowych. Minister Łączności poinformował przewodniczącego KRRiT, że Poczta Polska, by wywiązać się z nałożonego obowiązku rejestracji odbiorników rtv zainwestowała pokaźne środki finansowe w utworzenie bazy danych abonentów. Koszty poniesione na utworzenie bazy – zdaniem ministra – muszą znaleźć przełożenie w prowizji, jaką Poczta Polska pobiera za świadczenie usługi.

Minister nie odniósł się do problemu konieczności wzmocnienia działań w zakresie kontroli obowiązku wykonywania rejestracji odbiorników rtv. Ta ustawowa powinność w zakresie kontroli obowiązku wykonywania rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych od wielu lat nie jest realizowana przez Ministra Łączności i podległe mu przedsiębiorstwo Poczta Polska. Zdaniem KRRiT sprawa ta wymaga uzgodnień z Prezesem Rady Ministrów.

6.7 W związku z postanowieniem zawartym w art. 48 ust. 3 u.r.t., KRRiT korygowała postanowienia dotyczące zasad umarzania i rozkładania na raty zaległości w opłatach abonamentowych określonych w rozporządzeniu KRRiT z 27 czerwca 1996 roku w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Dotychczas KRRiT dokonała 3 zmian rozporządzenia.

Na wniosek jednostek Poczty Polskiej KRRiT umarza zaległości w płatności opłat abonamentowych za używanie odbiorników rtv, w przypadku gdy:

- niemożliwe jest ustalenie dłużnika lub jego adresu,
- dłużnik nie posiada majątku, z którego można uzyskać należności.

Jednostki Poczty Polskiej przekazują do Krajowej Rady raz na kwartał wniosek o umorzenie sumy zaległych opłat abonamentowych oraz odsetek ustawowych wraz z imiennym wykazem dłużników i wskazaniem przyczyny braku możliwości ściągnięcia poszczególnych kwot.

Na uzasadniony wniosek dłużnika KRRiT, w wyjątkowych sytuacjach, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy gospodarcze lub społeczne, może umorzyć lub rozłożyć na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, w przypadkach innych niż te przedstawione wyżej.

W Biurze KRRiT, w 1996 roku powołana została czteroosobowa Komisja do spraw

opiniowania i przygotowywania wniosków o umorzenie lub rozłożenie na raty zaległych opłat abonamentowych rtv. Komisja działa w oparciu o regulamin pracy zaakceptowany przez przewodniczącego KRRiT, a Departament Ekonomiczny wykonuje jej obsługę techniczno-organizacyjną. W 1998 roku odbyły się 32 posiedzenia tej Komisji.

Skutki finansowe 68 uchwał Krajowej Rady w sprawie umorzenia zaległości w płatnościach abonamentowych i odsetek ustawowych opiewały na łączną kwotę 758 863,32 zł, a na raty rozłożono zaległości w łącznej kwocie 301 757,33 zł.

Od 28 października 1996 roku do 18 grudnia 1998 roku KRRiT, po rozpatrzeniu udokumentowanych wniosków abonentów, umorzyła zaległości w opłatach abonamentowych na łączną kwotę: 162 992,91 zł

z tego:

- 1996 rok 42 729,49 zł
- 1997 rok 361 400,10 zł
- 1998 rok 758 863,32 zł

oraz rozłożyła na raty zaległości w opłatach abonamentowych w łącznej kwocie 493 778,67 zł

z tego:

- 1996 rok 12 509,11 zł
- 1997 rok 179 512,23 zł
- 1998 rok 301 757,33 zł

Z informacji uzyskanych do końca lutego bieżącego roku z Rejonowych Urzędów Poczty wynika, że abonenci, którym KRRiT w 1998 roku rozłożyła na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych rtv, do końca ubiegłego roku wpłacili środki w łącznej wysokości 105 526,71 tys. zł, to jest blisko 35% należnej kwoty.

Na wniosek jednostek Poczty Polskiej, KRRiT przyjęła 13 uchwał o umorzeniu dłużnikom zaległości w opłatach abonamentowych na łączną kwotę 3 687 164,73 zł.

W latach 1996 – 1998 Krajowa Rada na wniosek jednostek Poczty Polskiej podjęła uchwały o umorzeniu zaległości w opłatach abonamentowych

na łączną kwotę 10 889 344,64 zł

z tego w okresie:

- do 20 grudnia 1996 roku 82 666,83 zł
- od 19 lutego do 18 grudnia 1997 roku 7 119 513,08 zł
- od 27 stycznia do 3 grudnia 1998 roku 3 687 164,73 zł

Reasumując, w latach 1996 – 1998 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji umorzyła zaległości w opłatach abonamentowych (wraz z odsetkami) abonentów-dłużników

na łączną kwotę: 12 052 337,55 zł

z tego w:

- 1996 roku 125 396,32 zł
- 1997 roku 7 480 913,18 zł
- 1998 roku 4 446 028,05 zł

Kwota umorzonych, w 1998 roku, zaległości w opłatach abonamentowych w wysokości 4 446,0 tys. zł, stanowiła około 0,57% środków przekazanych w 1998 roku z rachunku bankowego KRRiT, do spółek radiofonii i telewizji publicznej - tj. 780 482,0 tys. zł (w 1997 roku kwota umorzonych zaległości w wysokości 7 481,0 tys. zł stanowiła około 1,05% środków przekazanych z rachunku bankowego KRRiT tj. 713 330,4 tys. zł).

Należy odnotować, że do 31 grudnia 1998 roku Dyrekcje Okręgu Poczty Polskiej złożyły do Krajowej Rady wnioski o umorzenie zaległości w opłatach abonamentowych z lat poprzednich na łączną kwotę 19 306,6 tys. zł, z których aż 41,1% (tj. 7 989,6 tys. zł) podlegało przedawnieniu na podstawie art. 118 kodeksu cywilnego.

VII. SKARGI I INTERWENCJE

Wprowadzenie

7.1 Od 1 marca 1998 roku do 1 marca 1999 roku, do KRRiT zwróciło się korespondencyjnie, telefonicznie i listownie 10 741 osób.

Blisko 80% otrzymanej korespondencji dotyczyło opłat abonamentowych za używanie odbiorników rtv. Były to przede wszystkim listy osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej lub poszkodowanych na skutek powodzi. Pisma te m.in. zawierały prośby o umorzenie opłat abonamentowych lub rozłożenie na raty zaległości powstałych w ich regulowaniu.

Pozostała korespondencja odnosiła się bezpośrednio do działalności jednostek radiofonii i telewizji, zarówno publicznych jak i komercyjnych. Najwięcej skarg i ocen skierowano niestety pod adresem telewizji publicznej. Znacznie mniej skarg dotyczyło komercyjnych programów telewizyjnych.

W porównaniu z rokiem ubiegłym sześciokrotnie mniej było listów dotyczących publicznego radia. Wiązało się to m.in. z zaprzestaniem akcji protestów przeciwko ograniczeniu emisji II Programu PR S.A.

Skargi wyborcze

7.2 Ubiegłoroczną kampanię wyborczą do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw można zaliczyć do wyjątkowo spokojnych. W porównaniu z minionymi - prezydencką i parlamentarną - tę ostatnią charakteryzowała najmniejsza liczba protestów skierowanych do KRRiT. Do Krajowej Rady wpłynęło tylko 10 skarg i oświadczeń związanych z wyborami samorządowymi.

Nowością były również pojedyncze sygnały o próbach wykorzystywania mediów samorządowych dla własnej reklamy członków władz samorządowych, kandydujących w tegorocznych wyborach. Takie sygnały napłynęły do KRRiT z Proszowic i dotyczyły działalności samorządowej rozgłośni Radio Łan.

Opracowanie pt. „Monitoring kampanii samorządowej w mediach elektronicznych” stanowi załącznik do Sprawozdania KRRiT.

Skargi komitetów wyborczych

Skarga Józefa Pólkowskiego, pełnomocnika Komitetu Wyborczego Akcji Wyborczej „Solidarność”. Zdaniem pełnomocnika KW AWS nadaniem audycji „Prezydent w Jedyńce” (I Program TVP S.A., 4 października 1998 roku), która zawierała wywiad z prezydentem RP, nadawca naruszył art. 78 ust. 2 ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw.

Józef Pólkowski stwierdził, że prezydent agitował, by głosować na kandydatów SLD. Komitet Wyborczy Akcji Wyborczej „Solidarność” domagał się przyznania premierowi Jerzemu Buzkowi czasu antenowego w podobnym wymiarze. Dzięki temu - zdaniem rzecznika - premier mógłby ustosunkować się do wypowiedzi prezydenta i zasada równości szans byłyby dochowana.

Krajowa Rada po analizie programu „Prezydent w Jedyńce” stwierdziła, iż nie posiada delegacji prawnej do badania zgodności działań nadawcy z przepisami ustawy z 16 lipca 1998 roku - Ordynacja wyborcza...

KRRiT nie dopatrzyła się naruszenia przez Telewizję Polską S.A. przepisów ustawy o radiofonii i telewizji i w głosowaniu - większością głosów - podzieliła pogląd nadawcy, iż prezydent nie powiedział na kogo głosować, natomiast kilkakrotnie podkreślał potrzebę uczestnictwa w wyborach, niezależnie od reprezentowanych preferencji politycznych czy społecznych.

Również Państwowa Komisja Wyborcza, analizując zarzuty w oparciu o przepisy ordynacji wyborczej nie uznała zasadności tej skargi.

Skarga Jarosława Kalinowskiego, Marka Pola i Tomasza Mamińskiego na tendencyjny, nieobiektywny i niekorzystny - zdaniem Przymierza Społecznego PSL - UP - KPEiR - sposób prezentowania ich działań wyborczych w programach Polskiego Radia S.A. W skardze podniesiono zarzut pomijania (z korzyścią dla SLD i AWS) - szczególnie w programach informacyjnych i publicystycznych I Programu PR S.A. - działań wyborczych Przymierza.

Z wyjaśnień Stanisława Popiołka, prezesa zarządu PR S.A. i przekazanych danych w zakresie pomiaru czasu przeznaczanego na wypowiedzi polityków Przymierza wynikało, że zarzut nieobecności Przymierza Społecznego PSL - UP - KPEiR na antenie I Programu PR S.A., z jednoczesnym eksponowaniem przede wszystkim ugrupowań SLD i AWS, trudno uznać za zasadny. Podczas kampanii wyborczej w KRRiT prowadzony był monitoring programów wyborczych. Zwracano szczególną uwagę na obiektywizm i rzetelność informowania o działalności komitetów wyborczych przez poszczególnych nadawców.

Skarga Rafała Modzelewskiego, pełnomocnika Komitetu Wyborczego Białostockiej Inicjatywy Gospodarczej, dotyczyła pomijania działalności BIG w informacjach Polskiego Radia S.A. w Białymstoku i oddziału Telewizji Polskiej S.A. w Białymstoku.

Z uzyskanych wyjaśnień wynikało, że Komitet Wyborczy Białostockiej Inicjatywy Gospodarczej nie występował w bezpłatnych programach wyborczych, ponieważ nie zgłosił takich intencji.

Skarga Mieczysława Babińskiego, pełnomocnika Komitetu Wyborczego „Samorządni” z Chojnic (przekazana do wiadomości KRRiT). Zdaniem skarżącego

rozgłośnia komercyjna Radio Weekend nie promowała „Samorządnych”, a jedynie SLD, AWS i działacze Bloku Rozwoju Gospodarczego.

Krajowa Rada wyraziła opinię, że jakkolwiek nadawcy komercyjni mieli prawo do prezentowania własnych sympatii politycznych, to powinni starać się o zachowanie zasad rzetelnego informowania opinii publicznej o wszystkich istotnych przejawach życia społeczności lokalnej.

Oświadczenie Rejonowego Sztabu Wyborczego AWS - Porozumienie Samorządowe Prawicy w Biłgoraju, wyrażające solidarność z ojcem Tadeuszem Rydzykiem w związku z informacjami w telewizji publicznej na temat sprawy Zakładów Mięsnych „Tormięs” w Toruniu. Krajowa Rada zajęła stanowisko w oświadczeniu z dnia 18 grudnia 1998 roku, które stanowi załącznik do Sprawozdania KRRiT.

Skarga Andrzeja Czuby, pełnomocnika Grodzkiej Inicjatywy Obywatelskiej. Zdaniem skarżącego Telewizja Kablowa Grodzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej nie dopuściła „Inicjatywy” do emitowania reklam wyborczych. KRRiT nie podzieliła tych zarzutów.

Skargi osób prywatnych

- Skarga reżysera filmowego Pawła Pitery dotyczyła niewyemitowania przez „Radio Pogoda” spotów reklamowych Julii Pitery, kandydującej z listy AWS. Zdaniem skarżącego miała to być kara za podanie przez kandydatkę w negatywnym kontekście nazwiska prezydenta Warszawy. Skarga została uznana za zasadną i po natychmiastowej interwencji KRRiT, Radio Pogoda wyemitowało, w uprzednio uzgodnionym czasie, spoty reklamowe Julii Pitery bez ich ocenowania.
- Skarga Adama Mieczkowskiego z Katowic na nierzetelność telewizji publicznej, która pomijała wystąpienia działaczy „Rodziny Polskiej”, faworyzując kandydatów z list SLD i UW.

KRRiT nie podzieliła zarzutu stronniczości w prezentowaniu w programach telewizji publicznej poszczególnych komitetów wyborczych. Audycje Komitetu Wyborczego „Rodzina Polska” ukazywały się w programach Telewizji Polskiej S.A. i Polskiego Radia S.A. obok audycji innych komitetów, prezentowanych nieodpłatnie. Nad prawidłowością przebiegu kampanii wyborczej czuwała Państwowa Komisja Wyborcza, która nie odnotowała nierzetelności publicznych nadawców w tym zakresie. W interesie komitetów wyborczych występowały pełnomocnicy. Pełnomocnik „Rodziny Polskiej” nie zgłosił żadnych uwag dotyczących przebiegu kampanii wyborczej w mediach publicznych.

Problematyka przemocy i ochrony obyczajów

7.3 W 151 listach, podpisanych przez 827 osób, poruszano problematykę przemocy, nadmiaru scen drastycznych i nieobyczajnych w programach telewizji publicznej i telewizji komercyjnych.

Od lat utrzymuje się stała tendencja, iż tematyka ta odnosi się przede wszystkim do przekazu telewizyjnego. W zasadzie nie odnotowuje się tego rodzaju protestów pod adresem

radiofonii. Incydentalne sygnały dotyczyły wulgaryzmów i słów niecenzuralnych, padających z anteny w piosenkach i konkursach młodzieżowych.

Korespondencję zawierającą protesty przeciwko przemocy i nieobyčajności na ekranie telewizyjnym można podzielić na dwie kategorie.

W pierwszej zawarta jest dezaprobata przeciwko ogólnej - zdaniem skarżących - tendencji nasycania przemocą zarówno programów rozrywkowych, jak i informacyjnych oraz publicystycznych. Protesty te nadsyłane były również w postaci listów zbiorowych. Przykładem takiego protestu są listy zbiorowe podpisane przez 446 członków Akcji Katolickiej przy parafialnym kościele Św. Doroty w Cieksynie, 144 członków Akcji w Będziemysłu i 147 członków parafialnego oddziału Akcji w Klęczanach.

Inny charakter noszą listy zawierające zarzuty skonkretyzowane, odnoszące się do określonego programu, wyemitowanego przez konkretnego nadawcę.

7.4 Nadawcą, na którego w minionym roku sprawozdawczym przewodniczący KRRiT dwukrotnie nałożył karę była Polska Korporacja Telewizyjna, emitująca program Canal +.

W programie Canal +, 21 kwietnia 1998 roku o godzinie 20.00 został wyemitowany film produkcji angielsko - kanadyjskiej, w reżyserii Davida Cronenberga pt. "Crash". Film w zapowiedziach „Magazynu Abonentów” Canal+ określony został jako dramat, „w którym w następstwie wypadku samochodowego kierowca, jego piękna żona i niemniej piękna właścicielka drugiego pojazdu podążają na poszukiwanie jeszcze bardziej wstrząsających wrażeń”.

„Crash” powstał w oparciu o powieść sprzed 25 lat, napisaną przez klasyka science fiction, Jamesa Grahama Ballarda. Autor w przedmowie do wydania francuskiego nazwał tę powieść pierwszą powieścią „pornograficzną, opartą na technice”.

Po 22 latach od napisania tej książki, D. Cronenberg przeniósł ją na ekran. I osiągnął upragniony rozgłos. Jest to pierwszy jego film, który został pokazany na festiwalu w Cannes (w 1997 roku) i został wyróżniony nagrodą za wkład w rozwój kina artystycznego. Inna sprawa, że film został tam również przez publiczność wygwizdany i uznany za prowokację.

W atmosferze światowego skandalu, film dotarł do Polski i 24 stycznia 1998 roku wszedł na ekrany kin.

W Wielkiej Brytanii cenzura nie dopuściła do jego premiery i nie pozwoliła na dystrybucję, ponieważ dopatrzyła się treści pornograficznych. Polska premiera wyprzedziła też amerykańską, gdyż w Stanach Zjednoczonych film opatrzono literą „R”, zarezerwowaną głównie dla filmów pornograficznych. „Crash” zawiera sceny ukazujące poszarpane w wypadkach samochodowych ciała. Obrazy, w których powtarzane są katastrofy samochodowe znanych osób, (traktowane jako podniety seksualne), tatuowanie blizn powypadkowych, stosunki seksualne z osobami okaleczonymi oraz zdjęcia okaleczeń powypadkowych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, 2 lipca 1998 roku, po zapoznaniu się z treścią filmu stwierdziła, że zawiera on wiele scen drastycznych, mogących mieć negatywny wpływ na rozwój dzieci i młodzieży. Film kreuje obraz rzeczywistości, w której przeżywanie ekstazy seksualnej możliwe jest jedynie w połączeniu z wypadkami samochodowymi, w otoczeniu blizn, krwi i okaleczeń.

Takie nagromadzenie scen ukazujących brutalność, przemoc i okrucieństwo uzasadniło zakwalifikowanie filmu "Crash" jako audycji, która może zagrazać psychicznemu, uczuciowemu lub fizycznemu rozwojowi dzieci i młodzieży. Treść filmu ukazująca świat antywartości, dewiacji seksualnych stoi w rażącej sprzeczności z normami etycznymi. Wyemitowanie tego filmu o godzinie 20.00. Krajowa Rada uznała za drastyczne złamanie obowiązującej prawnie zasady zawartej w par. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia KRRiT w sprawie szczegółowych zasad rozpowszechniania przez radio i telewizję audycji, które mogą zagrazać psychicznemu, uczuciowemu lub fizycznemu rozwojowi dzieci i młodzieży.

Krajowa Rada nie uznała wyjaśnień nadawcy za wystarczające i upoważniła przewodniczącego do nałożenia kary, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji. Przewodniczący KRRiT decyzją 130/98 ukarał Polską Korporację Telewizyjną Sp. z o.o. rozpowszechniającą program Canal + karą pieniężną w wysokości 70 000 zł.

Wymierzając sankcję przewodniczący KRRiT wskazał m.in., że film jest wyjątkowo brutalny, nasycony scenami przemocy i okrucieństwa. Użycie przemocy nie jest uzasadnione żadnymi względami, a jedynie przybiera postać demonstracji i jest przykładem przedmiotowego traktowania człowieka. Ponadto film został wyemitowany w godzinach największej oglądalności. Nadawca w pełni zdawał sobie sprawę z treści filmu, jego emisję poprzedził planszą z tekstem: „Tylko dla dorosłych”.

Nie tylko treść filmów, wyemitowanych przez telewizję Canal+ budziła sprzeciw widzów. Przedmiotem protestów były również ich zapowiedzi, nadawane w porze największej oglądalności. Przykładem może być skarga Joanny Szczepkowskiej z Brwinowa, dotycząca emisji drastycznego zwiastuna, nadanego w czasie trwania programu dla dzieci „Diabelski młyn”. Skutkiem interwencji KRRiT nadawca uznał swój błąd i złożył zapewnienie, że w przyszłości tego rodzaju wykroczenie nie powtórzy się.

W nocy z 18 na 19 września 1998 roku (godz. 00.45.) w Canal + pokazano film „Zazel”. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji po zapoznaniu się z jego treścią stwierdziła, że ma on charakter pornograficzny.

Przewodniczący KRRiT wezwał Polską Korporację Telewizyjną sp. z o.o. do złożenia wyjaśnień. Nadawca stwierdził, iż przed wprowadzeniem tego filmu do rozpowszechnienia zwrócił się do prof. Zbigniewa Lwa Starowicza - seksuologa i Andrzeja Samsona - specjalisty z zakresu psychologii klinicznej, z prośbą o wyrażenie przez nich opinii na temat charakteru filmu „Zazel” oraz jego wpływu na odbiorców. Z opinii tych wynikało, że „choć film zawiera śmiałe sceny, to jednak treść jest zróżnicowana na tyle, iż nie pozwala na określenie filmu, będącego zbiorem tych treści jako całość, mianem filmu pornograficznego”. Film ten, zdaniem ekspertów, „opiera się na estetycznej formie tła muzycznego i pozbawiony jest wulgarności”. Nie zawiera, zdaniem opiniujących, scen pokazujących wynaturzenia czy dewiacje seksualne. Zbigniew Lew Starowicz bowiem do pornografii „twardej” zalicza jedynie filmy pokazujące gwałty, pornografię z udziałem dzieci i zwierząt.

KRRiT po zapoznaniu się z filmem „Zazel” nie podzieliła tych poglądów.

KRRiT uznała, że jest to film pornograficzny, a jego rozpowszechnianie narusza postanowienia § 1 pkt 3 rozporządzenia KRRiT. Przepisy te zakazują rozpowszechniania audycji naruszających obyczajowość poprzez pornografię i prowadzących do jedynie przedmiotowego traktowania człowieka, pozbawiających wrażliwości ludzkiej i uwłaczających jego godności, chyba że jest to uzasadnione wysoką wartością artystyczną, dokumentalną, informacyjną lub wagą historyczną tych audycji.

Emisja takich programów może zagrażać psychicznemu lub uczuciowemu rozwojowi dzieci i młodzieży.

Przewodniczący KRRiT nałożył na nadawcę karę pieniężną w wysokości 30.000 zł. W obydwu przypadkach nadawca złożył odwołanie od decyzji przewodniczącego KRRiT.

Skargi na innych nadawców

7.5 Nadmiar drastyczności na ekranach telewizyjnych budzi obawy wielu środowisk i osób tym bardziej, że sprawy te pozostają w ścisłym związku z manifestowanym przez obywateli brakiem zadowolenia z poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Protest przeciwko wypaczaniu psychiki dzieci poprzez nadawanie zapowiedzi brutalnych filmów, nawet w trakcie emisji programów dla dzieci, zgłaszano pod adresem TVP S.A. Przykładem mogą być skargi:

- Magdaleny Bogdaniuk z Warszawy (w porze Dobranocki pokazano niecenzuralny teledysk z Mickiem Jaggerem);
- Marcina Batorego z Warszawy (o godzinie 16.55 pokazano drastyczne sceny w reklamie filmu „Napad”);
- Roberta Mrozowskiego z Radomia (po „Wieczorynce” wyemitowano zwiastun brutalnego filmu „FX-2”).

Nadawca przyznał rację skarżącym, poinformował, że wobec odpowiedzialnych redaktorów zostały wyciągnięte konsekwencje służbowe oraz zapowiedział skuteczniejszą kontrolę emisji reklam, teledysków i zwiastunów filmowych.

Protesty kierowane także były przeciwko programowi nadawanemu przez telewizję TVN. W programie informacyjnym „Fakty”, 11 listopada 1998 roku wyemitowano materiał dotyczący samobójczego skoku kobiety. Samobójczyni pokazana została w zbliżeniach, a jej śmierć stała się sensacyjnym newsem.

Rada Etyki Mediów, do której zwrócił się przewodniczący KRRiT, uznała „że przedstawiona informacja stanowiła przykład poszukiwania sensacji przy ignorowaniu istotnych zasad poszanowania wrażliwości widzów. Powściągliwość w pokazywaniu śmierci, zabijania i zwłok, jest jedną z podstawowych cech kultury dziennikarskiej”.

Podobne uwagi zgłaszali telewidzowie pod adresem Polsatu. Oto przykłady: ksiądz Roman Ciupka z Krakowa protestował przeciwko emisji serialu „Wrestling: wszystkie chwytaki dozwolone”, nadawanego w godzinach popołudniowych. Do KRRiT zgłoszono telefonicznie zastrzeżenia dotyczące serialu „Komisarz Rex” ze względu na nasycenie obrazami, zbliżonymi do zdjęć, jakimi posługuje się medycyna sądowa. Nadawca odnosząc się do pierwszego filmu wyjaśnił, że film „Wrestling” ukazuje walkę markowaną, w której nikt nie odnosi żadnych ran, w drugim zapowiedział przeniesienie emisji na późniejsze godziny.

Autorzy innych pism protestowali przeciwko propagowaniu w środkach przekazu pornografii, narkomanii, rozwiązłości.

Przykładem może być skarga złożona przez Grzegorza Płoszajskiego z Warszawy, dotycząca telewizji Porion, która podczas emisji 44 odcinka serialu filmowego

„Niebezpieczna kobieta” (8 lipca 1998 roku, o godzinie 18.00) nadała 14-minutowy fragment filmu pornograficznego.

W wyjaśnieniach złożonych KRRiT nadawca stwierdził, że stało się to na skutek pomyłki. Wyemitowany fragment stanowił pozostałość zapisaną na kasecie, przekazanej przez dystrybutora. Dystrybutor nie poinformował, że na taśmie są inne niż zamówione materiały filmowe. Nadawca w wyjaśnieniach do KRRiT poinformował, że w stosunku do pracownika odpowiedzialnego za emisję programu zostały wyciągnięte konsekwencje służbowe.

Problem wiarygodności w programach informacyjnych TVP S.A.

7.6 W programach informacyjnych TVP S.A., 28 sierpnia 1998 roku, relacjonowano przebieg negocjacji pomiędzy załogą Zakładów Mięsnych „Tormięs” w Toruniu a likwidatorem. W czasie trwania rozmów, na zaproszenie pracowników do zakładu jako mediator przybył dyrektor Radia Maryja, ojciec Tadeusz Rydzyk, który nie wyraził zgody na filmowanie. W zakładzie doszło do przepychanek, które zostały zarejestrowane przez kamery i pokazane na ekranie.

W związku z tym przekazem poseł Anna Sobecka złożyła protest przeciwko tendencyjnemu i nierzetelnemu, jej zdaniem, informowaniu o zajęciach oraz szkalowaniu dobrego imienia kapłana. Protest ten poparło 101 parlamentarzystów. Również w tej sprawie do KRRiT złożyło skargi 46 telewidzów z Wrocławia, Żor, Rybnika i Warszawy.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji analizowała materiały poemisyjne wszystkich programów poświęconych temu wydarzeniu w telewizji publicznej, wypowiedzi na łamach prasy, a także zwróciła się o opinie do ekspertów z Instytutu Wnalezczości i Ochrony Intelktualnej Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

KRRiT uznała, że media mają prawo rozpowszechniać wizerunek osoby publicznej bez jej zgody, podczas pełnienia przez nią funkcji, wynikających z mandatu społecznego. Podkreśliła ustawową powinność telewizji publicznej do rzetelnego informowania społeczeństwa bez jednostronnych i emocjonalnych ocen ukazywania osoby. Potwierdziła, że w przypadku relacji ze zdarzeń w Toruńskich Zakładach „Tormięs” nadawca publiczny tej powinności nie dopełnił. W tej sprawie KRRiT przyjęła, 18 grudnia 1998 roku oświadczenie, które stanowi załącznik do Sprawozdania KRRiT.

Odmienne poglądy od tych zawartych w oświadczeniu KRRiT, wyraziła w swoim stanowisku z 24 lutego bieżącego roku Rada Programowa TVP S.A.

7.7 Skargi rzecznika prasowego rządu ministra Jarosława Sellina to przede wszystkim skarga związana z nadaną wypowiedzią ministra Janusza Pałubickiego 4 grudnia 1998 roku w telewizyjnej „Panoramie”, po zawetowaniu przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej. Przytoczono wypowiedź ministra, który powiedział, że Aleksander Kwaśniewski „chciał zostać prezydentem wszystkich Polaków, a został prezydentem wszystkich ubeków”. Komentarz dziennikarza „Panoramy”, którego ilustracją była scena wręczania przez prezydenta Januszowi Pałubickiemu nominacji ministerialnej, brzmiał: ”Jeśli wierzyć dzisiaj opinii ministra Pałubickiego, to przyjął on bez żadnego

problemu nominację od prezydenta wszystkich ubeków. Problem polega na tym, że prezydent Kwaśniewski jest ciągle prezydentem również ministra Pałubickiego”. Ilustracjami tych słów były m.in.: sceny palenia kukieł Lecha Wałęsy i Józefa Oleksego, manifestacja zwolenników przeprowadzenia lustracji i demonstracja rolników.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji po zapoznaniu się z materiałem filmowym i wyjaśnieniami nadawcy stwierdziła, że komentarz, jaki ukazał się po części sprawozdawczej w „Panoramie”, był stronniczy. Ta wyraźnie polityczna wypowiedź doprowadziła do zatarcia formuły programu informacyjnego i do zachwiania równowagi w informowaniu o zdarzeniu.

Krajowa Rada przyjmując zapewnienie nadawcy, że emisja powyższego materiału nie była przejawem propagandowej manipulacji czy świadomego kłamstwa lecz uchybieniem warsztatowym, przedstawiła swoje stanowisko zarządowi TVP S.A., w którym dała wyraz swojej negatywnej ocenie programu.

Rada Etyki Mediów podzieliła stanowisko KRRiT i uznała również, że nadawca naruszył zasadę obiektywizmu zapisaną w Karcie Etycznej Mediów.

Inna skarga rzecznika prasowego rządu dotyczyła naruszenia bezstronności telewizji publicznej w związku z emisją programu „W centrum uwagi”, jaki został nadany 5 stycznia 1999 roku, w I Programie TVP S.A.

Skargę w tej samej sprawie złożyli również podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, minister Jerzy Stępień oraz dyrektor Biura Informacji i Promocji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Paweł Ciach.

Gośćmi programu, zgodnie z zapowiedzią, nadaną w „Wiadomościach” mieli być: Wiceprezes Rady Ministrów - Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Janusz Tomaszewski i przewodniczący Klubu Parlamentarnego SLD Leszek Miller. Około 19.40. dyrektor Biura Informacji i Promocji MSWiA przekazał wydawcom programu, że wicepremier Janusz Tomaszewski nie może przybyć do studia, a w zastępstwie proponuje udział ministra Jerzego Stępnia. Przewodniczący Leszek Miller, z którym rzecznik klubu SLD nie zdołał się skontaktować, by powiadomić go o zmianie programu, odmówił udziału w audycji wraz z ministrem Jerzym Stępnem. Nadawca zdecydował się na emisję programu jedynie z udziałem Leszka Millera. W efekcie widzowie zdani byli na jednostronny komentarz, nie znali przyczyn nieobecności wcześniej zapowiedzianego gościa, ani nie otrzymali żadnej innej informacji obiektywnie wyjaśniającej zdarzenia sprzed emisji programu „W centrum uwagi”.

KRRiT w oświadczeniu z 20 stycznia 1999 roku uznała, że odpowiedzialność za zaistniałe okoliczności ponoszą zarówno niesprawnie działające służby informacyjne rządu jak i opozycji, również nadawca nie sprostął zaistniałej sytuacji, skutkiem czego widz otrzymał program nie uwzględniający różnorodności stanowisk i opinii.

Właśnie w trosce o dobro widza, o poszanowanie jego prawa do uzyskania w publicznych mediach rzetelnej informacji KRRiT zaprosiła nadawcę oraz przedstawicieli rządowych i partyjnych służb prasowych do podjęcia wspólnej próby określenia wzajemnych relacji jak i zasad sprawnego obiegu informacji, zwłaszcza w odniesieniu do programów prowadzonych „na żywo”. Taką próbę podjęto na spotkaniu 11 lutego 1999 roku z udziałem rzeczników prasowych klubów parlamentarnych, przedstawiciela Centrum Informacyjnego Rządu oraz nadawców publicznych. KRRiT wyraża nadzieję, że wspólne prace będą kontynuowane.

7.8 Liczną grupę skarg (oprócz wyżej już wskazanej skargi dotyczącej zdarzeń w zakładach „Tormięs”) stanowią te, które zostały złożone przez parlamentarzystów. Na przykład:

- Poseł Grzegorz Schetyna złożył protest wobec nierzetelnego informowania przez Polskie Radio S.A. Wrocław o sprawach dotyczących wrocławskiej Unii Wolności. Krajowa Rada przyjęła zapewnienia prezesa Zarządu Radia Wrocław S.A., że intencją nadawcy nie było naruszanie dobrego imienia UW. Ponadto radio udostępniło przewodniczącemu wrocławskiej UW antenę na wyemitowanie stosownego komentarza.
- Poseł Danuta Ciborowska złożyła protest na nierzetelny sposób relacjonowania przez TVP S.A. relacji z ubiegłorocznych obchodów 1 Maja. Nadawca złożył w tej sprawie wyjaśnienia.
- Poseł Antoni Szymański zwrócił się do KRRiT z prośbą o przywrócenie na antenie TVP S.A. programu „Opinie”. KRRiT nie posiada kompetencji prawnych do ingerowania w decyzje programowe nadawcy. Rada zwróciła się do nadawcy z prośbą o wyjaśnienie przyczyn zdjęcia programu z anteny. Otrzymane stanowisko TVP S.A. Krajowa Rada przekazała panu posłowi.
- Posłowie: Andrzej Chrzanowski, Edward Daszkiewicz, Czesław Fiedorowicz i Maciej Jankowski wystąpili z krytyczną opinią na temat wiarygodności relacji dziennikarskich, ukazywanych w telewizji publicznej z terenu województwa zielonogórskiego. Nadawca w wyjaśnieniach zadeklarował przeprowadzenie oceny pracy dziennikarzy oraz zapowiedział utworzenie stałej redakcji w Zielonej Górze, co podniesie poziom programów informacyjnych z terenu obecnego województwa lubuskiego.
- Poseł Jacek Kuroń złożył skargę dotyczącą braku informacji o konferencji prasowej zorganizowanej z udziałem przedstawicieli Stowarzyszeń Romów. Konferencja ta dotyczyła m.in. przejawów dyskryminacji Romów. Nadawca złożył w tej sprawie wyjaśnienia.
- Poseł Jerzy Widzyk zaprotestował przeciwko emisji w TVP S.A. przed godziną 20.00 programów o treści brutalnej, ukazujących śmierć i przemoc. KRRiT przedstawiła swoje dotychczasowe działania w kierunku ograniczania tego rodzaju zjawisk.
- Poseł Marek Kaczyński złożył skargę na brak obiektywizmu, stronniczość i nierzetelność publicznej telewizji, która w programie „Nasze miejsce” przedstawiła - jego zdaniem - zafalszowany obraz gminy Nowe Piekuty. Analiza reportażu w świetle wyjaśnień nadawcy nie potwierdziła zarzutów. Celem audycji nie było zaprezentowanie osiągnięć gminy, ale przedstawienie motywacji decyzji uczestniczenia (bądź nie) jej mieszkańców w wyborach samorządowych. W programie prezentowano wypowiedzi obywateli Nowych Piekut i Kotlina. KRRiT przyznała jednak, że skoro prezentowano wypowiedzi mieszkańców obydwu gmin oraz wójta jednej gminy to powinna być również zamieszczona wypowiedź wójta drugiej gminy – w tym wypadku jest to właśnie poseł Marek Kaczyński.
- Poseł Stefan Niesiołowski złożył skargę na zbyt późne nadawanie w TVP S.A. wartościowych programów historycznych. Nadawca przekazał wyjaśnienia w sprawie emisji filmu o Józefie Piłsudskim (chodziło o powtórkę filmu nadanego w późnych godzinach). Poseł S. Niesiołowski nie uznał tych wyjaśnień za wystarczające. KRRiT powtórnie zwróciła się do nadawcy z prośbą o uwzględnienie w opracowaniu programów ramowych TVP S.A. opinii pana posła.

- Marszałek Senatu prof. dr hab. Alicja Grześkowiak poparła protest mieszkańców Torunia dotyczący scen przemocy nadanych w zapowiedziach dwóch filmów "Młody Indiana Jones i podróże z ojcem" oraz „Gorączka”.

KRRiT zapoznała się z materiałem poemisyjnym pierwszego filmu (drugiego nie otrzymała od nadawcy ze względu na to, że ustawowy czas jego przechowywania upłynął). KRRiT i nie podzieliła zarzutu odnośnie zapowiedzi pierwszego filmu. Film ten bowiem ukazał w piękny sposób przyjaźń pomiędzy żebrakiem (którym okazuje się być Lew Tolstoj) i spragnionym przygód chłopcem. Tym samym jest godny polecenia młodej widowni ze względu na przesłania, jakie niesie.

- Senator Krystyna Czuba, przewodnicząca Senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu, przekazała oświadczenie, złożone podczas 20 posiedzenia Senatu RP, w którym protestowała przeciwko nieobecności członków zarządu TVP S.A. podczas posiedzenia senackiej komisji kultury i środków przekazu. KRRiT zwróciła się do nadawcy o stanowisko wobec tych zarzutów. Wyjaśnienia te uznane jednak zostały za mało wiarygodne. Stwierdzono m.in., że komisja senacka została utwierdzona w przekonaniu, że telewizja publiczna ignoruje władzę ustawodawczą i kieruje się wyłącznie dyrektywami jednej partii.
- Senator Ryszard Sławiński złożył skargę dotyczącą programu „Opinie wyborcze”, nadanego 11 października 1998 roku. Senator zarzucił prowadzącemu dziennikarzowi, że „kreował fakty polityczne, popisywał się arogancją, brakiem taktu i narzucaniem swej woli i przekonań politycznych”. Przewodniczący KRRiT trzykrotnie zwracał się do nadawcy z prośbą o nadesłanie kopii nagrania audycji. Z braku materiałów poemisyjnych Krajowa Rada nie mogła dokonać analizy audycji pod kątem zasadności zarzutów. Wyjaśnienia pisemne nadawcy, który całkowicie odrzucił zarzuty zostały przekazane senatorowi R. Sławińskiemu.

7.9 Wśród skarg złożonych przez związki zawodowe można wymienić skargę Józefa Wiadernego, przewodniczącego Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych na nierzetelną informację w telewizji publicznej o stanowisku OPZZ przyjętym na posiedzeniu 20 lutego 1998 r. odnośnie wejścia w spór zbiorowy z rządem i zaskarżenia do Trybunału Konstytucyjnego ustawy pozbawiającej osoby niepełnosprawne ulg drogowych. Nadawca wyjaśnił, że po uzyskaniu całkowitej pewności poinformował w głównych programach informacyjnych, że związek wszedł w spór zbiorowy z rządem. Wyjaśnienia te zostały przyjęte.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” przekazała do wiadomości KRRiT m.in. stanowisko w sprawie upolitycznienia niektórych decyzji zarządu TVP S.A., co wyraża się zdejmowaniem niewygodnych programów publicystycznych, próbą podporządkowania jednej opcji politycznej programów informacyjnych i zwalnianiem osób reprezentujących inne niż zarząd poglądy lub sympatie polityczne.

7.10 Skargi przedstawicieli partii politycznych to na przykład:

- skarga Mariana Piłki na stronniczy i nieadekwatny do sytuacji przekaz w telewizji publicznej i telewizji TVN relacji z debaty o nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Na podstawie analizy audycji informacyjnych nadanych przez nadawców komercyjnych i publicznych oraz w świetle analizy relacji prasowych, jakie ukazały się w

prasie lokalnej i krajowej na temat zniesienia przez Sejm zakazu reklamy piwa, KRRiT nie stwierdziła naruszenia ustawy o radiofonii i telewizji. Krajowa Rada wyraziła opinię, że nie można odmówić nadawcy komercyjnemu prawa do własnego komentowania faktów i wyrażania własnego stanowiska, o ile nie posługuje się on nieprawdziwymi informacjami lub nie cytuje takich opinii.

- protest przewodniczącego Klubu Parlamentarnego SLD Leszka Millera przeciwko sposobowi relacjonowania w programach informacyjnych TVP S.A. przebiegu konferencji prasowej Sojuszu, poświęconej konfliktowi pomiędzy Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej a Ministerstwem Finansów na tle zarządzania funduszami pomocowymi Unii Europejskiej. Nadawca nie zgodził się z zarzutami i powołał się na sprawozdania, jakie na ten sam temat ukazały się w serwisach PAP, IAR oraz w Gazecie Wyborczej.
- protest Leszka Millera wobec nieuwzględnienia w programach informacyjnych TVP S.A. konferencji prasowej poświęconej sytuacji w Polskiej Agencji Prasowej. Nadawca przyznał się do błędu i wyjaśnił, że uchybienie to było wynikiem mylnej oceny znaczenia konferencji, zaś przyczyną pomyłki mógł być fakt, że w tym spotkaniu nie wziął udziału żaden z liderów SLD.

7.11 Inne protesty i skargi parlamentarzystów to między innymi:

- protest posłów: Ewy Mańkowskiej i Konstantego Miodowicza, senatora Jana Cimanowskiego oraz pełnomocnika Akcji Wyborczej „Solidarność” okręgu skierniewickiego dotyczący nierzetelnych i stronniczych informacji przekazywanych na antenie radia skierniewickiego RSC. W świetle wyjaśnień właściciela rozgłośni zarzuty nie znalazły uzasadnienia.
- protest posła Jana Marii Jackowskiego, przewodniczącego Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu, przeciwko emisji przez Canal + filmu „Zazel”. KRRiT przekazała w wyjaśnieniach decyzję Nr 189/98 nakładającą na nadawcę karę pieniężną za emisję tego filmu.
- skarga senatora Janusza Lorenza na stronniczość relacji z rozprawy sądowej przekazanej na antenie Radia Olsztyn S.A. Nadawca zadeklarował skarżącemu udostępnienie czasu w celu nadania sprostowania.

Skargi na naruszenie dóbr osobistych

7.12 W minionym roku znacznie wzrosła liczba skarg dotyczących naruszenia przez media dóbr osobistych. W 45 pismach skierowanych do KRRiT skarżący akcentowali, jak głęboko są dotknięci przekazaną szerokiemu odbiorcy informacją o nich, o ich rodzinach i o ich poczynaniach. Najwięcej zarzutów skierowano pod adresem nadawcy Przemysława Kowalskiego, rozpowszechniającego na terenie Słupska program pod nazwą „Radio City”. Wobec tego nadawcy KRRiT prowadzi postępowanie o cofnięcie koncesji. Wśród skarg wymienić można m.in.:

- skargę Jacka Partyki ze Słupska, dotyczącą znieważenia poprzez audycję pt. „Talk Show”, nadaną 23 września 1998 roku. W tej sprawie złożone zostało w Prokuraturze w

Słupsku doniesienie o przestępstwie, a następnie wszczęto postępowanie przygotowawcze.

- skargę podobnej treści skierował Tomasz Wszółkowski z Ustki, przewodniczący Rady Powiatu Słupskiego. Zarzucił Jerzemu Izdebskiemu, prowadzącemu w Radiu City audycję „Talk Show”, że 25 listopada 1998 roku podał na antenie kłamliwą informację dotyczącą działalności autora skargi w ramach uprzednio pełnionej funkcji Wójta Gminy Ustka.
- skargi Biura Radia Maryja ze Słupska, które zarzucało Radiu City łamanie prawa poprzez obrażanie uczuć religijnych, naruszanie dóbr osobistych osób duchownych i lokalnych parlamentarzystów oraz przekraczanie norm dobrego obyczaju. Ma to miejsce w szczególności w audycji „Piątek nie dla niewiniątek”, emitowanej cyklicznie w piątki w godz. 20.00 - 1.00.

W tej samej sprawie skierowali skargi do Krajowej Rady następujący korespondenci:

- Katolickie Stowarzyszenie Kolarzy Polskich (Koło przy Parafii Św. Rodziny w Słupsku);
- Zarząd Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego ze Słupska;
- Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Parafii Błogosławionej Siostry Faustyny w Słupsku;
- Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” ze Słupska
- oraz 246 osób prywatnych podpisanych w 24 pismach zbiorowych ze Słupska, Ustki, Biesowic.

Po podaniu do publicznej wiadomości informacji o prowadzonym postępowaniu do KRRiT wpłynęły dwa pisma, w których korespondenci wyrazili pochlebne opinie na temat programu Radio City. W sumie 5 osób z dawnego województwa słupskiego oraz jedna osoba zamieszkała w Białogardzie wypowiedziała się przeciw cofnięciu koncesji dla tego nadawcy.

Po przeprowadzeniu analizy programu „Radio City”, 7 stycznia 1999 roku odbyło się spotkanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z przedstawicielami Radia City, w którym udział wzięli: Magdalena Bajer, przewodnicząca Rady Etyki Mediów, Maciej Hłowiecki, były wiceprzewodniczący KRRiT oraz Andrzej Goszczyński dyrektor Centrum Monitoringu Wolności Prasy.

Dwaj eksperci ocenili program „Radio City” jako naruszający normy dobrego obyczaju. Pani Magdalena Bajer treść audycji odniosła do zasad zawartych w Karcie Etycznej Mediów, uznając, że program „Radio City” narusza większość zasad tam określonych.

Pan Maciej Hłowiecki bardzo nisko ocenił poziom audycji „Izdebski Talk Show” oraz „Piwne rozmowy” (ta ostatnia audycja zdjęta została z anteny w kwietniu 1998 roku). Stwierdził, że metody stosowane w audycji „na żywo” przez red. Izdebskiego, wzorowane na podobnych audycjach, emitowanych w USA, noszą znamiona podsycania oraz wykorzystywania najniższych instynktów niektórych słuchaczy. Celem jest szokowanie słuchaczy za pomocą brutalnego obrażania osób i instytucji publicznych, oskarżania funkcjonariuszy państwa czy władz lokalnych o różnego rodzaju przestępstwa, posługiwanie się groźbami, dopuszczania na antenę wyjątkowo skrajnych wypowiedzi słuchaczy, często rażąco wulgarnych czy szerzących poglądy sprzeczne z prawem. Postępowanie w tej sprawie trwa.

Inne skargi dotyczące naruszenia dóbr osobistych złożyli m.in.:

- minister Jacek Taylor, kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Wskutek interwencji KRRiT właściciel Radia Las Vegas z Ciechocinka

przeprawił ministra Jacka Taylora i zapewnił o gotowości zamieszczenia stosownego sprostowania na antenie Radia;

- Jarosław Kmieć, członek zarządu spółki „Polskie Zakłady Zbożowe” Lublin S.A. na naruszenie dobrego imienia firmy treścią programu nadanego w TVP S.A. Chodziło o audycję „Polityczny makaron”, wyemitowaną 23 kwietnia 1998 roku w cyklu „Express Reporterów”. W reportażu zdyskredytowano makaron lubelski na korzyść makaronu produkowanego przez firmę Malma. Sprawa toczy się przed sądem;
- Wojciech Lenartowicz, współwłaściciel Firmy PPU „Belin”, na naruszenie dobrego imienia firmy poprzez nadanie w telewizyjnej „Panoramie” informacji pt.: „Herbatka miętowa bez mięty”. W toku rozpatrywania skargi okazało się, że nadawca nie podał żadnych danych pozwalających na zidentyfikowanie producenta, który zresztą zamiast mięty w torebki zapakował kwiatostan lipy. Skargę uznano za bezzasadną;
- Andrzej Idzikowski, przewodniczący Oddziału Wrocławskiego Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kresowian, w związku z emisją historycznego serialu pt: „Boża podszewka”. Skarżący poczuli się dotknięci sposobem ukazania obyczajów i życia polskiej szlachty na kresach. Film doczekał się nie tylko głosów krytyki ale i bardzo pochlebnych recenzji, ponadto cieszył się dużą oglądalnością. Emisja filmu wywołała bardzo żywą dyskusję w mediach.

7.13 W ponad 200 listach sformułowano indywidualne życzenia i sugestie pod adresem nadawców. Piszący oczekiwali zmian w ramówce programu TVP, uważali, że wartościowe audycje spychane są na margines, na późne godziny. Twierdzą też, że postępująca amerykanizacja filmów kosztem programów ambitnych może się odbić negatywnie na edukacji i wychowaniu młodego pokolenia. Stałym tematem wielu wypowiedzi były reklamy telewizyjne, nie tylko ich nadmiar i treść, ale także przedłużanie ich emisji poza czas podawany w programach telewizyjnych.

Po raz pierwszy w minionym roku pojawiła się tak liczna korespondencja dotycząca spraw personalnych, nie mająca bezpośredniego związku z wyemitowanymi przez media programami.

Monitowali Krajową Radę twórcy prosząc o interwencję nie tylko w sprawie przyjęcia własnego dzieła do produkcji telewizyjnej, ale np. poszukując pomocy w wyegzekwowaniu od różnych producentów honorariów autorskich. Również dziennikarze widzieli w KRRiT obrońcę swoich praw. Tak było w przypadku pism redaktorów radiowej „Dwójki”. Tymi samymi pobudkami kierowała się również korespondentka TVP S.A. w Stanach Zjednoczonych Dorota Warakomska oraz Jarosław Szczepański, przesyłając do wiadomości KRRiT skargę, w której opisali zdarzenia podczas głosowania w Kongresie USA sprawy przystąpienia Polski do NATO.

Korespondencja ta nie odnosi się bezpośrednio do wytworzonych i wyemitowanych audycji telewizyjnych i radiowych, które zgodnie z ustawą o radiofonii i telewizji są przede wszystkim przedmiotem analiz KRRiT. Jednak te problemy pozostają w sferze zainteresowań KRRiT. Rola KRRiT w takich przypadkach może jedynie mieć charakter mediacyjny.

Przykładami takich skarg są:

- prośba skierowana przez Zbigniewa Klegera - Rudomino z Gdyni o wprowadzenie w regionalnej telewizji publicznej cotygodniowego programu na temat bezpieczeństwa

ruchu drogowego. Nadawca zainteresował się propozycjami i zapowiedział uwzględnienie ich w programie regionalnym;

- protest Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kresowian przeciwko czasowemu zawieszeniu emisji telewizyjnego programu Elżbiety Jaworowicz pt. „Sprawa dla reportera”. Krajowa Rada zwróciła się do nadawcy z prośbą o wyjaśnienia motywów tej decyzji. Program został przywrócony;
- prośba Ewy Kuruliszwili, Sekretarza Generalnego Rady Naczelnej Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej o poparcie akcji „Polskiej Jesieni Dobroczynności”. Formą pomocy dla Komitetu ze strony nadawców publicznych i komercyjnych miało być przekazanie nieodpłatnie czasu przeznaczanego na emisję reklam. KRRiT zwróciła się do wszystkich nadawców publicznych i komercyjnych z prośbą o poparcie akcji, co spotkało się po części z pozytywnym odzewem.
- prośba reżysera Krzysztofa Zanussiego o podjęcie interwencji w sprawie dotrzymania przez TVP S.A. terminu emisji, zrealizowanego na zamówienie telewizji, cyklu „Opowieści weekendowe”. Nadawca przeprosił reżysera, serial powrócił na antenę w uzgodnionym terminie.
- prośba mieszkańców Gorzowa Wielkopolskiego o podjęcie interwencji z uwagi na słabą słyszalność Programu I PR S.A. w ich regionie. Wskutek interwencji w zielonogórskim oddziale Państwowej Agencji Radiokomunikacyjnej odbiór się poprawił.

Korespondencja na temat opłat abonamentowych

7.14 W 1998 roku wpłynęły 8634 listy w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

Tematy i zagadnienia poruszane w listach od abonentów można podzielić na cztery grupy:

1. listy od abonentów w trudnej sytuacji życiowej lub finansowej, którzy z przyczyn ekonomicznych nie byli w stanie uiszczać opłaty abonamentowej rtv (łącznie 8316 wniosków), z czego:
  - 8130 listów dotyczyło umorzenia lub rozłożenia na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych (w tym 126 listów od osób poszkodowanych na skutek powodzi),
  - 186 listów dotyczyło czasowego lub stałego zwolnienia od opłat.
2. listy z prośbą o udzielenie informacji na temat:
  - prawnej interpretacji przepisów ustawy o radiofonii i telewizji,
  - wykładni przepisów rozporządzenia KRRiT w sprawie opłat abonamentowych,
3. listy od osób z prośbą o udzielenie informacji na temat konieczności wnoszenia opłat abonamentowych przez abonentów korzystających z telewizji kablowej lub satelitarnej (125 szt).

Kserokopie wszystkich odpowiedzi kierowanych do abonentów przekazano do wiadomości właściwych jednostek pocztowych.

Od 31 lipca 1996 roku weszło w życie rozporządzenie KRRiT umożliwiające KRRiT w wyjątkowych sytuacjach, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy gospodarcze lub społeczne, umarzanie lub rozkładanie na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych.

Na tej podstawie w 1998 roku rozpatrzono 4076 wniosków, w tym pozytywnie 4024 wnioski dotyczące:

- umorzenia zaległości w płatności opłat abonamentowych (2901 wniosków),
- rozłożenia na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych (1123 wnioski).

Negatywnie rozpatrzono 52 wnioski.

W zakresie korespondencji w sprawie opłat abonamentowych nie był przestrzegany określony przepisami kodeksu postępowania administracyjnego miesięczny tryb udzielania odpowiedzi. Do 31 grudnia 1998 roku udzielono odpowiedzi i wyjaśnień na listy, które wpłynęły do grudnia 1998 roku, z tym że Krajowa Rada na wniosek Komisji do spraw opiniowania i przygotowania wniosków rozpatrywała w grudniu wnioski abonentów, które wpłynęły w sierpniu ubiegłego roku. Przyczyny zaległości powstałych w zakresie korespondencji w sprawach abonamentowych były spowodowane znacznym wzrostem tego rodzaju korespondencji w stosunku do roku poprzedniego.

W kierowanych do KRRiT listach w dalszym ciągu największe kontrowersje budził wymóg konieczności dokonywania opłat abonamentowych. Niektórzy telewidzowie nadal mylnie uważają, że zwolnienia przysługujące z tytułu opłaty abonamentowej automatycznie obejmują opłaty za korzystanie z telewizji kablowej. Indywidualnych wyjaśnień wymagały również przepisy związane z przyznawaniem ulg w opłatach abonamentowych. Osobną grupę stanowiły listy zawierające doniesienia na osoby uchylające się od tych opłat. Kontrowersje piszących budziły sprawy związane z okablowaniem spółdzielczych osiedli mieszkaniowych, a także kolejność wprowadzania do sieci kablowej programów telewizyjnych. Piszący składali skargi związane z naruszeniem umów cywilnoprawnych, zawieranych pomiędzy operatorami sieci kablowych a odbiorcami programów sieci kablowych. Wpłynęły ponadto zawiadomienia o wyrejestrowaniu odbiorników telewizyjnych lub zaniechaniu opłacania abonamentu w proteście przeciwko:

- nadmiarowi przemocy i seksu w mediach publicznych, a także ze względu na niezadowolenie z poziomu programu oferowanego przez telewizję publiczną;
- zbyt wysokiej opłacie abonamentowej;
- jakości otrzymywanego programu;
- nadmiaru i długości reklam.

Protesty wielu korespondentów budziła konieczność wnoszenia opłat abonamentowych przy jednoczesnym obowiązku opłat z tytułu instalowania telewizji kablowej. Piszący uważają, że w ten sposób zmuszani są oni do opłacania „podwójnego abonamentu”, przeciwko czemu protestują.

Opłaty na rzecz telewizji kablowej wnoszone są jako ekwiwalent za świadczone usługi, w wyniku których abonenci korzystają z sygnału telewizyjnego stanowiącego własność operatora sieci kablowej i mają możliwość oglądania emitowanych w tej sieci programów telewizyjnych. Korzystanie z telewizji kablowej odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawieranej pomiędzy operatorem a abonentem danej sieci i tylko taka umowa może określać wysokość opłat, tryb ich wnoszenia oraz ewentualne ulgi lub zwolnienia.

Pewne niezadowolenie społeczne, czemu piszący dają wyraz w listach, budzi sposób kontroli wykonywania obowiązku opłat abonamentowych. Osoby regularnie opłacające abonament są zirytowane bezkarnością tych, którzy lekceważą ten obowiązek. Piszący manifestują poczucie niesprawiedliwości wobec zjawiska „telepajęczarstwa”.

VIII. BUDŻET KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

8.1 Budżet państwa pokrywa 100% wydatków związanych z działalnością Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz jej biura jako aparatu wykonawczego. Przedłożony Ministrowi Finansów, w sierpniu 1997 roku, projekt planu zatrudnienia, dochodów i wydatków budżetowych KRRiT na 1998 rok zakładał średnioroczne zatrudnienie w wysokości 172 etaty, dochody na poziomie 6 200 tys. zł, łącznie wydatki w wysokości 22 644 tys. zł, z tego: wydatki bieżące - 16 484 tys. zł i wydatki majątkowe - 6 160 tys. zł.

W trakcie prac planistycznych okazało się, że KRRiT nie otrzyma ze Skarbu Państwa docelowej siedziby. W listopadzie 1997 roku, w Objasnieniach do budżetu KRRiT na 1998 rok przekazanych sejmowym i senackim komisjom, dokonano autopoprawek do zgłoszonego projektu planu zwiększając wydatki bieżące o kwotę 5 000 tys. zł, obniżając jednocześnie wydatki inwestycyjne o 5 000 tys. zł.

8.2 W Ustawie Budżetowej na 1998 rok poziom łącznych wydatków Krajowej Rady ustalony został w kwocie 16 178 tys. zł, tj. mniej o 6 466 tys. zł w stosunku do projektu planu, z tego:

- wydatki bieżące - 14 989 tys. zł, tj. o 1 466 tys. zł mniej (o 9%)
- wydatki majątkowe - 1 160 tys. zł, tj. o 5 000 tys. zł mniej (o 81%)

Po ogłoszeniu Ustawy Budżetowej na 1998 rok zgodnie z art. 36 ust.1 ustawy z 5 stycznia 1991 roku Prawo budżetowe opracowano układ wykonawczy dochodów i wydatków budżetowych KRRiT, który po zatwierdzeniu przez przewodniczącego KRRiT 20 marca 1998 roku został przekazany Ministrowi Finansów.

Zgodnie z zatwierdzonym układem wykonawczym wydatków budżetowych sporządzono plan finansowy KRRiT na 1998 rok z podziałem na komórki organizacyjne biura KRRiT. Zatwierdzony przez przewodniczącego KRRiT plan finansowy na 1998 rok w zakresie zatrudnienia uwzględniał następujące wielkości:

- zatrudnienie średnioroczne – 163 etaty kalkulacyjne,
- stan na 31 grudnia – 168 etatów.

Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w 1998 roku analizowana była kwartalnie. W trakcie roku plan wydatków budżetowych był dostosowywany do potrzeb wynikających ze zmieniających się zadań i ulegał odpowiednim korektom.

8.3 Z dochodów budżetowych, przyjętych w Ustawie Budżetowej na 1998 rok, w wysokości 6 200 000 zł zrealizowano około 3 823 902 złotych (61,68 % planu). Na kwotę uzyskanych dochodów budżetowych złożyły się wpływy z:

1. opłat, w łącznej kwocie	3 483 249,83 zł	(91,09%)
2. odsetek	297 308,09 zł	(7,77%)
3. rozliczeń z lat ubiegłych	14 787,76 zł	(0,39%)
4. ze sprzedaży składników majątkowych	19 456,60 zł	(0,51%)
5. kar za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji	9 100,00 zł	(0,24%)

Natomiast na wpływy z opłat złożyły się:

1. opłaty koncesyjne za radio i telewizję	3 099 210,02 zł	(88,97%)
2. opłaty za wpis do rejestru operatorów TV kablowej	383 550,01 zł	(10,03%)
3. upomnień	134,80 zł	
4. pozostałe opłaty za specyfikacje itp.	355,00 zł	

Zaległości w opłatach za udzielone przez KRRiT koncesje radiowe i telewizyjne wyniosły na 31 grudnia 1998 roku 197 214, 29 zł. Ponadto nie wpłacono kar w łącznej kwocie 451 500 zł nałożonych przez przewodniczącego KRRiT za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji.

Należy podkreślić, że wykonanie dochodów budżetowych KRRiT zależy przede wszystkim od wpływów z tytułu koncesji radiowych i telewizyjnych. W 1998 roku wystąpiło obniżenie poziomu realizacji tych wpływów, co spowodowane zostało brakiem postanowień Ministra Łączności w zakresie technicznych parametrów sposobu rozpowszechniania programów. Uniemożliwiło to Krajowej Radzie wydanie decyzji o przyznaniu bądź rozszerzeniu koncesji, za które koncesjonobiorcy wnoszą opłaty.

Przyczyną tej sytuacji była zmiana procedury prowadzenia uzgodnień z Ministrem Łączności w zakresie wynikającym z ustawy o radiofonii i telewizji, dotyczącej nadawców komercyjnych. Po trwających wiele miesięcy oczekiwaniach na konkretne stanowisko Ministra Łączności, na przełomie lipca i sierpnia 1998 roku, uzgodniono ostatecznie nowe zasady postępowania.

Minister Łączności uznał, że rozstrzygnięte przez KRRiT wnioski (z trzech publikowanych w 1997 roku ogłoszeń), skierowane przez Krajową Radę do uzgodnień technicznych z prośbą o zajęcie stanowiska, muszą być przesłane ponownie, zgodnie z nowo ustaloną procedurą.

W wyniku powyższego nastąpiło wydłużenie procedury postępowania. Konieczne było ponowne przygotowanie propozycji rozstrzygnięć, przyjęcie ich w formie uchwał KRRiT i następnie przekazanie ich Ministrowi Łączności. Tym samym wydłużył się proces przyznawania koncesji, co w konsekwencji spowodowało wykonanie planu dochodów budżetowych KRRiT jedynie na poziomie 61,68%. O niewykonaniu dochodów budżetowych przyjętych w Ustawie Budżetowej dla KRRiT (część 47) na 1998 rok przewodniczący KRRiT poinformował Ministra Finansów w piśmie z 30 października 1998 roku.

8.4 W zatwierdzonym planie finansowym KRRiT na 1998 roku założono średnioroczne zatrudnienie 163 osób (etaty kalkulacyjne), przy stanie zatrudnienia na 31 grudnia 1998 roku 168 etatów. Zrealizowane zatrudnienie średnioroczne w 1998 roku wyniosło 147,79 etatów kalkulacyjnych.

Stan zatrudnienia na 31 grudnia 1998 roku wyniósł 155,20 etatów i przedstawiał się następująco:

	etaty
A) Członkowie KRRiT	9,00
B) Biuro KRRiT	146,20
z tego:	
1. Dyrektor Biura	1,00
2. Gabinet Przewodniczącego	29,00
3. Zespół asystentów członków KRRiT	7,83
4. Departament Prawny	5,50
5. Departament Reklamy	8,00
6. Departament Programowy	25,37
7. Departament Techniki	9,00
8. Departament Koncesyjny	14,00
9. Departament Ekonomiczny	10,75
10. Departament Finansowy	8,00
11. Departament Współpracy z Zagranicą	7,00
12. Samodzielny Wydział Administracyjno-Gospodarczy	20,75

W porównaniu ze stanem zatrudnienia na 31 grudnia 1997 roku (139,45 etatu) nastąpiło zwiększenie zatrudnienia o 15,25 etatu, to jest o 10,9% .

W stanie zatrudnienia pracowników biura KRRiT (w ramach Departamentu Programowego i Monitoringu) na 31 grudnia 1998 roku uwzględniono 5 etatów pełnomocników terenowych ds. monitoringu (pozostałych 9 pełnomocników terenowych wykonywało pracę na podstawie na umowę o dzieło).

Zrealizowane w 1998 roku zatrudnienie średnioroczne wyniosło 147,79 etatu i było wyższe w porównaniu z 1997 rokiem (136,29 etatów) o 11,5 etatu, tj. o 8,4%.

8.5 Średnie miesięczne wynagrodzenie osobowe członków KRRiT w 1998 roku wyniosło 9 101 zł i było wyższe o 13,6% w porównaniu z 1997 rokiem (8 009 zł). Po uwzględnieniu 1/12 nagrody z Zakładowego Funduszu Nagród wyniosło 9 588 zł, zwiększając się o 13,5 % w porównaniu z 1997 rokiem (8 447 zł).

Natomiast średnie miesięczne wynagrodzenie pracowników biura KRRiT w 1998 roku wyniosło 2 868 zł, tj. o 18,7% więcej w porównaniu z 1997 rokiem (2 416 zł). Po uwzględnieniu 1/12 nagrody z Zakładowego Funduszu Nagród wynagrodzenie za 1998 rok osiągnęło poziom 3 032 zł i było wyższe w porównaniu z 1997 rokiem (2 557 zł) o 18,6 %.

8.6 Zrealizowane wydatki budżetowe za 1998 rok wyniosły łącznie około 14 537,3 tys. zł, to jest 89,9% planu rocznego wynikającego z Ustawy Budżetowej po zmianach (16 178,0 tys. zł).

Na kwotę tę złożyły się wydatki poniesione w:

- rozdziale 9911 w kwocie 14 513,3 tys. zł
- rozdziale 9995 w kwocie 23,1 tys. zł

W rozdziale 9911 wydatki ukształtowały się następująco:

- wydatki bieżące KRRiT wyniosły około 13 923,4 tys. zł, to jest 89,9% planowanej na ten cel kwoty;
- wydatki inwestycyjne wyniosły około 589,8 tys. zł to jest 89,5% planu po zmianach.

Realizację wydatków budżetowych w poszczególnych paragrafach przedstawia poniższe zestawienie :

					w złotych
wyszczególnienie	plan wg ustawy	plan po zmianach	wykonanie na dzień 31.12.98	% kol.4:3	struktura udziału w % dla kol.4
1	2	3	4	5	6
§ 11 Wynagrodzenia osobowe pracowników	5 964 000	5 964 000	5 759 189	96,6	39,62
§17 Nagrody z zakładowego funduszu nagród	333 000	327 200	326 327	99,7	2,24
§ 21 Nagrody i inne wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	13 800	13 800	13 800	100,0	0,09
§ 22 Świadczenia społeczne	1 200	1 200	1 200	100,0	0,01
§ 24 Stypendia różne	60 000	60 000	0	x	x
§ 28 Podróże służbowe krajowe	65 000	75 000	63 302	84,4	0,44
§ 29 Podróże służbowe zagraniczne	240 000	288 000	267 685	92,9	1,84
§31 Materiały i wyposażenie	758 000	918 000	865 762	94,3	5,96
§ 35 Energia	50 000	45 000	39 355	87,5	0,27
§36 Usługi materialne	980 000	1 144 000	1 131 638	98,9	7,78
§ 37 Usługi niematerialne	2 057 000	2 255 000	2 250 031	99,8	15,18
§ 39 Kary i odszkodowania	0	1 800	1 800	100,0	0,01
§ 40 Różne opłaty i składki	140 000	125 200	125 130	99,9	0,86
§ 41 Składki na ubezpieczenia społeczne	2 849 000	2 849 000	2 649 126	92,9	18,21
§ 42 Składki na Fundusz Pracy	189 000	189 000	176 904	93,6	1,22
§ 43 Odpisy na ZFSS	72 000	62 000	60 836	98,1	0,42
§ 44 Opłaty za świadczenia zdrowotne	49 000	38 000	37 876	99,7	0,26
§ 67 Opłaty i składki rzecz gmin	4 000	3 800	3359	88,4	0,02
§69 Składki do organizacji międzynarodowych	1 075 000	1 041 000	64 001	6,1	0,44
§ 84 Fundusz dyspozycyjny	89 000	89 000	88 119	99,0	0,61
RAZEM - wydatki bieżące	14 989 000	15 490 000	13 923 439	89,9	95,78

§ 72 Wydatki na finansowanie inwestycji	1 160 000	659 000	589 880	89,5	4,06
Razem rozdz. 9911	16 149 000	16 149 000	14 513 319	89,9	99,84
rozd.9995 - pozostała działalność	29 000	29 000	23 058	79,5	0,16
Ogółem budżet KRRiT	16 178 000	16 178 000	14 536 377	89,9	100,00

Na realizację wydatków budżetowych w ubiegłym roku na poziomie 89,9% znaczący wpływ miał fakt nieprzystąpienia Polski do programu MEDIA II. Fakt ten spowodował nieopłacenie przez KRRiT składki w wysokości 976 tys. zł. O niewykonaniu tej płatności przewodniczący KRRiT poinformował Ministra Finansów w piśmie z 30 października 1998 roku.

Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Bolesław Sulik

Warszawa, 23 marca 1999 roku